

JULES VERNE

DVA ROKY PRÁZDNIN

OBSAH

Upozornění pro čtenáře

Předmluva

I. KAPITOLA

II. KAPITOLA

III. KAPITOLA

IV. KAPITOLA

V. KAPITOLA

VI. KAPITOLA

VII. KAPITOLA

VIII. KAPITOLA

IX. KAPITOLA

X. KAPITOLA

XI. KAPITOLA

XII. KAPITOLA

XIII. KAPITOLA

XIV. KAPITOLA

XV. KAPITOLA

XVI. KAPITOLA

XVII. KAPITOLA

XVIII. KAPITOLA

XIX. KAPITOLA

XX. KAPITOLA

XXI. KAPITOLA

XXII. KAPITOLA

XXIII. KAPITOLA

XXIV. KAPITOLA

XXV. KAPITOLA

XXVI. KAPITOLA

XXVII. KAPITOLA

XXVIII. KAPITOLA

XXIX. KAPITOLA

XXX. KAPITOLA

Místopisný slovníček

Předmluva

Dost už robinzonů udržovalo v napětí zvědavost našich mladých čtenářů. Daniel Defoe pak ve svém nesmrtelném *Robinsonu Crusoeovi* uvedl na jeviště jediného člověka, Wyss ve svém *Švýcarském robinzonurodinu*, Cooper v *Crateru* společnost s jejími četnými živly. V *Tajuplném ostrově* jsem vylíčil vědce, vydané útrapám takové situace. Vymyšlen byl ještě *Robinson dvanáctiletý*, *Robinson ledovců*, *Robinson dívčiatd.* Jakkoliv existuje nekonečný počet románů tvořících kruh robinzonů, zdálo se mi, aby byl úplný, že jen zbývalo ještě ukázat skupinu osmi až třináctiletých dětí, opuštěných na ostrově, zápasících o život uprostřed vášní vzbuzených růzností národnosti – zkrátka celý ústav robinzonů.

Z druhé strany ve svém *Patnáctiletém kapitánovi* jsem se pokusil ukázat, co zmohou statečnost a rozvaha dítěte, vydaného nebezpečím a nesnázím zodpovědnosti daleko přesahujícím jeho věk.

Pokládal jsem tedy za vhodné, jestliže poučení obsažené v té knize bylo pro všechny prospěšné, že zasluhovala být doplněna.

Za tímto dvojím účelem bylo napsáno toto nové dílo.

Jules Verne

I. KAPITOLA

Bouře – Zbloudilý škuner – Čtyři chlapci na palubě *Seagulla* – Přední plachta roztrhána – Návštěva útrobu jachty – Napůl zardoušený plavčík – Vlna na zádi – Vidina země ranními mlhami – Bradlo

V noci 9. března 1860 splývala mračna natolik s oceánem, že zrak pronikal sotva na několik sáhů.

Na tomto rozbouřeném oceánu, jehož vlny se tříštily v matném svitu, se hnala lehká loď téměř bez plachtoví.

Byla to jachta o výtlaku sto tun – škuner – označení, jaké dávali v Anglii a Americe goeletám^[1].

Tento škuner se nazýval *Seagull*^[2], ale marně bychom se snažili přechíst toto jméno na jeho desce na zádi, protože ji jakási náhoda – úder vln nebo srážka – z části odtrhla od kormy^[3].

Bylo jedenáct hodin v noci. V těchto zeměpisných šířkách byly na začátku měsíce března noci ještě krátké. Před pátou hodinou ranní se objevovaly první denní záblesky. Ale byla by nebezpečí, která ohrožovala *Seagulla*, menší, kdyby prostor osvětlovalo slunce? Nebyla křehká loď stále vydána napospas vlnám? Zajisté, jedině zmírnění přívalu vln a utišení vichru mohla zachránit loď od nejhroznějšího ztroskotání – od ztroskotání na širém oceánu, daleko od jakékoliv pevniny, na níž by ti, kteří zůstali naživu, snad mohli najít spásu!

Na zádi *Seagulla* stáli u kormidelního kola tři chlapci, jeden ve věku čtrnácti roků, druhí dva třináctiletí, a kromě nich dvanáctiletý plavčík, původem černochoch. Zde napínali všechny své síly, aby se vyrovnali přívalům, které hrozily vrhnout jachtu na bok. Byla to těžká práce, protože kolo, které se i přes jejich námahu točilo, mohlo jimi mrštit přes zábradlí lodi. Krátce před půlnocí udeřilo takové množství vody na bok jachty, že jen zázrakem neztratila své kormidlo.

Chlapci, kteří byli přívalem povaleni, byli přesto schopni, aby se hned zdvihli.

„Slouží ještě kormidlo, Briante?“ zeptal se jeden z nich.

„Ano, Gordone,“ odpověděl Briant, který se postavil na své místo, zachovávaje veškerou chladnokrevnost.

Pak se obrátil k třetímu a dodal:

„Držme se statečně, Doniphane, a neztrácejme odvalu...! Jsou tu ještě jiní, které máme zachránit.“

Těchto několik slov bylo promluveno anglicky, ačkoliv přízvuk ukazoval na Briantův francouzský původ.

Briant se obrátil k plavčíkovi:

„Nejsi zraněn, Moko?“

„Ne, pane Briante,“ odpověděl plavčík. „Především se snažme vést jachtu proti vlnám, jinak se ocitneme v nebezpečí, že se potopíme!“

V tu chvíli se rychle otevřely dveře krytého schodiště, které vedlo do salonu škuneru. Ve výši paluby se ukázaly dvě malé hlavy a zároveň hlava psa, jehož štěkot byl slyšet.

„Briante...! Briante...!“ zavolal devítiletý chlapec. „Co se to nyní děje?“

„Nic, Iversone, nic!“ odpověděl Briant. „Hleď s Dolem rychle odejít, a to okamžitě!“

„My máme moc velký strach!“ řekl druhý chlapec, který byl o něco mladší.

„A ostatní...?“ zeptal se Doniphan.

„Ostatní rovněž!“ odvětil Dole.

„Nuže, vzdalte se!“ velel Briant. „Zavřete se, ukryjte se pod své pokrývky, zavřete oči a nebudete mít strach! Nehrozí žádné nebezpečí!“

„Pozor...! Opět vlna!“ zvolal Moko.

Strašná rána udeřila do zádi jachty. Tentokrát se vlny naštěstí nepřevalily, neboť kdyby voda vnikla dovnitř dveřmi schodiště, nemohla by se jachta, příliš zatížená, zdvihnout na hřeben vlny.

„Ustupte!“ zvolal Gordon. „Ustupte, nebo si s vámi promluví!“

„Nuže, ustupte, maličci!“ připojil Briant přívětivějším hlasem.

Obě hlavy zmizely v té chvíli, kdy jiný chlapec, jenž se objevil na zábradlí schodiště, řekl:

„Nepotřebuješ nás, Briante?“

„Nikoliv, Baxtere,“ odvětil Briant. „Cross, Webb, Service, Wilcox a ty zůstaňte u malých! My čtyři to zvládneme!“

Baxter zavřel zevnitř dveře.

Copak byly skutečně jen děti na tomto škuneru hnaném uragánem? – Ano, nikdo jiný, jen děti! – A kolik jich bylo na lodi? – Patnáct, včetně Gordona, Brianta, Doniphana a plavčíka. – Za jakých okolností vstoupili na loď? – To se brzy dozvíme.

A žádný muž nebyl na jachtě? Žádný kapitán, který by jí velel? Žádný námořník, jenž by ji ovládal svými rukama? Žádný kormidelník, který by ji řídil uprostřed této bouře? – Nikoliv...! Žádný!

Rovněž nikdo na lodi by nemohl říci přesně, na kterém místě tohoto oceánu se *Seagull* nacházel... A kterého oceánu? Největšího ze všech! Tichého oceánu, který se prostíral v šíři dvou tisíc mil od australského a novozélandského pobřeží až k pobřeží Jižní Ameriky.

Jak se to všechno stalo? Zmizelo mužstvo škuneru při nějaké pohromě? Unesli je malajští piráti a zanechali na lodi jenom mladé cestovatele, odkázané samy na sebe, z nichž nejstaršímu bylo sotva čtrnáct roků? Loď o výtoku sto tun potřebovala nejméně kapitána, kormidelníka a pět nebo šest mužů, a z tohoto k řízení nevyhnutelného počtu zbýval jediný plavčík! A pak, odkud připlouval tento škuner, od které části australského pobřeží, nebo ze kterého souostroví oceánu? A jak již dlouho a za jakým účelem? Na tyto otázky, které by nezapomněl položit žádný kapitán, kdyby *Seagulla* potkal v této odlehlé části Tichého oceánu, by nepochybně dovedly tyto děti odpovědět. Nebyla však vidět žádná loď, žádná z těch transatlantských lodí, jejichž cesty se křížovaly na hladině oceánu, ani žádné z kupeckých plavidel, parních nebo plachetních, které obyvatelé Evropy a Ameriky posílali ve steh do přístavů Tichého oceánu. A i kdyby některá z těchto lodí, tak mocná svými přístroji nebo plachetní soustavou, plula v těchto končinách, nemohla by, zcela zamětnána bojem s bouří, připlout na pomoc jachtě, kterou oceán zmítal jako míčem.

Zatím Briant a jeho kamarádi se snažili o to, aby se škuner nepoložil na bok, buď na jeden, nebo na druhý.

„Co budeme dělat...?“ řekl konečně Doniphan.

„Všechno, co je možné, abychom se s boží pomocí zachránili!“ odpověděl Briant.

To řekl tento chlapec ve chvíli, kdy by si i nejenergičtější muž sotva mohl uchovat nějakou naději.

Skutečně, bouře znásobila svou prudkost. Vichr fičel jako blesk, jak říkali námořníci, a tento výraz byl zcela případný, neboť rány do *Seagulla* se podobaly ranám blesku. Ostatně již osmačtyřicet hodin byla loď odzbrojena – její veliký stěžeň byl zlomený čtyři stopy nad palubou a nebylo možné napnout velkou plachtu, pomocí níž by mohla být bezpečně řízena. Zadní plachta, zbavená vrchního ráhna, se držela ještě dobře, ale bylo již možné předvídat okamžik, kdy odtržena od krajových provazů by spadla na palubu. Na přídi se třepetaly cáry malé plachty, třaskající jako rány z pušek. Z celého plachtoví zbývala již jen zadní plachta, které hrozilo roztrhnutí, a chlapci neměli sílu potřebnou ke stažení posledního svlaku, aby se tím zmenšila její plocha. V této úpravě by se nemohl škuner již udržet v proudu větru, vlny by jej položily napříč, vítr převrátil, ponořil by se a jeho posádka by zmizela s ním v hlubinách.

Dosud se neukázal žádný ostrov na širém oceánu a žádná pevnina na východě! Nechat se vrhnout na pobřeží by byl hrozný způsob, ale přesto by se tito chlapci před ním nezastavili a zvolili by ho raději, než aby snášeli hrůzy nekonečného oceánu. Pobřeží, ať je jakékoliv, se svými prohlubněmi, se svými bradly, o něž burácejí děsné nárazy vichru, pobřeží, do jejichž výběžků bez ustání hřmí, o tomto pobřeží se domnívali, že by bylo jejich spásou, že by jí byla pevná země místo tohoto oceánu, jenž byl připraven rozevřít se pod jejich nohama.

A tak se snažili spatřit nějaké světlo nebo oheň, k němuž by zamířili svou přídi.

Žádný paprsek se však neukazoval v této hluboké noci! Tu náhle, asi v jednu hodinu po půlnoci, strašný praskot přehlušil fičení větru.

„Stěžeň zadní plachty je zlomený!“ vykřikl Doniphan.

„Nikoliv!“ odpověděl plavčík, „to je plachta, která se odtrhla od krajových provazů!“

„Je nutné se jí zbavit,“ řekl Briant. „Gordone, zůstaň u kormidla s Doniphanem, a ty, Moko, pojď se mnou!“

Měl-li Moko jako plavčík nějaké námořnické vědomosti, nechyběly také vůbec Briantovi, protože již probrázdil Atlantský i Tichý oceán, připlouvaje z Evropy do Tichomoří, seznámil

se poněkud s řízením lodi. To nám vysvětluje, proč ostatní chlapci, kteří ničemu nerozuměli, uznali za vhodné svěřit Mokovi a jemu starost o řízení škuneru.

Během okamžiku se dostali Briant a plavčík statečně na zád' jachty. Pokud nechtěli, aby loď byla povalena na bok, bylo nutné za každou cenu zbavit se zadní plachty, která se na spodní části nadula jako ohromný pytel a tím uváděla škuner do kymácivého pohybu, až se palubou dotýkal hřebenů vln. V tom případě by se již nemohl zdvihnout, jedině že by byl uťat stěžeň zadní plachty u paty, když by napřed byly rozlomeny kovové obruče, které jej svíraly. Ale jak to měli tito chlapci provést?

Za takových tristních okolností projevíli Briant a Moko neobyčejnou obratnost. Pevně odhodláni zachovat co nejvíce plachtoví, aby udrželi *Seagulla* po větru, pokud by trvala bouře, pokusili se s úspěchem uvolnit lano zadní plachty, které kleslo až na čtyři nebo pět stop nad palubou. Cáry zadní plachty byly odříznuty nožem, její spodní cípy byly staženy dvěma provazy a upevněny ke kůlům zábradlí paluby, přičemž se oba stateční chlapci ocitli desetkrát v nebezpečí, že budou smeteni vlnami.

S tímto na nejmenší míru redukováným plachtovím mohl škuner zachovat směr, kterým se již dávno ubíral. Již samo jeho těleso poskytovalo větru dost opory, aby je hnál rychlostí torpéda. Především se jednalo o to, uniknout vlnám rychlejším úprkem, než byl jejich, tak aby je nestihlo několik nárazů vln do zádi lodi.

Když vykonali svou práci, vrátili se Briant a Moko ke Gordonovi a Doniphanovi, aby jim pomohli řídit loď.

V té chvíli se otevřely dveře schodiště podruhé. Nějaký chlapec vystrčil hlavu. Byl to Jacques, Briantův bratr, o tři roky mladší.

„Co chceš, Jacquesi?“ zeptal se ho bratr.

„Pojď sem, pojd' sem!“ odpověděl Jacques. „Voda vnikla až do salonu!“

„Je to možné?“ zvolal Briant.

Zamířil ke schodišti a rychle sestupoval dovnitř.

Salon byl slabě osvětlen lampou, kterou vlnobití prudce pohybovalo. V jejím svitu byl vidět tucet dětí na divanech a na lůžkách lodi *Seagulla*. Nejmenší z nich – bylo jim asi osm nebo devět roků – se drželi jeden druhého a byli plni strachu.

„Nemusíte se ničeho obávat!“ řekl Briant, jenž je chtěl především uklidnit. „Jsem zde...! Nemějte strach!“

Pak prohlížeje při světle lucerny podlahu salonu, mohl zjistit, že malé množství vody se přelévalo od jednoho boku jachty ke druhému. Kudy vnikla tato voda? Prosakovala nějakou trhlinou boků? To muselo být ihned zjištěno.

Před salonem se nacházela velká místnost, pak jídelna a místo pro mužstvo. Briant proběhl těmito prostorami a zjistil, že voda nevnikala ani nad čarou ponoru, ani pod ní. Tato voda, shromážděná na zádi pozdvihnutím příďe jachty, pocházela z vln oceánu, které se převalily přes příď a vnikly schodištěm místnosti pro mužstvo v jakémsi malém množství do nitra. Nebylo to tedy vůbec nebezpečné. Briant uklidnil své kamarády, přecházející salonem, a poněkud uspokojen zaujal opět své místo u kormidla. Škuner, velmi důkladně stavěný a nově obitý dvojitým měděným pláštěm, nepropouštěl vodu a mohl vzdorovat nárazům vln.

Byla tedy jedna hodina po půlnoci. V této noční chvíli, při ještě temnějším rozprostření mraků, se bouře stále víc rozpoutávala. Jachta se pohybovala, jako by byla ponořena zcela do množství vody. Ostrý křik racků pronikal vzduchem. Nebylo vůbec možné soudit z jejich přítomnosti, že nablízku byla země? Nikoliv, neboť bylo možné se s nimi setkat na sta mil od pobřeží. Ostatně, když nemohli vzdorovat vzdušnému proudu, nechali se jím unášet titi ptáci bouřliváci jako škuner, jehož rychlost by žádná lidská síla nemohla zadržet.

O hodinu později byl slyšet na lodi nový praskot. Zbytek zadní plachty se rozlétl na kusy a cáry z plachty mihotaly vzduchem, podobající se ohromným rackům.

„Nemáme již plachty!“ zvolal Doniphan. „A nemůžeme si pořídit jiné!“

„Co na tom!“ odpověděl Briant. „Buď si jistý, že nepoplujeme pomaleji.“

„Krásná odpověď!“ řekl na to Doniphan. „Kdyby to ovšem byl pravý způsob, jak řídit loď.“

„Pozor na vlny ze zádi!“ přerušil je Moko. „Musíme se pevně držet, jinak budeme smeteni...“

Plavčík nedokončil svou větu, když několik tun vody se přehnalo přes záď. Briant, Doniphan a Gordon byli vrženi na schodiště, kde se zachytili. Ale plavčík zmizel se spoustou vody, která se převalila ze zádi na příď *Seagulla*, odnášející část stěžňoví, oba čluny a jolu^[4], ačkoliv ji umístili uvnitř, pak několik břeven, jakož i schránku na buzolu. Zábradlí bylo přívalem

sraženo a voda se mohla prudčeji přelít, okolnost, která zachránila jachtu před nebezpečím potopení pod touto ohromnou zátěží.

„Moko...! Moko!“ zvolal Briant, jakmile mohl promluvit.

„Nebyl smeten do oceánu?“ ozval se Doniphan.

„Pravděpodobně...! Není jej vidět... Není jej slyšet,“ řekl Gordon, který pobíhal po palubě.

„Je nutné jej zachránit... musíme mu hodit záchranný pás a lana,“ odpověděl Briant. A hlasem, který zazněl silně v několika okamžicích nastalého ticha, znovu zvolal:

„Moko...! Moko...!“

„Zde jsem...! Zde jsem...! Pomozte!“ odpověděl plavčík.

„Není v oceánu,“ řekl Gordon. „Jeho hlas přichází z přídě škuneru...!“

„Zachráním jej!“ zvolal Briant.

A posouval se velice opatrně po palubě, vyhýbaje se úderům tyčí houpajících se na provazech napůl svěšených a chránil se před uklouznutím, které při houpání lodi bylo na poměrně kluzké palubě téměř neodvratné.

Hlas plavčíka se ozval ještě jednou prostorem – poté zcela umlkl.

Konečně po největší námaze se dostal Briant ke střeše místnosti pro mužstvo.

Zavolal... Žádná odpověď.

Byl snad Moko smeten novým přívalem vln od té doby, kdy naposled vykřikl? V tom případě by byl již nešťastný chlapec hodně daleko od lodi, rovněž tak daleko od větru, protože vichřice jej nemohla nést stejnou rychlostí, jakou byl nesen škuner, a byl by tak ztracen.

Nikoliv! Slabý výkřik pronikl až k Briantovi, který se vrhl na čelo přídě, v němž byl zapuštěn čelní stěžeň. Tu se jeho ruce setkaly se svíjejícím se tělem.

Byl to plavčík, stísněný v koutě, který tvořilo zábradlí paluby sbíhající se na špici. Lano, které se snažil, pokud to bylo možné, držet od sebe, se mu ovíjelo kolem krku. Byl tímto lanem v okamžiku, kdy jej ohromná vlna chtěla smést do oceánu, zadržen, avšak poté mohl jím být uškrcen...!?

Briant otevřel svůj nůž a ne bez obtíží přeřízl provaz, který rdousil plavčíka.

Moko, dovedený pak na zád', zvolal, jakmile získal sílu k mluvení:

„Díky, pane Briante, díky!“

Zaujal znovu své místo u kormidla a všichni čtyři se pevně přivázali provazy, aby tak mohli odolat ohromným vlnám, které hnal vítr za *Seagulle*.

Zcela naopak, než se Briant domníval, zmenšila se poněkud rychlost jachty, jakmile již nezbývala ani zadní plachta – z čehož hrozilo nové nebezpečí. Skutečně, vlny, které se hnaly rychleji než *Seagull*, se mohly na loď ze zádi převrhnout a zatopit ji. Ale co dělat? Nebylo možné nahnout ani tu nejmenší plachtu.

Měsíc březen na jižní polokouli odpovídá měsíci září na severní polokouli a noci mají asi střední délku. Proto, když byly asi čtyři hodiny ráno, nemohlo být jinak, než že se obzor na západě začal vyjasňovat, to znamenalo na té straně oceánu, k níž bouře hnala *Seagulla*. Nebylo snad možné, že s příchodem dne by víchř ztratil svou prudkost? Nebylo rovněž možné, že by mohli spatřit zemi a že osud této dětské posádky by byl rozhodnut v několika minutách? Dozvíme se to, jakmile slunce zbarví širou oblohu.

Asi v půl páté několik paprsků proniklo až k zenitu. Naneštěstí mlhy dosud bránily rozhledu na více než čtvrt míle. Bylo možné pozorovat, jak mraky letěly úžasnou rychlostí, uragán vůbec neztratil svou sílu a hladina oceánu zanikala v pění třístících se peřejí. Škuner, kolikrát vyhozený na hřeben vlny, tolikrát svržený na dno této vodní propasti, by se již dvacetkrát převrátil, kdyby dostal náraz z boku.

Čtyři chlapci pozorovali tento chaos rozbouřených vln. Dobře poznávali, že jejich postavení by se stalo zoufalým, kdyby se brzy bouře neutišila. *Seagull* nemohl vzdorovat více než čtyřicet hodin nárazům oceánu, které by nakonec dokázaly odtrhnout kryt schodiště.

Tu se najednou ozval Moko:

„Země...! Země!“

Průrvou v mlze se plavčík domníval spatřit východním směrem obrisy pobřeží. Neklamal se? Neexistuje nic snadnějšího než rozeznat tyto široké linie země, které splývají tak snadno s obrisy mraků.

„Země...?“ zeptal se Briant.

„Ano,“ odpověděl Moko, „země... na východě!“

A ukázal na bod na obzoru, který již opět zahalovaly spousty par.

„Víš to jistě?“ zeptal se Doniphan.

„Ano...! Ano...! Jistě!“ odpověděl plavčík. „Roztrhnou-li se opět mlhy, spatříte ji... Tamhle... Poněkud napravo od předního stěžně. Podívejte... Podívejte!“

Mlhy, které se rozptylovaly, se začaly oddělovat od oceánu a vystupovat do vyšších vzduchových vrstev. Za několik okamžiků nato se objevil oceán na několik mil před jachtou.

„Ano...! Země...! Skutečná země!“ zvolal Briant.

„A to velmi plochá země,“ přidal Gordon, který sledoval velmi pozorně oznámené pobřeží.

Tentokrát již neexistovaly pochyby. Země, pevnina nebo ostrov, se zračila pět nebo šest mil na širokém pásu obzoru. Bude-li *Seagull* plout ve směru, kterým se dosud hnal a z něhož mu víchř nedovoloval uniknout, měl být docela jistě ani ne za hodinu na ni uvržen. Bylo ovšem nutné se obávat, že mohl být roztrášen dříve, než by se dotkl pevného pobřeží, zvláště pokud by se zachytil na bradlech. Ale na to chlapci ani nepomysleli. V této zemi, která se tak neočekávaně objevila před jejich zraky, neviděli a nemohli vidět nic jiného než spásu.

V té chvíli se vítr zběsile rozzuřil. *Seagull*, nesený jako pířko, byl hnán k pobřeží, které se odráželo s určitostí inkoustové čáry od hlubokého blankytu nebe. Za pobřežím se zdvihala vyvýšenina, jejíž vrchol nepřesahoval více než sto padesát nebo dvě stě stop. Před ní se prostíralo žlutavé pobřeží, vroubené napravo zřejmě korunami vnitrozemského lesa.

Ach, kéž by *Seagull* dosáhl tohoto písčitého pobřeží a nenarazil na bradlo, kéž by mu třeba ústí řeky poskytlo útočiště, pak by snad mladí cestovatelé unikli zdraví a bez pohromy!

Zatímco Doniphan, Gordon a Moko zůstali u kormidla, vydal se Briant na před' a pozoroval zemi, která se přibližovala na dohled, neboť tak rychlý byl pohyb lodi. Ale marně hledal nějaké místo, kam by mohla jachta za příznivých podmínek zabočit. Nebylo vidět ani ústí řeky nebo potoka, ani písčité pobřeží, na něž by bylo možné najet, neboť před pobřežím se zdvihala řada skalisek, jejichž černá čela se vynořovala z peřejí a do nichž bil bez ustání děsný příboj vln. Tam se *Seagull* musel jediným nárazem roztříštit na kusy.

Briant se domníval, že bude nejlepší, aby všichni jeho kamarádi byli ve chvíli, kdy mělo nastat ztroskotání, na palubě. Otevřel dveře schodiště a zvolal: „Všichni nahoru!“

Hned vyběhl na palubu pes, následován tuctem dětí, které se uchýlily na zád' jachty. Nejmenší z nich, když spatřily vlny, které tvořily ohromné propasti, začaly strachem křičet.

Krátce před šestou hodinou ranní se *Seagull* přiblížil na dosah bradel.

„Dobře se držte!“ zvolal Briant. „Držte se!“

A vysvlečen do půl těla byl připraven pomoci těm, které by vlny odnesly, neboť zcela jistě měla být jachta vymrštěna přes bradla.

Vtom ucítil první náraz. Loď se postavila na zád', ale i když jí tento náraz otřásl, voda skrze její stěny nepronikla.

Seagull, vyzdvižený následující vlnou, byl nesen asi padesát stop kupředu, aniž zavadil o skaliska, která na mnoha místech kolem trčela nad vodu. Pak se naklonil na bok a zůstal nehnutě stát uprostřed vířících peřejí.

Ačkoliv již nebyl na širém oceánu, byl přece jen ještě vzdálen čtvrt míle od pobřeží.

II. KAPITOLA

Uprostřed peřejí – Briant a Doniphan – Pozorování pobřeží – Přípravy k záchraně – Spor o člun – Z výše stožáru – Statečný pokus Brianta – Následek přílivu

V té chvíli ovzduší zbavené záclon mlh poskytovalo zraku rozhled po ohromné ploše kolem škuneru. Mraky se hnaly stále s větší rychlostí. Bouři nebylo dosud ani trochu na zuřivosti. Bylo však možné, že to byly poslední nárazy, jimiž dorážela na toto neznámé pobřeží Tichého oceánu.

Jen to si bylo možné přát, protože postavení *Seagulla* nebylo méně nebezpečné než v noci, když zápasil s rozběsněným oceánem. Tyto děti, přimknuty jedno na druhé, se musely pokládat za ztracené, kdykoliv se nějaká vlna převalila přes obrubu paluby a pokryla je pěnou. Nárazy vln byly v té chvíli ještě silnější, protože jim škuner nemohl uhnout. Po každém nárazu se zachvěly všechny jeho části, a přesto se nezdálo, že by byly jeho stěny proraženy, ani když narazil na bradlo, ani když byl, abychom tak řekli, zaklíněn mezi hroty skaliska.

Briant a Gordon sestoupili do vnitřních prostor a přesvědčili se, že voda do vnitřních prostor lodi nevnikla.

Uklidňovali své kamarády, jak nejlépe uměli – zvláště ty nejmenší.

„Nebojte se!“ opakoval stále Briant. „Jachta je velmi dobře postavená...! Pobřeží není vzdálené...! Počkejme však, zcela jistě se na pobřeží dostaneme!“

„A proč čekat...?“ zeptal se Doniphan.

„Ano... proč...?“ přidal se jiný chlapec, asi dvanáctiletý, jménem Wilcox. „Doniphan má pravdu... Proč čekat?“

„Protože oceán je ještě příliš nízký a vrhl by nás na skály!“ odpověděl Briant.

„A kdyby jachta ztroskotala?“ zvolal třetí chlapec, jménem Webb, který byl o něco starší než Wilcox.

„Nemyslím, že bychom se měli něčeho podobného obávat,“ odpověděl Briant, „zejména až nastane odliv. Až voda opadne natolik, kolik vítr připustí, postaráme se o záchránění!“

Briant měl pravdu. Ačkoliv příliv a odliv byly na Tichém oceánu poměrně malé, spojovaly přece jen dost značný rozdíl mezi hloubkou a mělkostí vody. Bylo tedy prospěšné několik hodin počkat, zejména kdyby se snad vítr umírnil. Bylo možné, že při odlivu by některá část bradel zůstala suchá, pak by bylo méně nebezpečné opustit škuner a velmi snadné urazit čtvrt míle, která je dělila od pobřeží.

Avšak jakkoliv byla tato rada rozumná, Doniphan a dva nebo tři jiní se nezdáli být nijak ochotni řídit se jí. Seskupili se na přídi a tiše hovořili. Již v té chvíli bylo jasné, že Doniphan, Wilcox, Webb a ještě jeden chlapec, jménem Cross, neměli vůbec chuť s Briantem se dohodnout. Během dlouhé cesty na *Seagullu* se odhodlali jej poslouchat, protože, jak již bylo řečeno, Briant již věděl mnohé o řízení lodi, ale oni byli vždy odhodláni, že budou jednat svobodně, jakmile se ocitnou na pevnině – zejména Doniphan, který si myslel, že vzděláním a nadáním převyšoval Brianta i ostatní chlapce. Ostatně tato žárlivost Doniphana oproti Briantovi neexistovala od minulého dne, a již proto, že Briant byl Francouzem, nepodrobovali se mladí Angličané příliš ochotně jeho velení. Bylo nutné se obávat, aby tyto poměry nezhoršily ještě více vážnost již tak velmi neutěšeného stavu.

Doniphan, Wilcox, Cross a Webb pozorovali zatím rozpěněnou hladinu, plnou vírů a rozrývanou proudy, takže se zdálo, že je velmi odvážné vydat se skrze ni. Ani nejopatrnější námořník by neodolal proudu opadávajícího oceánu, který víchř stálo ještě zezadu uchvacoval. Rada několik hodin počkat byla v té chvíli naprosto správná. I Doniphan a jeho kamarádi to museli uznat, takže se nakonec odebrali na zád, kde pobývali nejmladší chlapci.

Briant řekl tehdy Gordonovi a těm, kteří byli s ním:

„Za žádnou cenu se nerozptylujme...! Zůstaňme spolu, jinak jsme ztraceni...!“

„Nechtěj nám rozkazovat, co máme dělat!“ vykřikl Doniphan, který to zaslechl.

„Nic nikomu neporoučím,“ odpověděl Briant, „jen říkám to, co musíme společně vykonat, abychom se všichni zachránili!“

„Briant má pravdu!“ přidal se Gordon, vážný a chladný chlapec, který nikdy nepromluvil bez dobrého rozmyšlení.

„Ano...! Ano...!“ zvolali dva nebo tři malí, které tajný instinkt sblížoval s Briantem.

Doniphan neodpověděl, ale jeho kamarádi i on zůstali stranou, očekávající hodinu, aby se pokusili o záchranu.

Avšak která to byla ta země před nimi? Byl to některý z ostrovů Tichého oceánu, nebo to byla pevnina? Tato otázka nemohla být rozhodnuta, protože *Seagull* se nacházel příliš blízko pobřeží, takže neposkytoval možnost přehlédnout dost rozsáhlý okruh. Země tvořila široký záliv, jehož výduť byla ohraničena dvěma předhořmi, jedním dost vysokým a na sever seříznutým, druhým vybíhajícím na jih do výšky. Ale co když na druhé straně za těmito dvěma mysy se oceán zatáčet, svažující obrysy ostrova? To byla okolnost, kterou se Briant marně snažil rozeznat jediným ločním dalekohledem.

A skutečně, kdyby tato země byla ostrovem, jak by bylo možné ji opustit, kdyby nebylo lze uvolnit škuner, který příliv zajisté zničí, smýkáje jím po bradlech? A kdyby tento ostrov byl pustý – neboť existovaly takové v Tichém oceánu – jak by tyto děti, ponechány samy sobě, bez ničeho, kromě potravin, co by zachránily z jachty, ukojily své životní potřeby? Naopak na pevnině by byly vyhlídky na spásu mnohem lepší, neboť touto pevninou by nemohlo být nic jiného než kus Jižní Ameriky. Na území Chile nebo Bolívie by se jim jistě dostalo pomoci, pokud ne hned, tedy jistě několik dní po dosažení země. Byla pravda, že by se však museli

obávat nepříjemného setkání na tomto pobřeží, hraničícím s pampaskými indiány. Ale v tom okamžiku se jednalo především o to, dosáhnout země.

Vzduch byl dost jasný, aby jím bylo možné vidět každou podrobnost. Bylo možné rozeznat přesně přední plochou část pobřeží, vyvýšeninu, která je vzadu lemovala, rovněž mohutné stromy, které se na něm kupily. Briant zpozoroval dokonce i ústí jakési řeky vpravo na pobřeží. Celkem vzato neposkytoval-li pohled na toto pobřeží nic půvabného, ukazovaly přece jen skupiny zeleně na jakousi úrodnost, která se rovnala té, jaká bývala v pásmech střední zemské šířky. Nepochybně vzadu za vysokým pobřežím v ústraní před větrem z oceánu bujelo rostlinstvo s jakousi bujností, nalézající příznivější půdu.

Nezdálo se pak, že by tato část pobřeží byla obydlena. Nebyl vidět ani jediný dům, ani chýše, a to ani při ústí řeky. Nebydleli snad domorodci, pokud tam nějací byli, spíš uvnitř země, kde byli méně vydáni prudkým útokům západního větru?

„Nevidím nejmenší kouř,“ řekl Briant, skláněje dalekohled.

„A není také žádný člun na pobřeží,“ poznamenal Moko.

„Jak by tam mohl být, když zde není přístav!“ odpověděl Doniphan.

„Není třeba, aby tu byl přístav,“ řekl na to Gordon. „Rybářské lodky se snad nacházejí v ústraní při ústí řeky, a je možné, že bouře přinutila majitele zavléci je dovnitř.“

Gordonova poznámka byla správná, ale ať tomu bylo jakkoliv, nebyl vidět žádný člun a skutečně tato část pobřeží se zdála být naprosto neobydlená. Bylo však možné na ní pobývat v případě, kdyby tam mladí cestovatelé museli několik týdnů žít? To byla otázka, kterou se museli především zabývat.

Mezitím se odliv uskutečňoval pozvolna – velmi pozvolna, protože mu překážel vítr z oceánu, ačkoliv se zdálo, že ochaboval, obraceje se na severozápad. Bylo zapotřebí, aby byli připraveni ve chvíli, kdy by pobřežní skalnaté útesy poskytly vhodnou cestu.

Bylo asi sedm hodin. Každý se snažil vynést na palubu jachty předměty nejnnutnější potřeby doufaje, že ostatní vyloví, až by je oceán zanesl na pobřeží. Velcí i malí přiložili své ruce k tomuto dílu. Pak byla na lodi dost značná zásoba konzerv, sušenek, nasoleného i uzeného masa. Byly dány do balíků a rozděleny mezi nejstarší, jejichž povinností bylo donést je na pevninu.

Ale aby se toto přenesení mohlo stát skutkem, bylo zapotřebí, aby po skaliskách bylo možné přejít suchou nohou. Měl však být oceán při odlivu tak nízko, že by skaliska až k pobřeží zůstala nezatopena?

Briant a Gordon stále oceán pečlivě pozorovali. Se změnou ve směru větru bylo možné pozorovat i jeho zmírnění, a víření vln se začalo tišit. Rovněž bylo lze jasně pozorovat odliv vody podél vyvýšených míst. Ostatně i na škuneru byl znát účinek tohoto odlivu, protože se ještě více naklonil na bok. Dokonce se museli obávat, kdyby se toto naklonění zvětšilo, aby se loď nepoložila na bok, protože měla velmi jemné formy – štíhlé, vyduté tělo a velmi vysoký kýl, jak tomu bývalo u jachet určených pro rychlou plavbu. V takovém případě by se stalo jejich postavení nanejvýš povážlivým, kdyby voda dosáhla na před paluby dříve, než by ji mohli opustit.

Jak žalostné bylo, že čluny byly za bouře odneseny! S těmito plavidly, která mohly všechny pojmout, by se již mohli Briant a jeho kamarádi pokusit o přistání k pobřeží, a pak jak snadné by bylo možno zřídit spojení mezi pobřežím a škunerem a tak přepravit užitečné předměty, které v té chvíli museli ponechat zkáze lodi! A kdyby již nejbližší noc *Seagull* ztroskotal, čím by byly jeho trosky, kdyby je přeje převalily přes bradla? Bylo by je potom ještě možné použít? Nepřišlo by úplně nazmar to, co by zůstalo ze zásob? Nebyli by mladí cestovatelé brzy odkázáni pouze na produkty této země?

Byla to poněkud mrzutá okolnost, že neměli plavidla k provedení spásného převozu!

Náhle zazněly na přídi výkřiky. Baxter objevil něco, co bylo velmi závažné.

Jola škuneru, kterou pokládali za ztracenou, se nacházela zachycena v řetězech pod čelním stěžněm. Tato jola nemohla ovšem pojmout více než pět nebo šest osob, avšak protože neutrpěla bouří, což bylo zjištěno, jakmile byla vytažena na palubu, bylo možné použít ji pro případ, že by oceán nedovolil přejít přes bradla suchou nohou. Bylo nutné počkat, až hladina opadne na nejnižší bod. Mezitím došlo k živé rozmluvě, na níž se zúčastnili zejména Briant a Doniphan. Doniphan, Wilcox, Webb a Cross, kteří se zmocnili joly, se chystali sesmýknout ji z paluby, když k nim Briant přistoupil.

„Co chcete dělat...?“ zeptal se.

„Co se nám líbí...!“ odpověděl Wilcox.

„Chcete vstoupit do tohoto člunu...?“

„Ano,“ odpověděl Doniphan, „a ty nám v tom nijak nezabrániš!“

„Vy chcete nás všechny opustit!?“ řekl Briant.

„Opustit? Proč?“ řekl Doniphan hrdě. „Nechci nikoho opustit! Poslouchej, až budeme na pobřeží, jeden z nás připluje s jolou zpět.“

„A nebude-li se moci vrátit?“ zvolal Briant, který se stěží ovládal. „A ztroskotá-li na skaliskách...?“

„Nastupme, nastupme!“ pobízel Webb a odstrkoval Brianta. Pak podporován Wilcoxem a Crossem nadzvedl loďku, aby ji spustili na oceán. Briant ji uchopil za jeden konec.

„Vy na loďku nevstoupíte!“ řekl.

„To uvidíme!“ odpověděl Doniphan.

„A nevstoupíte!“ opakoval Briant, odhodlán odporovat k všeobecnému prospěchu.

Jola měla být především zachována pro nejmenší, kdyby zůstalo u pobřeží tolik vody, že by nebylo možné proniknout k pobřeží.

„Nech nás na pokoji!“ zvolal Doniphan, unesen hněvem. „Opakuji ti, Briante, že nám nezabrániš, abychom udělali, co chceme!“

„A já zase,“ zvolal Briant, „opakuji, že to udělám, Doniphane!“ Oba chlapci byli připraveni vrhnout se jeden na druhého.

V této hádce se přidali přirozeně Wilcox, Webb a Cross k Doniphanovi, zatímco Baxter, Service a Garnett se postavili ihned na stranu Brianta. Mohlo dojít ke smutným koncům, kdyby nezakročil Gordon.

Gordon, nejstarší z chlapců a mající zároveň nejvíce duchapřítomnosti, když postřehl, jak smutné následky by měl takový příklad, se rozumně rozhodl zakročit ve prospěch Brianta.

„Hej, hej!“ zvolal. „Trochu trpělivosti, Doniphane! Vidiš přece, že oceán je ještě příliš rozbouřený a že se vydáváme do nebezpečí ztratit naši jolu!“

„Nechci,“ vykřikl Doniphan, „aby nám Briant poroučel, jak si na to od jisté chvíle zvykl!“

„Je to tak! Je to tak!“ opakovali Cross a Webb.

„Nechci nikomu poroučet,“ řekl Briant, „ale nedám si v tom nikým zabránit, když se jedná o záchranu všech!“

„My máme stejný soucit jako ty!“ zvolal Doniphan. „A nyní, když jsme na zemi...“

„Naneštěstí ještě nejsme,“ odpověděl Gordon. „Doniphane, nestav se na hlavu a počkejme na příznivý okamžik k použití joly!“

Gordon velmi vhodně vykonal úlohu prostředníka mezi Doniphanem a Briantem – což se ostatně stalo již víckrát – a chlapi se podrobili jeho radě.

Hladina již klesla o dvě stopy. Táhl se nějaký průliv mezi skalisky? To by bylo velmi užitečné zjistit. Briant se domníval, že mnohem lépe rozezná položení skalisek, vystoupí-li na přední stěžeň. Chytil se lan na kormidelním boku a vyšplhal se až k ráhnoví.

Skrze bradla se jevila cesta, jejíž směr byl označen body vynořujícími se po obou stranách, a tou by se museli ubírat, kdyby se měli plavit na jole k pobřeží. Avšak ještě v té chvíli bylo příliš vírů a proudů na prostoru skalisek, aby mohl být tento pokus s úspěchem proveden. Byla by nevyhnutelně vržena na některý z těch útesů a rázem by se roztránila. Bylo tedy lepší počkat na okamžik, kdy by odliv oceánu poskytl nějakou schůdnou cestu.

Z vrcholku ráhnoví, na němž se Briant obkročmo posadil, se snažil co nejpřesněji poznat pobřeží. Vedl svůj dalekohled podél pobřeží až k patě pohoří. Pobřeží se zdálo být úplně neobydlené mezi těmi dvěma předhořími, která byla od sebe vzdálena osm nebo deset mil. Asi po půlhodině, strávené tímto pozorováním, Briant sestoupil a šel svým kamarádům oznámit, co viděl. Doniphan, Wilcox a Cross mu naslouchali beze slova, zatímco Gordon se ho zeptal:

„Když byl *Seagull* vržen na tato místa, Briante, bylo asi šest hodin ráno, je to tak?“

„Ano,“ odpověděl Briant.

„A kolik času je zapotřebí k odlivu oceánu?“

„Pět hodin, tuším. – Je to tak, Moko?“

„Ano... pět až šest hodin,“ odvětil plavčík.

„Tedy kolem jedenácté hodiny,“ řekl Gordon, „bude nejvhodnější doba pokusit se o přistání k pobřeží...?“

„V to alespoň já doufám,“ odpověděl Briant.

„Dobrá,“ řekl Gordon, „buďme na tento okamžik připraveni a mezitím se trochu posilněme. Protože jsme nuceni vydat se do vody, bude nejlépe, učiníme-li tak několik hodin po nasycení.“

To byla dobrá rada, kterou bylo možné očekávat od tohoto moudrého chlapce. Připravili si poprvé jídlo skládající se z obsahu konzerv a několika sušenek. Briant se staral zejména o nejmladší. Jenkins, Iverson, Dole a Costar by se již s důvěřivostí svému věku vlastní uklidnili a nepochybně by jedli bez nějaké zdrženlivosti, protože již téměř čtyřadvacet hodin nic nejedli. Ale všechno to dobře dopadlo, a několik kapek kořalky rozředěné trochou vody poskytlo občerstvující nápoj.

Potom se Briant vrátil na příď škuneru, opřel se tam o zábradlí a začal pozorovat skaliska.

Jak pomalu oceán opadával! Bylo zjevné, že hladina se snižovala, protože naklonění jachty se zvětšovalo. Moko, který hodil do vody olovnici, zjistil, že zbývalo ještě asi osm stop vody nade dnem.

Dalo se očekávat, že odliv nastane tak, že dno oschne? Moko si to nemyslel a domníval se, že je povinen tajně to sdělit Briantovi, aby nikoho nepolekal.

Briant se s tím svěřil Gordonovi. Oba se dobře shodovali v tom, že vítr, ačkoliv se poněkud obrátil na sever, bránil oceánu, aby neopadl tak, jak by se stalo za bezvětří.

„Co uděláme?“ zeptal se Gordon.

„Nevím... Nevím...!“ odpověděl Briant. „A jaké je to neštěstí nevědět si rady...! Být jen dítětem tam, kde je zapotřebí být mužem!“

„Nouze nás naučí!“ odpověděl Gordon. „Nezoufejme, Briante, a jednejme obezřetně.“

„Ano, jednejme, Gordone! Neopustíme-li *Seagulla* před přílivem a budeme-li muset ještě jednu noc strávit na lodi, jsme ztraceni.“

„To je zcela jasné, protože se jachta roztrhne na kusy. Musíme ji proto opustit v každém případě...“

„Ano, v každém případě, Gordone!“

„Nebylo by vhodné postavit nějaký vor, jakési plavidlo?“

„Již jsem na to myslel,“ odpověděl Briant, „ale naneštěstí téměř všechna břevna byla za bouře odnesena. Abychom strhli hrazení a postavili z jeho klád vor, k tomu už nemáme čas. Zbývá jen jola, kterou nemůžeme použít, protože oceán je příliš rozbouřený. Nikoliv! O co bychom se mohli snad pokusit, by bylo vést lano skrze skaliska a uvázat je za konec na některém útesu. Snad by se nám takto podařilo dostat se až k pobřeží...“

„A kdo ponese toto lano?“

„Já,“ odpověděl Briant.

„A já ti pomohu!“ řekl Gordon.

„Ne, půjdu sám!“ odvětil Briant.

„Použiješ při tom jolu?“

„To by znamenalo vydat ji do nebezpečí, Gordone, bude lepší ponechat si ji jako poslední prostředek.“

Dříve než by začal provádět svůj nebezpečný záměr, chtěl Briant učinit užitečné opatření, aby byl připraven na každé nebezpečí.

Na palubě bylo několik záchranných plaveckých pásů. Malým chlapcům nařídil, aby si je oblékli. Pro případ totiž, že by bylo nutné opustit jachtu, když by voda byla ještě tak hluboká, že by nebylo možné dosáhnout nohou dna, mohly je tyto pásy udržovat nad vodou a starší by je před sebou postrkovali k pobřeží, přidržující se sami lana.

Bylo čtvrt na jedenáct. Před čtyřicátou pátou minutou dosáhla hladina nejnižšího bodu. Při přídi *Seagulla* nestálo již více než čtyři nebo pět stop vody, ale nezdálo se, že oceán snad klesne ještě více než o několik palců. Asi o šedesát loktů dál se dno očividně zdvihalo – jak bylo možné poznat z černavější barvy vody a z četných útesů vynořujících se podél pobřeží. Nejnebezpečnější bylo přebrodění hlubin, které oceán tvořil před jachtou. Kdyby se Briantovi podařilo položit lano tímto směrem a uvázat je pevně na některé skalisko, pak by bylo možné pomocí tohoto lana, uvázaného k zábradlí jachty, dosáhnout nějakého místa, kde by bylo lze postavit se na dno. Ano, dostali by se bez ztráty na pevninu, protože by se daly po tomto lanu smýkat balíky s potravinami a jinými užitečnými zásobami.

Jakkoliv byl tento pokus velmi odvážný, přesto nechtěl Briant dopustit, aby jej podnikl za něho někdo jiný, a začal tedy sám konat přípravy.

Na palubě bylo více lan, dlouhých až sto stop, kterých bylo používáno jako přídržných a vlečných provazů. Briant si vybral jedno středně silné, které se mu zdálo být vhodné, svlékl se a přivázal si je kolem pasu.

„Vzhůru, vy ostatní!“ zvolal Gordon. „Rozvíjejte lano! Sem na před!“

Doniphan, Wilcox, Cross a Webb nemohli odepřít pomoc k dílu, jehož význam dobře chápali. Ať byly jejich úmysly jakékoliv, byli ochotni rozvíjet kotouče lana a podle potřeby je pomalu popouštět, aby byla ušetřena Briantovi námaha.

V okamžiku, kdy se Briant chtěl vrhnout do oceánu, přiblížil se jeho bratr a zvolal:

„Bratře...! Bratře...!“

„Neboj, se, Jacquesi, neboj se o mne!“ odpověděl Briant.

Okamžik poté jej bylo vidět na vodní hladině, jak statečně plave, zatímco za ním se rozvíjelo lano.

Tento podnik by byl i na ztišeném oceánu obtížný, protože příboj prudce bil do čel skalisek. Peřeje, valící se kupředu a zpět, bránily statečnému chlapci udržet se v přímém směru, a když jej zasáhly, bylo zapotřebí značné námahy dostat se z nich.

Nicméně Briant se pomalu blížil k pobřeží, zatímco jeho kamarádi mu přiměřeně popouštěli lano, ale bylo zřejmé, že jeho síly začínaly ochabovat, ačkoliv nebyl ještě ani padesát stop od škuneru. Před ním kroužil jakýsi vír vytvořený srážkou dvojího opačného vlnění. Kdyby se mu podařilo víru se vyhnout, mohl by snad dosáhnout svého cíle, protože oceán byl dál tichý. Pokusil se ohromnou námahou dostat se vlevo, ale jeho snaha byla bezvýsledná. Ani statečný námořník, plný mužné síly, by nemohl přeplavat. Zachvácen vzedmutou vlnou byl Briant vlečen neodvratně do středu víru.

„Pomóc! Přitáhněte! Přitáhněte!“ mohl ještě zvolat, než zmizel.

Na palubě jachty nastal hrozný zmatek.

„Přitáhněte! Přitáhněte!“ zvolal chladnokrevně Gordon a jeho kamarádi začali táhnout lano zpět, aby dovedli Brianta k lodi dříve, než by příliš dlouho trvajícím potopením ztratil dech.

Ani ne za minutu byl již Briant vytažen na palubu, ovšem v bezvědomí. Avšak v náručí svého bratra ihned procitl.

Pokus upevnit na pobřežních bradlech lano byl zmařen. Nikdo se ho nemohl znovu ujmout s větší nadějí na úspěch. Nešťastné děti byly tedy odkázány čekat... A na co čekat...? Na pomoc...? A z které strany a od koho by jim mohla přijít?

Bylo již po poledni. Bylo možné pozorovat nastalý příliv a peřeje rostly. Protože nastala nová čtvrt, měly zajisté vlny vzrůst výš než předchozí den. A kdyby se vítr ještě obrátil ze strany oceánu, nastalo by nebezpečí, že by byl škuner vyzdvižen ze svého skalního lůžka. Pak by znovu narážel o dno a ztroskotal by na bradlech. Nikdo by nepřezil toto konečné ztroskotání. A nic nebylo možné udělat, nic!

Všichni, malí obklopeni velkými, pozorovali ze zádi oceán, který se vzdouval, jak bylo lze pozorovat na vrcholcích skalisek, jedno po druhém mizejících. Naneštěstí se obrátil vítr opět na západ a řítil se jako minulou noc plnou silou k pevnině. Se vzrůstem vody se zvyšovaly i vlny a zahalovaly *Seagulla* do velkého oparu a brzy se na něj měly zajisté převrhnout. Pouze Bůh mohl přijít na pomoc těmto mladým cestovatelům. Do jejich modliteb se mísily výkřiky hrůzy.

Krátce před druhou hodinou škuner, nadzdvižený přílivem, se postavil do přímé polohy z dosavadního položení na boku, ale následkem pohybu narazila před na dno, zatímco záď seděla dosud pevně ve skalnatém lůžku. Brzy se nárazy neustále opakovaly a *Seagull* se kymácel z jedné strany na druhou. Děti se držely jedno druhého, aby nebyly smeteny přes zábradlí.

V tu chvíli se blížila z vysokého oceánu pěnivá hora a vztyčila se na dva uzle před jachtou. Byla to buď ohromná vlna příboje, nebo smršť vysoká dvacet stop. Blížila se zuřivostí dravé bystřiny, zalila bradla, vyzdvihla *Seagulla* a přenesla jej přes skaliska, aniž jeho kýl narazil o skálu.

Ani ne za minutu byl *Seagull* zanesen uprostřed víření této vodní spousty až do středu pobřeží a tam uvržen na písečný násep. Asi dvě stě stop od prvních skupin stromů při úpatí výšiny zůstal nehnutě ležet – tentokrát na pevné zemi, zatímco oceán, vracející se zpět, zanechal celé pobřeží suché.

III. KAPITOLA

Chairman School v Aucklandu – Velcí a malí – Prázdniny na oceánu – Škuner *Seagull* – V noci 15. února – Zanesení – Srážka – Bouře – Porada v Aucklandu – Co zbylo ze škuneru

V době naší události byla Chairman School nejváženějším ústavem v Aucklandu, hlavním městě Nového Zélandu, důležité anglické kolonii v Tichém oceánu. Bylo v něm na sto žáků pocházejících z nejlepších rodin země. Maorové, domorodí obyvatelé souostroví, nemohli do něho posílat své děti, avšak pro ty byly zřízeny jiné ústavy. Chairman School navštěvovali jen mladí Angličané, Francouzi, Američané a Němci, děti statkářů, soukromníků, obchodníků a úředníků země. Dostalo se jim tam velmi důkladného vychování, rovného tomu, jaké bylo možné získat v ústavech Spojeného království.

Souostroví Nového Zélandu se skládalo ze dvou hlavních ostrovů, na severu Ika-Na-Mawi čili Poissonova ostrova, na jihu Tawai--Ponamú čili čedičové země. Odděleny Cookovým průlivem, prostíraly se mezi 34. a 45. stupněm jižní šířky – poloha rovna té, která na severní polokouli zaujímal část Evropy, obsahující Francii a severní Afriku.

Ostrov Ika-Na-Mawi, na jižní straně velmi rozčleněný, tvořil jakýsi nepravidelný čtyřúhelník, protáhlý severozápadním směrem do křivky, která byla zakončena Van Diemenovým mysem.

Téměř na začátku této křivky a na místě, kde poloostrov neměřil více než několik mil, byl postaven Auckland. Město zde bylo položeno jako Korint v Řecku – odtud dostalo přezdívku *Jižní Korint*. Mělo dva otevřené přístavy, jeden na západ, druhý na východ. Východní na proudu Hauraki nebyl dost hluboký a bylo zapotřebí postavit několik dlouhých *piersů*, náhonů podle anglického způsobu, u nichž by lodi středního nákladu mohly bezpečně zakotvit. Mezi jinými se táhl obchodní náhon, k němuž vybíhala Queen's Street, nejhlavnější ulice města.

Chairman School se nacházela uprostřed této ulice.

Dne 15. února r. 1860 v poledne vyšlo z tohoto ústavu asi sto chlapců provázených svými rodiči, s rozradostněnými obličejí a patrnou blahostí – ptáčci, jimž byla otevřena klec.

Začínaly totiž prázdniny. Dva měsíce nezávislosti, dva měsíce svobody. A pro jistý počet žáků se otvírala rovněž vyhlídka na cestu po oceánu, o níž již dávno bylo v Chairman School jednáno. Bylo by zbytečné dodávat, jakou závist vzbuzovali ti, jimž jejich jmění dovolovalo

vstoupit na palubu jachty *Seagull*, která byla připravena navštívit novozélandské pobřeží, konajíc výlet formou okružní plavby.

Tento krásný škuner, vystrojený rodiči žáků, byl zásoben na šest týdnů cesty. Patřil otci jednoho z žáků, panu Williamu H. Garnettovi, starému kapitánovi obchodního loďstva, k němuž mohli mít úplnou důvěru. Upsáním, provedeným mezi různými rodinami, byly uhrazeny náklady cesty, která se měla konat za nejlepších podmínek bezpečí a pohodlí. Byla to veliká radost pro mladé chlapce a bylo skutečně těžké využít lépe několik týdnů prázdnin.

V anglických ústavech se výchova lišila dost podstatně od výchovy, jak tomu bylo ve francouzských ústavech. Poskytovala se tam žákům příležitost k samostatnosti, a proto i k poměrné svobodě, která velmi zdárně působila i na jejich budoucnost. Nezůstávali dlouho dětmi, zkrátka, výchova se ubírala stejným krokem se vzděláním. Odtud pocházelo, že většina z nich byla uhlazená, pozorná a pečlivá na své chování a – což zvláště je nutné podotknout – nerada se uchýlovala k přetvářce nebo lži, dokonce i tehdy, když se jednalo o vyhnutí se zaslouženému trestu. Rovněž je zapotřebí poznamenat, že mladí chlapci v těchto školních ústavech byli méně vázáni pravidly společného života a z něho plynoucího příkazu mlčení. Obyčejně bydleli v oddělených místnostech, tam konali jakési hostiny, a pokud se shromáždili při společném stole, mohli zcela volně hovořit.

Žáci byli rozděleni na třídy podle věku. V *Chairman School* bylo pět tříd. Tak v první a druhé třídě byli maličci, kteří ještě brali své rodiče kolem krku, ve třetí již zaměnili dětské líbání stisknutím ruky hotových mužů. Rovněž na ně nikdo nedohlížel, bylo dovoleno čtení románů a novin, často byly dopřávány volné dny. Učební hodiny byly dost omezeny, tělesná cvičení prováděna řádně, a to tělocvik, boxování a hry všeho druhu. Avšak přiměřeně k této volnosti, které žáci zřídka zneužívali, byl ponechán jako pokárání tělesný trest, zpravidla rány metlou. Ostatně být bit nebylo pro mladé Anglosasy ničím nečestným a podrobovali se bez reptání tomuto pokárání, pokud je pokládali za odůvodněné. Angličané, to je všeobecně známo, měli v úctě tradice jak ve veřejném, tak soukromém životě, a tyto zvyky byly neméně v úctě – i když byly přemrštěné – ve školních ústavech, kde se v ničem nepodobaly francouzským zvyklostem. Pokud byli starší povinni pomáhat mladším, dělo se to s tou podmínkou, že jim měli prokazovat jisté domácí služby, jimž se nemohli nijak vyhnout. Tyto službičky, jako zejména přinášení snídaně, čištění šatů, cídění bot, obstarávání příkazů, byly známy pod jménem *fagismu*, a ti, kteří je konali, se jmenovali *fagové*. To byli ti nejmenší. První oddělení bylo to, které sloužilo za fagy žákům vyššího oddělení, a když odepřeli poslušnost, byl jim

život hezky ztrpčován. Ale nikdo na to nepomýšlel, a tím způsobem si zvykali na kázeň, kterou bychom marně hledali u žáků francouzských ústavů. Tak to žádalo podání, a země, která mezi všemi je zachovávala, to bylo skutečně Spojené království, kde ukládala se nejnižšímu *cockneyi*, tedy uličníkovi, stejně jako peerovi^[5] horní sněmovny.

Žáci, kteří se měli zúčastnit výletu na jachtě *Seagull*, patřili různým třídám Chairman School. To mohl každý pozorovat na palubě škuneru, kde se nacházeli chlapci od osmi až do čtrnácti roků. A těchto patnáct chlapců, počítaje k nim plavčíka, mělo být zaneseno daleko a nadlouho do hrozných příhod!

Je zapotřebí poznat jejich jména, věk, schopnosti, jejich povahu, jejich rodinné poměry, jakož i poměry, jaké mezi nimi byly v ústavě, který opouštěli v obvyklou dobu prázdnin.

Kromě dvou Francouzů, bratrů Brianta a Jacquese, a Gordona, jenž byl Američan, byli všichni anglického původu.

Doniphan a Cross pocházeli z rodin zámožných statkářů, stojících v popředí novozélandské společnosti. Byli bratřenci ve stáří třinácti roků a několika měsíců a patřili oba do páté třídy. Doniphan, uhlazený a pečlivý vůči své osobě, byl bez odporu nejduchaplnějším ze všech, nadaný a pracovitý. Snažil se, aby nikdy nebyl překonán, jednak touhou po vzdělání, jednak snahou převyšovat své druhy. Jakási šlechtická hrdost mu přinesla přezdívku *lorda Doniphana* a jeho pánovitá povaha jej nutila všude, kdekoliv byl, k panovačnosti. Odtud pocházelo ono soupeření mezi ním a Briantem, které trvalo již několik roků a přiosťřilo se zejména od té doby, kdy se Briantův vliv na ostatní zvětšil.

Co se týkalo Crosse, byl to obyčejný žák, ale proniknutý obdivem pro všechno, co myslel, říkal nebo dělal jeho bratranec Doniphan.

Baxter z téhož oddělení byl třináctiletý chlapec, chladný, rozvážný, pracovitý, velmi vynalézavý a rovněž tak obratný. Byl to syn dost skrovně zámožného obchodníka.

Webb a Wilcox, ve věku dvanáct a půl roku, byli žáky čtvrté třídy. Jejich nadání bylo střední, byli dost ochotní a bojovné povahy a ukázali se vždy velmi přísnými ve vyžadování služeb fagistů. Jejich rodiny byly zámožné a zaujímaly vysoká místa v zemském úřednictvu.

Garnett ze třetí třídy s kamarádem Servicem, oba dvanáctiletí, byli jeden synem námořního kapitána ve výslužbě, druhý váženého osadníka, kteří obývali North Shore na severním pobřeží přístavu Waitemaly. Obě rodiny byly úzce spřáteleny a z tohoto přátelství vznikla

nerozlučnost Garnetta a Service. Oba měli dobré srdce, ale byli málo pracovití, takže kam je ráno postavili, tam je večer našli. Garnett byl velmi zaujatý – politováníhodná vášeň – pro tahací harmoniku, tak oblíbenou u anglického námořnictva, a tak jako syn námořníka nenechával minout chvíli, aby si nezahrál, a nezapomněl přinést svůj nástroj na palubu *Seagulla*. Service byl bez odporu nejrozpustilejší, největší nezbeda celé družiny, pravý bratr Hejsa! Chairman School, jenž myslel jen na dobrodružné cesty a znal nazpaměť *Robinsona Crusoea* a *Švýcarského robinzona*, kteří byli jeho zamilovanou četbou.

Je nutné se ještě zmínit o dvou jiných chlapcích ve stáří devíti roků. První z nich, Jenkins, byl synem ředitele *Novozélandské královské společnosti nauk*, druhý, Iverson, byl synem pastora hlavního chrámu sv. Pavla. Byli dosud ve druhé a třetí třídě, avšak byli počítáni mezi nejlepší žáky ústavu.

Za nimi následují dva chlapci, Dole, osmiapůlletý, a Costar, osmiletý, oba synové důstojníků anglozélandské armády, kteří bydleli v malém městečku Ouchunga, vzdáleném šest mil od Aucklandu, na pobřeží přístavu Manukauy. To byli dva maličcí, o nichž nelze říci nic jiného, než že Dole byl velmi zatvrzelý a Costar velmi mlsný. Pokud nijak nevynikali v první třídě, přesto se domnívali, že jsou dost pokročilí, protože uměli číst a psát – a jinými věcmi se v jejich věku zajisté nelze chlubit.

Jak je vidět, tyto děti patřily vesměs váženým rodinám, již odedávna usedlým na Novém Zélandu.

Ještě se musíme zmínit o zbývajících třech chlapcích, kteří vstoupili na škuner – o Američanovi a dvou Francouzích. Američan jménem Gordon byl čtrnáctiletý, jeho obličej i jeho držení těla byly již v té době proniknuty jakousi samorostlostí jako u Yankeeho. Ačkoliv poněkud levák a také trochu těžkopádný, byl přesto nejstatečnějším z chovanců páté třídy. Nebyl-li tak skvěle nadán jako jeho druh Doniphan, byl spravedlivého ducha a praktického smyslu, jak to dost často dokazoval. Měl zálibu ve vážných věcech, povahu pozorovatele a byl chladné mysli. Důsledný i v maličkostech, řadil myšlenky ve svém mozku jako předměty ve svém psacím stolku, kde bylo vše roztříděno, rozlišeno a poznamenáno ve zvláštním seznamu. Zkrátka kamarádi si ho vážili, uznávali jeho vlastnosti, a ačkoliv nebyl rodem Angličan, vždy jej rádi viděli. Gordon pocházel z Bostonu, ale po úmrtí otce i matky neměl jiného příbuzného než svého poručníka, starého konzulárního jednatele, který, když získal jisté jmění, se usadil na Novém Zélandu a pobýval tam již několik roků v jedné z těch krásných vil, které byly roztroušeny po výšinách kolem vesnice Mount Saint John.

Oba mladí Francouzi, Briant a Jacques, byli syny nadaného inženýra, jenž byl tehdy ustanoven za ředitele velikých vysušovacích prací v bažinách uprostřed Ika-Na-Mawi. Starší byl třináctiletý, málo pracovitý, ačkoliv velmi nadaný, a proto obyčejně jedním z posledních v páté třídě. Avšak pokud chtěl, vynikal svou pozoruhodnou pamětí a obratností v přizpůsobení se na první stupeň, a to byl důvod, proč na něj Doniphan tak žárlil. Proto Briant a Doniphan nežili nikdy v dobré shodě v Chairman School, a již jsme poznali následky této neshody na lodi *Seagull*. Ostatně Briant byl odvážný, podnikavý, obratný v tělocviku, měl vždy připravenou odpověď, jinak byl úslužný a dobrý chlapec, nemající nic z Doniphanovy pýchy, poněkud volný a i nedbalý na zevnějšek – doslova pravý Francouz, a tím se tedy podstatně lišící od svých druhů anglického původu. Ostatně často se ujímal nejslabších proti zneužití jejich sil staršími, a co se jeho samotného týkalo, nikdy se nechtěl podrobit úkolům fagismu. Odtud pocházely ony vzpoury, šarvátky a bitky, z nichž, díky své odvaze a síle, vycházel téměř vždy vítězně. Také byl všeobecně oblíbený, a když se jednalo o velitelství na *Seagullu*, jeho kamarádi s malou výjimkou neváhali se mu podřídit, a to tím spíše, protože se vědělo, že měl jakési námořnické vědomosti, které získal na cestě z Evropy na Nový Zéland.

Jacques, jeho bratr, byl pokládán vždy za největšího vtipálka třetí třídy, ne-li celé Chairman School, ani Service nevyjímaje. Vymýšlel bez ustání nové a nové žerty a tropil naschvály svým druhům, pro něž často zakusil trest. Ale, jak uvidíme, jeho povaha se úplně změnila od odplutí jachty, aniž bylo možné zjistit příčinu.

Takto jsou tedy představeni chlapci, které bouře uvrhla na jednu z výsep Tichého oceánu.

Po několikátýdenní projížďce jachty *Seagull* podél novozélandských pobřeží měl mít velení její vlastník, Garnettův otec, jeden z nejodvážnějších vůdců jachty na australských pobřežích. Kolikrát se již objevil škuner na pobřeží Nové Kaledonie, Nového Holandska, od Torresova průlivu až k jižním mysům Tasmánie a také až v moluckých, filipínských a celebeských proudech, které byly často osudné pro mnohem větší lodě! Však *Seagull* byl rovněž důkladně stavěn, lehce se nesl a statečně vzdoroval na mořích a oceánech i velmi prudkému povětří.

Jeho mužstvo se skládalo z kapitána, šesti námořníků, kuchaře a plavčíka – Moka, mladého dvanáctiletého černocha, jehož rodina byla již po mnoho roků ve službách jakéhosi novozélandského statkáře. Je nutné se také zmínit o pěkném honicím psu Phannovi, amerického chovu, jenž patřil Gordonovi a nikdy svého pána neopouštěl.

Odjezd byl ustanoven na 15. února. *Seagull* čekal, přivázan zádí na výběžku obchodního náspu, a tedy zcela blízko otevřeného oceánu. Mužstvo přišlo na loď až 14. února večer, když se mladí cestovatelé scházeli na lodi. Kapitán Garnett měl přijít před samým odjezdem. Pouze vrchní kormidelník a plavčík uvítali Gordona a jeho druhy, zatímco ostatní mužstvo odešlo vyprázdnit poslední sklenku whisky. Když všichni zaujali svá místa a ulehli na lůžka, vyhledal i vrchní kormidelník své mužstvo v jednom z přístavních hostinců, v němž se z hrubé nedbalosti zdržel do pozdních nočních hodin. Plavčík se uložil k spánku v místnosti pro mužstvo.

Co se mezitím stalo? Je velice pravděpodobné, že se to nikdy nevysvětlí. Ale je naprosto jisté, že přivazné lano jachty se odvázalo buď náhodou, anebo něčí zlomyslností... Na palubě to nikdo nezpозoroval.

Hluboká noc zahalovala přístav a Hauracký proud. Od pobřeží vál dost silný vítr a škuner, zachvácen proudem odlivu, byl vynesena na širý oceán.

Když se plavčík probudil, škuner se kymácel, jako by byl zmítán vlnobitím, které nebylo vůbec možné pokládat za obyčejný příboj. Moko ihned vyběhl na palubu... Jachta odplouvala.

Na plavčíkův pokřik vyskočili Gordon, Briant, Doniphan a někteří jiní ze svých lůžek a vyběhli na palubu. Marně volali o pomoc. Nespatřili již ani jediné světlo z města nebo z přístavu. Škuner se již nalézal v plném proudu, vzdálen tři míle od pobřeží.

Zpočátku se pokusili chlapci na radu Brianta, k němuž se přidal plavčík, roztáhnout plachtu, aby se tak vrátili, plující napříč, do přístavu. Avšak plachta, příliš těžká, aby mohla být vhodně řízena, způsobila jen tolik, že zachytávajíc západní vítr, unášela je ještě dál. *Seagull* obeplul mys Colville, proplul průlivem mezi ním a ostrovem Velké Bradlo a ocitl se již více mil od Nového Zélandu.

Lze pochopit vážnost takové situace. Briant a jeho kamarádi již nemohli doufat v pomoc z pevniny. I kdyby se vydala nějaká loď z přístavu na jejich vyhledání, uplynulo by více hodin, než by je mohla dosáhnout, i když připustíme, že by bylo možné vyhledat škuner uprostřed této hluboké temnoty. A když by se již rozednívalo, jak by bylo možné spatřit tuto malou loď, ztracenou na rozvlněném oceánu? A jak by bylo pro tyto děti možné, aby si pomohly vlastním přičiněním? Pokud by se neobrátil vítr, musely by se vzdát naděje, že se vrátí k pevnině. – Bylo ovšem možné, že by se mohly setkat s lodí plující k některému novozélandskému

přístavu, a vzhledem k tomu, ačkoliv tato možnost byla velice nepravděpodobná, zavěsil Moko okamžitě svítilnu na vrcholu předního stěžně. Jinak bylo nutné čekat, až se rozední.

Co se týkalo nejmenších, bylo nejlepší nechat je spát, pokud by je povyk neprobudil. Jejich úlek by jen způsobil na jachtě potíže.

Mezitím bylo učiněno více pokusů zavést *Seagulla* po větru, ale nepodařilo se to a loď plula rychle k východu.

Náhle bylo v dálce dvou nebo tří mil zpozorováno světlo. Bylo to bílé světlo na vrcholu stěžně, které oznamovalo plující parník. Ihned se ukázala obě jeho boční světla, červené a zelené, a protože byly vidět obě zároveň, bylo patrné, že parník plul přímo proti jachtě. Marně zaznívaly výkřiky chlapců o pomoc. Pleskot vln a syčení páry, která utíkala odvodnou rourou parníku, a vítr, jenž se stal mnohem prudším na širém oceánu, to všechno dohromady utlumilo jejich výkřiky v tomto prostoru.

Jestliže je však nemohli slyšet, proč nespatriili námořníci svítilnu *Seagulla*? To byla poslední naděje.

Naneštěstí následkem prudkého pohybu se provaz přetrhl, svítilna spadla do vody a nic již neoznačovalo přítomnost *Seagulla*, k němuž se blížil parník rychlostí dvanácti uzlů za hodinu. Za několik minut vrazil do jachty a jistě by ji potopil, kdyby ji zasáhl v boku. Ale při srážce narazil jen na zád' a rozbil jen kus krytu, aniž by nějak porušil kostru lodi.

Srážka byla celkem tak nepatrná, že parník pokračoval ve své plavbě a zanechal *Seagulla* za sebou, neboť se sám snažil uniknout před blížící se bouří.

Často se nestarali kapitáni o to, aby pomohli lodím, na které narazili. Bylo to zločinné jednání, ale případy tohoto druhu byly četné. V našem případě je možné, že na palubě parníku ani nezpozorovali lehkou srážku s jachtou, kterou ani nebylo v temnu vidět.

Unášeni dál větrem, mysleli si již chlapci, že jsou ztraceni. Když vyšlo slunce, spatřili kolem dokola pustý prostor. Tato část Tichého oceánu byla málo navštěvována. Lodě, které pluly z Austrálie do Ameriky, anebo naopak, vyhledávaly buď jižnější, nebo severnější cestu. Žádná neplula v dohledu jachty. Přišla noc, ještě horší než předešlé, a jestliže se vlnobití někdy utišilo, přece jen nepřestával vát západní vítr.

Jak dlouho měla trvat tato plavba, to si nedokázali ani Briant, ani jeho kamarádi vůbec představit. Copak by se marně pokoušeli vést loď tak, aby jí zamířili k novozélandskému pobřeží? K tomu jim scházela znalost stanovit její směr, jakož i síla řídit plachtoví. Za těchto okolností získal Briant, jenž projevoval statečnost přesahující jeho věk, vliv nad svými druhy, jemuž se musel podrobit i Doniphan. Ačkoliv se mu nepodařilo přes Mokovu pomoc zamířit jachtu k západnímu pobřeží, alespoň se snažil, pokud mohl, udržet ji v příznivých plavebních podmínkách. Nešetřil se, bděl dnem i nocí, hleděl stále na obzor, neobjevil-li by tam nějakou záchranu. Postaral se také o to, aby bylo do oceánu vrženo několik lahví, do nichž byla vložena zpráva o *Seagullu*. Byla to nepochybně nepřiliš nadějná práce, ale nechtěl zanedbat žádnou možnost záchrany.

Mezitím hnal stále západní vítr jachtu po Tichém oceánu a nebylo ani možné zastavit její běh, dokonce ani zmenšit její rychlost.

Víme, co se stalo. Několik dní po tom, co byl *Seagull* vlečen Haurackým proudem, zdvihla se bouře a zuřila dva týdny s neobyčejnou prudkostí. *Seagull*, uchvácen ohromnými vlnami, se nejméně stokrát ocitl v nebezpečí ztroskotání obrovskými nárazy oceánu – což by se stalo, kdyby jeho stavba nebyla tak důkladná a loď dobře přizpůsobená k plavbě – a nakonec byl vržen na neznámou výspu Tichého oceánu.

Jaký osud čekal tuto školu trosečníků, zanesenou tisíc osm set mil od Nového Zélandu? Ze které strany jim měla přijít pomoc, kterou si nemohli sami poskytnout...?

V každém případě bylo zcela odůvodněno, jestliže si jejich rodiny myslely, že se škunerem utonuli. Důvodem byly tyto okolnosti:

Když bylo v Aucklandu zpozorováno zmizení *Seagulla* v noci ze 14. na 15. února, byla o tom dána zpráva kapitánu Garnettovi a rodinám nešťastných dětí. Bylo by zbytečné popisovat účinek, jaký tato událost ve městě způsobila. Úlek byl všeobecný.

Avšak bylo-li lano jachty rozvázáno nebo přetrženo, bylo možné, že škuner setrval ve směru proudu? Snad by bylo možné je ještě vyhledat, ačkoliv západní vítr, který stále sílil, vzbuzoval nejbolestnější myšlenky. A tak neztrácejte čas, učinil správce přístavu opatření, aby se přispělo jachtě na pomoc.

Dva malé parníky vypluly prohledat prostor mnoha mil na Haurackém proudu. Po celou noc křížovaly na tomto přímoří, ačkoliv oceán se stával velmi neklidným, a když se za svítání vrátily nazpět, zbavily rodiny postižené touto hroznou pohromou veškeré naděje.

Jestliže posádky těchto parníků nenašly *Seagulla*, vylovily přece jen několik trosek. Byly to odštěpky z obruby, které spadly do vody při srážce s peruánským parníkem *Quito* – srážka, o níž posádka této lodi vůbec nic nevěděla.

Na těchto úlomcích bylo možné číst tři písmena ze jména *Seagull*. Zdálo se být tedy jisté, že jachta byla roztříštěna stálým náporům rozbouřeného oceánu a následkem toho asi tucet mil od Nového Zélandu se vším, co bylo na palubě, se potopila.

IV. KAPITOLA

První ohledání pobřeží – Briant a Gordon v lese – Marná snaha vyhledat jeskyni – Inventář zásob – Potraviny, zbraně, oděv, lůžkové potřeby, náradí, náčiní a nástroje – První snídaně – První noc

Výspa byla neobydlena, jak zjistil Briant, když pozoroval kraj z ráhnoví předního stěžně. Již hodinu ležel škuner na písčitém pobřeží a dosud se neobjevil ani jediný z domorodců. Ani pod stromovím, které se zdvihalo na skalnatém pobřeží, ani na březích proudu vzedmutého vlnami oceánu nebyl vidět ani dům, ani chýše, ani stan. Na povrchu písčitého pobřeží, které lemoval nános mořských řas, se nejevila ani stopa lidské nohy. Při ústí malé řeky nebyla žádná rybářská bárka. Konečně mezi oběma předhořími, jižním i severním, nad celým obvodem tohoto zálivu nekroužil vzduchem žádný kouř.

Briant a Gordon si ze všeho nejdříve usmysleli, že vniknou opatrně do lesa, aby se dostali až k výšině a pak podle možnosti na ni vystoupili.

„Byli bychom tedy na pevnině, to by bylo něco!“ řekl Gordon. „Avšak jaká je to země, která se zdá být neobydlená...?“

„Hlavní věcí je, že není obydlena,“ odpověděl Briant. „Na nějaký čas máme potraviny i náboje...! Schází nám pouze přístřeší, a to musíme najít, už kvůli malým. Nuže, kupředu!“

„Ano, máš pravdu!“ odpověděl Gordon.

„Co se týká toho, kde asi jsme,“ pokračoval Briant, „na to myslet máme dost času, až se postaráme o nejnnutnější. Je-li to pevnina, máme snad jakousi naději na pomoc. Je-li to však ostrov... neobydlený ostrov... nu, uvidíme! Pojd', Gordone, jdeme na průzkum!“

Brzy oba došli k okraji lesa, který se táhl tři nebo čtyři sta stop od ústí řeky mezi vysočinou a pravým břehem toku. V tomto lese nebyla ani stopa, že by se tudy ubíral člověk, ani průsek, ani stezka. Omšelé kmeny, skácené stáří, ležely na zemi. Briant a Gordon se bořili až po kolena do koberců opadaného listí. Ptáci však prchali tak bojácně, jako by se již naučili nedůvěřovat lidským bytostem. Bylo tedy patrné, že toto pobřeží, i když nebylo obydleno, přece jen tu a tam bylo navštěvováno domorodci sousední země.

Během deseti minut prošli oba chlapci tímto lesem, jenž byl ještě hustší poblíž skalnaté stráně, která se zdvihala jako srázná zeď do výšky asi sto dvaceti stop. Kdyby na úpatí tohoto výběžku byly nějaké průrvy, snad by tam bylo možné najít nějaké přístřeší. Právě to bylo velice žádoucí. Tam by skutečně jeskyně mimo dosah oceánu, chráněná před přímořskými větry clonou stromů, poskytovala zvláště při špatném počasí skvělý útulek. Tam by se také mohli mladí cestovatelé prozatím zařídit a čekat, až by se po důkladném ohledání pobřeží mohli volně a bezpečně odvážit do nitra země.

Bohužel, nenašli Gordon a Briant na tomto výběžku, tak kolmém jako pevnostní bašta, ani jeskyni, dokonce ani průrvu, jíž by bylo možné dostat se na její temeno. Pokud chtěli vniknout do nitra území, bylo patrně nutné obejít toto skalnaté pobřeží, jehož polohu již Briant poznal, když se rozhlížel z ráhnoví *Seagulla*.

Asi půl hodiny sestupovali oba po jižním svahu skalnatého pobřeží. Tak se dostali na pravý břeh řeky, která tvoříc mnohé zatáčky, proudila východním směrem. Byl-li tento břeh stíněn krásnými stromy, byl protějščí naprosto bez zeleně a veškerého rostlinstva. Byl to jakýsi nesmírný močál, jenž se šířil až k jižnímu obzoru.

Zklamání ve své naději, že nemohli dosáhnout vrcholu skalnatého pobřeží, odkud by jim asi bylo dopřáno přehlédnout obzor na několik mil, vraceli se Briant a Gordon k *Seagullu*.

Doniphan a několik jiných chlapců pobíhalo po skaliskách, zatímco Jenkins, Iverson, Dole a Costar se bavili sbíráním mušlí.

Rozhovorem se staršími objasnili Briant a Gordon výsledek své výpravy. Dokud by pátrání nepokročilo, zdálo se být vhodné neopouštět škuner. Jakkoliv bylo jeho žebroví přelámáno a

téměř po okraj lodě byl skloněn, mohl přece jen na místě, kde kotvil, sloužit za dočasné obydlí. Byla-li paluba pootevřena nad místností mužstva, poskytovaly salon a zadní místnosti dostatečné přístřeší proti vichřici. A co se týkalo kuchyně, nijak neutrpěla smykáním přes bradla – k veliké spokojenosti těch, které otázka stravy zajímala především.

Opravdu bylo štěstím, že tito chlapci nemuseli přenášet na pobřeží předměty nevyhnutelné ke svému zařízení. I kdyby se jim to podařilo, jakým těžkostem a jaké námaze by zde byli vydáni? Kdyby *Seagull* uvázl na prvním skalisku, bylo by pro ně možné zachránit veškeré potřeby? Nebo nerozmetal by oceán brzy jachtu, a mohli by pak z trosk zachránit konzervy, zbraně, střelivo, oděvy, lůžkoviny, nářadí všeho druhu, tak potřebné pro existenci tohoto malého světa? Bohudík, vyhodila vodní smršť *Seagulla* nad pás bradel. Jakkoliv se tím stal naprosto neschopným k plavbě, zůstal alespoň obydlitelným, protože jeho vnějšek vzdoroval úderům vln i následujícímu nárazu a nic jej nemohlo již odervat z tohoto písčitého lůžka, kde zaryl svůj kýl. Ovšem za střídavých účinků slunce i deště se musel nakonec rozestoupit, jeho okraj povolit, kryt popraskat a rozevřít se, a tak útulek, jaký nyní poskytoval, se nezdál být trvalým. Avšak do té doby doufali mladí trosečníci najít nějaké město nebo vesnici anebo, jestli je bouře zahнала na pustý ostrov, mohli snad přece jen objevit nějakou jeskyni v pobřežních skalách.

Nejlepší tedy bylo zůstat prozatím na palubě *Seagulla*. K tomuto činili přípravy ještě téhož dne. Pro vazový žebřík, upevněný na kormě ze strany, na kterou byla jachta nakloněna, umožnil velkým, stejně jako malým dosáhnout budky nad schodištěm. Moko, který se poněkud vyznal v kuchařském umění, čemu se jako plavčík přiučil, podporován Servicem, kterého velice těšilo, že mohl vařit, začali připravovat jídlo. Všem chlapcům chutnalo znamenitě a Jenkinsovi, Iversonovi, Dolemu a Costarovi se zase docela vrátila dobrá nálada. Jediný Jacques Briant, kdysi nejpovedenější ptáček celého ústavu, se stále nepřestával krčít v ústraní. Takováto změna jeho charakteru, jeho zvyklostí, byla ovšem nanejvýš nápadná, avšak Jacques, když se stal zamlklým, vždycky se vyhnul otázkám svých druhů, kdykoliv pátrali po příčině této změny.

Nakonec, velice unavení po tolika dnech, po tolika nocích uplynulých v tisícerých hrůzách bouře, toužili již všichni po spánku. Malí se rozešli po kabinách jachty, kam za nimi brzy pospíšili i velcí. Briant, Gordon a Doniphan však chtěli být jeden po druhém na stráž. Nebo se snad nemuseli obávat přepadení smečkou šelem, dokonce tlupou domorodců? Nic se však

nepřihodilo. Noc uplynula klidně, a když vyšlo slunce, všichni, když vzdali Bohu vroucí díky, se dali do práce.

Nejdříve bylo zapotřebí sečíst veškeré zásoby potravin na jachtě, potom zbraně, nástroje, nářadí, oděvy a podobně. Obzvláště otázka potravy byla nejdůležitější, neboť pobřeží se zdálo být pusté. Pomocným zdrojem by byl asi lov, ovšem pokud tam žila divoká zvířata. Zatím spatřil Doniphan, jenž byl obratným střelcem, jen nesčetná hejna ptactva na temenech bradel a výšinách předhoří. Ale živit se jen a jen mořskými ptáky by bylo mrzuté. Proto bylo nutné zjistit, jak dlouho mohli vystačit s potravinami škuneru, budou-li s nimi šetrně nakládat.

Bylo zjištěno, že nehledě k sucharům, kterých zde byla značná zásoba, konzervy, šunky a masité suchary – skládající se z mouky první jakosti, sekaného vepřového masa a koření – dále cornbeef^[6], slanina a krabice se zákusky by vystačily při největší šetrnosti asi na dva měsíce. Proto se již od začátku doporučovalo, aby se spokojili s plodinami země a zásoby šetřili pro ten případ, že by snad bylo nutné dát se na cestu několika set mil, aby se buď dostali do nějakého přístavu, nebo města v nitru země.

„Jenom aby již konzervy nebyly částečně zkažené!“ připomenul Baxter. „Vnikla-li voda do nitra lodi, když jsme byli vrženi na pobřeží...“

„To hned zjistíme, jen co otevřeme bedny, které jsou poškozené,“ odpověděl Gordon. „A kdyby se jejich obsah převaril, dal by se snad použít...?“

„O to se už postarám,“ odpověděl Moko.

„Tedy nemeškej a chop se práce,“ řekl Briant, „neboť první dny budeme přece jen odkázáni žít ze zásob *Seagulla*.“

„A proč bychom neměli již dnes,“ pravil Wilcox, „prohledat skály, které se zdvíhají na severní straně zálivu, a vybrat tam jedlá vejce?“

„Ano, ano!“ zvolali Dole a Costar.

„A proč bychom nemohli lovit ryby?“ připojil Webb. „Copak nemáme na lodi rybářské náčiní a v oceánu ryby? Kdo chce jít na ryby?“

„Já...! Já...!“ volali malí.

„Dobrá, dobrá!“ odpověděl Briant. „Ale nejedná se o žádnou hru a pruty dáme jen zdatným rybářům.“

„Bud' bez starosti, Briante!“ odvětil Iverson. „Považujeme to za úkol.“

„Dobře, ale dejme se již do sčítání všeho, co obsahuje naše jachta,“ řekl Gordon. „Nesmíme stále myslet jen na jídlo.“

„Mohli bychom také nasbírat měkkýše na snídani!“ podotkl Service.

„Jistě!“ odpověděl Gordon. „Jděte, malí, jděte tři nebo čtyři! Moko, ty půjdeš s nimi!“

„Zajisté, pane Gordone.“

„A dej na ně dobrý pozor!“ připomenul Briant.

„Spolehněte se!“

Plavčík, na něhož se bylo možné spolehnout, chlapec velmi úslužný, obratný a odvážný, nabídl veškeré své služby mladým trosečnickům. Obzvláště byl oddán Briantovi, který se také ze své strany nijak netajil sympatií k Mokovi – sympatií, ze které si jeho anglosaští druhové tropili posměch.

„Pojďme!“ zvolal Jenkins.

„Ty s nimi nepůjdeš, Jacquesi?“ zeptal se Briant, obraceje se ke svému bratrovi.

Jacques odpověděl záporně.

Jenkins, Dole, Costar a Iverson vyšli tedy pod vedením Moka a stoupali podél nánosů písku, které oceán zanechal v té chvíli suché. Možná že snad najdou v rozsedlinách skal bohatou zásobu měkkýšů, krabů, raků, dokonce i ústřic, a syroví nebo vaření mohli být tito tvorové dobrou přílohou snídaně. Šli poskakující, neboť jim tento výlet působil spíš radost, než aby pomýšleli prospěšně ho využít. To odpovídalo zajisté jejich věku, a v té chvíli téměř zapomněli na všechny útrapy, které překonali, stejně jako se nestarali o hrozící budoucnost.

Sotva se malá družina vzdálila, dali se velcí do prohledávání jachty. Na jedné straně začali Doniphan, Cross, Wilcox a Webb sčítat zbraně, střelivo, oděvy, lůžkoviny, lodní náradí a nástroje. Na druhé straně sepisovali Briant, Garnett, Baxter a Service zásoby vína, piva, brandy, whisky a ginu, které se nacházely na dně lodi v soudkách po deseti až čtyřiceti

galonech. Mezitím co byl každý předmět zkoumán, zapisoval si Gordon všechno do zápisníku. Tento zápisník byl ostatně již plný různých poznámek týkajících se výstroje i nákladu škuneru. Američan – mohlo se říci praktický od samého narození – měl již všeobecný seznam všech předmětů a myslel si, že ho při této příležitosti jen doplní.

Nejdříve bylo zjištěno, že tam byla úplná zásoba náhradních plachet, všeho druhu lanoví, pláten, provazů, lan a jiné výstroje. Kdyby se jachta hodila ještě k plavbě, nic by nescházelo k úplné výstroji. Ale i když tato plátna první jakosti, tyto nové provazy nemohly již sloužit ke znovuzřízení lodi, mohly být upotřebeny, až by se jednalo o zařízení příbytku. Rybářské náčiní jako ruční udice, čeřeny i sítě byly rovněž zahrnuty do seznamu, a byly to drahocenné nástroje, s přihlédnutím k tomu, že tato vodstva oplývala rybami.

O zbraních pak zapsal Gordon do svého zápisníku toto: Osm loveckých pušek s centrální perkusí, jedna dalekonosná puška na kachny a dvanáct revolverů. Střeliva bylo tři sta nábojů k zadovkám, dva soudky střelného prachu, každý po pětadvaceti librách, a dostatečné množství olova, kulek a broků. Toto střelivo, určené k lovům při zastávkách lodi *Seagull* na pobřežích Nového Zélandu, mělo nyní mnohem prospěšnější účel, neboť mohlo sloužit k zajištění života všech – jen aby je nebyli nuceni použít k obraně, od které ať je chrání nebesa! V prachárně se nacházelo také jisté množství raket určených k nočním znamením, asi třicet dělových nábojů a projektilů pro obě malá děla jachty, která jak lze doufat, nebude zapotřebí použít na odvrácení útoku domorodců.

Pokud se jednalo o oděvy a kuchyňské nářadí, úplně stačily potřebám mladých trosečníků, i pro ten případ, kdyby se jejich pobyt prodloužil. Ačkoliv část nádobí byla rozbita při nárazu *Seagulla* na skaliska, zbylo přesto dost pro spížírnou i stůl. Ostatně nebyly to právě předměty nevyhnutelné potřeby. Mnohem důležitější bylo, že zde měli flanelové, soukenné, bavlněné i lněné oděvy, a to v takovém množství, že je mohli měnit podle změny teploty. Skutečně, jestli tato země ležela v téže zeměpisné šířce jako Nový Zéland – což bylo ostatně pravděpodobné, protože škuner od svého odjezdu z Aucklandu byl neustále hnán západním větrem – tedy v létě tam asi panovala prudká vedra, v zimě pak kruté mrazy. Na lodi bohudík bylo dostatečné množství těchto oděvů, které byly nepostradatelné na několikátýdenním výletu, neboť na takovou plavbu bylo nutné se důkladně zásobit. Mezi jiným obsahovaly lodní kufrы kalhoty, vlněné kabáty, oděvy z voskovaného sukna, pletené trikoty, které se hodily jak malým, tak velkým, takže se nemuseli obávat zimního období. Není snad zapotřebí dodávat, že kdyby okolnosti donutily vyměnit škuner za bezpečnější obydlí, každý by odnesl

své úplné lůžko, dobře upravené žíněnky, peřiny, podušky i pokrývky, které při pečlivém užívání mohly vystačit na dlouhý čas.

Dlouhý čas...! Slovo, které snad znamenalo navždy!

Toto si poznamenal Gordon do zápisníku o lodních nástrojích: Dva aneroidové tlakoměry, stoupňové měřidlo na vinný líh, dvoje lodní hodiny, několik měděných trubek nebo rohů, jakých se užívá za mlhy a jejichž zvuk proniká na veliké vzdálenosti, tři dalekohledy na menší i větší vzdálenost, jedna buzola ve skříňce a dvě jiné k nošení, *stormglass*, ukazující příchod bouře, konečně několik vlajek Spojeného království, nepočítaje celou sbírku vlajek, jakých se užívá na moři a oceánu k dorozumění se jedné posádky lodi s druhou. Konečně tu také byl jeden malý gumový člun, který bylo možné složit jako cestovní tašku a dal se použít k převozu přes řeku nebo jezero.

Co se týká nástrojů, obsahovala jich skříň truhláře celý sklad, nehledě k tomu, že tam byly balíky hřebíků, nebozezů, zásob železa všeho druhu pro případ malých oprav na lodi. Rovněž zde nebyl nedostatek knoflíků, nití a jehel, neboť maminky, které předvíдалy časté opravy, se o své miláčky důkladně postaraly. Také se nemuseli obávat, že by postrádali oheň. Vedle bohaté zásoby zápalek tam byl dostatek hubky i křesadla, což stačilo na delší čas – v tomto ohledu tedy mohli být úplně bez starosti.

Kromě toho byly na lodi také mapy velikých rozměrů, ale protože zobrazovaly výhradně souostroví Nového Zélandu, byly ovšem bezcenné pro tyto neznámé kraje. Naštěstí měl Gordon na lodi všeobecný atlas Starého i Nového světa, totiž Stielerův atlas, nad který v tehdejší moderním zeměpisu nebylo. Knihovna jachty čítala dost slušný počet dobrých anglických i francouzských děl, zejména cestopisů, a několik starých vědeckých knih, nemluvě o dvou proslavených Robinsonech, které zachránil Service, jako kdysi Camoëns své Lusiady – což platilo i o Garnettově pověstné tahací harmonice, která ve zdraví a bez úrazu přestála náraz vyvržení lodi. Nakonec kromě toho, co sloužilo ke čtení, byly zde i psací potřeby, tužky, inkoust a papír, dokonce i kalendář z roku 1860, v němž se Baxter ujal úkolu každý uplynulý den přeškrtnout.

„Bylo to 10. března,“ řekl, „co náš ubohý *Seagull* byl vržen na pobřeží. Přeškrtnu tedy 10. března a všechny dny roku 1860, které mu předcházely.“

Také je nutné zmínit se o obnosu pěti set liber ve zlatě, které byly nalezeny v pokladně jachty. Tyto peníze mohly být snad upotřebeny, kdyby se mladým trosečníkům podařilo jednou dorazit do přístavu, odkud by se mohli vrátit do své vlasti.

Potom se Gordon podrobně zabýval sčítáním soudků složených v dolním prostoru. Mnohé z těchto soudků, naplněné ginem, pivem nebo vínem, při nárazech lodi na bradla popraskaly a jejich obsah vytekl. To byla ovšem nenahraditelná ztráta a bylo nanejvýš nutné šetřit tím, co ještě zbylo.

Dohromady se nacházelo v dolním prostoru škuneru přece jen ještě sto galonů bílého vína a sherry, padesát galonů ginu, brandy a whisky, čtyřicet sudů piva po pětadvaceti galonech^[7], více než třicet lahví různých likérů, které byly opatřeny důkladným slaměným obalem, takže mohly vzdorovat nárazu při vyvržení lodi.

Z toho je patrné, že patnácti obyvatelům na lodi *Seagull* byly na nějaký čas zajištěny životní potřeby. Zbývalo jen zjistit, zda i země jim měla nějaké poskytnout, aby nebyli odkázáni pouze na tyto. Ovšem byl-li to ostrov, na nějž byli bouří vrženi, sotva mohli doufat, že by ho někdy opustili, jedině že by až do těchto končin zabloudila nějaká loď, které by mohli dát znamení o své přítomnosti. Opravit jachtu, vyspravit kostru až do dna polámanou, obnovit plášť, to byly práce nad jejich síly a neměli zde také k tomu potřebné nástroje. Rovněž nemohli pomýšlet na postavení nové lodi z trosk staré, a jak by vlastně při jejich neznalosti plavebních pravidel mohli plout Tichým oceánem, aby se dostali na Nový Zéland? Možná že pomocí člunů škuneru by se dostali na pevninu nebo na nějaký ostrov, ačkoliv byl-li vůbec nějaký nablízku v této části Tichého oceánu. Avšak oba čluny byly vlnobitím odneseny a na palubě zůstala pouze jola, hodící se jen k plavbě podél pobřeží.

K poledni se vrátili malí pod vedením Moka na *Seagulla*. Svůj úkol poctivě splnili a velice tím všem prospěli. Přinesli totiž mnoho mušlí, které začal plavčík ihned upravovat. Co se týkalo vajec, bylo jich zde asi veliké množství, neboť Moko se přesvědčil o nespočetných hejnech skalních holubů jedlého druhu, kteří hnízдили ve vysokých rozsedlinách skalnatého pobřeží.

„To je skvělé!“ řekl Briant. „Některé ráno uspořádáme lov, který slibuje být velmi výnosný.“

„Ovšem,“ odpověděl Moko, „tři nebo čtyři rány z pušek nám dají na tucty holubů. A co se týká hnízd, nebude zajisté nijak nesnadné zmocnit se jich pomocí lana.“

„To by šlo,“ odpověděl Gordon. „Chtěl by se snad Doniphan již zítra vydat na lov?“

„S radostí!“ ujist'oval Doniphan. „Webb, Cross a Wilcox snad půjdou přece se mnou?“

„Velice rádi!“ odpověděli tři chlapeci, rozradostnění, že budou moci střílet do těch tisícových opeřenců.

„Ale rádím vám,“ připomenul Briant, „abyste nepostříleli holubů víc, než je zapotřebí! Však si je zase vyhledáme, až to bude nutné. Záleží především na tom, aby se marně neplýtvalo olovem a střelným prachem.“

„Vždyť je dobře – dobře!“ odbyl ho Doniphan, pro kterého takováto napomenutí nebyla milá, zejména vycházela-li z úst Brianta. „Nemáme pušky v rukou poprvé a nepotřebujeme žádné rady!“

Asi za hodinu nato Moko oznámil, že je připravena snídaně. Všichni rychle vystoupili na palubu škuneru a zaujali místa v jídelně. Při poloze jachty se skláněl stůl očividně na bok. Ale to nijak nepřekáželo dětem, které si už zvykly na houpavé pohyby. Mušle, především slávky, byly uznány za výtečné, ačkoliv si mohli přát jejich lepší úpravu. Ale copak není v tomto věku hlad nejlepším kuchařem? Lodní suchary, řádné sousto cornbeefu, pak čerstvá voda, načerpaná při ústí řeky v okamžiku odlivu oceánu, aby byla zbavena veškeré slané příchuti, a okořeněná několika kapkami brandy, to byla přece velmi slušná hostina.

Odpoledne bylo věnováno uklízení vnitřku lodi a rovnání předmětů, které byly sepisovány. Mezitím Jenkins a jeho malí druhové lovili v řece, která se rybami všeho druhu jen hemžila. Po večeri se všichni odebrali na odpočinek, kromě Baxtera a Wilcoxe, kteří byli až do rána na stráž.

Tak uplynula první noc na této zemi Tichého oceánu.

Celkem tedy nebyli chlapeci jinak bez prostředků, které tak často chyběly trosečníkům na pustých pobřežích! Za stavu, v jakém se nacházeli, by měli silní a pracovití muži co nejlepší vyhlídky, že by se jim vedlo snesitelně. Ale copak si i tito, z nichž nejstarší byl sotva čtrnáctiletý, bylo-li jim souzeno vytrvat dlouhé roky v tomto postavení, dovedli opatřit všechny potřeby k živobytí...? O tom je nutné pochybovat.

V. KAPITOLA

Ostrov, nebo pevnina? – Vycházka – Briant jde sám – Obojživelníci – Hejna tučňáků – Snídaně – Z vrcholu mysu – Tři ostrůvky v širém oceánu – Modrý pruh na obzoru – Návrat k lodi *Seagull*

Ostrov, nebo pevnina? To byla neustále hlavní otázka, kterou se Briant, Gordon a Doniphan zabývali, jež povaha i rozum učinily skutečnými vládci tohoto malého světa. Myslíce na budoucnost, zatímco nejmladší žili pouze přítomností, často rozmlouvali na toto téma. Ale ať už tato země byla ostrovem, či pevninou, bylo jisté, že nepatřila do tropického podnebí. To ukazovalo rostlinstvo jako duby, buky, břízy, vrby, jedle i smrky všeho druhu, rovněž nesčetné druhy myrtovitých a klečovitých rostlin, které se neobjevovaly ani jako stromy, ani jako křoviny ve středním pásmu Tichomoří. Spíš se zdálo, že toto území leželo v poněkud vyšší zeměpisné šířce než Nový Zéland, tedy blíže jižnímu pólu. Bylo se tedy co obávat, že zimy tam byly velmi kruté. Již v té době silná pokrývka zvadlého listí pokrývala půdu lesa, který se rozkládal na úpatí strmého pobřeží. Pouze jedle a smrky si zachovaly své jehličí, které se obnovuje rok co rok, neopadávají nikdy najednou.

„Proto bych radil,“ podotkl Gordon toho dne, kdy byl *Seagull* přeměněn ve stálé bydliště, „abychom se neusazovali trvale na této straně pobřeží.“

„To je také můj názor,“ odpověděl Doniphan. „Nastane-li špatné počasí, bude už pozdě najít nějaké obydlené místo, zejména je-li vzdáleno několik set mil.“

„Jen trpělivost!“ dodal Briant. „Vždyť máme teprve polovinu března!“

„Nuže,“ poznamenal na to Doniphan, „dobré počasí může potrvat až do konce dubna a za šest týdnů je přece možné ujít hezký kousek cesty.“

„Kdyby jen nějaká cesta existovala,“ odpověděl Briant.

„A proč by neexistovala?“

„Ovšem!“ mínil Gordon. „Ale i když zde nějaká cesta bude, víme, kam nás povede?“

„Vím jen tolik,“ řekl Doniphan, „že by bylo bláhové, kdybychom neopustili škuner před obdobím chladna a dešťů, a proto nemusíme tušit hned při každém kroku nějaké potíže.“

„Je lepší mít je stále před očima,“ odpověděl mu Briant, „než abychom se jako blázni pouštěli do nitra země, kterou neznáme.“

„To je snadné,“ odvětil Doniphan rozčileně, „nazvat blázny ty, kteří s vámi nesouhlasí!“

Doniphanova odpověď by možná vyvolala nové prudké řeči jeho druha a rozmluva mohla propuknout v hádku, kdyby nezakročil Gordon.

„Hádka nám neprospěje,“ řekl, „a má-li nám být pomozeno, je zapotřebí, abychom se domluvili. Doniphan má pravdu, že je nutné, jsme-li sousedy obydlené země, vydat se bez meškání na cestu. „Je to však možné?“ odpovídá Briant, a on je oprávněný tak odpovědět,“ chlácholil Gordon oba.

„U čerta! Gordone,“ rozhorlil se Doniphan, „ať se dáme na sever, ať sestoupíme na jih, nebo zamíříme k východu, musíme přece dojít k nějakému cíli...“

„Ovšem, nacházíme-li se na pevnině,“ řekl Briant, „nikoliv ale, jsme-li na ostrově, který je snad pustý.“

„Právě proto,“ odpověděl Gordon, „je nutné, abychom se přesvědčili, na čem jsme. Avšak opustit *Seagulla* a nemít jistotu, zda také na východě se rozprostírá oceán, či nikoliv...“

„Eh, loď sama nás již neopustí!“ zvolal Doniphan, jenž nikdy neustoupil od myšlenky, kterou pojal. „Vždyť přece nemůžeme odolat nečasům a nepohodám na této písčíně!“

„Připouštím,“ odvětil Gordon, „ale to musíme nevyhnutelně vědět, než se odvážíme do nitra země, kam vlastně jdeme.“

Gordon měl tak přesvědčující důvody, že je musel Doniphan, ať už rád, či nerad, uznat.

„Jsem připraven vydat se na zjištění této skutečnosti!“ řekl Briant.

„Já rovněž!“ odvětil Doniphan.

„Jsme asi všichni,“ podotkl Gordon, „ale nebylo by moudré vzít také malé na výzkumnou vycházku, která bude asi dlouhá a unavující? Myslím, že postačí, půjdeme-li jen dva nebo tři.“

„Můžeme jen velice litovat,“ připomenul Briant, „že tu není žádná výšina, z jejíhož vrcholu bychom mohli pozorovat krajinu. Naneštěstí jsme v nížině, a také ze širého oceánu jsem

nespatřil na obzoru žádné pohoří. Zdá se, že zde nejsou ani jiné výšiny kromě tohoto skalnatého pobřeží, které se za ním zdvihá. Jsou tam nepochybně lesy, nížiny a bažiny, kterými protéká tato řeka, jejíž ústí jsme prohlédli.“

„Tím spíš by bylo vhodné podívat se na ten kraj,“ odpověděl Gordon, „dříve než se dáme do prohledávání skalnatého pobřeží, v němž jsem s Briantem marně hledal nějakou jeskyni.“

„Proč se tedy nevydáme na sever zálivu?“ řekl Briant. „Myslím, kdybychom vylezli na předhoří, které se tam zdvihá, že bychom přehlédli značný obzor.“

„Právě na to jsem také pomýšlel,“ odvětil Gordon. „Ovšem ten mys, který může mít dvě stě padesát až tři sta stop, jistě převyšuje skalnaté pobřeží.“

„Nabízím se, že tam půjdu!“ řekl Briant.

„A proč?“ namítal Doniphan. „Co může být z té výšky vidět?“

„Ale... mohu to zkusit!“ odpověděl Briant.

Skutečně, v pozadí zálivu se kupilo horstvo, pahorkatina, která na jedné straně padala srážně do oceánu, na druhé se zdála sklánět ve skalnaté pobřeží. Z jachty *Seagull* k předhoří podél zátočin pobřeží obnášela vzdálenost sedm nebo osm mil, a něco přes pět přímoú čarou, jak říkají Američané. Také se ani Gordon nijak nemýlil, když soudil, že výška předhoří nad hladinou oceánu obnášela tři sta stop.

A byla tato vysočina dost vysoká, aby z ní bylo možné přehlédnout široký pás země? Nebránily na východě rozhledu nějaké překážky? V každém případě bylo možné odtamtud přece jen zjistit, co je za předhořím, totiž zda se pobřeží táhne nepřetržitě k severu, nebo zda se za ním rozšiřuje oceán. Bylo tedy vhodné vydat se na konec zálivu a tam vystoupit do výšky. Dost možná, že se na východě rozkládala rovina, a pak by bylo možné odtud přehlédnout prostor na několik mil.

Ustanovili, aby byl tento úmysl proveden. Jakkoliv v něm Doniphan neviděl mnoho prospěchu – snad proto, že k němu dal podnět Briant, a nikoliv on – byl nicméně způsobilý přinést užitečné výsledky.

Současně bylo usneseno a dobře uváženo neopouštět *Seagulla* do té doby, dokud nebudou mít pevnou jistotu, zda uvázl na pobřeží ostrova, či pevniny, která mohla být jedině pevninou Ameriky.

Nicméně vycházka nemohla být podniknuta během následujících pěti dnů. Nastalo mlhavé počasí a chvílemi drobně pršelo. Dokud nejevil vítr žádné známky ochlazení, bránily páry, které zahalovaly obzor, zdárnému výsledku navržené vycházky.

Avšak těch několik dnů nebylo promarněno. Chlapci je využili k různým pracím. Briant se zabýval malými dětmi, nad nimiž neustále bděl, jako by cítil, že je nutné nahradit jim otcovskou lásku. Neustále měl na paměti, aby pokud poměry dovolovaly, v ničem netrpěly. Přinutil je, protože teplota začala klesat, aby se oblékaly do teplejších oděvů, sám je na nich upravoval, když je vybral z truhel námořníků. Byla to ovšem krejčovská práce, kde byly nůžky více využity než jehla a při níž Moko, který uměl šít, vždyť jako plavčík se musel ve všem vyznat, počínal si velmi dovedně. Je pravda, nemohlo se říci, že Costar, Dole, Jenkins a Iverson vypadali elegantně v těchto příliš širokých kalhotách a vlněných kabátcích, jejichž nohavice a rukávy byly přistřiženy. Ale co na tom! Museli se s tím již nějak smířit a brzy si na nový oděv zvykli.

Ostatně nenechali je nikdy zahálet. Často si vyšli s Garnettem nebo Baxterem buď na mušle, nebo s udicemi a čerňou na ryby k řece. Jim to působilo zábavu a všem to přinášelo užitek. Takto zaměstnání prací, která je těšila, vůbec nemysleli na své postavení, jehož vážnost byla beztak nad jejich chápání. Ovšem vzpomínka na rodiče je zarmucovala jako ostatní chlapce. Ale myšlenka, že by je snad už nikdy nespátřili, jim ani nepřišla na mysl.

Gordon pak a Briant neopouštěli téměř nikdy *Seagulla*, na jehož zachování jim záleželo. Service pobýval často s nimi a vždy veselý mysli, jevil se také velmi užitečným. Brianta měl rád a nikdy se nepřidal k těm svým druhům, kteří byli zajedno s Doniphanem. Briant jej pak ovšem zahrnoval svou náklonností.

„Vida, to je něco! To je něco!“ opakoval rád Service. „Skutečně náš *Seagull* byl laskavou vlnou vržen na pobřeží zrovna v pravý čas, a ani ho příliš nepoškodila! To je přece štěstí, jaké neměli ani Robinson Crusoe, ani Švýcarský robinzon na jejich vymyšlených ostrovech.“

A Jacques Briant? Nuže, jestli Jacques někdy přišel, aby pomohl svému bratrovi při různých maličkostech na lodi, sotvaže odpovídal na otázky, které mu byly kladeny, a rychle klopil zrak, jakmile se mu někdo podíval do tváře.

Tímto Jacquesovým počínáním byl Briant velice znepokojený. Protože byl o čtyři roky starší než on, měl na něj vždy nepopiratelný vliv. Avšak od odjezdu škuneru, jak jsme již poznali, se zdálo, jako by byl Jacques trýzněn zlým svědomím. Byl si snad vědom nějakého zlého

skutku – jaký se neodvážil svěřit ani svému bratrovi? Jisté však bylo, že jeho začervenalé oči prozrazovaly, jak častokrát plakal.

Briant se ptával sám sebe, zda zdraví Jacquese není snad otřeseno. A kdyby to dítě onemocnělo, co starostí a péče by mu to připravilo! Proto častěji dotíral na svého bratra s otázkou, co mu schází – načež Jacques odpovídal jen:

„Ne... ne... nic... vůbec nic...!“

Více nebylo možné z něj dostat.

V době od 11. do 15. března byli Doniphan, Wilcox, Webb a Cross zaměstnání lovem ptáků hnízdících na skalách. Šli vždy pohromadě a dávali patrně najevo, že se snaží tvořit zvláštní skupinu. Gordon to pozoroval dost znepokojen. A kdykoliv se mu naskytla příležitost, využil jí, aby vysvětlil jednomu a poučil druhého, jak nutná je pro všechny shoda. Avšak Doniphan vždy odpovídal na jeho napomenutí tak chladně, že usoudil za moudřejší více na něj nenaléhat. Přesto však nepřestal doufat, že zničí tento zárodek nesvornosti, která by mohla být neblahá, a snad sám běh událostí je zase sblíží úžeji, než by dokázaly jeho rady.

Za těchto mlhavých dnů, které nedovolily provést domluvenou vycházku na okraj zálivu, byl lov velice výnosný. Doniphan, nadšený pro každý sport, byl opravdu velice zručný v zacházení s puškou. Až příliš hrdý na svou obratnost, měl pro ostatní způsoby lovu, jako do jam a ok, jimž dával přednost Wilcox, jen pohrdání. Za okolností, v jakých se jeho druzi nacházeli, bylo zjevné, že tento chlapec jim prokázal mnohem větší služby než onen. Webb střílel dobře, ale Doniphanovi se nemohl vyrovnat. A co se týkalo Crosse, ten ještě nečichl ke střelnému prachu a spokojil se zatím jen tím, že tleskal hrdinným činům svého bratrance. Je také nutné připomenout psa Phanna, který se při těchto lovech zvláště vyznamenával a nikdy neváhal vrhnout se do vln, aby odtud vynesl kořist, která tam spadla ze skaliska.

Musíme přiznat, že mezi množstvím kusů, postřílených mladými lovci, byl značný počet mořských ptáků, s nimiž si Moko nevěděl rady, jako kormoránů, mořských vlaštovek, racků a potápek. Je pravda, že skalních holubů, rovněž jako hus a kachen, jejichž maso bylo velmi vítané, byl nadbytek. Husy patřily k druhu nazývanému *bernicla*^[8] a podle směru letu, když unikaly poplašené rachotem střelby, se dalo soudit, že se zdržovaly v nitru země.

Doniphan zastřelil také několik ptáků, kteří se živili obvykle měkkými, které měli velmi rádi. Zkrátka, byl zde velký výběr, ale tato zvěřina vesměs vyžadovala jakousi přípravu, aby

ztratila svou olejnatou příchut', a jakkoliv se Moko snažil, nemohl této nesnázi odpomoci, jak by si ostatní přáli. Avšak nikdo neměl právo být vybíravý, jak často opakoval předvídavý Gordon, a kromě zásoby sucharů, kterých měli nadbytek, bylo nutné ostatní zásoby jachty co nejvíce šetřit.

Všichni byli už nedočkaví, jak dopadne zlezení mysu – zlezení, jež snad rozluští závažnou otázku, jsou-li na pevnině, nebo na ostrově! Na této otázce skutečně závisela budoucnost alespoň do té doby, pokud by se měli usadit jen dočasně či trvale na této zemi.

Dne 15. března se zdálo být počasí příznivé pro uskutečnění tohoto předsevzetí. Již v noci zmizely z oblohy husté páry, které se tam v předchozích dnech úplného bezvětří nahromadily. Vítr vanoucí z pevniny je rozehnal během několika hodin. Skvoucí paprsky slunce zlatily lem vysokého pobřeží. Bylo možné doufat, až východní obzor osvítlí šikmé paprsky odpoledního slunce, že poskytne jasný rozhled a objeví se v plné jasnosti, a právě o důkladné poznání tohoto obzoru se jednalo. Rozkládal-li se oceán i na té straně, byla tato země ostrovem a pomoc mohla přijít, jen kdyby se v těchto končinách objevila loď.

Nesmíme zapomenout, že tento nápad na výzkumnou procházku na sever zálivu vymyslel Briant, a ten se také rozhodl, že jej sám provede. Nepochybně by byl rád, kdyby jej Gordon doprovázel, avšak opustit své kamarády a zanechat je bez Gordonova dohledu se mu zdálo být velice nebezpečné.

15. března k večeru, když bylo zjištěno, že tlakoměr ukazuje krásné počasí, sdělil Briant Gordonovi, že druhý den za svítání se vydá na cestu. Vykonat cestu deseti až dvanácti mil – počítaje cestu tam i zpět – se statečný chlapec nijak neobával, a vůbec nepomýšlel na únavu. Den mu měl zajisté stačit, aby provedl svůj úmysl, a Gordon mohl být ujištěn, že se do noci vrátí.

Briant tedy vyšel za svítání, aniž ostatní věděli o jeho odchodu. Byl ozbrojen pouze holí a revolverem, pro případ, kdyby se setkal s nějakou šelmou, ačkoliv lovci na svých dosavadních výpravách jejich stopy nenašli.

K těmto obranným prostředkům vzal Briant ještě nástroj, který mu mohl usnadnit jeho úlohu, až by vystoupil na vrchol předhoří. Byl to jeden z dalekohledů lodi *Seagull* – dalekohled vyznačující se velkou přesností a výbornou jasností. Současně si nesl v brašně visící přes rameno suchary, kousek nasoleného masa a v tykvové láhvi trochu brandy smíchané s vodou, aby si mohl upravit snídani nebo večeři, kdyby nějaká náhoda zdržela jeho návrat ke škuneru.

Briant krácel rychlým krokem zpočátku po okraji pobřeží, na jehož vnitřních skaliskách byly dosud řasy mokré od nedávného odlivu. Za hodinu dorazil k poslednímu bodu, kam se dostal Doniphan se svými kamarády při lovu na skalní holuby. Tito opeřenci se neměli od něho v tomto okamžiku čeho obávat. Nechtěl se nijak zdržovat, jen aby co možná nejdříve došel na úpatí mysu. Den byl jasný, obloha bez mráčku, toho musel využít. Kdyby se odpoledne nakupily na východě mraky, výsledek jeho vycházky by skončil neúspěchem.

Během prvních hodin mohl Briant kráčet dost rychle a ujít polovinu cesty. Pokud by se neobjevily žádné překážky, počítal, že by dorazil k předhoří před osmou hodinou ranní. Ale čím více se blížilo skalnaté pobřeží nánosům písku, tím neschůdnější bylo písčité pobřeží. Písečný pruh se stával tím užší, čím více jej mořský příboj zaléval. Na místě této pružné a pevné půdy, která se rozkládala mezi lesem a oceánem, v sousedství řeky, musel se Briant odvážit přes hladké útesy skal, kluzké kameny, vodní zátoky, které bylo nutné obejít, a hladké kameny, na nichž noha marně hledala pevnou oporu. To jej unavilo nejvíc – a co bylo nejhorší – zdrželo o dobré dvě hodiny.

„Je nyní nutné, abych dorazil na mys, než nastane příliv,“ řekl si Briant. „Tato část pobřeží byla posledním přílivem úplně zaplavena a příští zátoka dostoupí zajisté až ke skalnatému pobřeží. Jsem tedy nucen buď se vrátit, nebo utéct na některou skálu, sice bude pozdě! Musím tedy přejít za každou cenu, dřív než se po krajině rozlije příliv.“

A statečný chlapec, nedbaje únavy, která ochromovala jeho končetiny, se snažil najít co nejkratší cestu. Musel si proto zout boty a ponožky, aby přebrodil široké kaluže, jejichž voda mu dosahovala až po kolena. Pak dostal-li se opět na povrch bradel, vydal se tím do nebezpečí spadnout, avšak všemu unikl svou svižností a obratností.

Zde pak zjistil, že obzvláště tato část zálivu oplývala množstvím vodní fauny. Mohlo se říci, že holuby, ústřičníky a kachnami se zrovna hemžila. Dokonce na okraji skaliska si hrály bez bázně dva nebo tři páry tuleňů a ani je nenapadlo schovat se před Briantem pod vodu. Z toho se dalo soudit, že tito obojživelníci člověku důvěřovali, protože se od něho neměli čeho obávat, a tedy že již po mnoho roků tam nepřišel žádný rybář, aby na ně podnikl lov.

Rovněž po dobré úvaze soudil Briant z přítomnosti tuleňů, že toto pobřeží leželo asi v jiné zeměpisné šířce, než se dříve domníval, a sice rozhodně jižněji než novozélandské souostroví. Patrně se tedy škuner na své cestě přes Tichý oceán odchytil na jihovýchod.

Ještě víc to potvrzovalo, když Briant došel konečně k úpatí předhoří a spatřil tam celá hejna tučňáků, jimiž se hemžila jižní, arktická vodstva. Houпали se po stech, pohybující se neobratně pomocí svých veslům podobných křídel, která jim sloužila spíš k plavání než k létání. Ostatně jejich páchnoucí a tučné maso se nedalo upotřebit.

Bylo již k desáté hodině ráno. Z toho je vidět, kolik času Briant potřeboval, aby překonal poslední míle. Unavený a vyhladovělý pokládal za vhodné trochu se posilnit, dříve než by se odvážil vylézt na předhoří, jehož hřeben se zdvihal tři sta stop nad hladinou oceánu.

Briant si sedl na skálu, chráněný proti přílivu, jenž již bil do skalisek. Bylo zjevné, že o hodinu později by již nemohl přejít mezi příbojem a úpatím strmého pobřeží, jedině že by se vydal do nebezpečí zátopy. Ale to jej už neznepokojovalo. Odpoledne, až by za odlivu všechny tyto vody zase opadly, našel by jistě opět volný přechod v těchto končinách.

Velký kus masa, několik doušek z tykvané láhve, více nebylo zapotřebí na zahnání hladu a žízně, a odpočinek opět posilnil jeho končetiny. V témže okamžiku se zamyslel. Sám a sám, vzdálený od svých druhů, snažil se chladně uvážit stav věcí, pevně odhodlán, že vytrvá, pokud síly stačí, až do konce v díle společné spásy. Ovšem vystupování Doniphana a několika jiných mu působilo mnoho starostí, avšak odloučení pokládal za nejzhoubnější. Byl také rozhodnut vzepřít se každému jednání, které by mohlo být pro jeho kamarády nebezpečné. Potom myslel na svého bratra Jacquese, jehož počínání jej velice znepokojovalo. Zdálo se mu, že toto dítě tajilo jakousi vinu, kterou spáchalo patrně před odjezdem – a přislíbil si, že tak dlouho bude naléhat na její příčinu, až Jacquese přinutí, aby mu ji odhalil.

Na celou hodinu prodloužil Briant odpočinek, aby získal opět všechny síly. Pak stáhl svůj tlumok, hodil jej přes rameno a začal zlézat první skaliska.

Předhoří, které se zdvihalo na samém konci zálivu, vybíhající do ostrého hrotu, bylo naprosto podivuhodného geologického útvaru. Mohlo být považováno za krystalizaci způsobenou ohněm, která vznikla vlivem sopečných sil.

Tato výšina nebyla, jak se jevílo z dálky, nijak v bezprostředním spojení se strmým pobřežím. Již svým složením se od něho rozhodně lišila. Byla tvořena tvrdou žulou, zatímco pobřeží tvořily vápencové vrstvy, podobné těm, které lemují průliv La Manche na západě Evropy.

To bylo Briantovi nápadné – zpozoroval také, že úzký průsmyk dělil předhoří od strmého pobřeží. Na druhé straně na sever se vinulo do dálky písčité pobřeží. Ale protože tento

výběžek celkem převyšoval sousední výšiny o sto stop, poskytoval zcela jistě rozhled na široké prostranství území. To bylo výborné.

Vystoupení na něj bylo dost namáhavé. Musel zlézat skálu za skálou – a skály byly mnohdy tak vysoké, že Briant jen s největší námahou dosáhl jejich temene. Nicméně, protože byl z té třídy dětí, které bylo možné zařadit do druhu horolezců, neboť vždy od svého mládí jevil jakousi náklonnost k odvážným kouskům, a protože si tím osvojil neobyčejnou statečnost, mrštnost a hbitost, stanul konečně na vrcholu, když minul mnohá nebezpečí, která mu hrozila smrtí. Briant zamířil nejdříve dalekohled východním směrem.

Tento kraj byl až do nedohledna plochý. Strmé pobřeží bylo jeho nejvyšší vysočinou a jeho náhorní rovina se zvolna skláněla do nitra. V pozadí se zdvihalo ze země několik pahorků, ale tím se nijak tvářnost země neměnila. V témže směru táhly lesy pokrývaly kraj, pod jejichž klenbou, v tomto podzimním čase zežloutlou, se asi tajilo koryto řeky, která se vylévala na pobřeží. Byla to až k obzoru velká planina, která mohla být široká alespoň deset mil. Nezdálo se tedy, že by oceán obléval na této straně území, ale aby bylo zjištěno, zda to byla pevnina, nebo ostrov, bylo zapotřebí vyjít na dalekou výzkumnou cestu východním směrem.

Na severní straně nezpozoroval Briant také konec pobřeží, které se tím směrem táhlo do dálky sedmi až osmi mil. Tam za novým, velice táhlým mysem se rozšiřovala ohromná, písčité pláň, která činila dojem pouště.

Na jihu za jiným mysem, jenž trčel na konci zálivu, se táhlo pobřeží od severovýchodu na jihozápad a ohraničovalo rozsáhlý močál, který tvořil pravý opak s pustým severním pobřežím.

Briant pozorně pátral svým dalekohledem po celém obvodu toho širého okruhu. Byl na ostrově? Byl na pevnině...? To nemohl říci. Pokud to byl ostrov, byl to velice rozsáhlý ostrov – to bylo všechno, co s určitostí zjistil.

Nyní se obrátil na západní stranu. Oceán se třpytil šikmými paprsky slunce, jež se sklánělo k obzoru.

Náhle Briant přiložil dalekohled k očím a namířil jej k nejzazšímu pruhu vysokého oceánu.

„Lodě...“ zvolal, „kolem plující lodě!“

Skutečně tři černé body ve vzdálenosti asi patnácti mil se objevily na obvodu třpytících se vod.

Copak byl Briant dojat? Nebyl mámen přeludem? Viděl skutečně tři plavidla?

Briant sklonil dalekohled, otřel čočky zamžené jeho dechem a znovu pátral...

Skutečně tyto tři body se zdály být loděmi, ale bylo možné vidět pouze jejich hřeben. Stožáry však žádné neviděl, rovněž se neobjevil žádný kouř, že by to byly plovoucí parníky.

Brianta hned napadlo, že jsou-li to lodě, byly až příliš vzdálené, aby jejich posádky mohly zpozorovat jeho znamení. Také si myslel, protože jeho kamarádi asi tato plavidla nespatri, že by bylo nejlepší co nejrychleji se vrátit na *Seagull*, zapálit na písčíně veliký oheň. A pak... až by slunce zapadlo...

Co tak Briant uvažoval, nespustil z očí tři černé body. Jaké ale bylo jeho zklamání, když zjistil, že se nehýbaly z místa.

Znovu namířil svůj dalekohled a několik minut jej držel v témže směru... Netrvalo dlouho a poznal, že to jsou tři ostrůvky ležící západně od pobřeží, kolem nichž asi škuner plul, když ho odnášela bouře, které však tehdy kvůli veliké tmě a mlze nebylo vidět.

Tento klam byl bolestný.

Byly dvě hodiny. Oceán začal opadávat a zanechával suché pásmo skalisek podél skalnatého pobřeží. Briant, jenž si myslel, že je již čas vrátit se na loď, chtěl sestoupit na úpatí výběžku.

Avšak přece jen si chtěl ještě jednou prohlédnout východní obzor. Snad by mohl při šikmější poloze slunce spatřit nějakou jinou část území, kterou až do té chvíle mu nebylo dopřáno vidět.

S obezřetnou pozorností se chtěl ještě naposledy rozhlédnout tím směrem, a této námahy nemusel Briant nijak litovat.

Skutečně nejdál, co mohl dohlédnout za poslední mezí zeleně, rozeznal zcela jasně modravý pruh, táhnoucí se od severu k jihu v délce mnoha mil, jehož oba konce se rozplývaly ve směsici stromů.

„Co to asi je?“ ptal se sám sebe. Podíval se ještě bystřeji.

„Oceán...! Ano...! Je to oceán!“

Téměř mu vypadl dalekohled z rukou.

Neexistovaly již žádné pochyby, že i na východě se rozkládal oceán! Nebyla to tedy pevnina, na kterou byl *Seagull* vyvržen, byl to ostrov, osamělý ostrov v této ohromné oblasti Tichého oceánu, ostrov, z něhož se asi neměli již dostat...!

Všechny tyto hrůzy se střídaly rychle jako vidění v duši mladého chlapce. Srdce se mu stáhlo, že již necítil ani jeho tlukot... Avšak přemáhaje tento záchvat slabosti, chápal, že se jí nesmí poddat, ať by byla budoucnost sebehroznější!

Čtvrt hodiny nato sestoupil Briant na písčinu pobřeží a vydal se stejnou cestou jako ráno. Před pátou hodinu dorazil k *Seagullu*, kde se chlapci již nemohli dočkat jeho návratu.

VI. KAPITOLA

Porada – Zamýšlená a překažená vycházka – Nečas – Lov ryb – Obrovská mořská řasa – Costar a Dole koňmo na nepříteli rychlém běžci – Přípravy k odchodu – Na kolenou před Jižním křížem

Téhož večera po večeři sdělil Briant starším chlapcům výsledek své výzkumné cesty. Pozorování shrnul následovně: Ve východním směru, za pásmem hvozdů, rozeznal zcela určitě pruh vody, který se táhl od severu na jih. Že to byl obzor oceánu, o tom ani na chvíli nepochyboval. *Seagull* byl tedy naneštěstí vyvržen na ostrov, nikoliv na pevninu.

Gordon a ostatní přijali zprávu svého druha s živým pohnutím. Jakže! Byli na ostrově a bez jakéhokoliv prostředku, aby se odtud dostali! Dřívějšího úmyslu, vyhledat na východě cestu k pevnině, se museli vzdát! Byli tedy nuceni čekat na loď, která by náhodou plula těmito vodami! Byla to skutečně jediná naděje na jejich záchranu...?

„Ale třeba se Briant při svém pozorování mýlil?“ podotkl Doniphan.

„Možná že jsi, Briante,“ dodal Cross, „považoval spousty mračen za oceán...?“

„Nikoliv,“ odpověděl Briant, „jsem si jistý, že jsem se nemýlil. Co jsem spatřil na východě, byl jistě vodní pruh rozplývající se na obzoru!“

„V jaké vzdálenosti?“ zeptal se Wilcox.

„Asi šest mil od předhoří.“

„A za ním,“ připojil Webb, „nebylo ani horstvo, ani zdvihající se země?“

„Ne, nic než obloha.“

Briant mluvil tak přesvědčivě, že se ani nedalo o jeho důvodech pochybovat.

Avšak Doniphan jako vždy, kdykoliv s ním jednal, trval na svém mínění.

„A já znovu opakuji,“ prohlásil, „že se mohl Briant mýlit, a dokud se nepřesvědčíme na vlastní oči...“

„To se také stane,“ odpověděl Gordon, „abychom věděli, na čem jsme.“

„A já dodávám, že nesmíme ztratit ani den,“ řekl Baxter, „chceme-li se dostat kupředu ještě před nepohodami a nečasy, ovšem v tom případě, že bychom byli na pevnině.“

„Ještě zítra, pokud nám to počasí dovolí,“ ozval se Gordon, „podnikneme výzkumnou cestu, která nepochybně potrvá několik dnů. Říkám znovu, bude-li pěkně, neboť odvážit se do hustých lesů vnitrozemí za nečasu by bylo šíleným činem.“

„Souhlasím, Gordone,“ odpověděl Briant, „a pak, až dorazíme na protější pobřeží ostrova...“

„O to se jedná, je-li to ostrov!“ zvolal Doniphan a krčil nedůvěřivě rameny.

„A je to ostrov!“ odporoval Briant s posunkem netrpělivosti. „Nemýlil jsem se! Zcela určitě jsem spatřil na východě oceán! Doniphan se mi podle svého zvyku vždy staví na odpor.“

„Eh, vždyť nejsi neomylný, Briante!“

„Ne, to nejsem! Ale tentokrát uvidíte, jestli jsem se klamal! Sám půjdu, abych uviděl ten oceán, a chce-li mne Doniphan doprovázet...“

„Zajisté, půjdu!“

„A my také!“ zvolali tři nebo čtyři z větších.

„Dobrá, dobrá!“ mínil Gordon. „Mírněte se, moji drazí! Ačkoliv jsme ještě dětmi, vynasnažíme se jednat jako muži! Náš stav je povážlivý a jediná nerozvážnost by jej mohla

učinít ještě horším. Nikoliv! Všichni se nemůžeme odvážit do těch lesů. Vždyť přece malí by nemohli s námi jít, a máme je zanechat samotné na *Seagullu*? Ať se dají na tu cestu Doniphan a Briant a dva z jejich druhů ať je doprovodí.“

„Já!“ hlásil se Wilcox.

„A já!“ řekl Service.

„Dobře!“ odpověděl Gordon. „Čtyři, to stačí. Kdybyste se opozdili s návratem, mohou vám někteří z nás vyjít naproti, zatímco druzí zůstanou na škuneru. Nezapomínejme, že zde je naše ležení, náš dům, a ten že nesmíme opustit, pouze získáme-li jistotu, že jsme na pevnině.“

„Jsme na ostrově!“ ozval se Briant. „Tvrdím to naposledy!“

„To uvidíme!“ řekl Doniphan.

Moudré rady Gordona učinily konec nespáru těchto mladých tvrdohlavců. I sám Briant nakonec uznal, že je nutné projít napříč vnitrozemskými hvozdy, aby došli k pruhu vod, který spatřil. Ostatně za předpokladu, že to byl oceán, který se prostíral na východě, nebylo možné, že v témže směru byly ještě jiné ostrovy, oddělené pouze průlivem, který by bylo možné přejít? Co kdyby tyto ostrovy tvořily souostroví, kdyby se zdvihaly na obzoru vysočiny, nebylo by nutné mít v tom ohledu jistotu dříve, než by bylo překročeno k rozhodnému kroku, jenž měl přinést všem spásu? Nepochybné bylo jen to, že na západ mezi touto částí Tichého oceánu a končinami Nového Zélandu nebyla žádná země. Mladým chráněncům zbývala pouze jediná naděje – najít obydlí na straně, kde vychází slunce.

V každém případě bylo vhodné podniknout tuto výzkumnou cestu za pěkného počasí. A také, jak dobře pravil Gordon, počínat si při tom ne jako děti, ale jako muži. Za takových okolností a za možnosti, že příště budou vydáni různým nehodám, kdyby se rozum těchto chlapců předčasně nevyvinul, kdyby lehkomyšlností a nestálostí, která je vrozená jejich věku, se dali unést, kdyby pak ještě navíc nebyli svorní, pak by se jejich postavení, již tak dost povážlivé, stalo naprosto zoufalým. Z těch důvodů byl Gordon pevně odhodlán učinit všechno možné, jen aby mezi jeho druhy zavládlo porozumění.

Doniphan a Briant měli už velmi naspěch se svou cestou, když změna počasí je přinutila odložit svůj odchod. Již druhý den se spustil v přestávkách chladný déšť. Neustálé klesání tlakoměru věštilo období nestálého počasí, a nikdo nemohl předvídat, co bude následovat. Za takových nepříznivých podmínek by bylo ovšem neprozřetelné vydat se na cestu.

A měli toho snad litovat? Zajisté, že nikoliv. Je samozřejmé, že by všichni rádi věděli – o malých ovšem nemluvě –, zda jsou obklopeni ze všech stran oceánem. Avšak i kdyby měli úplnou jistotu, že jsou na pevnině, mohli pomýšlet na cestu do středu země, kterou neznali, a to ještě když se blížilo zimní období? Vydrželi by útrapy cesty, která se snad táhla na sta mil? Byl by schopen nejsilnější z nich, aby dorazil k dalekému cíli? Nikoliv! Aby podobné záměry byly provázeny úspěchem, bylo nutné je odložit, až by nastaly dlouhé dny, kdy by nebylo nutné obávat se zimních nečasů. Proto museli strávit zimní období v ležení lodi *Seagull*.

Gordon zatím neustal v pátrání, ve které asi části oceánu jejich jachta ztroskotala. Stielerův atlas, který patřil ke knihovně jachty, obsahoval také několik map Tichého oceánu. Sledoval pozorně rozlohu směrem od Aucklandu až k pobřeží Jižní Ameriky a zjistil, že na sever nad souostrovím Tuamotu ležel Velikonoční ostrov a ostrov Juan Fernandez, na němž Selkirk – skutečný robinzon – trávil část svého života. Na jih, až k nekonečným spoustám jižního oceánu, nebyla žádná souš. Na východě se nacházelo pouze Chilské souostroví či ostrovy Matky Boží, roztroušené podél chilského pobřeží, a jižněji od nich Magellanova úžina a Ohňová země, o něž se tříštily nejděsnější přeje oceánu od mysu Horn.

Byl-li tedy škuner vržen na některý z těchto neobydlených ostrovů, které susedily s pampami, snad by museli vykonat cestu sta mil, aby dorazili do obydlých provincií Chile, de la Plata, nebo Argentiny? A jakou pomoc mohli očekávat uprostřed těchto ohromných pustin, kde cestovatele ohrožovalo nebezpečí všeho druhu?

Za takových vyhlídek bylo nutné počínat si co nejopatrněji a nevydávat se záhubě odvažováním se do neznámých končin.

Tak soudil nejen Gordon, ale i Briant a Baxter se s ním shodovali. Doniphanovi a jeho přívržencům nakonec nezbývalo než se k nim také přidat.

Nicméně od zamýšleného podniku spatřit oceán, který se rozkládal na východě, nebylo nijak upuštěno. Avšak po celých následujících čtrnáct dnů bylo naprosto nemožné vydat se na cestu. Počasí bylo špatné – pršelo od rána do večera a vítr bez ustání burácel s děsnou prudkostí. Pochod skrze hvozdy nebyl možný. Nezbylo tedy než výzkumnou cestu odložit, jakkoliv se touha všech nesla za rozluštěním závažné otázky, jsou-li na ostrově, či na pevnině.

Během těchto bouřlivých dnů byli Gordon a jeho druzi odkázáni pouze na loď, ale nezůstali v nečinnosti. Nemluvě o tom, jaké starosti vyžadovaly jejich životní zájmy, byly zapotřebí neustálé opravy na jachtě, která nepohodou těžce zkoušela. Okraj se již začal rozestupovat a

stěny lodi začaly přijímat vlhkost. Na některých místech prosakoval déšť trhlinami, z nichž koudel, kterou byly ucpány, vypadala, a museli je bez váhání znovu ucpávat.

Nejnáléhavěji se hlásila potřeba vyhledat přístřeší, které by bylo jen poněkud bezpečnější. Výprava na východ mohl být podniknuta až za pět nebo šest měsíců, a bylo jisté, že *Seagull* do té doby nevydrží. A tak kdyby byli nuceni opustit loď uprostřed drsného ročního období, kde by našli útulek, když západní úbočí skalnatého pobřeží neposkytovalo ani jedinou dutinu, která by mohla být použita? Nezbyvalo než se na opačné straně dát do nového hledání skrýše, chráněné proti větrům, nebo jinak postavit příbytek dost prostorný pro celou tuto družinu.

Mezitím se ukázalo jako nejnnutnější ucpat veškeré otvory na všech stranách proti vodě i chladnému vzduchu a znovu upevnit vnitřní obložení lodi, které již povolovalo. Gordon by mohl použít rezervní plachty na potažení celého tělesa, avšak bylo mu líto obětovat tolik hustých pláten, která mohla být použita pro stavbu stanu v případě, že by se museli někdy utábořit pod širým nebem. Byli tedy nuceni povléci povrch pytlovinou napuštěnou dehtem.

Zatím pak lodní náklad byl rozdělen do balíků a každý balík v Gordonově zápisníku označen pořadovým číslem, aby v případě potřeby mohly být rychle vyneseny a složeny pod stromy.

Sotva se na několik hodin vyjasnilo, už se vydali Doniphan, Webb a Wilcox na lov skalních holubů, které se pak Moko snažil někdy s poměrným úspěchem, jindy ale nepříliš vhodně upravit na různé způsoby. Z druhé strany Garnett, Service a Cross, k nimž se přidali i malí, dokonce mnohdy, když si to jeho bratr výslovně přál, i sám Jacques, se zabývali lovem ryb. V těchto vodách bohatých na ryby mezi mořskými řasami, které pokrývaly i první skaliska, oplýval zejména záliv výtečnými zástupci řádu měkkoploutvých, a především výbornými treskami. Mezi vlákninami obrovských mořských chaluh, které dosahovaly až čtyř set stop délky, se hemžilo úžasné množství rybiček, které bylo možné chytat rukama.

Tu zaznívaly tisíceré výkřiky těchto mladých rybářů, když vytáhli udice nebo sítě na okraj skaliska.

„Už je mám...! To jsou ryby!“ volal Jenkins. „Ó, jak jsou veliké!“

„A co moje... ty jsou mnohem větší než tvé!“ tvrdil Iverson, volaje na Doleho, aby mu pomohl.

„Uniknou nám, uniknou!“ volal Costar.

A hned mu každý běžel na pomoc.

„Držte dobře...! Držte dobře!“ opakoval hned Garnett, hned Service, běžající od jednoho ke druhému, „a především vždy rychle vytáhněte své sítě!“

„Ale já nemohu...! Nedokážu to!“ volal Costar, který byl téměř stažen tíží dolů.

A teprve spojeným úsilím se podařilo vytáhnout sítě na písčinu. Byl ale také nejvyšší čas, neboť v jasných vodách bylo velké množství žravých okatic, které rychle polykaly ryby uvážené v oku sítě. Ačkoliv jich tak mnoho přišlo nazmar, zbytek úplně stačil na skvělou hostinu. Zejména tresky, ať už byly upraveny a snědeny čerstvé, nebo naložené do soli, poskytovaly výborné maso.

Na lovu při ústí řeky bylo chyceno jen několik středně velkých kusů mřenek, které Moko usmažil.

Dne 27. března byl vydatný lov zakončen komickou příhodou.

Když odpoledne přestalo pršet, vyšli si malí se svým rybářským náčiním k řece.

Tu se náhle ozvaly výkřiky – radostné výkřiky –, a přesto volaly o pomoc.

Gordon, Briant, Service a Moko, zaměstnaní na palubě škuneru, nechali práce a spěchali směrem, odkud zaznívaly výkřiky, a za chvíli uběhli pět nebo šest set kroků k řece.

„Pojďte honem!“ volal Jenkins.

„Pojďte se podívat na Costara a jeho koníka!“ volal Iverson.

„Rychle, Briante, pospěš, nebo nám uteče!“ opakoval Jenkins.

„Dost, už dost! Pusť mne dolů! Já se bojím!“ volal Costar a úzkostlivě se bránil.

„Hý, hý,“ pobízel Dole, který seděl za Costarem na pohybujícím se tělese.

Toto těleso nebylo ničím jiným než želvou velikých rozměrů, želvou obrovskou, neboť se často stávalo, že na hladině usnula.

Tentokrát však byla překvapena na písčině a snažila se, aby se co nejrychleji opět dostala do svého přirozeného živlu.

Marně se děti snažily zadržet silné zvíře, když mu ovinuly kolem krku provaz, jenž se táhl po jeho krunýři. Lezlo dál, a jakkoliv to nešlo rychle, přesto táhlo s neodolatelnou silou celou družinu za sebou. Svévolný Jenkins posadil Costara na krunýř a Dole, který seděl rozkročmo za ním, držel malého chlapce, jenž křičel tím víc, čím víc se želva blížila k oceánu.

„Jen statečně, Costare! Dobře se drž!“ volal Gordon.

„A dávej pozor, ať tvůj oř dobře drží udidlo mezi zuby!“ připojil Service.

Briant se nemohl zdržet smíchu, neboť zde nehrozilo žádné nebezpečí. Jakmile by Dole Costara pustil, mohl se chlapec jen svézt dolů a bylo po strachu.

Jednalo se však o chycení zvířete. Avšak i když Briant táhl s malými, co mu síly stačily, nemohli je nijak udržet. Museli pomýšlet na nějaký prostředek, jak by mu další lezení překazili, dříve než by zmizelo pod vodou, kde by bylo v bezpečí.

Revolvery, kterými se Gordon a Briant ozbrojili, když opouštěli škuner, nemohli použít, neboť želvímu krunýři by kulka neuškodila, a kdyby se na ni vrhli se sekerou, stáhla by hlavu i nohy a unikla by ranám.

„Zbývá pouze jediný prostředek,“ mýnil Gordon, „totiž obrátit ji naznak.“

„Ale jak to provést?“ odpověděl Service. „Vždyť váží alespoň tři centy, a my bychom mohli...“

„Páky! Páky sem!“ volal Briant, a provázen Moken, běžel, co mu nohy stačily, k *Seagullu*.

V témže okamžiku měla želva už jen asi třicet kroků k oceánu. Gordon rychle pospíšil vyzdvihnout Costara a Doleho z krunýře, na němž se pevně drželi. Potom se všichni chopili provazu, a co jim síly stačily, táhli zvíře zpátky – ale marně, neboť to mělo sílu, že by odtáhlo celou *Chairman School*.

Naštěstí se vrátili Briant a Moko dříve, než želva dorazila k oceánu.

Dvě páky byly podloženy pod její spodní štít a pomocí nich, ovšem ne bez námahy, se jí podařilo obrátit naznak. Když se tak stalo, byla už bezpečně chycena, neboť se již v žádném případě nemohla dostat na nohy.

V témže okamžiku pak, když vypjala hlavu, zasadil jí Briant ránu sekerou tak jistě, že byla okamžitě mrtvá.

„Nuže, Costare, bojíš se ještě toho velikého zvířete?“ zeptal se malého chlapce.

„Ne, Briante, vždyť už je mrtvé.“

„Dobrá!“ zvolal Service, „ale o co se vsadíš, že je přesto nebudeš jíst?“

„Copak se také jí?“

„Ovšem!“

„Když bude dobré, budu je také jíst!“ odpověděl Costar, který si již pomlaskával.

„To je skvělé!“ tvrdil Moko, který ani neměl dost slov, aby vypověděl, jak je želví maso výtečné.

Na dopravu tohoto tělesa až na loď nebylo ani pomyšlení – bylo nutné rozsekat želvu na místě. To bylo dost nemilé, ale chlapci si již začínali zvykat na nezbytnosti kdysi velice nepříjemné pro život robinzonů. Nejtěžší prací bylo rozpůlit spodní štít, jehož tvrdostí se tupila sekera. Podařilo se to však pomocí dláta zasazeného mezi rýhy, jimiž byl štít rozbrázděný. Potom řezali maso na kusy a odnesli na *Seagulla*. Ještě téhož dne se všichni přesvědčili, že není nad želví polévku, nemluvě o řízcích, které jim také velice chutnaly, ačkoliv je nechal Service na žhavém uhlí trochu připálit. Dokonce sám Phann, ovšem svým způsobem, dal najevo, že zbytky zvířete nepohrdá ani psí jazyk.

Tato želva dala víc než padesát liber masa, a to opět umožnilo ušetřit zásoby jachty.

Tak uběhl měsíc březen. Během těchto tří týdnů od ztroskotání *Seagulla* pracoval každý, jak mohl, jako by tušil, že pobyt na této části pobřeží potrvá déle. Zbývalo nyní jenom rozhodnout, a to dříve, než měla nastat zima, závažnou otázku – jestli byli na pevnině, nebo na ostrově.

Dne 1. dubna bylo patrné, že nastane změna počasí. Tlakoměr pomalu stoupal a vítr se začal mírnit. Z toho bylo ovšem možné soudit, že se snad blížilo trvalé vyjasnění. Avšak okolnosti přece jen dovolovaly vydat se na výzkumnou cestu do nitra země.

Ještě téhož dne se o tom starší rozhovořili a po zralé úvaze začali konat přípravy k výpravě, jejíž význam nikdo z nich nepodceňoval.

„Myslím si,“ řekl Doniphan, „že nás snad nic nezdrží, abychom se již zítra ráno vydali na cestu?“

„Doufám, že nic,“ odpověděl Briant, „a bude vhodné, abychom vyšli co nejčasněji.“

„Poznamenal jsem si,“ řekl Gordon, „že ten vodní pás, který jsi spatřil na východě, je od předhoří vzdálen asi šest nebo sedm mil.“

„Je to tak,“ ujal se slova Briant, „avšak protože záliv vniká dost hluboko do země, je možné, že vzdálenost od našeho tábora je ještě menší.“

„To by tedy,“ řekl na to Gordon, „vaše nepřítomnost trvala jen asi čtyřicet hodin?“

„Ovšem, Gordone, kdybychom měli jistotu, že půjdeme přímo na východ. Jedná se o to, najdeme-li směr cesty těmi hvozdy, až budeme mít skalnaté pobřeží za zády.“

„Ó, to nebude vůbec žádný problém, nad nímž bychom se pozastavili!“ poznamenal Doniphan.

„Dobře,“ odpověděl na to Briant, „ale jiné překážky se nám mohou postavit do cesty – proud, močál a kdoví co ještě! Bude tedy nejmoudřejší, abychom se zásobili potravinami na několikadenní cestu.“

„A také náboji,“ dodal Wilcox.

„To je samozřejmé,“ mínil Briant, „a ty, Gordone, abychom se dohodli, poslouchej: Kdybychom se nevrátili do osmačtyřiceti hodin, nemusíš se nijak znepokojoval.“

„Budu netrpělivý i tehdy, potrvá-li vaše nepřítomnost jen půl dne,“ odpověděl Gordon. „Avšak to nyní nechme stranou. Výprava je jednou ujednána a vy ji podniknete. Avšak vaším cílem není pouze dostat se k oceánu, který byl spatřen na východě. Je také zároveň nevyhnutelné zjistit, jaká země se prostírá za skalnatým pobřežím. Na této straně jsme nenašli žádnou jeskyni, a budeme-li muset *Seagull* opustit, musíme postavit tábor tam, kde bude chráněn před větry z oceánu. Strávit zimu na tomto písčitém pobřeží nemohu uznat za vhodné.“

„Máš pravdu, Gordone,“ řekl na to Briant, „a věř, že my se vynasnažíme, abychom vyhledali příhodné místo, kde bychom se mohli usadit.“

„Ale to poté, až se dokáže, že nelze opustit tento domnělý ostrov!“ podotkl Doniphan, který se vždy vracel ke své myšlence.

„Ano, právě, a také jestli nám to již značně pokročilá roční doba dovolí!“ odvětil Gordon.
„Ostatně uděláme všechno možné. A zítra se tedy vydáte na pochod!“

Přípravy byly brzy skončeny, potraviny na čtyři dny složeny do tlumoků visících na řemenech, čtyři pušky, čtyři revolvery, dvě malé lodní sekery, kapesní buzola, dalekohled schopný přehlédnout území v obvodu tří nebo čtyř mil a cestovní pokrývky. Pak vedle obvyklého obsahu kapes hubky s křesacími kameny a zápalky. To všechno se zdálo být dostatečné na nedlouhou výpravu a také nebezpečnou. Briant a Doniphan, rovněž jako Service a Wilcox, kteří je doprovázeli, museli mít neustále na paměti, aby si počínali co nejopatrněji a nikdy se od sebe neodloučili.

Gordon si byl dobře vědom, že by byla zapotřebí jeho přítomnost mezi Briantem a Doniphanem. Avšak zdálo se mu moudřejší zůstat na *Seagullu* a bdít nad svými malými druhy. Avšak přece jen si vzal Brianta stranou, a ten mu přislíbil, že se vyvaruje všeho, co by zavdalo podnět k nesváru nebo potyčce.

Předpověď tlakoměru se uskutečnila. Než se den nachýlil, zmizela poslední mračna na západě. Pruh oceánu při západní straně se ostře odrážel od obzoru. Nádherná souhvězdí jižní polokoule se třpytila na obloze a uprostřed nich plál skvoucí se Jižní kříž, jenž září na jižním pólu vesmíru.

Ve chvíli loučení byli Gordon i jeho kamarádi velice dojatí. Co všechno se mohlo přihodit na výpravě, která v sobě tajila nejvážnější možnosti! A zatímco jejich zraky byly upjaty k nebesům, vracely se myšlenky k jejich rodičům, k jejich rodinám a k vlasti, které snad již nikdy nebudou moci spatřit...

A tehdy před tímto Jižním křížem klesli na kolena jako před křížem svatyně. Nemluvil k nim snad, aby se modlili ke všemohoucímu Tvůrci těchto nebeských divů a v Něho aby kladli svou veškerou naději?

VII. KAPITOLA

Březový les – Z vrcholu skalnatého pobřeží – Hvozdem – Přejít přes říčku – Potok vůdcem – Noční ležení – Ažupa – Modravý pruh – Phann hasí žízeň

Briant, Doniphan, Wilcox a Service opustili ležení *Seagulla* v sedm hodin ráno. Slunce, vycházející na bezoblačné obloze, slibovalo jeden z těch krásných dnů, jakými měsíc říjen obdařuje obyvatele mírného pásma na severní polokouli. Nemuseli se obávat ani vedra, ani chladu. Kdyby je už některá překážka na pochodu zdržela, byla by tím vinna jedině povaha půdy.

Nejdříve se vydali mladí průzkumníci napříč přes písčité pobřeží, aby se takto dostali až k úpatí pobřežní vysočiny. Gordon jim doporučil, aby si vzali s sebou také Phanna, jehož pud jim mohl prokázat nejednu dobrou službu, a tak se i toto moudré zvíře zúčastnilo výpravy.

Čtvrt hodiny po odchodu čtyři chlapci zmizeli pod klenbou lesa, jímž brzy prošli. Různé druhy ptactva poletovaly mezi stromy. Ale nebylo tolik času, aby je honili. I Doniphan přemohl své choutky a uposlechl rozvahu. Dokonce sám Phann, jako by chápal, že pobíhání by bylo bezúčelné, držel se při svých pánech, aniž by se vzdálil dál, než to vyžadovala jeho úloha jako harcovníka.

Jejich úmyslem bylo kráčet podél úpatí strmého pobřeží až k mysu, který se zdvihal na severu zálivu, pro případ, že by nebylo možné přejít pohoří dříve, než by se dostali až na jeho konec. Potom se chtěli dát k vodní pláni, o které již Briant podal zprávu. Ačkoliv tato cesta nebyla krátká, měla tu přednost, že poskytovala jistotu. Ostatně na zacházce jedné nebo dvou mil nezáleželo silným chlapcům, kteří byli dobrými chodci.

Jakmile došli ke strmému pobřeží, poznal Briant ihned místo, kde se zastavili s Gordonem na své první výpravě. Avšak protože v tomto pásmu vápencových skal nebyl žádný průsmyk, kterým by mohli sestoupit na jih, museli hledat severně nějakou schůdnou šíji, a to i kdyby museli dojít až k mysu. To ovšem vyžadovalo celý den, ale nemohli jednat jinak, protože pobřežní výšina na západní straně byla nedostupná.

To také vyložil Briant svým druhům a sám Doniphan, když se marně pokoušel zlézt srázné úbočí, nemohl nic namítat. Všichni čtyři postupovali tedy po úpatí, které lemovala poslední řada stromů.

Kráčeli tak již asi hodinu, a protože nebylo pochyby, že bude nutné dojít až k předhoří, působilo Briantovi nemalé starosti, bude-li cesta k němu volná. Nezaplavil snad již příliv během této hodiny písčité pobřeží? Kdyby museli čekat, až by odliv opět osušil pás skalisek, ztratili by tím celou polovinu dne.

„Pospěšme si,“ řekl, když jim vysvětlil, jak je důležité, aby přešli, než by nastal příliv.

„I at'si!“ odpověděl Wilcox. „To toho bude, smáčíme-li si trochu kotníky.“

„Kotníky, pak prsa a potom uši,“ řekl na to Briant. „Oceán vystoupí nejméně o pět nebo šest stop. Opravdu, myslím, že bychom udělali lépe, kdybychom zamířili přímo k předhoří.“

„To bys musel navrhnout,“ ozval se Doniphane. „Ty, Briante, jsi naším vůdcem, a také jediné na tebe padne každá vina, jestli se někdy opozdíme.“

„Dobrá, Doniphane! Ale nyní at' neztratíme ani okamžik. Ale kde je Service?“

Začal ho volat:

„Servici...! Servici!“

Chlapec zde nebyl. Vzdálil se se svým přítelem Phannem a zmizel za výběžkem pobřežního pohoří, asi sto kroků napravo.

Avšak v témže okamžiku se ozvaly výkřiky a štěkot psa. Byl snad Service tváří v tvář nějakému nebezpečí?

Ve chvílce byli Briant, Doniphane a Wilcox u svého druha, který stál u velice staré sutiny skalní stěny. Neustálým vnikáním vody, nebo snad působením počasí, zvětrala vápencová hmota a utvořila jakýsi polonálevkovitý otvor, obrácený koncem dolů, jenž dosahoval od vrcholu stěny až k její patě. Tím se ve stěně vytvořil kuželovitý výmol, jehož vnitřní strany tvořily úhel asi čtyřiceti nebo padesáti stupňů. Jejich nepravidelnosti tvořily řadu výstupků, na nichž se mohla noha snadno udržet. Obratní a mrštní chlapci mohli tedy bez veliké námahy vylézt na hřeben výšiny, pokud se však nemuseli obávat, že by tím způsobili nové zřícení kamení.

Jakkoliv to bylo velmi odvážné, neváhali ani na chvíli.

Doniphane byl první na balvanech nakupených při úpatí.

„Pozor...! Pozor!“ volal na něj Briant. „Ať nevyvedeš nějakou nerozvážnost!“

Ale Doniphan na to nedbal a hnán ctižádostí, aby předčil své druhy, obzvláště Brianta, byl za chvíli v polovici kužele.

Jeho druzi se pustili za ním, vyhýbajíce se, aby nebyli přímo pod ním, neboť pod jeho nohama se drobilo kamení a řítilo se s rachotem k zemi. Všechno se povedlo a Doniphan měl to potěšení, že stanul první na temeni vysočiny, zatímco ostatní se pachtili teprve za ním.

Doniphan vyňal ze schránky dalekohled a zamířil jím nad vrcholky lesů, které se táhly do dálky směrem na východ.

Odtud se mu jevila naprosto stejná podívaná zeleně a modravé oblohy, jakou spatřil Briant z vrcholku mysu – ovšem v poněkud menší rozloze, protože mys převyšoval pobřežní vysočinu o celých sto stop.

„Nuže,“ zeptal se Wilcox, „vidíš něco?“

„Docela nic!“ odpověděl Doniphan.

„Půjč mi dalekohled, ať se podívám!“ řekl Wilcox.

Doniphan jej podal svému kamarádovi a na jeho obličej se zračilo patrné uspokojení.

„Nevidím také ani památku po nějakém vodním pruhu!“ řekl Wilcox, když spustil dalekohled z očí.

„To se dá snadno vysvětlit,“ odpověděl Doniphan, „protože na té straně žádná voda není. Jen se podívej, Briante, a myslím, že konečně uznáš svůj omyl.“

„To není třeba,“ odpověděl Briant, „jsem si jistý, že jsem se nemýlil!“

„Podívejme, to je příliš! My přece vůbec nic nevidíme!“

„To je také zcela přirozené, protože tato vysočina je nižší než předhoří, a proto také rozhled je omezenější. Kdybychom byli ve výšce, odkud jsem se díval já, objevila by se modravá čára ve vzdálenosti šesti nebo sedmi mil. Pak byste poznali, že leží tím směrem, jak jsem naznačil, a že není možné splést si ji s kupou mračen.“

„To se ti snadno řekne!“ namítal Wilcox.

„A také neméně snadno dokáže,“ stál na svém Briant. „Přejdeme-li náhorní rovinu pobřežní vysočiny, projdeme-li lesy a půjdeme-li dál kupředu, až dorazíme na místo...“

„Dobrá!“ odpověděl Doniphan. „To by nás vedlo daleko, a opravdu nevím, stálo-li by to za námahu...“

„Zůstaň tedy, Doniphane, zde,“ řekl Briant, jenž, věrný Gordonově radě, se ovládl vůči zlomyslnému druhovi. „Zůstaň zde! Půjdeme se Servicem sami.“

„Půjdeme také!“ ozval se Wilcox. „Kupředu, Doniphane, kupředu!“

„Ale teprve až posnídáme,“ mínil Service.

Bylo skutečně vhodné, aby se dobře posilnili, než by šli dál. To také netrvalo ani půl hodiny a pak se vydali opět na cestu.

První míli ušli rychle. Travnatá půda nečinila žádné překážky. Tu a tam se objevily malé kamenité vyvýšeniny pokryté mechy a lišejníky. Občas se v dlouhých přestávkách vypínaly křoviny: tu stromovité kapradiny či plavuně, tam vřesoví, trnovníky, cesmíny s dužnatými listy nebo houštiny keřů nazývaných *berberis*¹⁹⁾ s vláčnými listy, kterým se dařilo i v největších výškách.

Když Briant se svými druhy přešel náhorní rovinu, dostali se jen stěží na druhou stranu pobřežní vysočiny, která v těch místech byla také tak vysoká a příkrá jako na straně zálivu. Kdyby nebylo napůl vyschlého koryta bystřiny, jejíž křivolaký běh mírnil příkrost úbočí, nezbyvalo by jim nic jiného než se plahočit až k předhoří.

Konečně došli ke hvozdu, avšak chůze se stala velice namáhavou na půdě pokryté bujným rostlinstvem a vysokými travinami. Častokrát se do cesty stavěly vyvrácené stromy, jejichž kořeny a větvoří byly tak husté, že chlapi byli nuceni razit si jimi cestu. Používali zde tedy sekery jako kdysi pionýři, kteří se prosekávali pralesy Nového světa. Každou chvíli museli učinit zastávku, při níž se více unavovaly paže než nohy. Z tohoto důvodu cesta i se zacházkou, kterou urazili od rána do večera, neobnášela více než tři nebo čtyři míle.

Skutečně se zdálo, jako by ještě nikdy lidská bytost nevníkla do těchto pralesů. Alespoň se nikde neobjevila vůbec žádná stopa. Nejužší stezka by stačila o tom podat důkaz, ale žádná tam nebyla. Věkem nebo vichřicí byly skáceny tyto stromy, nikoliv lidskou rukou. Na několika místech ušlapaná tráva prozrazovala pouze to, že se tudy ubírala zvířata střední

velikosti, z nichž některé bylo vidět prchat, aniž bylo možné poznat, k jakému druhu patřilo. Bylo zjevné, že se jich nemuseli chlapani obávat, vždyť prchala tak rychle mimo dostřel.

Netrpělivému Doniphanovi to ovšem trhalo rukou, aby uchoпил pušku a namířil na ty bojácné čtyřnožce. Avšak rozum v něm zvítězil a Briant nemusel zakročít, aby se jeho druh nedal svést k nerozvážnosti a neprozradil jejich přítomnost výstřelem.

Avšak kdyby Doniphan dobře nevěděl, že je nutné, aby jeho zamilovaná zbraň byla němá, měla tu až příliš častou příležitost k rozmluvě. Při každém kroku vylétala hejna, tu koroptve z čeledi takzvaných *tinamu*^[10], výborné chuti, tam zase jiné z rodu *eudromi*^[11]. Potom také kvíčaly, divoké husy a jeřábi, nepočítaje ostatní opeřence, kterých zde bylo možné postřílet na sta.

Celkem sliboval lov pro případ delšího pobytu v této krajině velice bohatou kořist. O tom se přesvědčil Doniphan hned na začátku výpravy, a také si umínil, že zdrženlivost, k níž byl přinucen okolnostmi, si o něco později důkladně vynahradí.

Stromoví těchto hvozdů patřilo z větší části různým odrudám bříz a buků, které vypínaly své větve, obalené nažloutlými listy, až do výše jednoho sta stop od země. Mezi jinými tu byly také pěkně vzrostlé cypřiše, myrty s červeným a velice pevným dřevem a velkolepá seskupení rostlin nazvaných *winters*, jejichž kůra šířila vůni podobnou skořici.

Byly dvě hodiny, když byl dán povel ke druhé zastávce uprostřed širé mýtiny, kterou protékala nehluboká říčka, které v Severní Americe nazývají *creek*. Neobyčejně průhledná voda tohoto potoka plynula zvolna mezi černavými skalisky. Kdo spatřil jeho mírné a celkem mělké koryto, jehož vody neunášely ani odumřelé větve, ani zvadlou trávu, se mohl domnívat, že jeho prameny byly nablízku. Velice snadno bylo možné přejít po balvanech, které v něm byly roztroušeny, dokonce na jednom místě byly ploché kameny seřazeny tak pravidelně, že to vzbuzovalo až podiv.

„Podívejme, to je podivuhodné!“ řekl Doniphan.

Skutečně, kameny tam tvořily jakýsi snad umělý přechod z jednoho břehu na druhý.

„To je jako nějaký most!“ zvolal Service, který jej chtěl již přejít.

„Počkej...! Počkej!“ upozorňoval jej Briant. „Musíme nejdříve dobře prohlédnout seskupení těchto kamenů!“

„Ale to je zbytečné,“ prohlásil Wilcox, „takhle se přece nemohly sestavit samy od sebe.“

„Ovšemže ne,“ řekl Briant, „zdá se mi, že tu někdo chtěl upravit přechod na druhou stranu potoka... Jen se podívejme blíž!“

Zkoumali velmi pozorně každou část této úzké stezky, která vyčnívala nad vodu jen několik palců a jež za deštivého počasí byla asi úplně zatopena.

Mohlo se však s určitostí říci, že to byla lidská ruka, která kvůli snazšímu přechodu vodním proudem sestavila tyto ploché kameny přes potok? Nezdálo se spíš, že tam byly pomalu zaneseny proudem v době povodně a vytvořily tak přirozený přechod? Tímto prostým způsobem se dal vysvětlit vznik této stezky, a Briant i jeho druzi po pozorném zkoumání uznali správnost tohoto výkladu.

Sluší se ještě dodat, že ani na levém, ani na pravém břehu nebyly žádné stopy a nic neprokazovalo, že by někdy lidská noha vstoupila na půdu této mýtiny.

Potok plynul severovýchodním směrem, právě tedy na opačnou stranu, než ležel záliv. Ústil snad do oceánu, o němž Briant tvrdil, že jej spatřil z temene mysu?

„Možná,“ mínil Doniphan, „že tento potok je pouze přítokem mohutnější řeky, která teče k západu.“

„To se již brzy dozvíme,“ odpověděl Briant, jenž nepokládal za vhodné dále se o tomto tématu šířit. „Přesto si však myslím, že by bylo nejlepší, kdybychom šli po jeho proudu, pokud vede na východ, ovšem, pokud si tak příliš nezajdeme.“

A čtyři chlapci se dali na pochod. Přešli potok po přirozené stezce – neuvědomili si však přítom, zda se dostanou kupředu a nenarazí-li snad na nemilé překážky.

Cesta po břehu byla snadná, až na několik míst, kde řady stromů nořily své kořeny do zurčící vody, zatímco jejich větve se proplétaly z břehu na břeh. Ačkoliv potok činil mnohdy náhlé zatáčky, přesto jeho celkový běh, jak magnetická strelka dokazovala, vedl stále na východ. Jeho ústí však bylo asi ještě velice vzdáleno, protože se ani jeho proud nezrychloval, ani řečiště nerozšiřovalo.

O půl šesté hodině zjistili Briant s Doniphanem ke své lítosti, že směr potoka se obracel rozhodně na sever. Mohli si značně zajít, kdyby se jím nadále nechali vést, a to směrem, který

je patrně vzdaloval od cíle. Shodli se na tom, že se uchýlí od toku a dají se houštinami buků a bříz na východ.

Co tam však bylo nesnází! Uprostřed vysokých travin, které jim mnohdy převyšovaly hlavy, museli na sebe neustále volat, aby zůstali pohromadě.

Když potom po celodenním pochodu nic nenasvědčovalo, že by byla již blízko vodní pláň, začal být Briant poněkud neklidný. Byl snad přece jen obětí přeludu, když pátral po obzoru z vrcholu předhoří?

„Ne, ne!“ stále opakoval. „Nemýlil jsem se! To nemůže být! V žádném případě ne!“

Ačkoliv už bylo sedm hodin, nedorazili ještě ani na okraj lesa a tma již vzrostla natolik, že nebylo možné pokračovat dál.

Briant a Doniphan se rozhodli učinit zastávku a strávit noc pod stromy. Několik slušných soust cornbeefu zaplašilo hlad. Pod důkladnými pokrývkami se nemuseli bát chladu. Ostatně mohli také rozdělat oheň ze suchých větví, avšak tento výborný prostředek proti dravé zvěři by jim v tomto případě nikdo nedoporučil, protože jeho září mohli být přilákáni domorodci.

„Bude lépe, když se vyhneme nebezpečí být objeveni,“ mínil Doniphan.

Všichni byli téhož názoru a zabývali se jenom večeří. Však už měli všichni pořádný hlad. Již otevřeli své cestovní tlumoky s potravinami a chtěli se usadit pod obrovskou břízu, když Service ukázal na houštinu vzdálenou jen několik kroků. Z této houštiny – nakolik mohli ve tmě soudit – vyčníval strom střední výšky, jehož dolní větve splývaly až k zemi. Tam na hromadě suchého listí se všichni uložili a zahalili se do svých pokrývek. V jejich věku nedal spánek na sebe čekat. Usnuli jako na povel, zatímco Phann, který vlastně měl nad nimi bdít, napodobil své pány.

Jednou nebo dvakrát pes táhle zavrčel. Patrně že nějaká zvěř, buď dravá, nebo jiná, se plížila pralesem, avšak k samému ležení se nepřiblížila.

Bylo asi sedm hodin, když se Briant i ostatní probudili. Šikmé paprsky slunce ještě mdlé ozařovaly místo, kde strávili noc.

Service vyšel první z houštiny a hned nato bylo slyšet jeho volání, dokonce spíš výkřiky úžasu.

„Briante! Doniphane! Wilcoxi! Pojd'te! Pojd'te honem!“

„Co se děje?“ zeptal se Briant.

„Ano, co se děje?“ ptal se Wilcox. „Service nás svým neustálým křikem všechny vždy postraší.“

„Vždyť je dobře! Vždyť je dobře!“ odpověděl Service. „Ale zde se přece podívejte, kde jsme leželi.“

Nebyla to žádná houština, ale chýše spletená z listí, taková, jakým indiáni říkali *ažupa* a které bývaly upleteny z větvoví. Tato ažupa tam byla postavena asi již dávno, neboť střecha i stěny sotva držely pohromadě, opírajíce se o strom, jehož ratolesti ji kryly novým šatem. Úplně se podobala těm chýším, jaké si stavěli jihoameričtí indiáni.

„Tedy tu jsou přece jen obyvatelé?“ řekl Doniphan a rychle se rozhlížel na všechny strany.

„Ano, anebo alespoň zde byli,“ odpověděl Briant, „neboť tato chýše se tu asi nepostavila sama!“

„Tím se již také vysvětluje zřízení té kamenné stezky přes potok!“ podotkl Wilcox.

„Eh, tím lépe!“ zvolal Service, „jsou-li zde obyvatelé, jsou to jistě velice hodní lidé, protože nám postavili tuto chýši právě vhod, abychom v ní strávili noc.“

Ve skutečnosti však nic nebylo méně jisté, než jestli byli domorodci této krajiny opravdu dobrými lidmi, jak prohlásil Service. Bylo nad veškerou pochybnost dokázáno, že domorodci navštěvovali častěji tuto část hvozdu za dávných nebo nedávných dob. Těmi domorodci pak mohli být pouze indiáni, ačkoliv byl-li tento kraj spojen s Novým světem, nebo Polynésané, dokonce snad docela kanibalové, byl-li to ostrov patřící k některému souostroví Oceánie! Tato poslední možnost v sobě skrývala mnohá nebezpečí a nyní tím více záleželo na tom, aby byla tato závažná otázka zodpovězena.

Briant se chtěl již vydat na další cestu, když Doniphan navrhl, aby tato chýše byla velice podrobně prohlédnuta, neboť se zdálo, že byla již dlouhý čas opuštěná.

Možná že by našli nějaký předmět, snad nástroj, nářadí nebo nádobí, podle nichž by se dalo soudit na jejich původ?

Hromada suchého listí, které pokrývalo podlahu ažupy, byla pečlivě odhrabána a v jednom koutě našel Service střep z pálené hlíny, pocházející buď z mísy, nebo ze džbánu. Byl to ovšem nový důkaz o lidské práci, ale nicméně nic nedokazoval. Nezbývalo než se vydat na další cestu.

O půl sedmé hodině chlapci s kompasem v ruce zamířili po mírném svahu na východ. Šli tak asi dvě hodiny pomalu, velice pomalu uprostřed bujných trav a hustých křovin, a dvakrát byli nuceni razit si cestu sekerou.

Konečně před desátou hodinou se objevil před jejich zraky nový obzor, nekonečná hradba stromů. Za hvozdem se šířila pláň porostlá lentišky, tymiány a vřesovím. Asi půl míle na západ ji lemovala písčina, která se pomalu ztrácela ve vlnách oceánu, který zpozoroval Briant a jenž dosahoval až k obrysům obzoru.

Doniphan ani nedutal. Nebylo vhodné ješitnému chlapci přiznat, že jeho druh se nemýlil.

Avšak Briant, jenž netoužil po chvále, se klidně rozhlížel dalekohledem po těchto končinách.

Na severu se stáčelo poněkud nalevo pobřeží nádherně ozářené jasným sluncem.

Jih poskytoval tentýž pohled, jenomže tam pobřeží činilo ostřejší oblouk.

Neexistovaly již žádné pochybnosti. Nebyla to pevnina, ale zcela jistě ostrov, na který byl škuner vržen bouří, a museli se vzdát veškeré naděje, že by se odtud někdy dostali, pokud by nepřišla záchrana odjinud.

Za spoustou vod nebyla vidět vůbec žádná země. Zdálo se, že tento ostrov byl osamělý a ztracený uprostřed nesmírného Tichého oceánu!

Zatím Briant, Doniphan, Wilcox a Service, když přešli pláň, jež splývala s pobřežím, se zastavili u úpatí pískové naplaveniny. Jejich úmyslem bylo poobědvat dříve, než by nastoupili zpáteční cestu lesem. Možná že kdyby si pospíšili, dorazili by k *Seagullu*, ještě než by nastala noc.

Za odpočinku, který byl dost smutný, nepromluvíli téměř ani slovo. Konečně Doniphan, když uchopil tlumok a pušku, vstal a řekl jen:

„Pojďme!“

Všichni čtyři ještě jednou zamířili své pohledy na oceán a chystali se již nastoupit zpáteční cestu po planině, když tu Phann velikými skoky běžel k písčitému pobřeží.

„Phanne! Pojd' sem, Phanne!“ volal Service.

Avšak pes pospíchal, až vyhazoval vlhký písek. Když pak dorazil k mělčině, začal hltavě pít.

„On pije! On pije!“ zvolal Doniphan.

Za chvíli se ocitl na pobřeží, nabral do rukou vodu, kterou Phann hasil žízeň, a nesl ji ke rtům. Byla sladká!

Bylo to jezero, prostírající se až k východnímu obzoru. Nebyl to tedy oceán!

VIII. KAPITOLA

Pátrání na západě jezera – Podél pobřeží – Pštrosi na obzoru – Řeka vytékající z jezera – Klidná noc – Rub pobřežní vysočiny – Hráz – Trosky člunu – Nápis – Jeskyně

Tedy důležitá otázka, na níž závisela záchrana chlapců, nebyla dosud přesně rozhodnuta. Že tento domnělý oceán byl pouze jezerem, o tom nebylo žádné pochyby. Ale copak nebylo možné, že toto jezero se rozkládalo na ostrově? Co kdyby pokračovali ve výpravě za ním, nedostali by se ke skutečnému oceánu – k oceánu, k jehož přeplutí postrádali veškeré prostředky?

Toto jezero bylo značných rozměrů, neboť – jak Doniphan zpozoroval – obzor oblohy uzavíral tři čtvrtiny jeho objemu. Odtud se zdálo velice pravděpodobné, že byli na pevnině, a nikoliv na ostrově.

„Bude to asi americká pevnina, na níž naše loď ztroskotala,“ řekl Briant.

„To jsem se vždy domníval,“ odpověděl Doniphan, „a je zjevné, že jsem se nemýlil!“

„V každém případě,“ odpověděl Briant, „byl to přece jen pruh vody, který jsem spatřil na východě.“

„Dobře, ale oceán to přece jen nebyl!“ A tato oprávněná námitka plnila Doniphana uspokojením, v čemž se však jevila spíš jeho ješitnost než dobrosrdečnost. Briant se však proto nehněval. Bylo by ostatně v zájmu všech lepší, kdyby se mýlil. Na pevnině by nebyli

alespoň zajatci jako na ostrově. Avšak bylo nutné počkat na příznivější dobu, aby mohli podniknout cestu na východ. Nesnáze, jaké by museli zakusit, aby jen přišli od ležení k tomuto jezeru, což byla vzdálenost několika mil, by se zajisté zvětšily, kdyby se jednalo o to, aby cestovali s úplně malou družinou. Bylo to již začátkem dubna, a zima na jižní polokouli přicházela mnohem rychleji než v severních pásmech. Na cestu tedy nebylo možné pomýšlet, jediné až by se vrátilo teplé období.

A přece pobyt při západním zálivu, bez ustání bičovaném větry z oceánu, nemohl být na dlouho snesitelným. Před koncem měsíce bylo nutné škuner opustit. Protože Gordon a Briant na západním úbočí pobřežní vysočiny nenašli žádnou jeskyni, museli pátrat, nebylo-li by možné za lepších podmínek usadit se u jezera. Nebo nebylo snad vhodné prohledat pečlivě celé jeho okolí? Toto pátrání by ovšem zdrželo jejich návrat o jeden nebo dva dny. Tím by nepochybně způsobili Gordonovi mnoho starostí, avšak Briant i Doniphan neváhali provést svůj úmysl. Jejich potrava stačila ještě na osmačtyřicet hodin, a protože se zdálo, že počasí ještě vydrží, usnesli se, že sestoupí na jih podél břehu jezera.

A pak také jiný důvod je pobízela, aby rozšířili své pátrání.

Bylo nepochybné, že tato část území byla obývána, anebo alespoň častěji navštěvována domorodci. Kamenný přechod přes potok, ažupa, jejichž zhotovení prozrazovalo přítomnost člověka v dávné době, nebo méně vzdálené, byly takovými důkazy, které vyžadovaly doplnění, dříve než by se pevně rozhodli o novém zimním sídle. Nebo snad bylo také možné, že ještě jiné stopy by se připojily k objeveným jevům? Nehledě k domorodcům, nežil zde snad nějaký zachráněný ze ztroskotané lodi až do okamžiku, kdy se nakonec dostal do některého města pevniny? To zajisté stálo již za námahu, aby rozšířili své hledání po okolí jezera.

Jednalo se jen o otázku, jestli se měli Briant a Doniphan obrátit na jih, či na sever. Protože sestoupením k jihu by se zároveň blížili k *Seagullu*, rozhodli se, že se dají tímto směrem. Později snad zjistí, nebylo-li by vhodné vydat se i na druhý konec jezera.

Takto sjednoceni se vydali všichni čtyři o půl jedenácté hodině po travnatém náspu, jímž končila rovina, lemovaná na západě spoustou zeleně.

Phann běžel napřed a plašil celá hejna tinam, které se skrývaly v houštinách lentišků a kapradin. Byly tu celé chomáče jakéhosi druhu červených a bílých jahod a trsy divokého

celeru, které byly velmi hledanými léčivými prostředky. Zato pušky nesměly promluvit, aby nevzbudily pozornost, neboť bylo možné, že okolí jezera bylo obydleno kmeny domorodců.

Jdouce po břehu, chvíli po úpatí naplavenin, chvíli po písčíně, mohli chlapci bez námahy urazit za den deset mil. Po domorodcích tam nebyla ani stopa. Vůbec žádný kouř nevystupoval nad spoustou lesů. Žádný otisk nohy nebyl znát v písku, který svlažovaly vlny této nepřehledné vodní hladiny. Zdálo se jen, jako by se její západní břeh stácel k jihu, jako by se v tomto směru měl opět zavřít do sebe. Jinak byl tento břeh zcela opuštěný. Na obzoru nebyla vidět ani plachta, ani vydlabaný člun nečeřil její hladinu. Bylo-li toto území obydleno, nezdálo se, že by bylo obydleno v době jejich přítomnosti.

Divokou zvěř nebo přežvýkavce nebylo nikde vidět. Dvakrát nebo třikrát spatřili během odpoledne nějaké ptáky na pokraji lesa, ale nebylo možné se k nim přiblížit. To však vůbec nepřekáželo Servicemu, aby nezvolal:

„To jsou pštrosi!“

„V tomto případě asi malí pštrosi,“ podotkl Doniphan, „neboť jsou jen středně vysocí.“

„Jsou-li to pštrosi,“ odpověděl Briant, „a jsme-li na pevnině...“

„Copak dosud pochybuješ?“ dodal posměšně Doniphan.

„Tedy je to americká pevnina, kde se tito ptáci nacházejí ve velikém množství,“ mluvil dál Briant. „To je všechno, co jsem chtěl podotknout.“

K sedmé hodině večer byla učiněna zastávka. Pokud by se ráno nevyskytly neočekávané překážky, měli se vrátit do zálivu Seagulla – tak totiž pojmenovali tu část pobřeží, kde byl škuner zničen.

Téhož večera ostatně bylo zcela nemožné pokračovat dál na cestě jižním směrem. V tomto místě se valila řeka, kterou odtékala voda z jezera a přes kterou se mohli dostat jedině plaváním. Tma pak nedovolovala poznat důkladně polohu místa, a kromě toho se zdálo, že na pravém břehu řeky se zdvihala vysočina.

Briant, Doniphan, Wilcox a Service, když povečeřeli, toužili již jen po odpočinku – tentokrát ovšem, když tam nebyla chýše, pod širým nebem. Avšak hvězdy, které zářily na obloze, byly tak jasné, zatímco srpek přibývajícího měsíce zacházel za západ Tichého oceánu.

Na jezeře i na březích byl klid. Čtyři chlapci, schoulení mezi mohutnými kořeny buku, usnuli tak hlubokým spánkem, že by je z něho neprobudil ani výstřel. Stejně tak i Phann. Neslyšeli ani blízký štěkot, jenž mohl být pouze štěkotem šakala, ani vzdálený řev, který mohl být řevem šelem. V těchto krajinách, kde žili divoce pštrosi, se dala tušit blízkost jaguárů a pum, tygrů a lvů Jižní Ameriky. Avšak noc uplynula klidně. Náhle asi ve čtyři hodiny ráno, kdy ještě ani denní úsvit nezaplál nad jezerem, začal být pes nepokojný, táhle zavrčel a čenichal po zemi, jako by se chtěl dát po stopě.

Bylo téměř sedm hodin, když Briant vzbudil své druhy, zavinuté do pokrývek.

Ihned byli všichni na nohou, a zatímco Service jedl kousek sucharu, ostatní se rozhlíželi po krajině rozkládající se za řekou.

„Skutečně!“ zvolal Wilcox. „Udělalí jsme dobře, že jsme nepřešli včera řeku, neboť bychom zapadli do močálu.“

„Opravdu,“ odpověděl Briant, „je to bažina, která se šíří na jih, a na její konec není možné dohlédnout!“

„Podívejte!“ zvolal Doniphan. „Podívejte na ta nesčetná hejna kachen, potápek a bekasin – ptáků čeledi slukovitých, poletujících nad hladinou! Kdybychom se zde měli usadit přes zimu, bylo by po starosti, že nám bude chybět zvěřina.“

„A pročpak ne?“ odpověděl Briant, který již krácel po pravém břehu řeky.

V pozadí se zdvihalo vysoké pohoří, které končilo strmým výběžkem. Z jeho obou hřbetů, jež tvořily pravý úhel, se táhl jeden po toku řeky, zatímco druhý tvořil břeh jezera. Nebylo toto pohoří snad jen prodlouženou vysočinou, ochraňující záliv Seagulla na severozápadní straně? To mohlo být zjištěno až po úplném poznání krajiny.

Pokud se jednalo o řeku, její pravý břeh, široký asi dvacet stop, se vinul podél úpatí sousedních výšin, zatímco levý břeh, velice nízký, bylo sotva rozeznat od chobotů kalužin a bažin tohoto ohromného močálu, který se šířil do nedohledna na jih. Ke zjištění směru vodního proudu bylo nutné vystoupit na pobřežní vysočinu, a Briant si předsevzal, že se nevrátí do zálivu Seagulla dříve, dokud to nedokáže.

V první řadě se jednalo o to, vypátrat místo, kde řeka vytékala z jezera. Tam byla asi čtyřicet stop široká, avšak jistě jí přibývala nejen šířka, ale i hloubka, čím více se blížila svému ústí, přibírajíc některé přítoky jednak z močálů, jednak z hor.

„Hej, podívejte se!“ zvolal Wilcox ve chvíli, kdy se zastavil na příkrém břehu.

Jeho pozornost vzbudilo složení kamenů tvořících jakýsi násep – podobně sestavený jako ten, s nímž se již setkali v lese.

„Tentokrát neexistují žádné pochybnosti!“ řekl Briant.

„Ano, vůbec žádné!“ odpověděl Doniphan, ukazuje na zbytky klád na pokraji břehu.

Tyto zbytky jistě pocházely z lodního kýlu a mezi jinými tam bylo napůl shnilé a omšené břevno, z jehož zakřivení se dalo soudit, že to byl kus lodního čela, neboť na něm visel ještě železný kruh, již značně zkorodovaný.

„Kruh!“ zvolal Service.

A všichni se bez pohnutí rozhlíželi kolem sebe, jako by muž, který používal tento člun, jenž postavil tuto hráz, se měl v tu chvíli objevit!

Ne! Nikdo! Bylo to již dávno, kdy někdo zanechal tuto loď na břehu řeky. Kdoví zda muž, jenž zde strávil svůj život, uviděl někdy sobě rovného, nebo zda svůj bídný život skončil na této zemi, kterou nemohl opustit.

Lze si představit rozčilení chlapců, když spatřili tyto důkazy lidské přítomnosti, která tím byla dokázána.

Vtom také pozorovali zvláštní počínání psa. Phann byl jistě na stopě. Napjal slechy, vrtěl ocasem, čenichal po zemi a plížil se mezi trávou.

„Pozorujte Phanna!“ upozorňoval Service.

„Něco větrí!“ odpověděl Doniphan, spěchaje za psem.

Phann se zastavil, pozdvihl tlapku a vzpřímil hlavu. Pak rychle pádil ke skupině stromů, které se vypínaly při úpatí skalního břehu při straně jezera.

Briant se svými druhy spěchal za ním. Několik okamžiků nato se zastavili u starého dubu, v jehož kůře byla vyryta dvě písmena a rok tímto způsobem:

1807

Briant, Doniphan, Wilcox a Service stáli dlouho oněmělí a bez hnutí před tímto nápisem, a Phann, jenž šel po stopě, zmizel za skalním výběžkem.

„Pojď sem! Zpátky!“ volal za ním Briant.

Pes neposlechl, ale začal štěkat.

„Nyní pozor!“ radil Briant. „Neoddělujme se a dávejme dobrý pozor!“

Skutečně museli jednat příliš opatrně. Snad byla nedaleko tlupa domorodců, a jejich přítomnosti se museli spíš obávat než si ji přát, zvláště pokud by to byli krutí indiáni, kteří žili v pampách Jižní Ameriky.

Pušky přichystány k ráně, s revolvery v rukou, stáli chlapci připraveni k obraně.

Chlapci postupovali kupředu, obešli pahorek a pak slézali podél úzkého okraje řeky. Sotva učinili asi dvacet kroků, když se Doniphan sehnul a zvedl ze země jakýsi předmět.

Byla to lopata, jejíž železná část se sotva držela na zpuchřelé násadě – avšak byla to lopata amerického nebo evropského původu, nikoliv hrubý nástroj, jaké zhotovovali divoši v Polynésii. Jako lodní kruh, byla i lopata silně zkorodovaná a nebyly pochyby, že již mnoho roků byla odložena v těchto místech.

Tu také při úpatí pobřežní vysočiny byly vidět stopy obdělávané půdy, několik nepravidelných brázd a malý záhon zeleniny, která, nešlechtěná, úplně zdivočela.

Vtom zazněl temný štěkot a objevil se Phann, celý poděšený. Chvíli běhal dokola, chvíli kolem svých pánů, díval se na ně, štěkal na ně a zdálo se, že je pobízí, aby ho následovali.

„Jistě našel něco neobyčejného!“ řekl Briant, jenž se marně snažil psa uklidnit.

„Pojďme, kam nás povede!“ mýnil Doniphan, který pokynul Wilcoxovi a Servicemu, aby šli za ním.

O deset kroků dál se Phann zastavil před houštinou křoví a roští, jejichž větve se proplétaly při samém úpatí příkrého břehu.

Briant se přiblížil, aby se podíval, zda snad toto houští neskrývalo mrtvolu zvířete, nebo snad člověka, jejíž stopu Phann zvěřil. Sotva však rozhrnul křoviny, spatřil úzký otvor.

„Copak je zde jeskyně?!“ zvolal, když o několik kroků ustoupil.

„To by bylo možné,“ odpověděl Doniphan, „ale co je v té jeskyni?“

„Uvidíme!“ řekl Briant a začal sekerou sekat větve, které zakrývaly otvor. Avšak ať napínal sluch, jak chtěl, neslyšel nic podezřelého.

Service již chtěl vniknout do otvoru, jenž byl rychle uvolněn, když mu Briant řekl:

„Počkejme, až jak se zachová Phann!“

Pes nepřestával štěkat, avšak štěkot již nebyl nepokojný.

Kdyby byla v této jeskyni skryta živá bytost, zajisté by již vyšla!

Záleželo jim na tom, aby se dozvěděli, na čem jsou. Protože pak vzduch uvnitř jeskyně mohl být zkažený, vrhl Briant otvorem náruč suché trávy, kterou zapálil. Tato tráva, rozprostřená po zemi, jasně hořela – což byl důkaz, že vzduch je čistý.

„Vejdeme?“ zeptal se Wilcox.

„Zajisté!“ odpověděl Doniphan.

„Počkejte chvíli, až si posvítíme!“ řekl Briant.

Uřízl z jedné ze sosen, které rostly na pokraji řeky, smolnou větev a zapálil ji. Pak provázen svými druhy vnikl do houštiny.

U vchodu byl otvor tři stopy vysoký, dvě stopy široký, avšak rychle se rozšiřoval a tvořil jeskyni deset stop vysokou a dvojnásobně tak širokou, jejíž půda byla posypána suchým a velice jemným pískem.

Když Wilcox vnikl dovnitř, narazil na dřevěnou židli postavenou u stolu, na němž bylo nějaké nádobí, kamenný džbán, veliké lastury, které asi sloužily jako talíře, nůž s vylámanou a rezavou čepelí, dvě nebo tři udice, plechový podnos a plechovou misku, která byla právě tak prázdná, jako džbán. O protější stranu se opírala jakási truhla, zhotovená z hrubých prken, která obsahovala rozpadlé oděvy.

Ze všeho vycházelo najevo, že tato jeskyně byla obývána. Avšak ve které době a kým? Ležela snad lidská bytost, která tu žila, v některém koutě...?

V pozadí byly pozůstatky bídného lůžka s vlněnou pokrývkou, která se rozpadla na cáry. Za pelestí na lavici byla druhá miska a dřevěný svícen, z něhož ještě vyčníval zuhelnatělý knot.

Chlapci nejdříve ucouvli při myšlence, že tato pokrývka snad zakrývá mrtvolu.

Avšak Briant přemohl strach, odkryl ji...

Lůžko bylo prázdné.

Okamžik nato, bolestně vzrušeni, stáli všichni čtyři u Phanna, který zůstal venku a nepřestával žalostivě kňučet.

Sestoupili asi dvacet kroků po horském srázu lemujícím řeku a náhle se zastavili. Pocit hrůzy je přimrazil na místě.

Zde mezi kořeny buku ležely na zemi zbytky lidské kostry.

Na tomto místě tedy zemřel ubožák, jenž žil zajisté před mnoha lety v této jeskyni, a tento divoký útulek, který mu sloužil za obydlí, nebyl ani jeho hrobem!

IX. KAPITOLA

Návštěva jeskyně – Nábytek a náradí – Bolas a laso – Hodiny – Téměř nečitelný sešit – Mapa zachráněného ze ztroskotané lodi – Kde se nalézají – Návrat do ležení – Pravý břeh řeky – Bažina – Gordonova znamení

Briant, Doniphan, Wilcox a Service zachovávali hluboké mlčení. Kdo byl ten muž, jenž přišel zemřít do těchto míst? Byl to snad trosečník ze ztroskotané lodi, jemuž se nedostalo pomoci až do jeho poslední hodiny? Jaké byl národnosti? Dostal se do této země mladý? Zemřel již starý? Jak si opatřoval nejnnutnější potřeby? Byl sem zahrán při ztroskotání lodi, přežili i ostatní pohromu? Nebo tu zbyl sám po neblahé smrti svých společníků? Pocházely různé předměty nalezené v jeskyni z lodi, či je zhotovil vlastníma rukama?

Co se zde nabízelo otázek, které snad neměly být nikdy zodpovězeny!

A mezi nimi jedna nejdůležitější. Byla-li to pevnina, kde ten muž našel útočiště, proč nevyhledal některé město vnitrozemí, nebo některý přístav? Nebo bránilo jeho návratu do vlasti tolik obtíží, tolik překážek, že je nebylo možné překonat? Nebo byly v takové vzdálenosti, že nebylo možné takovou cestu podniknout? Jisté jen bylo, že ten ubožák, zesláblý nemocí nebo věkem, neměl již ani sílu dovléci se do jeskyně, klesl a skončil pod tímto stromem...! Jestli on postrádal prostředky vyhledat svou spásu na severu i na jihu tohoto území, neměli je postrádat i mladí trosečníci ze *Seagullu*?

Ať už to bylo jakkoliv, bylo nutné prohledat jeskyni co nejdůkladněji. Kdoví zda nenajdou nějakou listinu, která by podala vysvětlení o původu i zdejším pobytu tohoto muže! Kromě toho je však pobízela ještě jiný důvod, aby totiž zjistili, zda by se v jeskyni mohli usadit přes zimu, až opustí jachtu.

„Pojďte!“ pobídl Briant.

První předmět, který vzbudil jejich pozornost, byl svazek tlustých svíček, visící na prkně upevněném ke stěně. Byly zhotoveny z loje a rozškubaného lanoví. Service hned jednu rozžehl, zastrčil do dřevěného svícnu a dali se do nového prohledávání.

Jednalo se především o to, aby vyzkoumali rozlohu i tvar jeskyně, o jejíž obydlenosti neexistovaly žádné pochyby. Byla to patrně jeskyně vzniklá za dávných dob geologických převratů. Po vlhkosti tu nebyla ani stopa, ačkoliv vzduch sem přicházel pouze jediným otvorem vedoucím k příkrému pobřeží. Také její stěny byly suché, jakoby ze žuly. Nikde nebyla ani stopa po nějakých krystalických útvarech ani růžencích zkamenělých krůpějí, které v porfyrových nebo čedičových jeskyních vytvářejí známé krápníky. Již svou polohou byla chráněna proti větrům z oceánu. Pravda, denní světlo sem vnikalo spoře, avšak proražením dvou nebo tří otvorů ve stěně by byl tento nedostatek odstraněn, čímž by také vnitřek pro patnáct osob byl dost vzdušný.

Pokud se jednalo o rozlohu – měla dvacet pět stop na šířku, třicet na délku – nestačila by ovšem zároveň za ložnici, jídelnu, všeobecné skladiště a kuchyni. Celkem se však jednalo pouze o pobyt v ní na pět nebo šest zimních měsíců – potom se jistě vydají na severovýchod, aby vyhledali některé město Bolívie nebo Argentiny. V případě, že by se zde museli usadit trvale, mohli prostor ještě rozšířit vyhloubením stěny, která byla z dost měkkého vápence. Avšak s rozměry, jaké právě byly, se museli spokojit až do návratu letní doby.

Po této úvaze začal Briant podrobně prohlížet předměty, které tu byly. Skutečně, bylo jich tu velice málo! Ten ubožák postrádal téměř všechno. Co mohl zachránit od svého ztroskotání? Nic, kromě beztvarych trosek, polámaných zdvihadel, úlomků kormidla, z nichž zhotovil lůžko, stůl, truhlu, lavici a židle – veškerý nábytek bídneho obydlí. Neměl tolik výhod jako ti, kteří přežili pohromu *Seagulla*, neměl ani nejnnutnější prostředky. Několik nástrojů, motyka, sekera, dva nebo tři kousky kuchyňského nádobí, soudek, jenž kdysi obsahoval asi pálenku, kladivo, dvě dláta a pilka – to bylo všechno, co našli nejdříve. Tyto nástroje patrně zachránil na člunu, jehož zbytky ležely na hrázi řeky.

Takové byly myšlenky Brianta, jenž je sdělil svým druhům. A tak po pocitu hrůzy, který je pojal při spatření kostry, připomínající, že i jim snad bude souzeno zahynout v tomto zapomenutí, vzpomněli si, že jim neschází nic, zatímco tento nešťastník postrádal téměř všechno. Tím povzbuzeni získali novou důvěru a naději.

Avšak kdo byl tento muž? Jakého byl původu? Kdy jej postihla pohroma? Nebyly pochyby, že od jeho smrti uplynulo mnoho roků. Kostí nalezené u paty stromu to dokazovaly až příliš jasně! A kromě toho neukazovaly železná motyka a značně zkorodovaná obruč člunu, jakož i houština, kterou zarostl vchod do jeskyně, že smrt zachráněného ze ztroskotané lodi nastala již dávno?

Ale copak zde nebyl žádný jiný důkaz, který by potvrdil tuto domněnku?

Při dalším hledání byly objeveny nové předměty – nůž, jehož čepel byla zubatá, kružidlo, kotlík, železný kůlec a zavěrák – námořnický nástroj. Zato zde nebyl žádný námořní přístroj ani dalekohled, ani kompas, dokonce ani žádné střelné zbraně, pomocí nichž by mohl lovit zvěř a bránit se proti šelmám nebo domorodcům!

Ale protože přece musel žít, používal snad ten člověk jámy na chytání zvěře. Tu však nový objev podal vysvětlení této okolnosti, když Wilcox zvolal:

„Podívejte, co je to?“

„To zde?“ zeptal se Service.

„Nějaká hra v koule,“ mínil Wilcox.

Avšak ihned poznali, jakému účelu asi sloužily oba kulaté kameny, které právě Wilcox zdvihl. Byl to lovecký nástroj zvaný *bolas*, skládající se ze dvou provazem spojených koulí,

jaký často užívali jihoameričtí indiáni. Mrštila-li vycvičená ruka těmito koulemi, otočily se kolem nohou zvířete, které, když se již nemohlo pohybovat, stalo se snadno kořistí lovce.

Obyvatel této jeskyně si nepochybně zhotovil tuto loveckou pomůcku a podobně i lasa, dlouhý kožený pruh, který se užíval právě jako bolas, ovšem jen na kratší vzdálenost.

To byl inventář všech předmětů nalezených v jeskyni a Briant i jeho druzi byli v poměru k tomu ovšem mnohem bohatší. Ovšem oni byli ale jen dětmi, zatímco on byl mužem.

Byl však tento muž prostým námořníkem, nebo důstojníkem, který zde mohl s úspěchem využít své dřívější znalosti? O tom rozhodnout bylo velice nesnadné, jedině snad že by byla nalezena nějaká listina, která by vnesla do všeho jasno.

Nad pelestí lůžka pod pokrývkou, kterou Briant odhrnul, našel Wilcox hodinky visící na hřebíku zaraženém do stěny.

Tyto hodinky byly poněkud jemnější práce, než jaké mívali námořníci. Měly dvojitý stříbrný plášť a u řetízku z téhož kovu visel klíček.

„Podívejme se, kolik ukazují hodin!“ zvolal Service.

„Hodina nám nic nevysvětlí,“ odpověděl Briant. „Je nepochybné, že tyto hodinky se zastavily již několik dní před smrtí toho nešťastníka.“

Stěží otevřel Briant víčko, neboť bylo velice zašlé, a spatřil, že ručičky ukazují tři hodiny a dvacet sedm minut.

„Ale,“ řekl Doniphan, „na hodinkách bývá vyryto jméno... Snad nám objasní...“

„Máš pravdu,“ souhlasil Briant.

A když prohlíželi vnitřní stranu víčka, podařilo se jim přečíst tato vyrytá slova:

Delpuech, Saint Malo – jméno továrníka a jeho adresa.

„Byl to Francouz, můj krajan!“ zvolal Briant pohnut.

Bylo jasné, že v této jeskyni žil Francouz až do hodiny, kdy se dostavila smrt a skončila jeho útrapy.

K tomuto důkazu se brzy přidal jiný, neméně rozhodný, když Doniphan, jenž odstrčil lůžko, zdvihl ze země sešit, jehož zažloutlé stránky byly popsány tužkou.

Škoda jen, že z větší části byly řádky naprosto nečitelné. Několik slov však přece jen bylo rozlušťeno, a mezi jinými toto: *François Baudouin*.

Dvě slova a skutečně ta, jejichž začáteční písmena vyryl trosečník do stromu! Tento sešit byl deníkem jeho života od toho dne, kdy byl vyvržen na toto pobřeží! Mezi úryvky, které ještě časem nevybledly, se podařilo Briantovi přečíst tato slova: *Duguay Trouin* – patrně jméno lodi, která se potopila v těchto končinách Tichého oceánu.

Ke konci byl připsán den a rok, stejný jako pod začátečními písmeny na stromě, a znamenaly nepochybně den ztroskotání lodi.

Uplynuly tedy již padesát tři roky od doby, kdy se François Baudouin dostal na toto pobřeží. Po celou dobu svého pobytu se mu nedostalo zvenčí vůbec žádné pomoci!

Avšak Françoisi Baudouinovi se nepodařilo dostat do jiných končin této pevniny asi proto, že se mu postavily do cesty nepřekročitelné překážky...

Víc než kdy jindy chápali chlapci vážnost svého postavení. Jak dosáhnout cíle, jehož sám tento muž, námořník, zvyklý na hrubé práce a těžkou námahu, nemohl dosáhnout?

Avšak poslední náález je poučil, že veškeré pokusy opustit tuto zemi by byly marné.

Obraceje listy sešitu spatřil Doniphan složený papír mezi stránkami. Byla to mapa, kreslená jakýmsi inkoustem, patrně upraveným z vody a sazí.

„Mapa!“ zvolal.

„Kterou nepochybně nakreslil sám François Baudouin,“ dodal Briant.

„Je-li tomu tak, potom ten muž nebyl ani prostým námořníkem,“ podotkl Wilcox, „ale důstojníkem *Duguay Trouinu*, že byl schopen nastínit mapu.“

„Je to snad...?“ zvolal Doniphan.

Ano! Byla to mapa tohoto území! Na první pohled se dal rozeznat záliv Seagulla, pás skalisek, písčina, na níž se nacházelo jejich ležení, jezero, k jehož východnímu břehu se dostal

Briant se svými druhy, tři ostrůvky uprostřed oceánu, strmé pobřeží táhnoucí se až ke břehu řeky, i prales pokrývající celé nitro území.

Za protějším břehem jezera se táhly ještě jiné lesy, prostírající se až ke kraji jiného pobřeží, a toto pobřeží... obléval oceán po celém jeho obvodu.

Tak se zcela rozpadly všechny plány dát se na východ a hledat záchranu v tomto směru. Briant tedy zvítězil nad Doniphanem. Oceán obklopoval ze všech stran tuto domnělou pevninu. Byl to ostrov, a proto odtud nemohl François Baudouin odejít.

Z této mapy bylo patrné, že celkové obrysy ostrova byly provedeny dost pečlivě. Rozměry byly ovšem vzaty jen podle oka za nahodilých okolností, kdy ten který kraj byl navštíven, a nikoliv přesnou triangulací. Avšak soudě podle toho, co Briant a Doniphan již znali z části území mezi zálivem Seagulla a jezerem, nebyly nedostatky tak značné.

Bylo z ní také patrné, že trosečník prošel celý ostrov, neboť na ní vyznačil veškeré hlavní zeměpisné podrobnosti, a ažupa i přechod přes potok byly nepochybně také jeho dílem.

Takovýto byl nástin ostrova, jak jej nakreslil François Baudouin:

Jeho tvar byl podlouhlý a podobal se ohromnému motýlu s roztaženými křídly. Ve střední části mezi zálivem Seagulla a jiným zálivem, jenž ostře vnikal do země na východě, tvořil ostrov na jihu ještě třetí záliv, mnohem otevřenější. Uprostřed hlubokých lesů se rozkládalo jezero v délce osmnácti mil a široké pět mil – to je tedy dost značná rozloha, takže Briant, Doniphan, Service a Wilcox, když by přešli na jeho východní břeh, neviděli by ani břehy severní, ani jižní, ani západní. Tím se dá vysvětlit, že v prvním okamžiku je pokládali za oceán. Několik řek vytékalo z jezera, a ta, která se valila podél jeskyně, se vlévala do zálivu Seagulla nedaleko ležení.

Jedinou, poněkud rozsáhlejší vysočinou ostrova se zdálo být skalnaté pobřeží, které se táhlo šikmo od předhoří na severu zálivu až k pravému břehu řeky. Severní část krajiny byla naznačena na mapě jako vyprahlá písčina, zatímco za řekou se prostíral ohromný močál až k ostrému mysu na jihu ostrova. Na severovýchodě a jihovýchodě se táhla dlouhá pásma písčin, značně se lišících od pobřeží zálivu Seagulla.

Podle měřítko naznačeného na spodním okraji mapy, obnášela největší délka ostrova asi padesát mil od severu na jih, největší šířka pak od východu na západ asi pětadvacet mil. Obvod, s přihlédnutím k nepravidelностям pobřeží, měřil asi sto padesát mil.

Ke kterému souostroví Polynésie by tento ostrov patřil, zda ležel uprostřed Tichého oceánu osamocen, to nemohli chlapci zjistit.

Ze všeho vyšlo najevo, že trosečníci ze *Seagulla* museli hledat obydlí trvalé, nikoliv jen dočasné. A protože jeskyně jim poskytovala výborný útulek, bylo vhodné přemístit sem veškerý náklad dříve, než by první zimní bouře dokončily rozklad škuneru.

Jednalo se nyní o neodkladný návrat do ležení. Gordon byl již asi velice znepokojený – vždyť již uplynuly tři dny, co Briant odešel se svými druhy – a mohl se obávat, že se jim přihodilo nějaké neštěstí.

Na radu Brianta bylo usneseno, že se vrátí ještě téhož dne, a sice v jedenáct hodin dopoledne. Nebylo zapotřebí překonávat strmou pobřežní vysočinu, neboť mapa jasně ukazovala, že nejkratší cesta vedla po pravém břehu řeky, která plynula od východu k západu. Od zálivu je dělilo asi sedm mil, a ty mohli urazit během několika hodin.

Avšak dříve, než odešli, chtěli chlapci prokázat poslední poctu francouzskému trosečníkovi. Vykopali hrob u paty téhož stromu, do jehož kůry vyřezal François Baudouin začáteční písmena svého jména, a místo označili dřevěným křížem.

Když skončili tento čin úcty a lásky k bližnímu, vrátili se všichni čtyři k jeskyni a zatarasili její vchod, aby tam nevnikla zvěř. Potom pojedli, co jim ještě zbylo z potravin, a vykoučili podél pobřežní vysočiny po pravém břehu řeky. Za hodinu dorazili k místu, kde vápencové skály změnily směr, táhnouce se šikmo na severozápad.

Pokud se ubírali podél břehu řeky, cesta jim ubíhala, protože jim téměř nic nepřekáželo, pouze několik stromů, křovin a travin.

Briant, který předvídal, že řeka spojuje jezero se zálivem *Seagulla*, ji ani chvíli nespustil z očí. Myslel si, že by po jejím horním toku buď člun, nebo vor mohl být zcela pohodlně dopraven pomocí lan či tyčí – čímž by byla usnadněna doprava veškerého materiálu, zvláště kdyby bylo využito i přílivu, jehož účinky byly pocíťovány až u jezera. Bylo důležité, aby proud nebyl rušen víry, aby nebyl někde příliš mělký nebo zúžený, takže by se nehodil k plavbě. Nic takového tu však nebylo. V délce tří mil od svého výtoku z jezera jevila řeka nejlepší podmínky splavnosti.

Avšak asi ve čtyři hodiny odpoledne museli cestu podél břehu řeky opustit. Pravý břeh tu náhle přecházel v širokou a mělkou slatinu, přes kterou se nemohli odvážit. Bylo proto nejmoudřejší nastoupit cestu lesem.

Briant, s kompasem v ruce, zamířil na severozápad, aby se co nejkratší cestou dostali k zálivu Seagulla. Tu se však značně zdrželi, neboť vysoké trávy tvořily spleť houštiny. Kromě toho se po západu slunce rozkládala pod klenbou bříz, sosen a buků téměř tma.

Za velice unavujících okolností putovali již dvě hodiny. Když obešli slatinu, která se prostírala hlouběji na jih, bylo skutečně nejlepší, aby se dali opět po toku řeky, která se vlévala, jak dokazovala mapa, do zálivu Seagulla. Avšak zacházka byla již tak značná, že ani Briant, ani Doniphan nechtěli ztrácet čas vyhledáváním toho směru. Šli lesem dál a dál a v sedm hodin večer si byli jisti, že zabloudili.

Byli snad nuceni strávit noc pod stromy? Toho by se ovšem nezalekli, avšak neměli již potravu a usilovně se hlásil hlad.

„Dál, kupředu!“ povzbuzoval Briant. „Dáme-li se na západ, podaří se nám dorazit do ležení.“

„Jen aby mapa neobsahovala falešné údaje,“ pochyboval Doniphan, „a kdo ví, je-li to stejná řeka, která se vlévá do zálivu!“

„Proč by měla být tato mapa nesprávná?“

„A proč by měla být správná, Briante?“

Bylo zjevné, že Doniphan, jenž svou porážku dosud nestrávil, tvrdošíjně hájil mínění, že mapě trosečníka nemohli příliš důvěřovat. Dopouštěl se křivdy, neboť podle toho, jak sám už část ostrova poznal, musel uznat, že práci Françoise Baudouina nemohly být vytýkány nesrovnalosti.

Briant nepokládal za vhodné hádat se o tom a kráčel rozhodně dál.

V osm hodin se již nemohli orientovat, byla úplná tma. A ještě se nedostali na okraj nekonečného lesa.

Náhle vrcholky stromů prokmitla jasná zář.

„Co je to?“ zvolal Service.

„Snad padající hvězda!“ řekl Wilcox.

„Nikoliv, to je signální raketa!“ vysvětloval Briant, „raketa vystřelená ze *Seagulla*.“

„A tedy Gordonovo znamení!“ zvolal Doniphan, jenž ihned odpověděl výstřelem.

Pustili se směrem jedné z hvězd, když tu nová raketa zaplála tmou, a Briant se svými druhy, když zamířil směrem, kde zazářila, došli za tři čtvrtě hodiny do ležení lodi *Seagull*.

Starostlivého Gordona napadlo, že by mohli zabloudit, a vystřelil několik signálních raket, aby jim naznačil směr, kde leží škuner.

Nebýt této skvělé myšlenky, Briant, Doniphan, Service a Wilcox by po své námaze neodpočívali na lůžkách jachty.

X. KAPITOLA

Zpráva o výpravě – Rozhodnutí opustit *Seagulla* – Vyprázdnění a rozebrání jachty – Vichřice pomocnicí – Pod stanem – Postavení voru – Složení nákladu a plavba na voru – Dvě noci na řece – Příjezd do French Cavern

Lze si docela dobře představit, jak byli uvítáni Briant i ostatní tři chlapci. Gordon, Cross, Baxter, Garnett a Webb jim běželi vstříc s otevřenou náručí, zatímco malí jim padali kolem krku. Také sám Phann se účastnil tohoto srdečného uvítání, provázeje veselým štěkotem hurrrá dětí. Ano! Vždyť jejich nepřítomnost trvala tak dlouho!

„Zabloudili snad...? Padli do rukou domorodců...? Nebo snad byli napadeni šelmami?“ Tak se stále vyptávali všichni ti, kteří zůstali na *Seagullu*.

Avšak Briant, Doniphan, Wilcox a Service se vrátili – každý toužil dozvědět se příhody jejich výpravy. Nicméně, protože byli velice unavení tímto několikadenním pochodem, bylo dohodnuto, aby informace podali až druhý den.

„Jsme na ostrově!“

To bylo všechno, co uznal Briant za vhodné říci, a to stačilo, aby se zjevila budoucnost se všemi četnými a hrozivými možnostmi. Navzdory tomu Gordon tuto zprávu přijal a neprojevil žádnou malomyslnost.

„Dobrá, myslel jsem si to,“ jako by řekl, „a proto nejsem znepokojený.“

Druhý den za svítání – 5. dubna – starší, Gordon, Briant, Doniphan, Baxter, Cross, Wilcox, Service, Webb, Garnett – a také Moko, který uměl dobře radit – se sešli na přídi lodě, zatímco ostatní ještě spali. Briant a Doniphan střídavě mluvili, podávající kamarádům zprávu o všem, co se přihodilo. Vyprávěli, jak kamenná stezka sestavená přes potok, zbytky ažupy, skryté v houštině, je poučily, že tato země buď je, anebo byla obydlená. Líčili, jak širá vodní plocha, kterou zpočátku pokládali za oceán, je jezerem, jak nové stopy je dovedly až do jeskyně a k místu, kde vytékala řeka z jezera, jak našli ostatky Françoise Baudouina, námořníka, a konečně jak mapa, nakreslená zachráněným ze ztroskotané lodi, je poučila, že je to ostrov, na kterém *Seagull* našel svou zkázu.

Zpráva byla podána krátce, ale ani Briant, ani Doniphan při ní nezapomněli na nejmenší podrobnosti. A v té chvíli všichni, sklonění nad mapou, dobře chápali, že záchranu mohli očekávat jen zvenčí.

Jakkoliv se budoucnost jevila v nejtemnějších barvách a chlapci mohli vkládat své naděje pouze v Boha, kdo se nejméně lekal – to je nutné zde především podotknout –, byl Gordon. Mladý Američan neměl rodinu, která by jej očekávala na Novém Zélandě. Jeho praktický, předvídavý a organizátorský duch se nelekl nijak úlohy založit, abychom tak řekli, malou osadu. Viděl v tom jaksi příležitost hovět svému přirozenému vkusu a neváhal posilovat důvěru svých druhů, slibuje jim snesitelný život, budou-li ho dobrovolně následovat.

Zpočátku, protože ostrov byl dost rozsáhlý, se nezdálo pravděpodobné, že nebyl naznačen na mapě Tichého oceánu v sousedství jihoamerické pevniny. Po pozorném hledání ve Stielerově atlase zjistili, že neobsahoval žádný větší ostrov, kromě souostroví, které bylo seskupeno před Ohňovou zemí, a Magellanovým průlivem, jako ostrov Zármutku, Královny Adelaidy, Clarencův a podobně. Zajisté kdyby tento ostrov byl součástí onoho souostroví, které bylo od pevniny odděleno pouze úzkými průlivy, byl by to jistě François Baudouin naznačil na své mapě – to však neučinil. Byl to tedy osamělý ostrov, a z toho vyplývalo, že ležel buď severněji, nebo jižněji v těch končinách Tichého oceánu. Protože však neměli ani dostatečné podklady, ani nutné nástroje, nebylo možné stanovit polohu, kde v Tichém oceánu se nacházeli.

Nezbývalo než se trvale zařídit, ještě před nepříznivým ročním obdobím, které by zabránilo ve změně obydlí.

„Nejlépe uděláme, zvolíme-li za obydlí jeskyni, kterou jsme objevili na březích jezera,“ řekl Briant. „Poskytne nám skvělé přístřeší.“

„Je také dost veliká, aby nás všechny pojala?“ zeptal se Baxter.

„To právě ne,“ odpověděl Doniphan, „avšak domnívám se, že se dá zvětšit vyhloubením nové dutiny ve skále. Však máme na to nářadí...“

„Přijměme ji tak, jak právě je,“ rozhodl Gordon, „a to i kdyby byla trochu nepohodlná...“

„A především,“ připomenul Briant, „snažme se, abychom se tam přestěhovali co nejdříve!“

Skutečně byl už nejvyšší čas. Jak se již Gordon zmínil, škuner den ode dne chátral. Poslední deště, po nichž následovala dost silná vedra, velice přispěly k tomu, že spojené spáry svršku s kosterou lodi povolily. Roztrhaná plátna nebránila už ani vzduchu, ani vodě, aby nevnikaly dovnitř. Kromě toho vznikly jednotlivé prohlubně pod kýlem následkem vodních proudů, valících se přes písčinu, a ve stejném čase se jachta ještě víc naklonila a zapadla ještě hlouběji do země. Kdyby nastala bouře, která se mohla v době rovnodennosti každou chvíli dostavit, hrozilo *Seagullu*, že by se během několika hodin rozpadl. Nejednalo se tedy jen o neodkladné opuštění, ale i o pořádné rozebrání lodi tím způsobem, aby získali všechno, co by jim mohlo být prospěšné, jako prkna, fošny, železo i měď, aby tím upravili obydlí ve French Cavern – jméno, které bylo dáno jeskyni na památku francouzského občana zachráněného ze ztroskotané lodi.

„A kde budeme zatím bydlet,“ zeptal se Doniphan, „než tam budeme moci najít přístřeší?“

„Pod stanem,“ odpověděl Gordon, „pod stanem, který postavíme na břehu řeky mezi stromy.“

„To bude nejlepší,“ řekl Briant, „a nyní ať neztratíme ani chvíli!“

Avšak rozebrání jachty, odnesení materiálu a potravin, postavení voru pro dopravu tohoto nákladu, vyžadovalo alespoň měsíc práce, a dřív než by opustili záliv *Seagulla*, nastaly by první květnové dny, které se rovnají prvním dnům listopadu na severní polokouli, totiž začátku zimy.

Moudře zajisté zvolil Gordon břeh řeky k postavení nového tábora, neboť doprava mohla být zdárně provedena pouze po vodě. Žádná jiná cesta nebyla ani tak přímá, ani pohodlná. Vláci se se vším, co zbylo po úplném rozebrání jachty, skrze lesy nebo po strmém okraji řeky, to by

byla téměř nepřekonatelná práce. Naproti tomu po několika sprškách, když by využili přílivu, který dosahoval až k jezeru, by se mohli dostat na voru bez veliké námahy ke kýženému cíli.

Bylo známo, že na horním toku řeky – a Briant se o tom přesvědčil – nebyly žádné překážky, ani vodopády, ani víry, ani mělčiny. Aby poznali i dolní tok, od slatiny až k jeho ústí, bylo zapotřebí vykonat novou výpravu, a ta byla podniknuta na jole. Briant a Moko mohli potvrdit, že i tento tok byl rovněž splavný. Tak byla vytvořena zcela pohodlná dopravní cesta mezi zálivem Seagulla a French Cavern.

Následující dny byly věnovány úpravě tábora na břehu řeky. Dolní větve dvou buků, spojené dlouhými latěmi, k nimž byla přivázána třetí, sloužily jako podpora pro velikou zásobní plachtu jachty, která po stranách padala až k zemi. Pod záštitou tohoto stanu, který byl pevně k zemi uvázán lanovím, byla přenesena lůžka, nejnütnější náradí, zbraně, stfelivo a koše s potravinami. Protože vor mohl být postaven jen ze zbytků jachty, museli čekat, až byla jachta úplně rozebrána.

Na počasí si nemohli nijak naříkat, neboť bylo sucho. Zdvihl-li se někdy vítr, tedy vál od země a práce pokračovala za nejlepších podmínek.

15. dubna nebylo na škuneru nic, kromě nejtěžších předmětů, které mohly být odneseny až po úplném rozebrání nebo rozsekání na kusy. Tak mezi jinými olověné pruty sloužící jako zátěž ve spodním prostoru lodě, kádě s vodou, vratidlo a pec, vesměs příliš těžké, než aby mohly být vyneseny bez zdvihadel. Celé lanoví, přední stožár, ráhna, řetězy, kotva, provaziště, drátěná lana a podobně, kterých byla na lodi veliká zásoba, snesli pomalu ke stanu.

Není zapotřebí podotýkat, že jakkoliv byla práce neodkladná, nebylo zapomínáno na opatření každodenních potřeb. Doniphan, Webb a Wilcox věnovali vždy několik hodin lovu skalních holubů a jiné pernaté zvěře, která tam přilétala od bažin. Malí se potom zaměstnávali sbíráním měkkýšů, jakmile odliv usušil bradlo. Byla to však radost vidět Jenkinse, Iversona, Doleho a Costara batolit se jako kupu kuřátek mezi kalužinami. Ovšem smáčeli se vždy poněkud výš než po kolena, za což byli pokáráni přísným Gordonem, zatímco Briant je hájil a omlouval, jak jenom mohl. Jacques pracoval s mladými kamarády rovněž, avšak nikdy se nezúčastnil jejich laškovného smíchu.

Práce se dařila podle přání a soustavně, v čemž se jevil patrně vliv Gordona, kterého praktický smysl nenechal nikdy v úzkých. Co od něho „schtal“ Doniphan, nesvěřil by tento chlapec ani Briantovi, ani nikomu jinému. Zkrátka, v tomto malém světě panovala nyní úplná svornost.

Avšak museli se pořádně tužit. Druhá polovina dubna byla méně příznivá. Teplota patrně klesala. Několikrát ráno klesla rtuť teploměru na nulu. Hlásila se zima, a s ní se zajisté mělo objevit její služebnictvo – krupobití, sníh a vichřice, tak kruté v těchto vyšších zeměpisných šířkách Tichého oceánu.

Pro jistotu si museli malí i velcí obléci teplejší oděv, přibrat vlněné trikoty, kalhoty ze silné látky a vlněné kabátce, které byly připraveny na lodi pro případ drsné zimy. Stačilo jen nahlédnout do Gordonova zápisníku, aby zjistili, kde hledat tyto oděvy, rozříděné podle jakosti a rozměrů. Briant se staral zejména o nejmenší. Staral se o to, aby nikdy neměli studené nohy, a pokud byli mokří, aby nepřišli na ostrý vzduch. Při nejmenší rýmě je ani nepustil ven, anebo jim přikázal, aby si lehli, a teplý oheň u nich udržoval po celý den i noc. Dole a Costar byli neustále drženi pod stanem, ne-li docela v místnosti, a Moko jim připravoval teplé nápoje, k nimž poskytovala lodní lékárna koření.

Když byla loď zbavena veškerého obsahu, pustili se do kostry, která ostatně již byla celá rozviklaná.

Měděné pláty pláště byly pečlivě odtrhány, aby sloužily zařízení ve French Cavern.

Kleště a kladiva konaly dobrou službu, pomocí nich byl rozebrán krov, který spojovaly hřeby a dřevěné kůly. Byla to těžká práce pro nevyvíčené ruce a dosud tak slabé paže. Rozebírání tedy pokračovalo pomalu, až 25. dubna prudká vichřice se přihnala mladým dělníkům na pomoc.

Jakkoliv již nastávala chladná doba, zdvihla se v noci prudká bouře, jak ji zakalení bouřkoměru předpovídalo. Blesky křížovaly vzduchem a od půlnoci až do svítání neustávalo hromobití, k veliké hrůze malých. Naštěstí však nepršelo, avšak dvakrát nebo třikrát bylo nutné držet stan proti zuřivosti větru.

Že vydržel, za to museli děkovat stromům, k nimž byl uvázán. Jinak tomu však bylo s jachtou, vydanou napospas nárazům oceánu, a ohromné peřeje nepřestávaly do ní bít.

To dovršilo její zkázu. Rozkouskované ovrubí, rozmetané žebrovi a kýl, rozlámaný několika prudkými nárazy orkánu, plynuly brzy jako trosky ve vlnách. Nemuseli toho litovat, neboť odlévající se vlny odnesly jen část těchto trosků, které se však většinou zachytily na hřebenech bradel. Železné kování a celou výstroj pak nebylo těžké najít pod nánosem písku.

Tímto úkolem se úplně všichni zaměstnávali v několika následujících dnech. Fošny, klády a zátěž, jakož i ostatní předměty, které nebylo snadné odstranit, byly rozházeny sem a tam. Jednalo se nyní jenom o jejich dopravu na pravý břeh řeky, vzdálený jen několik kroků od stanu.

Skutečně to byla těžká práce, avšak časem, ačkoliv ne bez ohromného úsilí, byla šťastně vykonána. Bylo zajímavé dívat se na všechny, jak zapřažení k těžké kládě jí za velikého pokřiku smýkali. Pomáhali si při tom tyčemi, které sloužily jako páky, nebo kulatými poleny, po nichž snadněji váleli nejtěžší předměty. Nejobtížnější bylo odnést kotevní vratidlo, kamna a železné kádě na vodu. Věčná škoda, že tyto děti postrádaly zkušeného muže, který by je vedl! Kdyby tu měli Briant a Garnett své otce, vyvarovali by je inženýr a kapitán mnohých chyb, kterých se dopustili, nebo ještě měli dopustit. Avšak Baxter, jenž měl neobyčejné vlohy pro mechanické práce, dal najevo mnoho zručnosti a horlivosti. Na jeho i Mokovu radu byly postaveny na písčité pevné trámy, na něž byly zavěšeny kladky, čímž síly této skupiny dělníků, skládající se z chlapců, se zesateronásobily a jejich námaha byla usnadněna.

Zkrátka 28. dubna večer bylo všechno, co zbylo ze *Seagulla*, dopraveno k ležení. Tím bylo překonáno nejhorší – nyní kdyby jen řeka chtěla sama dopravit všechny tyto zásoby do French Cavern.

„Od zítřka,“ řekl Gordon, „začneme se stavbou našeho voru...“

„Ano,“ promluvil Baxter, „a abychom si ušetřili spouštění na vodu, navrhuji, aby byl svázán na řece.“

„To by bylo nepohodlné,“ odporoval Doniphan.

„Nedá se nic dělat, zkusíme to!“ odpověděl Gordon. „Bude-li to spojeno s většími obtížemi, nemusíme se pak znepokojovat, jak jej spustíme na vodu.“

Takový postup se zdál být skutečně nejpřiměřenější, a tak již druhý den chlapci položili základy k voru, který musel být dost veliký, aby pojal těžký, objemný náklad.

Laťová škuneru, kýl rozlomený na dva kusy, přední stěžeň, část velikého stožáru zlomená tři stopy nad palubou, zábradlí a lodní krovky, čelní stěžeň a velké ráhno byly postupně odneseny do zátočiny řeky, kam dosahoval příliv v posledním okamžiku. Na tento okamžik čekali, a jakmile byly tyto předměty vyzdviženy vlnami, zatáhli je do řeky. Tam byly nejdelší položeny

těsně vedle sebe, potom pomocí kratších, přeložených napříč, spojeny mezi sebou a pevně přivázány k zemi.

Takto byl založen vor v délce asi třiceti stop a široký patnáct stop. Pracovali bez oddechu po celý den, a když nastala noc, byla stavba skončena. Briant pak, obávaje se, aby příliv nezanesl vor kupředu k French Cavern, ani odliv po proudu řeky do oceánu, přivázal jej ke stromům.

Všem, velice unaveným po tak namáhavém dni, chutnala večere znamenitě. Potom spali až do rána.

Dne 30. dubna, sotva začalo svítat, spěchal každý po práci.

Jednalo se nyní o to, zřídít podlahu na hlavních základech voru. K tomu bylo použito latí z paluby a ovruby ze *Seagulla*. Ranami kladiv byly zatlučeny hřeby, a lana, provlečená mezi jednotlivými kusy, pevně spojovala celek.

Tato práce vyžadovala tři dny, přestože se všichni snažili, neboť každá hodina byla drahá. Nad kalužemi skaliska a také při březích řeky se objevila ledová tříšť. Stan, i když oheň uvnitř nikdy nevyhasl, neposkytoval již dostatečný útulek. A i když byli přitulení jeden ke druhému a zahalení do pokrývek, přesto Gordon i ostatní chlapci nemohli odolat chladu. To je tím víc nutilo, aby ukončili své práce a trvale se usadili ve French Cavern. Doufali alespoň, že tam budou moci spíš vzdorovat drsné zimě, která bývala tak krutá v těchto vysokých zeměpisných šířkách.

Je samozřejmé, že podlahu voru byla postavena tak pevně, aby cestou nepovolila, neboť jinak by pohřbili veškerý náklad na dně řeky. Aby předešli takové pohromě, bylo vhodné, aby odjezd odložili o čtyřiaadvacet hodin.

„Avšak,“ podotkl Briant, „je v našem zájmu, abychom počkali na 6. květen.“

„A proč?“ zeptal se Gordon.

„Protože pozítří bude Měsíc v novu,“ odpověděl Briant, „a tedy v několika dnech mohou nastat nečasy a bouře. Čím budou prudší, tím víc nám pomohou při plavbě proti proudu. Jen pomysli, Gordone! Kdybychom museli tento těžký vor táhnout provazy nebo odstrkávat tyčemi, nikdy bychom proud nepřekonali...!“

„Máš naprostou pravdu,“ odpověděl Gordon, „vypravíme se o tři dny později.“

Nedopřáli si ani chvíli oddechu, dokud nebyla práce skončena.

3. května začali s nákladem, který bylo nutné rozdělit, aby vor byl stejnoměrně zatížen. Každý podle svých sil se účastnil této práce. Jenkins, Iverson, Dole a Costar měli za povinnost donést na palubu voru menší předměty, jako nářadí, nádobí a nástroje, kde je Briant s Baxterem soustavně skládali, jak přikazoval Gordon. Pokud se jednalo o těžké předměty, jako byly kamna, kádě na vodu, kotevní vratidlo, železo, plech z pláště lodi a jiné, dále zbytky ze *Seagulla*, jako žebra, krov, prkna a budka ze schodiště, tato těžší práce, naložit je na loď, byla ponechána větším. Podobně se museli postarat o zásoby potravin, sudy s vínem, pivem a ostatní alkoholické nápoje, nezapomínající i na pytle se solí, které byly složeny mezi skalami zálivu. Aby skládání bylo usnadněno, postavil Baxter dva trámy, které připevnil čtyřmi lany. Na konci takovéto, dalo by se říci kozy, byl upevněn skřípec, z něhož se rozbíhaly provazy až k malému, vodorovnému hřideli lodi, čímž bylo usnadněno vyzdvihovat předměty ze země a spustit je bez nárazu na vor.

Zkrátka, všichni si počínali tak moudře a čile, že 5. května krátce po poledni byl každý předmět již na svém místě. Nyní zbývalo jen rozvázat lana, jimiž byl vor pevně upoután ke břehu. To se mělo stát druhý den ráno v osm hodin, jakmile by příliv začal stoupat od ústí řeky.

Chlapci si nepochybně představovali, že po skončení tohoto díla se budou moci těšit až do večera zaslouženému odpočinku. Ale nebylo tomu tak, poněvadž na Gordonův návrh se museli opět pustit do práce.

„Milí kamarádi,“ řekl, „protože se nyní vzdálíme od zálivu, nebudeme již moci pozorovat oceán, a proto, kdyby se blížila k ostrovu loď, nemohli bychom jí dát znamení. Pokládám tedy za vhodné, že bychom měli vztyčit na pobřežní vysočině stožár a vytáhnout na něj některou z našich vlajek. Doufám, že to stačí, aby tím byla upozorněna posádka lodi, která by plula kolem.“

Tento návrh byl ihned přijat a vysoký stožár ze škuneru, který nebyl použit k postavení voru, byl přivlečen až k úpatí vysočiny, jejíž svah poblíž řeky poskytoval dost snadný výstup. Nicméně bylo velice namáhavé, aby vystoupili po točité stezce vedoucí až ke hřebeni.

Avšak přece jen se jim to podařilo a stožár byl pevně zasazen do země. Potom pomocí šňůry vytáhl Baxter anglickou vlajku, kterou Doniphan ihned pozdravil výstřelem.

„Podívejme!“ obrátil se Gordon k Briantovi, „Doniphan se ujímá držení jménem Anglie!“

„Velice bych se divil, kdyby jí snad už nepatřil!“ podotkl Briant.

A Gordon se nemohl zdržet úšklebku, neboť podle způsobu, jak často mluvíval o „svém ostrově“, se zdálo, že jej pokládal za vlastnictví Ameriky.

Druhý den s východem slunce byli všichni vzhůru. Spěchali se sbalením stanu a dopravou lůžek na vor, kde byly nataženy plachty, aby jim pomáhaly na cestě k vytouženému cíli. Nezdálo se ostatně, že by se museli obávat špatného počasí. Přesto však obrácení směru větru mohlo zanést mraky z oceánu nad ostrov.

V sedm hodin byly přípravy skončeny. Vor byl upraven tím způsobem, že v případě potřeby mohl sloužit dva nebo tři dny jako bydliště. Pokud se jednalo o stravu, zásobil se Moko vším, co bylo nutné pro delší plavbu, a to tak, aby nemusel být rozdělován oheň.

O půl deváté zaujal každý své místo na voru. Starší, opatření háky a tyčemi, stáli vpředu, aby tak řídili směr, neboť kormidlo by proti proudu nebylo nic platné.

Krátce před devátou hodinou mohli pozorovat stoupání vody, a temný praskot se ozval v základech voru, který byl dosud přivázaný ke břehu. Po tomto prvním nárazu se již nemuseli obávat, že by vor povolil.

„Pozor!“ zvolal Briant.

„Pozor!“ opakoval Baxter.

Oba stáli u lan, jimiž v přední i zadní části byl vor uvázan, držíce konce lan v rukou.

„Jsme připraveni!“ zvolal Doniphan, stojící s Wilcoxem na nejpřednější části voru.

Briant, když se přesvědčil, že vor se začínal pohybovat působením přílivu, zvolal:

„Přeseknout!“

Jedním rázem byl rozkaz vykonán a uvolněný vor se pomalu nesl mezi oběma břehy a vlekl za sebou jolu.

Všichni se velice radovali, když viděli těžký vor, práci svých rukou, v pohybu. Snad kdyby postavili námořní loď, nebyli se sebou víc spokojeni. Tuto malou ješitnost jim musíme odpustit.

Jak víme, byl pravý břeh, lemovaný stromovím, mnohem vyšší než levý, užší břeh, jenž přecházel do sousedních bažin. Vyhnout se tomuto břehu s vorem, který byl na přídi poněkud tupý a mohl v bažinách snadno uváznout, byl úkol Brianta, Baxtera, Doniphana, Wilcoxe a Moka, kteří se ho snažili ze všech sil splnit, a také hloubka vody dovolovala, že spíš mohli plout podél protějšího břehu.

Vor tedy byl, pokud to bylo možné, udržován při pravém břehu, kde účinek přílivu působil mocněji a kde také bylo více opory pro háky a tyče.

Za dvě hodiny po odjezdu urazili téměř míli cesty. Vor ani jednou nenarazil, a dalo se očekávat, že šťastně a bez pohromy přistane u French Cavern.

Podle dřívějšího Briantova posouzení, protože celý tok, od jezera až k ústí zálivu Seagulla, měřil asi šest mil a za odlivu bylo možné urazit pouze dvě míle, muselo být učiněno několik zastávek, než by dorazili k cíli.

Skutečně v jedenáct hodin začala voda postupně opadávat. V tom okamžiku co nejrychleji spěchali přivázat vor, aby nebyl zanesen zpět k oceánu.

Ovšem k večeru, jakmile by nastal noční příliv, mohli by se vydat na další cestu, ale tím by se určitě vydali do nebezpečí a nejistotě ve tmě.

„Myslím, že by to bylo velice bláhové,“ vysvětloval Gordon, „neboť tak by byl vor vydán nárazům, jimiž by se mohl rozbít. Radil bych tedy, abychom počkali až do rána a využili denního přílivu.“

Tento návrh byl správně obezřetný, a proto s ním všichni souhlasili. Ztratili tím ovšem čtyřicet hodin, avšak toto zpoždění bylo přece jen lepší než vydat do nebezpečí tak drahocenný náklad.

Strávili tedy na tom místě půl dne a prodleli zde i celou noc. Doniphan pak se svými známými průvodci lovu, doprovázený Phannem, nemeškal vystoupit na pravý břeh.

Gordon jim přikázal, aby se příliš nevzdalovali, jinak ať si následky nesou sami. Avšak jejich samolibost byla ukojena, když přinesli dva páry tučných dropů a věnec tinam. Na Mokovu radu měla být tato zvěřina uchována pro první hody, ať už snídani, oběd, nebo večeři, které měly být připraveny ve French Cavern.

Na tomto loveckém výletu nezpozoroval Doniphan v této části lesa vůbec žádné stopy, z nichž by se mohlo soudit o přítomnosti lidských bytostí, ať dávno, či nyní. Ze zvířat se setkal s obrovskými ptáky, které však nemohl poznat, protože zmizeli v houštinách.

Uplynul den a Baxter, Webb a Cross bděli spolu celou noc, neustále připraveni buď více přitáhnout lana voru, nebo je uvolnit, jakmile by se příliv vracel.

Nestala se žádná příhoda. Příští jitro ve tři čtvrtě na deset, když nastal příliv, bylo pokračováno v plavbě za stejných podmínek jako minulý den.

Noc byla chladná. Rovněž i den. Byl již nejvyšší čas, aby byli u cíle. Co by si počali, kdyby voda řeky zamrzla nebo kdyby ledová tříšť, vycházející z jezera, plula do zálivu Seagulla? To by jim způsobilo veliké potíže, kterých by mohli být zbaveni až příchodem do French Cavern.

A přece nebylo možné postupovat rychleji než proud, nebylo možné s ním bojovat, pokračovat proti proudu, když příliv ustal. Nemohli tedy urazit za jednu a půl hodiny více než jednu míli. Taková byla střední rychlost toho dne. V jednu hodinu po poledni zastavili u slatiny, kterou museli Briant a jeho druzi obejít, když se vraceli do zálivu Seagulla. Této zastávky využili k výpravě do končin močálů. Téměř jednu a půl míle severním směrem byla poháněna jola, v níž seděli Moko, Doniphan a Wilcox, a zastavila se teprve, až jí nestačila voda. Tato slatina byla jakýmsi prodloužením močaloviště, rozkládajícího se za levým břehem, a zdála se oplývat vodní zvěří. Doniphanovi se podařilo zastřelit několik bekasin, které, jako dropi a tinamy, byly uschovány.

Noc byla klidná, avšak mrazivá, a drsný vítr sehnal mlhy do údolí řeky. Při březích se vytvořila i ledová tříšť, která se při nejmenším nárazu trhala a lámala. Jakkoliv se co nejopatrněji připravili na všechny možné případy, nebyl pobyt na voru nijak příjemný a každý se snažil ukrýt pod plachtovím.

U některých dětí, zvláště Jenkinse a Iversona, se dostavila špatná nálada a naříkali, že museli opustit ležení *Seagulla*. Briant je musel neustále utěšovat a dodávat jim odvalu.

Konečně druhý den odpoledne pomocí přílivu, který trval až do půl čtvrté odpoledne, se vor přiblížil až na dohled jezera a přistál na úpatí vysokého břehu před vchodem do French Cavern.

XI. KAPITOLA

První zařízení uvnitř French Cavern – Vyprázdnění voru – Návštěva u hrobu trosečníka – Gordon a Doniphan – Postavení kamen – Srstnatá a pernatá zvěř – Nandu – Serviceho úmysly – Zima se blíží

Skládání z voru se dělo za radostných výkřiků malých, pro které každá změna obyčejného života byla novou hrou. Dole poskakoval po břehu jako kůzlátko, Iverson a Jenkins se proháněli podél jezera, zatímco Costar vzal Moka stranou a řekl mu:

„Tys nám slíbil dobrý oběd, vid', černocho?“

„Z toho nic nebude, pane Costare,“ odpověděl Moko.

„A proč?“

„Protože nemám dnes ani čas, abych uvařil oběd!“

„Jakže, my nebudeme ani obědvat?“

„Ne, ale večeřet, a dropi vám budou výtečně chutnat!“

A Moko se dal do smíchu, ukazuje řadu bílých zubů.

Chlapec, který mu dal přátelský štulec, odběhl za svými kamarády. Briant jim pak přikázal, aby se nevzdalovali a byli neustále v jeho blízkosti.

„Ty s nimi nepůjdeš?“ zeptal se svého bratra.

„Ne, jsem raději zde,“ odpověděl Jacques.

„Ale udělal bys lépe, kdyby ses více pohyboval,“ radil Briant. „Nejsem s tebou spokojen, Jacquesi! Ty neustále něco tajíš! Nebo jsi snad nemocný?“

„Ne, bratře, nic mi není.“

Stále stejná odpověď, která Briantovi vůbec nestačila, takže se rozhodl, že této věci musí přijít na kloub, i kdyby to mělo vyvolat hádku s tímto malým tvrdohlavcem.

Avšak ani hodinu nesměli promarnit, pokud chtěli strávit tuto noc ve French Cavern.

Nejdříve se jednalo o to, aby navštívili jeskyni ti, kteří ji dosud neznali. Když byl vor pevně uvázan ke břehu uprostřed zátoky, kam proud řeky nezasahoval, žádal Briant své druhy, aby ho následovali. Plavčík nesl lodní svítilnu, jejíž plamen, zesílený zvětšujícími skly, šířil velice jasné světlo.

Nejprve uvolnili otvor. Jak Briant a Doniphan otvor větvemi zatarasili, tak byl nalezen. Tedy ani lidská bytost, ani zvíře se nepokusily vniknout do French Cavern.

Když odstranili větve, vnikli všichni úzkým otvorem dovnitř. Září lodní svítilny byla jeskyně osvětlena mnohem lépe než planoucí loučí nebo svitem hrubých svíček trosečníka, jak se stalo předtím.

„Aj, tady budeme pěkně namačkáni!“ podotkl Baxter, který přeměřil prostor jeskyně.

„To nevádí!“ zvolal Garnett. „Postavíme lůžka nad sebe jako v kabině lodi.“

„A proč?“ ozval se Wilcox, „stačí, když je pravidelně rozestavíme po zemi.“

„A to nám pak nezbude ani místo, abychom mohli sem a tam chodit,“ mínil Webb.

„Nuže, nebudeme zkrátka sem a tam chodit,“ odpověděl Briant, „nemáš lepší nápad, Webbe?“

„Ne, ale...“

„Ale,“ pokračoval Service, „hlavní je, že máme alespoň přístřeší! Mám za to, že si snad Webb nemyslel, že zde najde úplné obydlí se salonem, jídelnou, ložnicí, předsíní, kužárnou a koupelnou...“

„Ne,“ řekl Cross, „potřebujeme jen místo, kde bychom mohli postavit kamna.“

„Ta postavím venku,“ vysvětloval Moko.

„To by bylo při špatném počasí velice nepohodlné,“ poznamenal Briant. „Ostatně si myslím, že již zítra budeme moci kamna ze *Seagullu* postavit zrovna zde...“

„Kamna... v jeskyni, kde budeme jíst, kde budeme spát!“ prohodil Doniphan hlasem plným nevole.

„Alespoň budeš cítit vůni, milý lorde Doniphane!“ zvolal Service a hlasitě se smál.

„Až budu chtít, ty kuchyňko!“ osopil se pyšný chlapec a svažtil obočí.

„Dobrá!“ pospíšil si říci Gordon. „Ať už je to příjemné, nebo nepříjemné, musíme se zpočátku uspokojit s tím, co je. Ostatně zatímco nám budou kamna sloužit k vaření, budou zároveň vytápět jeskyni. Abychom získali větší prostor vydlabáním jiných místností v této skalní hmotě, na tu práci budeme mít celou zimu, pokud ji však bude možné provést. Přijměme French Cavern tak, jak je, a zařídme se tu, jak to půjde nejlépe.“

Po jídle byly přineseny zíněnky a lůžka rozložena v řadě na písku. Ačkoliv byla položena jedno vedle druhého, nemohly si děti, zvyklé na úzké kabiny škuneru, naříkat na nepohodlí.

Tímto sestavováním se zaměstnávali až do večera. Veliký stůl jachty byl postaven doprostřed jeskyně a Garnett, jemuž malí přinášeli různé nádoby z voru, je rozkládal po stole.

Moko, jemuž byl Service neustále po ruce, se činil, jak mohl. Krb postavený mezi dvěma balvany při svahu strmého pobřeží byl živen suchým dřevem, které Webb a Wilcox nasbírali pod stromy na břehu. V šest hodin se vařil veliký měděnc, plný bisque – tedy polévky z rybího masa, které stačilo, aby přešla několikaminutovým varem –, a vydával velice příjemnou vůni. Kromě toho se pekl tucet tinam, pečlivě oškubaných a napíchnutých na rožni, nad plápolavým ohněm a Costar měl neobyčejnou chuť ještě si opéci kus sucharu. A zatímco Dole a Iverson svědomitě točili rožněm, sledoval Phann velice výmluvně jejich pohyby. Před sedmou hodinou se všichni shromáždili v jediné místnosti French Cavern – jídelně a ložnici zároveň. Všechno ze *Seagulla*, stolice, polní lenošky a židle pletené z rákosí, byly současně přineseny s lavicemi z bývalé místnosti pro mužstvo. Mladí stolovníci, obsluhováni Mokem a obsluhující sami sebe, pak znamenitě hodovali. Horká polévka, kus cornbeefu, pečené tinamy, chlebové suchary a čerstvá voda, rozředěná desetinou brandy, jako zákusek pak kus chesterského sýra a několik sklenic sherry je odškodnily za hubené obědy posledních dnů. Ačkoliv byl jejich stav na pováženou, byli malí unášeni veselostí svého věku a Briant si dával pozor, aby je nějak v projevech radosti neomezoval nebo okřikoval jejich smích.

Den byl pracný. Když ukojili hlad, toužil již každý jen po odpočinku. Avšak Gordon, veden pocitem zbožné úcty, navrhl svým kamarádům, aby nejdříve navštívili hrob Françoise Baudouina, jehož obydlí nyní zaujali.

Noc se skláněla nad jezerem a jeho vody se leskly posledními paprsky dne. Chlapci, když obešli roh pobřežní vysočiny, se zastavili před nevysokou mohylou, nad níž se zdvihal malý dřevěný kříž. A tu před tímto hrobem, malí klečící a starší se skloněnou hlavou, modlili se vroucně k Bohu za duši trosečníka.

V devět hodin byli již na žíněnkách a jen se zahalili do pokrývek, už spali spánkem spravedlivých. Jediný Wilcox a Doniphan, na které připadla tu noc stráž, udržovali veliký oheň před vchodem jeskyně, jenž měl zahřívát její vnitřek a zároveň je chránit před nebezpečnými návštěvníky.

Druhý den, 9. května, a po celé následující tři dny byly ruce všech zaměstnány skládáním z voru. Západní větry již sháněly temné mraky zvěstující dobu dešťů, dokonce snad dobu sněhů. Teplota skutečně téměř nepřestoupila nulový stupeň teploměru a vyšší vzduchové vrstvy byly jistě již mrazivé. Bylo tedy vhodné všechno, co podléhalo zkáze, jako střelivo, pevné i tekuté potraviny, ukrýt ve French Cavern.

Po několik těch dní ani lovci nevyšli na lov, neboť naléhavá práce jim v tom bránila. Ale protože byl dostatek vodní zvěře na jezeře i na močále na levém břehu řeky, Moko neměl nikdy nedostatek. Bekasiny, kachny i potápky daly často Doniphanovi příležitost k několika šťastným výstřelům z pušky.

Přesto ale starostlivý Gordon pozoroval, že lov – a to i nejvýnosnější – stál mnoho olova i střelného prachu. Záleželo mu především na tom, aby se šetřilo střelivem, které měl podrobně zaznamenané ve svém zápisníku. Doporučoval proto Doniphanovi, aby neplýtval výstřely.

„Jedná se tu o celou naši budoucnost,“ vysvětloval mu.

„Souhlasím,“ odpověděl Doniphan, „ale podobně je nutné, abychom šetřili našimi zásobami. Jak bychom litovali, že jsme se jich zbavili, až se jednou naskytne příležitost opustit ostrov...“

„Opustit ostrov?“ podivil se Gordon. „Jsme snad schopni, abychom postavili loď, která by se mohla pustit na oceán?“

„A proč ne, Gordone, je-li blízko pevnina...? Věř mi, že nemám vůbec žádnou chuť zemřít zde jako Briantův krajan...“

„Budiž,“ odpověděl Gordon, „avšak dříve, než pomyslíme na odchod odtud, budeme si muset zvyknout na myšlenku, že zde snad budeme žít mnoho a mnoho roků.“

„Podívejme na Gordona!“ zvolal Doniphan. „Jsem si jistý, že by bylo úchvatné založit zde osadu...“

„Zajisté, když nám nezbude nic jiného.“

„Gordone, myslím, že pro svůj vrtoch nezískáš mnoho přívrženců – ani svého přítele Brianta.“

„Na rozhovor o tom máme dost času,“ odvětil Gordon. „A co se týká Brianta, dovol, abych ti, Doniphane, řekl, že mu velice křivdíš. Je to dobrý kamarád, který nám dal již mnoho důkazů své obětavosti.“

„Ovšem, Gordone,“ prohodil Doniphane opět svým pohrdavým tónem, který si nemohl odvyknout, „Briant má všechny skvělé vlastnosti. To je nějaký hrdina!“

„Nikoliv, Doniphane, má také vady, jako my. Avšak tvoje vystupování proti němu může vést k nesvornosti, která by naše postavení ještě více zhoršila. Brianta všichni ctí.“

„Ó, všichni!“

„Nebo alespoň většina jeho druhů. Skutečně nevím, proč Wilcox, Cross, Webb a ty se s ním nemůžete shodnout. Říkám ti to, Doniphane, jen tak mimochodem a jsem si jistý, že si to rozmyslíš.“

„Už je všechno rozmyšleno, Gordone!“

Gordon dobře pozoroval, že domýšlivý chlapec není nijak nakloněn řídit se jeho radou, a to ho rmoutilo, neboť předvídal, že by z toho mohly vzejít příště vážné neshody.

Jak už bylo řečeno, úplné vyklizení voru vyžadovalo tři dny. Zbývalo ještě rozložit základy a vrchní část voru, aby latí a prken bylo použito k vybavení vnitřku French Cavern.

Avšak veškerý materiál se nevešel, bohužel, do jeskyně, a kdyby se nepodařilo ji zvětšit, byli by nuceni postavit boudu, kam by ukryli balíky před nevlídným počasím.

Prozatím byly na Gordonovu radu tyto předměty složeny v koutě pobřežní výšiny a přikryty dehtovanými konopnými rohožemi, které kdysi sloužily jako ochrana světlíku a budky nad schodištěm ztroskotané jachty.

Během 13. května se dali Baxter, Briant a Moko do sestavení kamen, jež byla na válcích dovléčena až dovnitř French Cavern. Tam je postavili k pravé zdi poblíž vchodu, aby měla dobrý tah. Pokud se jednalo o zřízení kouřovodu, nebyli dlouho na rozpacích. Protože vápenná skalní hmota byla měkká, podařilo se Baxterovi vydlabat otvor, do něhož byla zasazena roura, takže kouř mohl odcházet pouze ven. Odpoledne, když plavčík v kamnech

zatopil, mohl spokojeně tvrdit, že zcela vyhovovala jeho přání. Tak byla zajištěna úprava pokrmů i za nejnepríznivějšího počasí.

Následující týden se mohli Doniphan, Webb, Wilcox a Cross, k nimž se ještě přidal Garnett a Service, oddat svým loveckým choutkám. Jednoho dne si zašli do březového a bukového lesa, asi půl míle od French Cavern při břehu jezera. Tu na několika místech objevili stopy lidské práce. Byly tam jámy vykopané v zemi, pokryté větvemi, jež byly dost hluboké, takže zvěř, která do nich padla, nemohla odtud uniknout.

Avšak podle jejich stavu se dalo soudit, že byly zhotoveny již před mnoha roky, a v jedné z nich se ještě nacházely zbytky zvířete, jehož druh nebylo již možné rozeznat.

„V každém případě jsou to kosti velikého zvířete,“ soudil Wilcox, jenž se rychle spustil do jámy a vynesl několik končetin, časem zbělených.

„Byl to čtyřnožec, podle kostí jeho čtyř nohou,“ připojil Webb.

„Pokud zde však nejsou zvířata s pěti nohama,“ žertoval Service, „a pak to mohla být jen ovce nebo nějaké vzrostlé tele.“

„Ty nikdy nepřestaneš se svými žerty, Servici!“ káral ho Cross.

„Smích přece není zakázán,“ odbyl jej Garnett.

„Nad veškerou pochybnost je,“ ujal se slova Doniphan, „že zvíře bylo asi neobyčejně silné. Pozorujte jen sílu lebky a jeho chrupu, dosud ozbrojeného špičáky. Ať si jen Service vtipkuje se svými telaty a tržními ovce, jak má ve zvyku. Avšak kdyby tak tento čtyřnožec oživil, myslím, že by ho smích přešel.“

„Dobře tak!“ zvolal Cross, jenž byl vždy připravený chválit pádné odpovědi svého bratrance.

„Myslíš tedy,“ zeptal se Webb Doniphana, „že to byla šelma?“

„Ano, vůbec o tom nepochybuji!“

„Snad lev...? Tygr...?“ zeptal se Cross, který se nezdál být příliš zastrašen.

„Jestli ne právě tygr nebo lev,“ odpověděl Doniphan, „tedy alespoň jaguár nebo puma.“

„Musíme si tedy dávat pozor!“ řekl Webb.

„A nesmíme se odvažovat příliš daleko!“ dodal Cross.

„Poslouchej, Phanne,“ řekl Service, obraceje se k psovi, „tady jsou veliké šelmy.“

Phann odpověděl veselým štěkotem, jenž neprozrazoval strach.

Poté se mladí lovci chystali k návratu do French Cavern.

„Mám nápad,“ řekl Wilcox. „Co kdybychom pokryli tuto jámu novými větvemi? Možná že tak chytíme zase nějaké zvíře.“

„Jak chceš, Wilcoxi,“ odpověděl Doniphan, „já však vždy raději střílím po zvěři na svobodě, než abych ji vraždil na dně jámy.“

Mluvil z něho sportovní lovec, celkem však Wilcox projevoval své přirozené vlohy zřizovat pasti a jámy, poněvadž byl praktičtější než Doniphan.

Dal se bez váhání do provedení svého nápadu. Jeho druzi mu pomohli osekát větve ze sousedních stromů. Nejdelší z nich byly položeny napříč, a to tak, že jejich listí úplně zakrylo otvor jámy. Byla to dost primitivní past, ale bylo jí častokrát s dobrými výsledky používáno zálesáky pamp.

Ke snazšímu vyhledání místa, kde se jáma nacházela, udělal si Wilcox znamení na několika stromech až k okraji lesa, a poté se vrátili všichni do French Cavern.

Tyto lovy dávaly vždy hojnou kořist. Pernatou zvěří se to zde jen hemžilo. Nepočítaje dropy a tinamy, bylo tu nesčetné množství mořských vlaštovek, jejichž bílé tečkované peří připomínalo perličky, lesních holubů, kteří létali v hejnech, a antarktických hus, které byly velmi chutné, když byly zvláštní přípravou zbaveny olejnaté příchuti. Ze srstnaté zvěře zde byli takzvaní tukotukové, druh hlodavců, kteří mohli být upraveni jako králíci, pak mary, podobné zajícům šedočervené barvy s černým pŕlměsícem na ocase, které poskytovaly rovněž skvělou pochoutku, druh pásavců nazývaných *pichis*^[12], savců se šupinatým pancířem, jejichž maso bylo výtečné, pak malí divocí vepři pekari a konečně takzvaní *guaculis*, podobající se jelenům i svou plachostí.

Doniphan zastřelil několik těchto zvířat. Protože však nebylo vůbec snadné se k nim přiblížit, byla spotřeba olova i střelného prachu nepoměrná k dosaženému výsledku, což mladého lovce mrzelo. To také bylo příčinou výčitek ze strany Gordona – výčitek, kterými byli zahrnuti i jeho společníci.

Při jedné vycházce nasbírali docela slušnou zásobu dvou užitečných rostlin, které Briant našel již při své první výpravě k jezeru. Byl to divoký celer, který bujel na vlhkých místech, a řeřicha, jejíž mladé, sotva ze země vykukující výhonky dávaly výborný prostředek proti kurdějím. Ze zdravotních důvodů se tyto rostliny objevily při každém obědě.

Protože led ještě nepokryl ani hladinu jezera, ani řeky, chytali na udice pstruhy a jakýsi druh štik, které byly velmi chutné, ačkoliv si museli dávat pozor na jejich četné kůstky. Konečně jednoho dne přiběhl Iverson s jásotem, když nesl pěkného lososa, s nímž dlouho zápolil, div mu nezlámal udici. Kdyby tedy včas, až by tyto ryby táhly k ústí řeky, se jim podařilo jimi se zásobit, měli by zajištěnu výbornou potravu na celou zimu.

Mezitím několikrát navštívili jámu nalíčenou Wilcoxem. Žádné zvíře se však nechytlo, ačkoliv do ní vložili pořádný kus masa, který měl navnadit některou šelmu.

Avšak 17. května se stalo něco zvláštního.

Toho dne totiž Briant s několika jinými chlapci si vyšli do lesa, jenž sousedil s pobřežní vysočinou. Jednalo se jim o to, aby vypátrali, zda v blízkosti French Cavern není ještě jiná přirozená jeskyně, která by mohla sloužit jako skladiště ostatního materiálu.

Vtom, když se blížili k jámě, zaslechli chraptivé skřeky vycházející zdola.

Briant, jenž se obrátil na tu stranu, byl ihned dohoněn Doniphanem, který mu nechtěl dopřát jakékoliv prvenství. Ostatní, s připravenými puškami, šli několik kroků za nimi, zatímco Phann se plížil, slechy maje napjaté a ocas zdvižený.

Měli již jen asi dvacet kroků k jámě, když se křik zdvojnásobil. Uprostřed pokrývky z větví byl široký otvor, jenž asi vznikl propadem nějakého zvířete.

Jaké to bylo zvíře, nemohl nikdo říci. Avšak pro všechny případy bylo nutné, aby byli připraveni k obraně.

„Vpřed, Phanne, vpřed!“ volal Doniphan.

Pes se okamžitě se štěkotem přiblížil, ale nejevil vůbec žádný neklid.

Briant s Doniphanem běželi k jámě, nahnuli se nad ni a volali:

„Pojďte...! Pojďte!“

„Není to jaguár?“ zeptal se Webb.

„Ani puma?“ připojil Cross.

„Ne!“ odpověděl Doniphan. „Je to dvounohé zvíře, pštros.“

Skutečně to byl pštros, a mohli si opravdu blahopřát, že takoví ptáci pobíhali po těchto lesích, neboť jejich maso je výborné, obzvláště v tučné části na hrudi.

I když nepochybovali, že to byl pštros, jeho střední velikost, hlava, podobající se husí hlavě, krátké peří, které celého pokrývalo šedobílým rounem, bylo patrné, že patřil k druhu *nandu*, tak četných uprostřed jihoamerických pamp. Nandu se ovšem nemohl nijak porovnávat s africkým pštroskem, nicméně byl přece jen okrasou fauny své země.

„Musíme jej dostat živého,“ řekl Wilcox.

„To bych také rád!“ zvolal Service.

„To nepůjde tak snadno,“ mínil Cross.

„Zkusme to!“ řekl Briant.

Silný pták nemohl nijak uniknout, protože mu jednak nedovolovala jeho křídla vznést se až na povrch země, jednak proto, že jeho nohy nenašly oporu na kolmých stěnách. Nezbyvalo, než aby se Wilcox spustil až na dno jámy a snesl i několik ran zobákem, které jej ostatně nemohly příliš zranit. Avšak jakmile se mu podařilo přehodit pštrosovi přes hlavu kabátec, byl pták úplně bezbranný a ani se nepohnul. Nyní bylo snadné svázat mu nohy pomocí dvou nebo tří k sobě navázaných šátků, a tak se jim podařilo, když všichni napjali síly, jedni zdola, druzí shora, vytáhnout pštrosa z jámy.

„Už ho máme, konečně!“ zvolal Webb.

„A co s ním uděláme?“ zeptal se Cross.

„To je velice jednoduché,“ odpověděl Service, který nikdy o ničem nepochyboval.

„Odvedeme ho do French Cavern, budeme ho krmit a on nám bude sloužit místo jezdeckého koně. Učiním to podle příkladu mého přítele *Švýcarského robinzona*.“

Možnost využít pštrosa tímto způsobem zdála se být přece jen velice pochybná, i když se Service odvolával na předchůdce. Protože však nebylo vůbec obtížné odvést jej do French Cavern, byl úmysl proveden.

Když pak viděl Gordon blížít se nandua, poněkud se zděsil, když si vzpomněl, že opět přibylo o jeden krk, který bude zapotřebí živit. Avšak domnívaje se, že na jeho obživu stačí tráva a listí, přece jen jej přijal. Zejména malí měli velikou radost, že se mohli obdivovat tomuto ptákovi, že se k němu mohli přiblížit – ovšem ne příliš –, neboť byl přivázaný na dlouhém provaze. A když se dozvěděli, že Service chce na něm jezdit, žádali jej, aby si mohli sednout alespoň k němu dozadu.

„Ovšem, budete-li hodní, maličci,“ odpověděl Service, na něhož se malí dívali již jako na hrdinu.

„Budeme, budeme!“ zvolal Costar.

„Jakže, ty také, Costare,“ promluvil Service, „ty by ses chtěl odvážit na tohoto ptáka?“

„Kdybych seděl za tebou... a držel se tě... ano!“

„Copak jsi zapomněl na svůj strach, když jsi seděl na želvě?“

„To bylo něco docela jiného,“ odpověděl Costar. „Tento pták přece nechodí do vody...!“

„Nikoliv, ale vznáší se do vzduchu,“ řekl Dole.

A to obě děti uvedlo do rozpaků.

Od trvalého usazení se ve French Cavern, jak známo, Gordon a ostatní chlapci zavedli pravidelný denní řád. Když bylo zařízení úplně hotovo, Gordon navrhl, aby bylo každému určeno jisté zaměstnání, a zejména aby nejmladší nebyli ponecháni sami sobě. Tito zvláště žádali, aby se mohli účastnit různé všeobecné činnosti podle svých sil. Avšak proč by se s nimi nemělo pokračovat ve vyučování započatém v Chairman School?

„Vždyť zde máme knihy, které nám dovolují, abychom pokračovali ve svých studiích,“ řekl Gordon, „v tom, čemu jsme se naučili i čemu se ještě máme učit, a proto by bylo vhodné, aby z toho měli prospěch i naši mladí kamarádi.“

„Zajisté,“ odpověděl Briant, „jestli se nám jednou poštěstí opustit tento ostrov, shledáme-li se se svými rodinami, snažme se, abychom nijak nepromarnili svůj čas!“

Bylo ujednáno, aby byl zaveden jakýsi rozvrh. Pak, jakmile by byl všemi schválen, byl by každý povinen přesně jej zachovávat.

Vždyť s příchodem zimy měly nastat sychravé dny, kdy ani velcí, ani malí by nemohli vyjít ven, a záleželo na tom, aby i tyto dny využili. Jediné, co především vadilo hostům French Cavern, byla těsnost jediné místnosti, ve které se museli směstnat. Museli tedy pomýšlet na to, aby bez otálení našli prostředky, jak by mohli jeskyni dostatečně rozšířit.

XII. KAPITOLA

Zvětšení French Cavern – Podezřelý řev – Phann zmizí – Phann se objeví – Zařízení předsíně – Špatné počasí – Pojmenování – Chairman Island – Velitel osady

Při posledních výpravách mladí lovci několikrát pátrali ve skalnatém pobřeží doufajíce, že snad objeví nějakou novou jeskyni. Kdyby se jim to podařilo, využili by jí jako všeobecný sklad a úkryt pro ostatní materiál, který byli nuceni zanechat venku pod širým nebem. Avšak hledání bylo marné a museli se vrátit k dřívějšímu úmyslu, rozšířit totiž stávající bydliště vykopáním jednoho nebo více prostorů, které by se sbíhaly s jeskyní Françoise Baudouina.

V žulové skále by tuto práci nevykonali, avšak v tomto vápenci, který pod údery motyky nebo špičáku snadno povolil, to nebylo příliš obtížné. Na čas nezáleželo. Měli se alespoň čím zabývat za dlouhých zimních dnů, a do návratu krásného ročního období mohlo být všechno hotovo, pokud by nenastalo sesutí nebo vnikání vody, čehož se museli zvláště obávat.

Trhaviny při tom nebylo zapotřebí použít. Postačily obyčejné nástroje, jako tehdy, když se jednalo o vyhloubení otvoru, do něhož byla zasazena roura kamen. Kromě toho se již Baxterovi podařilo, ne ovšem bez námahy, rozšířit otvor French Cavern tím způsobem, že tam mohl i s celým kováním zasadit jedny ze dveří *Seagulla*. Dále po pravé i levé straně vchodu byla ve skalní stěně proražena dvě úzká okna, nebo spíš jakési střílny, čímž bylo usnadněno vnikání světla i provětrávání.

Zatím po celý týden trval příchod nepohody. Na ostrově zuřila prudká vichřice, avšak French Cavern, díky své poloze na jihu a západě, byl jí ušetřen. Lijáky a sněhové chumelenice táhly častokrát s velkým hlukem přes hřeben pobřežní vysočiny. Lovci mohli číhat na kořist pouze v sousedství jezera, jako na kachny, bekasiny, čejky, chřástaly, vodní kury a na některé z tučňáků, více známých v tichomořských krajinách pod jménem bílí holubi. Jezero a řeka

ovšem ještě nebyly dotčeny mrazem, avšak stačila by asi jasná noc a potáhly by se ledem, jakmile by uhodily první suché mrazy, které následují po bouřích.

Odkázání na domov, mohli se chlapci oddat rozšiřovacím pracím, a do tohoto díla se dali dne 27. května.

Byla to pravá stěna, která nejdříve pocítila útok dlát a motyk.

„Budeme-li kopat šikmým směrem,“ vysvětloval Briant, „podaří se nám nepochybně prokopat se až k jezerní straně, čímž bychom získali druhý vchod do French Cavern. Tím se nám také usnadní střežit okolí, a kdyby nám špatné počasí zabránilo vycházet na jedné straně, mohli bychom se odtud dostat druhou stranou.“

Jak je vidět, takové zařízení by bylo velice prospěšné celkovým potřebám a nepochybně nebylo snadné toho dosáhnout.

Skutečně také jen čtyřicet nebo padesát stop dělilo vnitřek jeskyně od vnější východní stěny. Když zjistili směr pomocí magnetické strelky, jednalo se o to, vyhloubit chodbu tímto směrem. Během práce však bylo nutné dávat pozor, aby nebylo způsobeno žádné sesutí. Baxter navrhoval, aby dříve, než by nové jeskyni byla dána vhodná výška a šířka, což se mohlo stát později, byla vykopána úzká chodba, která měla být rozšířena teprve, až by se dostali na její konec. Obě místnosti French Cavern by tak byly spojeny chodbou, která by se mohla na obou koncích uzavřít a v níž by po stranách vyhloubili jednu nebo dvě komory. Tento plán se zdál být opravdu nejlepší, neboť kromě jiných výhod dovoloval pečlivě prozkoumat skalní hmotu, a od kopání se mohlo upustit, kdyby snad narazili na vodní prameny.

Po tři dny, od 27. do 30. května, postupovala práce za dost příznivých podmínek. Měkká vápenná hmota se dala doslova krájet nožem. Bylo tedy nutné podepřít ji trámovím, což způsobilo mnohé nesnáze. Nakopáný vápenec byl ihned vynášen ven, aby nepřekážel. Ačkoliv se všechny ruce nemohly účastnit tohoto díla současně, protože tomu vadil těsný prostor, přesto nijak nezahálely. Ustal-li déšť nebo sníh, Gordon s ostatními rozkládali vor, aby částí jeho povrchu i kostry mohlo být použito na nové zařízení. Nepřestali také střežit předměty složené v koutě pobřežního výběžku, neboť dehtované rohože je chránily velice nedokonale před špatným počasím.

Práce pomalu pokračovala, ačkoliv ne bez obtíží, a štola byla již vyhloubena v délce čtyř nebo pěti stop, když se dne 30. května stalo něco neočekávaného.

Briantovi, jenž kopal v leže na zemi jako horník, hloubící chodbu v podkopu, se zdálo, jako by uvnitř skalní stěny zaslechl jakýsi temný řev.

Přestal pracovat a nastražil uši... Znovu dolehl řev k jeho sluchu.

Protáhnout se chodbou, dostat se ke Gordonovi a Baxterovi, kteří byli u vchodu, a sdělit jim příhodu bylo dílem několika okamžiků.

„Přelud!“ odpověděl Gordon. „Myslel sis, že něco slyšíš...“

„Jdi na mé místo, Gordone,“ odpověděl Briant, „přilož ucho ke stěně a naslouchej!“

Gordon vlezl do úzké štoly a za malou chvíli byl zpět.

„Nemýlil ses,“ řekl. „Slyšel jsem něco jako vzdálené bručení.“

Baxter opakoval stejnou zkoušku, a když se vrátil, řekl:

„Co to jen asi je?“

„Nemohu si to vysvětlit,“ odpověděl Gordon. „Je nutné, abychom to sdělili Doniphanovi a ostatním.“

„Ale malým ne!“ dodal Briant. „Báli by se.“

Všichni byli právě pohromadě, při obědě, a tak se také malí dozvěděli, co se přihodilo. Byli tím dost poděšení.

Doniphan, Wilcox, Webb a Garnett se pustili jeden po druhém do štoly. Avšak řev ustal – již nic neslyšeli a domnívali se, že se jejich druzi museli mýlit.

Bylo ujednáno, aby v žádném případě nebyla práce přerušena, a po obědě se opět dali do díla.

Až do večera nebyl slyšet žádný řev, k deváté hodině se však ozvalo jasně nové bručení za stěnou.

V témže okamžiku se vrhl Phann do průkopu a vrátil se, srst máje rozježenou a zuby vyceněné, dávaje najevo nevysvětlitelné rozčilení. Vyrážel silný štěkot, jako by chtěl odpovědět na bručení vycházející z nitra skalní hmoty.

U malých děs a překvapení přecházely ve skutečnou hrůzu. Obrazotvornost anglického chlapce byla neustále oživována pověstmi, které v severní zemi zdomácněly, a mezi těmi skřítkové, pidimužáci, víly, valkýry, vodníci, sylfidy a strašidla všeho druhu kroužili již kolem jeho kolébky. Dole, Costar, ale i Jenkins a Iverson se nijak netajili, že zmírají strachy. Když se je Briant marně snažil uklidnit, nařídil jim, aby se odebrali na svá lůžka, kde nakonec, ale dost pozdě, usnuli. Zdálo se jim však dosud o přeludech, strašidlech a nadpřirozených bytostech, které prováděly své reje v jeskyni pobřežní vysočiny – zkrátka tlačila je můra.

Gordon s ostatními rozmlouvali dosud šeptem o neobyčejném jevu. Znovu a znovu se mohli přesvědčit, že řev neustával, a zvláště Phann jevil neobyčejný neklid.

Nakonec všechny přemohla únava a šli spát. Jen Briant a Moko bděli. A až do svítání panovalo hluboké ticho uvnitř French Cavern.

Druhý den byli všichni brzy vzhůru. Baxter a Doniphan se protáhli až na konec štolý... Nebyl slyšet vůbec žádný šramot. Pes obíhal kolem, nedávaje více najevo nepokoj, ani už neskákal na zeď, jak to činil minulý večer.

„Dejme se opět do práce,“ řekl Briant.

„Ovšem,“ odpověděl Baxter. „Vždy zbude čas utíkat, kdyby byl slyšet nějaký podezřelý řev.“

„Není snad možné,“ podotkl Doniphan, „že to bručení je prostě způsobeno pramenem, který se zurčením proudí skalní hmotou?“

„Pak bychom jej slyšeli stále,“ namítal Wilcox, „a přece ho již neslyšíme.“

„To je správné,“ souhlasil Gordon, „spíš si myslím, že to působí vítr, který proráží některou trhlinou na temeni pobřežní vysočiny.“

„Vylezme nahoru,“ radil Service, „a tam tomu snad přijdeme na kloub...“

Návrh byl přijat.

Stoupající asi padesát kroků podél břehu, došli k točité stezce vedoucí k temeni skály. Baxter a dva nebo tři jiní se dostali během několika okamžiků nahoru a šli po hřebenu až nad French Cavern. Ale byla to marná snaha. Na povrchu tohoto skalnatého hřbetu, pokrytého krátkou, uschlou trávou, nenašli vůbec žádnou trhlinu, kterou by mohl vnikat vzduch nebo bystřina. A

když slezli dolů, nevěděli nic o tom zvláštním jevu, který si malí naivně vykládali jako něco nadpřirozeného.

Dali se znovu do prokopávání a nepřestali až do večera. Hřmot, jako minulý den, nebyl již slyšet, ačkoliv podle Baxterova názoru zeď, která až do té doby pod ranami slabě zněla, začala vydávat jasný zvuk. Byla snad v tom směru přírodní jeskyně, k níž štola mířila? A nevycházel snad řev z této jeskyně? Domněnku, že by tu byla druhá dutina, hraničící s jejich jeskyní, bylo možné připustit. Dokonce si přáli, aby se potvrdila, protože by tak měli ušetřenu práci spojenou s prohlubováním nových místností.

Je snadné si pomyslet, že se všichni dali do díla s neobyčejným zápalem, a tento den patřil mezi nejnamáhavější, které až dosud prožili. Nicméně se nepříhodilo nic zvláštního, kromě toho, že Gordon večer prohlásil, že jeho pes zmizel.

Kdykoliv jedli, usadil se Phann obyčejně vedle židle svého pána – ten večer bylo jeho místo prázdné.

Volali na Phanna... Phann se neozval.

Gordon šel na práh dveří. Znovu na něj volal... Ticho.

Doniphan a Wilcox se rozběhli, jeden podél břehu řeky, druhý po břehu jezera... Po psovi nebyla ani stopa.

Marně hledali na několik set kroků v okolí French Cavern. Phanna nebylo možné vypátrat.

Bylo zřejmé, že pes nebyl nadoslech, neboť jistě by se na Gordonův hlas ozval. Že by snad zabloudil...? To se zdálo být neuvěřitelné. Anebo padl za oběť zubům některé šelmy...? Tomu se dalo spíš věřit a tím se také dalo vysvětlit jeho zmizení.

Bylo devět hodin večer. Hluboká černá tma halila vysočinu i jezero. Nezbývalo než upustit od dalšího hledání a vrátit se do French Cavern.

Všichni se tedy vraceli velice znepokojení – a nejen znepokojení, ale i takřka malomyslní při myšlence, že moudré zvíře zmizelo snad navždy.

Jedni si lehli na svá lůžka, druzí zasedli kolem stolu – na spánek ani nepomysleli. Zdálo se jim, jako by v té chvíli byli ještě opuštěnější, osamělejší a ještě vzdálenější od své vlasti a svých rodin.

Náhle uprostřed ticha zaslechli nové zvuky. Tentokrát to bylo jako štěkot spojený s bolestným vytím – to trvalo celou minutu.

„To je tam... Přichází to z té strany!“ zvolal Briant a hned spěchal ke štole.

Všichni vstali, jako by očekávali něco neskutečného. Malí, uchvácení hrůzou, se schovali pod pokrývky.

Když Briant vylezl ze štole, řekl:

„Je tam zřejmě dutina, jejíž východ se nachází při úpatí pobřežní vysočiny.“

„A patrně asi slouží jako noční útočiště zvěře,“ dodal Gordon.

„Tak tomu asi bude,“ přisvědčoval Doniphan. „Zítřka se dáme do hledání.“

V témže okamžiku zazněl štěkot, který jako vytí vycházel z nitra skály.

„Možná že je tam Phann,“ zvolal Wilcox, „a zápasí s nějakou šelmou?“

Briant se ihned protáhl do štole, přiložil ucho ke skalní stěně a naslouchal... Nic...!

Avšak byl-li tam Phann, nebo ne, nebyly pochyby o tom, že se tam nacházela druhá jeskyně, která byla spojena s vnějškem zřejmě nějakou ztracenou děrou mezi houštím křoví, které rostlo na úpatí skalní výšiny.

Noc uplynula a ani vytí, ani štěkot se více neopakovaly.

Sotva nastal den, byly prohledány křoviny jak na straně řeky, tak na straně jezera, avšak výsledek byl stejný jako předešlým na hřebenu skály.

Phann, ačkoliv byl hledán i volán v okolí French Cavern, se neobjevil.

Briant a Baxter střídavě pokračovali v práci. Lopata a motyka nezahálely. Během dopoledne byla štola prohloubena asi o dvě stopy. Občas přestávali, naslouchali... nic však neslyšeli.

V práci, přerušené obědem, bylo pokračováno za hodinu. Byla učiněna veškerá opatření pro případ, až by poslední úder motyky prorazil zeď, že by se odtamtud mohla vyřítit nějaká šelma. Malí byli odvedeni stranou podél vysočiny. Doniphan, Wilcox a Webb s puškami a revolvéry v rukou stáli připraveni na každou možnost.

Ve dvě hodiny Briant hlasitě vykřikl. Jeho špičák prorazil vápencovou stěnu, která se zřítíla a způsobila dost široký otvor.

Briant se ihned přidal ke svým druhům, kteří nevěděli, co si mají myslet...

Avšak dříve než mohl otevřít ústa, zaslechli ve štole rychlý šustot a jedním skokem se zvíře ocitlo v jeskyni...

Byl to Phann, který nejdříve spěchal k míse s vodou a začal hltavě pít. Potom vrtěl ocasem, nejevilo vůbec žádný neklid a lísal se ke Gordonovi. Nemuseli se tedy ničeho obávat.

Briant potom uchopil svítilnu a plazil se s ní štolou. Gordon, Doniphan, Wilcox, Baxter a Moko následovali za ním. Okamžik nato se všichni dostali k otvoru způsobenému zřícením ze stěny a zůstali stát uprostřed temné jeskyně, do níž shora nevnikal žádný paprsek denního světla.

Byla to druhá jeskyně rovnající se výškou a šířkou rozměrům jeskyně French Cavern, avšak byla mnohem hlubší a její půda byla pokrytá jemným pískem v obsahu padesáti čtverečních yardů.

Protože tato jeskyně se nezdála být nijak spojená s vnějškem, mohli se obávat, že vzduch se nehodil k dýchání. Avšak jasně hořící plamen svítilny dokazoval, že tam vzduch přece jen nějakým otvorem vnikal. Jak by se tam také Phann mohl dostat?

V téže chvíli zakopl Wilcox o těžké, chladné tělo, což poznal, ohmatávaje je rukou.

Briant se přiblížil se svítilnou.

„To je tělo šakala,“ zvolal Baxter.

„Ano, ano...! Šakala, kterého náš statečný Phann zdolal,“ odpověděl Briant.

„Zde máme vysvětlení všeho, co jsme si nemohli vyložit!“ dodal Gordon.

Avšak zda jeden či více šakalů mělo v této jeskyni svůj brloh a jak sem vnikli, to bylo zapotřebí zjistit.

Když se Briant vrátil do French Cavern, vydal se na pátrání kolem pobřežní vysočiny u svahu jezera. Potom silně volal, načež mu odpovídaly jiné výkřiky z nitra vysočiny. Takovým způsobem se mu poštěstilo najít mezi křovisky těsně při zemi úzký otvor – tím se mohli

šakalové protáhnout. Avšak když je Phann pronásledoval, nastalo částečné sesutí, která uzavřelo tento vchod, jak se zanedlouho nato o tom přesvědčili.

Nyní bylo vše vysvětleno, vytí šakalů i štěkot psa, který se plných čtyřiaadvacet hodin nemohl dostat ven.

Co tu bylo radosti! Nejenže byl Phann navrácen svým mladým pánům, ale i kolik bylo ušetřeno námahy. Byla tu „zcela hotová“, jak řekl Dole, široká jeskyně, o které se trosečníku Baudouinovi ani nesnilo. Když rozšířili její ústí, získali tak druhý východ, otvírající se k severní straně. Tím mohlo být velice snadno vyhověno veškerým domácím potřebám. A tito chlapi, shromáždění v nové jeskyni, neustále provolávali jásavé hurrrá, do něhož Phann mísil svůj radostný štěkot.

S jakým zápalem se dali do práce, aby rozšířili štolu na docela pohodlnou chodbu! Druhé jeskyni bylo dáno jméno *Hall*, hala, pro její značné rozměry. Než měly být vyhloubeny komory po stranách spojovací chodby, byly všechny zásoby dopraveny do tohoto sálu. Měl sloužit jako ložnice a pracovna, zatímco první síň byla určena za kuchyni, spižírnu a jídelnu. Ale protože sloužila i jako všeobecné skladiště, Gordon navrhl, aby se jmenovala *store-room*, tedy skladiště, což bylo přijato.

Nejdříve se zaměstnávali přenášením lůžek, která byla pravidelně rozestavena na písku sálu, kde nebylo o místo nouze. Potom tam byl donesen nábytek ze *Seagulla*, pohovky, lenošky, stoly, skříně a další – a co zejména bylo důležité – kamna z pokoje a salonu jachty, která byla ihned postavena k tomu účelu, aby vytápěla tento objemný prostor. Současně byl rozšířen vchod ze strany jezera, aby tam byly zasazeny dveře ze škuneru – úkol, který ne bez námahy provedl Baxter. Kromě toho byla vytesána dvě okénka po dvou stranách již zmíněných dveří, čímž se do sálu dostávalo dostatek světla. Večer byl sál osvětlován lodní lampou visící u stropu.

Toto zařízení si vyžádalo téměř čtrnáct dnů. Byl již nejvyšší čas, že bylo skončeno, neboť až do té chvíle klidné počasí jevilo změnu. Ačkoliv nebyly dosud kruté mrazy, vály přece jen často tak prudké vichry, že se museli vzdát každé delší vycházky.

Skutečně, síla větrů byla taková, že ačkoliv jim bránila pobřežní vysočina, vlnilo se jezero jako oceán. Zpěněné vlny vrážely do sebe a každá loď, rybářská šalupa, stejně jako člun divochů, by v nich jistě našla zkázu. Bylo nutné vytáhnout jolu okamžitě na břeh, jinak by byla odnesena. V některých chvílích se vody řeky přelévaly přes břehy a dosahovaly až k

vysočině. Naštěstí ani zásobárna, ani sál nebyly vydány přímo nárazům vlnobití, protože vál západní vítr. Rovněž kamna a rošt v kuchyni, do nichž přikládali suché dřevo, kterého měli velkou zásobu, tím nijak netrpěly a skvěle vyhovovaly svému úkolu.

Tak se všechno, co mohlo být zachráněno ze *Seagulla*, dostalo do bezpečného úkrytu. Zásoby potravin již více netrpěly změnou počasí. Gordon se mohl s ostatními chlapci, když byli dobře chráněni před drsným počasím, zařídit zcela pohodlně. Rozšířili chodbu a vyhloubili dvě hluboké komory, z nichž jedna, uzavřená dveřmi, byla určena pro střelivo, a to tak, aby se vyvarovali nebezpečí výbuchu. I když se pak lovci nemohli odvážit dále od French Cavern, přesto netrpěli nedostatkem vodních ptáků, které nemohl Moko vždy zbavit nepříjemné chuti – což bylo příčinou častého reptání a úšklebků – avšak každodenní obživa byla tím zajištěna. Ostatně není zapotřebí hovořit o tom, že bylo upraveno i místo pro nandua v koutku zásobárny, dokud by nebylo možné pro něj postavit ohradu mimo jeskyni.

Tehdy také Gordona napadlo, aby byl zaveden určitý pořádek, jemuž by se musel každý podrobit, jakmile by byl všemi schválen. Neboť kromě hmotného života bylo zapotřebí, aby také mysleli na duševní život. Nebo snad věděl někdo z nich, jak dlouho měl potrvat jejich pobyt na tomto ostrově? Pokud by se jim podařilo jednou jej opustit, jaké uspokojení by jim způsobilo to, že dobře využili čas na něm strávený! Několika knihami z knihovny škuneru mohli velcí rozšířit své vědomosti, věnujíce se zároveň vzdělávání mladších. To byl výborný nápad, kterým si mohli příjemně a užitečně zkrátit dlouhé zimní hodiny.

Dříve však než byl zaveden tento pořádek, bylo přikročeno k jinému zařízení, které se doporučovalo okolnostmi samými.

Večer dne 10. června po večeři byli všichni shromážděni v sále kolem vesele praskajícího ohně v kamnech a tu se rozhovořili o tom, jaké by to mělo výhody, kdyby nejdůležitějším zeměpisným bodům ostrova byla dána jména.

„To by bylo velice prospěšné a také praktické,“ řekl Briant.

„Ano, ano, jména...“ zvolal Iverson, „a především zvolme nějaká velice hezká jména!“

„Tak, jak to vždy dělávají skuteční robinzoni nebo vymyšlení,“ dodal Webb.

„A my, drazí přátelé,“ řekl Gordon, „nejsme ve skutečnosti ničím jiným než...“

„Ústavem robinzonů!“ zvolal Service.

„Dáme-li jména,“ pokračoval Gordon, „zálivu, řekám, lesům, jezeru, pohoří, močálům i mysům, snadněji se v nich vyznáme.“

Je samozřejmé, že tento návrh byl přijat, a hned začali přemýšlet, aby našli vhodná pojmenování.

„Máme již záliv Seagulla, na kterém ztroskotala naše jachta,“ řekl Doniphan, „a trvám na tom, aby mu toto jméno bylo ponecháno, neboť jsme si na ně již zvykli.“

„Zajisté,“ odpověděl Cross.

„Právě tak zachováme jméno French Cavern pro naše obydlí,“ dodal Briant, „na památku nešťastného trosečníka, jehož místo jsme převzali.“

Proti tomu se neozvaly žádné námítky ani ze strany Doniphana, ačkoliv návrh pocházel od Brianta.

„A jak tedy pojmenujeme řeku, která se vlévá do zálivu?“ zeptal se Wilcox.

„Řeka Zealand,“ navrhoval Baxter. „Toto jméno nám vždy připomene naši vlast.“

„Přijato...! Přijato!“

Ze všech stran to znělo jako jedním hlasem.

„A jezero?“ zeptal se Garnett.

„Protože řeka dostala jméno našeho Zélandu,“ řekl Doniphan, „dejme jezeru jméno, které nás bude upomínat na naše rodiny, a pojmenujme je Family Lake.“

I to bylo přijato se souhlasem.

Jak vidíme, panovala tu úplná jednomyslnost a za vlivu podobných pocitů dostala pobřežní vysočina jméno Auckland Hill. Mys, kterým končila, ten mys, z jehož výšky se Briant domníval, že spatřil na východě oceán, byl pojmenován na jeho návrh False Sea Point.

Ostatní pojmenování, která byla po řadě přijata, byla tato:

Nazvali Traps Woods část lesa, kde byly objeveny jámy, Bog Woods druhou část, rozkládající se mezi zálivem Seagulla a pobřežní vysočinou, South Moors bažinu, která pokrývala celou jižní část ostrova, Dike Creek potok, přes nějž byla položena úzká stezka z

plochých kamenů, Wreck Coast pobřeží ostrova, na němž ztroskotala jachta, konečně Sport Terrace prostor mezi břehy řeky a jezera, tvořící před halou jakýsi palouk, jenž měl sloužit ke cvičením vytčeným v řádu.

Ostatní části ostrova měly být pojmenovány podle toho, jak by byly blíž poznány, a podle výjevů, kterých by byly jevištěm.

Zatím se zdálo být vhodné označit ještě jmény vynikající předhůří, vyznačená na mapě Françoise Baudouina. Tak se rozhodli pro North Cape na severu ostrova a South Cape na jižním konci. Nakonec bylo s všeobecným jásotem uvítáno dát třem ostrohům, které na západě vybíhaly do Tichého oceánu, pojmenování French Cape, British Cape a American Cape, na počest tří národností, francouzské, anglické a americké, které byly zastoupeny v této malé osadě.

Osada! Ano! Toto slovo bylo voleno, aby připomínalo, že osazení již nemělo dočasný ráz. Přirozeně se tak stalo na popud Gordona, který se vždy spíš zabýval organizováním života na tomto novém území, než aby se snažil z něho odejít. Tito chlapci nebyli již trosečníky ze *Seagullu*, ale osadníky ostrova...

Ale jakého ostrova...? Zbývalo, aby i ten byl pokřtěn.

„Počkejte! Počkejte! Já dobře vím, jak by se měl jmenovat!“ zvolal Costar.

„Ty to víš...? Ty?“ divil se Doniphan.

„Dobře činí malý Costar!“ zvolal Garnett.

„Nepochybně ho chce nazvat ostrov Baby, ostrov Nemluvňat,“ žertoval Service.

„Nezlob Costara,“ řekl Briant, „a poslechněme si jeho nápad!“

Dítě celé zaražené umlklo.

„Jen mluv, Costare!“ pobízel jej Briant, dodávaje mu odvahu posunkem. „Jsem si jistý, že tvůj nápad je velice dobrý!“

„Nuže,“ řekl Costar, „protože jsme žáky Chairman School, řekjme mu Chairman Island!“

A skutečně lepší jméno ani neexistovalo. A tento název byl přijat všemi potleskem, na což byl Costar neobyčejně hrdý.

Chairman Island! Skutečně, toto jméno mělo jakýsi zeměpisný ráz a mohlo být velice vhodně přijato do atlasů budoucnosti.

Konečně bylo po slavnosti – ke všeobecné spokojenosti – a dostavil se okamžik, aby se odebrali na odpočinek, když se o slovo hlásil Briant.

„Drazí kamarádi,“ řekl, „nyní, když jsme pojmenovali náš ostrov, neslušelo by se, abychom zvolili také velitele, který by ho spravoval?“

„Velitele...?“ zeptal se živě Doniphan.

„Ano! Zdá se mi, že půjde všechno lépe, jestli jeden z nás bude mít moc nad ostatními! Nebo by to snad nemělo, tak jako je tomu v každé zemi, platit pro Chairman Island?“

„Ovšem...! Velitele... Volme velitele!“ zvolali téměř najednou velcí i malí.

„Zvolme velitele,“ řekl potom Doniphan, „avšak s podmínkou, že jím bude jen určitý čas, například rok!“

„A že může být opět volen!“ připojil Briant.

„Souhlasím! Koho zvolíme?“ zeptal se Doniphan poněkud stíněným hlasem.

Zdalo se, že ctižádostivý chlapec měl pouze jednu obavu: že kromě jeho hlasu by byly hlasy jeho druhů dány Briantovi. V tom se však zklamal.

„Koho zvolit...?“ pokračoval Briant. „Nejmoudřejšího ze všech, našeho kamaráda Gordona.“

„Ano...! Ano...! Ať žije Gordon!“

Gordon chtěl nejdříve odmítnout poctu, kterou byl vyznamenán, neboť se cítil spíš povolán organizovat než vést.

Když však uvažoval o možných nesvárech, které mohly vyvolat vášně, v budoucnu ještě více rozpoutané, které u těchto chlapců byly již tak prudké jako u mužů, řekl si, že jeho vážnost bude jistě prospěšná.

Takto byl Gordon zvolen velitelem malé osady na Chairman Island.

XIII. KAPITOLA

Studijní řád – Svěcení neděle – Sněhové koule – Doniphan a Briant – Tuhé mrazy – Palivo – Vycházka do Traps Woods – Vycházka k zálivu Seagulla – Tuleni a kajky – Veřejný trest

Po uplynutí měsíce května nastalo zimní období v krajinách Chairman Island. Jak dlouho mělo potrvát? Nejméně pět měsíců, ležel-li ostrov ve vyšší zeměpisné šířce než Nový Zéland. Gordon také učinil všechny možné přípravy, aby mohli vzdorovat drsnému počasí dlouhé zimy.

Mladý Američan si již poznamenal mezi svá meteorologická pozorování následující: Zima nastala až v měsíci květnu, totiž dva měsíce před červencem jižní polokoule, jenž se shoduje s měsícem lednem severní polokoule. Z toho by se dalo soudit, že skončí dva měsíce poté, tedy asi v polovině září. Avšak i po tomto období je nutné ještě počítat s bouřemi, které jsou tak četné v čase rovnodennosti. Proto bylo možné, že mladí osadníci měli být odkázáni na French Cavern až do prvních dnů října, a že tedy do té doby nebude možné podniknout vůbec žádné delší výpravy ostrovem nebo kolem Chairman Island.

Aby upravil pravidla pro život uvnitř obydlí, začal Gordon vypracovávat řád každodenního zaměstnání.

Je samozřejmé, že způsoby faggismu, o němž jsme se již zmínili, mluvíce o Chairman School, nebyly na ostrově téhož jména zavedeny. Veškeré Gordonovy snahy směřovaly k tomu, aby si mladší chlapci zvykli na myšlenku, že jsou již téměř muži, a podle toho také jednali. Ve French Cavern tedy neexistovali faggové, což znamenalo, že nejmladší nebyli povinni sloužit nejstarším. Avšak jinak zachovávali ostatní tradice, ty tradice, které jak podotkl spisovatel *Života na kolejích v Anglii*, jsou „vyšší mocí škol anglických“.

V tomto řádu byl podíl malých a velkých velice nestejný. Knihovna French Cavern obsahovala jenom menší část vědeckých knih, mezi nimi cestopisná díla, a tato mohla jen nepatrnou měrou doplňovat jejich vědomosti. Ovšem existenční nesnáze, zápas o získání nejnужnějších potřeb a nutnost cvičit se v úsudku a vynalézavosti naproti případům všeho druhu, to všechno je naučilo posuzovat život vážně. Protože pak samou přírodou byli určeni za vychovatele svých mladších druhů, měli za povinnost vzdělat je pro život.

Avšak vzdálení toho, aby malým ukládali námahu převyšující jejich věk, přihlíželi zejména k tomu, aby ve stejné době s vývojem těla se vyvíjel i jejich duch. Kdykoliv počasí dovolilo, s výjimkou, že museli být teple oděni, byli vedeni k vycházkám, aby se proskočili na čerstvém vzduchu, a zároveň každý podle svých sil musel pomáhat při různých pracích.

Celkem se pak tento řád nesl v duchu stejných zásad, které tvořily základ anglosaské vzdělávací metody:

Kdykoliv se nějaké věci bojíte, vykonejte ji!

Nedejte si nikdy uniknout příležitost k vrcholnému výkonu!

Nelituje žádné námahy, neboť vždy vám přinese užitek!

Kde tyto zásady ovládaly praktický život, tam posilovaly tělo i duši.

Když bylo všechno obyvateli malé osady schváleno, bylo usneseno následující:

Dvě hodiny ráno a dvě hodiny večer budou určeny všeobecné práci v hale. Briant, Doniphan, Cross a Baxter z pátého ročníku, Wilcox a Webb pak ze čtvrtého ročníku ať vyučují, střídajíc si chlapce ze třetího, druhého a prvního ročníku. Vyučovat se bude matematice, zeměpisu a dějepisu, přičemž jako pomůcek bude použito několika knih, které jsou v knihovně, a již získaných vědomostí. Tím způsobem mají příležitost nezapomenout to, čemu se již naučili. Kromě toho dvakrát týdně, v neděli a ve středu, mělo být shromáždění, při kterém mělo být hovořeno na vědecké, historické nebo současné téma, které by se vztahovalo na denní příhody. Větší se mohli dát zapsat pro nebo proti, a hájíce své názory, přispívat tak nejen vlastnímu vzdělání, ale i všeobecné zábavě.

Gordon jako velitel osady bděl nad tím, aby byl tento řád přesně zachováván, a pouze za nepředvídaných okolností mohl být změněn.

Nejdříve bylo provedeno opatření k měření času. Měli kalendář ze *Seagullu*, ve kterém každý uplynulý den musel být přeškrtnut. Měli také lodní hodiny, ty však musely být pravidelně natahovány, aby přesně ukazovaly čas.

Tento úkol byl svěřen dvěma ze starších, Wilcox měl na starosti hodiny, Baxter kalendář, a na ně se mohli úplně spolehnout. O tlakoměr a teploměr se musel starat Webb, jehož úkolem bylo zaznamenat jejich každodenní úkazy. Usnesli se pak ještě na dalším ustanovení: Měl být psán deník o všem, co se již přihodilo, i o všem, co se mělo přihodit za pobytu na Chairman

Island. Tento úkol vzal na sebe Baxter a jeho zásluhou byl deník French Cavern veden s důkladnou podrobností.

Neméně důležitou prací, která ostatně neměla odklad, bylo praní prádla a lůžkovin, ke kterému naštěstí byl dostatek mýdla. Navzdory všem Gordonovým napomenutím se malí vždy zamazali, kdykoliv si hráli na závodisti nebo chytali ryby na břehu řeky. Kolik již za to dostali důtek a trestů! Praní však byla činnost, ve které se Moko dobře vyznal. Avšak on sám by nemohl postačit, a tak museli velcí, jakkoliv neměli velikou chuť do této práce, chtít nechte mu pomáhat, mělo-li prádlo ve French Cavern zůstat v dobrém stavu.

Na příští den připadla právě neděle, a bylo známo, s jakou přísností byly neděle v Anglii a Americe zachovávány. Veškerý ruch ustal toho dne vždy ve městech, městečkách i na vesnicích.

„Toho dne,“ řekl kdosi, „každá kratochvíle, každá zábava je zvykem zakázána. Nejenže je zapotřebí se nudit, je nutné nudu jevit i na tváři, a tomuto přísnému pravidlu podléhaly stejně děti jako dospělí. Tradice! Stále ty pověstné tradice!“

Bylo však usneseno, aby to na Chairman Island nebylo bráno tak přísně, a právě v neděli podnikali mladí osadníci výlety po březích Family Lake. Ale protože bylo neobyčejně chladno, po dvouhodinové procházce, spojené s během o závod, jehož se účastnili malí na Sport Terrace, byli všichni šťastní, že byli zase v hale, kde bylo teploučko, a v zásobárně, kde našli teplá jídla, obzvláště pečlivě upravená obratným vrchním kuchařem.

Večer skončil koncertem, při kterém Garnettova tahací harmonika zastupovala orchestr a ostatní s anglosaskou důkladností více nebo méně falešně zpívali. Jediné z těchto dětí, které mělo dost krásný hlas, byl Jacques. Avšak při své nevysvětlitelné duševní náladě se neúčastnil kratochvilí svých kamarádů, a kdykoliv byl při takové příležitosti požádán, vždy odmítl zazpívat některou z těch krásných dětských písní, jimiž v Chairman School vůbec nešetřil.

Tato neděle, která byla zahájena krátkým proslovem „ctihodného pana Gordona“, jak připomenul Service, skončila všeobecnou modlitbou. V deset hodin byli již všichni pohrouženi do hlubokého spánku – jediný Phann bděl, a chlapci se mohli spolehnout na to, že by prozradil každou podezřelou návštěvu.

Po celý měsíc červen chladna stále přibývalo. Webb potvrdil, že tlakoměr se držel průměrně na dvaceti sedmi palcích, zatímco stoupňový teploměr ukazoval deset až dvanáct stupňů pod

bodem mrazu. Když pak vítr, jenž vál od jihu, se obrátil na západ, poněkud se oteplilo a okolí French Cavern bylo pokryto dost velkou vrstvou sněhu. Tehdy mladí osadníci svedli několik potyček sněhovými koulemi, více méně tvrdými, jak bývalo v Anglii zvykem. Přitom bylo lehce poraněno několik hlav a jednoho dne si to odnesl nejhůř sám Jacques, který se účastnil této hry jen jako divák. Koule velmi prudce hozená Crossem jej zasáhla velmi choulostivě, ačkoliv nebyla mířena na něj, a chlapec vykřikl bolestí.

„Já to udělal nerad!“ řekl Cross – což byla obvyklá výmluva nešiků.

„To není pravda!“ odpověděl Briant, kterého bratrův výkřik přilákal na bitevní pole. „Ostatně nemáš kouli nikdy vrhat tak prudce!“

„A proč se Jacques postavil tak blízko,“ hájil se Cross, „když se nechtěl zúčastnit hry?“

„To je nějakých řečí!“ zvolal Doniphan, „kvůli nevychovanému chlapci!“

„Budiž...! Nestalo se tak mnoho!“ odpověděl Briant, neboť předvídal, že Doniphan jen hledal záminku k hádce. „Chtěl jsem jediné, aby to Cross víckrát neudělal!“

„A co na tom...?“ odporoval Doniphan posměšným tónem. „Vždyť to neudělal úmyslně...!“

„Skutečně nevím, Doniphane, proč se do toho pleteš?“ odpověděl Briant. „Týká se to jen Crosse a mne...“

„A mne rovněž, Briante, začínáš-li takovýmto tónem!“ odpověděl Doniphan.

„Jak chceš... a kdy chceš!“ řekl Briant, jenž již zkrřížil ruce.

„Hned na místě!“ zvolal Doniphan.

V témže okamžiku přišel Gordon a právě včas, aby překazil zápas, jenž mohl skončit modřinami a různými škrábanci. Doniphan byl pokárán. Musel se podvolit a vrátil se plný zloby do French Cavern. Stále však hrozila obava, že se naskytne jiná příležitost, kdy se oba sokové utkají.

Čtyřicet hodin neprestal padat sníh. Pro zábavu malých postavili Service a Garnett velikého sněhuláka s ohromnou hlavou, velikánským nosem a široko zívajícími ústy – něco podobného jako pohádkový obr. Smíme snad prozradit, že Costar a Dole po něm ve dne házeli koulemi, avšak jakmile mu tma dodala obrovité rozměry, dívali se na něj s jakousi hrůzou.

„Ó, ti strašpytlové!“ volávali tehdy Iverson a Jenkins, kteří si hráli na statečné, ačkoliv si mohli podat ruce se svými mladšími druhy.

Ke konci června však bylo po zábavách. Sníh napadl až na tři nebo čtyři stopy a cesta jím byla téměř nemožná. Kdo by se odvážil pouze několik set kroků od French Cavern, vydal by se do nebezpečí, že by se nikdy nevrátil.

Mladí osadníci byli po čtrnáct dní jako v žaláři – až do 9. července. Jejich studia tím však netrpěla, právě naopak. Každodenní rozvrh byl přesně zachován. Rovněž rozhovory byly pořádány v určené dny. Všichni z toho měli opravdovou radost a nelze se divit, že Doniphan svou výřečností i pokročilejším vzděláním byl vždy vítězem. Proč však dával najevo vždy takovou ješitnost? Tato pýcha kalila veškeré jeho skvělé vlastnosti.

Jakkoliv i hodiny oddechu museli strávit v hale, všeobecné zdraví tím nijak netrpělo díky stálému proudění vzduchu chodbou z jedné síně do druhé. Otázku zdraví považovali vždy za nejdůležitější. Kdyby některé z dětí onemocnělo, mohli by mu věnovat potřebnou péči? Bohudík se nepříhodilo nic kromě tu a tam nějaké rýmy nebo ochraptění, které však vždy vyléčili klidem a zahřátím.

Museli se však zabývat ještě jinou otázkou. Obyčejně totiž voda, která sloužila potřebám ve French Cavern, byla čerpána z řeky po odlivu, aby byla bez slané příchuti. Ale jakmile hladina řeky zamrzla, bylo po všem. Gordon si zavolal na poradu Baxtera, svého „dvorního inženýra“, co by se mělo ohledně toho učinit. Po krátkém přemýšlení Baxter navrhl, aby byl položen vodovod několik stop pod zemí, aby nemohl zamrznout, jenž by přiváděl říční vodu do zásobárny. Byla to obtížná práce, kterou by Baxter nikdy neprovedl, kdyby neměl k dispozici olověné trubky, kterými na *Seagullu* byla přiváděna voda do umyvadel. Nakonec však přece jen po mnohých pokusech byl přítok vody do zásobárny zajištěn. Pokud se jednalo o materiál ke svícení, měli ještě dostatek oleje do lamp, avšak až by přestala zima, musely by děti hledat, čím by je nahradily, nebo alespoň vyrobily nějaké lojové svíčky, které Moko zatím uložil stranou.

V tomto ročním období působila ještě mnohé starosti výživa obyvatel malé osady, neboť lov neposkytoval obvyklý výtěžek. Jednotlivá zvířata, dohnána hladem, pobíhala ovšem nejednou po Sport Terrace. Ale byli to šakalové, které Doniphan s Crossem zahnali vždy několika výstřely. Jednoho dne se jich však přihnala celá smečka – asi dvacet – a museli pevně

zatarasit dveře haly i zásobárny. Útok těchto hladových šelem by byl strašlivý. Protože však Phann je vždy včas ohlásil, přešla je chuť útočit na French Cavern.

Za takových nemilých okolností býval Moko nucen sáhnout často na zásoby z jachty, které přece, pokud to bylo možné, měly být šetřeny. Gordon velice nerad dával svolení, aby je použil, a s nelibostí se díval, jak se v jeho zápisníku položky vydání stále zvětšovaly, zatímco mezi příjmy nic nepřibývalo. Protože měli dost velkou zásobu kachen a dropů, které napůl uvařené byly neprodyšně narovnány do sudů, mohl je Moko také použít, stejně jako zásoby lososů naložených do soli. Nesmíme zapomínat, že French Cavern měl nasytit patnáct žaludků a ukojit hlad osmi až čtrnáctiletých chlapců!

Nicméně přes celou zimu neměli nikdy nedostatek čerstvého masa. Wilcox, který byl velice vynalézavý, pokud se jednalo o zřízení loveckých pomůcek, nalíčil na pobřeží několik pastí. Byly to prosté jámy, zakryté kusy dřev ve tvaru 4, a často se do nich zvěř chýtila.

Za pomoci svých kamarádů natáhl Wilcox vzdušné sítě, upevněné na vysokých tyčích při břehu řeky, když k tomu použil sítě na ryby ze *Seagullu*. Do ok těchto osidel se nachytali ptáci z jižního močálu, když přelétali z břehu na břeh. Ačkoliv se mnozí opět vyprostili z těchto příliš malých smyček určených na ryby, chytilo se jich každý den přece jen tolik, že stačili jako pokrm k pravidelnému obědu i večeři.

Také nandu činil nemalé starosti, jak bude uživen. Musíme upřímně přiznat, že ochočování plachého ptáka nečinilo vůbec žádné pokroky, jak mohl dosvědčit sám Service, který se jím obzvláště zabýval.

„To se bude na něm nějak pěkně jezdit!“ opakoval častěji, ačkoliv ani nevěděl, jak jej osedlá.

Protože nandu nebyl masožravec, musel Service jeho každodenní píci, skládající se z travin a kořínků, vyhledávat pod tři až čtyři stopy vysokým sněhem. Avšak co by nepodnikl, aby svému zamilovanému zvířeti opatřil potřebnou potravu! Nandu za této nekonečné zimy poněkud zhubl, ale tím nebyl nijak vinen jeho věrný strážce, který se utěšoval nadějí, že s návratem jara opět získá svou dřívější sílu.

Když 9. července brzy ráno vyšel Briant z French Cavern, zjistil, že se vítr obrátil náhle k jihu.

Byl tak krutý mráz, že Briant byl přinucen vrátit se rychle do haly, kde informoval Gordona o této změně teploty.

„Toho jsem se obával,“ řekl Gordon, „a nejsem nijak překvapen, že budeme muset přestat ještě několik měsíců velice drsné zimy.“

„Z toho je však zřejmé,“ dodal Briant, „že *Seagull* byl Zahnán mnohem jižněji, než jsme předpokládali.“

„Nepochybně,“ odpověděl Gordon, „a přesto v našem atlase není žádný ostrov poblíž antarktické části Tichého oceánu.“

„To je nevysvětlitelné, Gordone, a skutečně ani nevím, jakým směrem bychom se obrátili, kdyby se nám poštěstilo opustit Chairman Island.“

„Opustit náš ostrov!“ zvolal Gordon. „Copak na to ještě pomýšlíš, Briante?“

„Neustále, Gordone. Kdybychom mohli postavit loď, která by alespoň trochu vzdorovala oceánu, neváhal bych ani chvíli a vydal bych se, abych to vyzkoumal.“

„Dobrá...! Dobrá...!“ odpověděl Gordon. „Není naspěch...! Zatím počkejme, až bude naše malá osada zařízena.“

„Ach, můj statečný Gordone,“ ujal se slova Briant, „zapomínáš, že tam v dáli máme své nejdražší!“

„Ovšem... ovšem... Briante! Avšak celkem nám zde není příliš špatně. Ujde to... a sám se často ptám, co nám tu vlastně chybí.“

„Mnoho, Gordone,“ odpověděl Briant, který nechtěl dál vést rozhovor na toto téma. „Právě mne napadá, že už nám dochází dřevo na topení...“

„Ó, všechny lesy ostrova nejsou přece ještě spáleny!“

„Nikoliv, Gordone! Avšak je již na čase, abychom se opět zásobili dřevem, neboť ho máme málo.“

„Třeba ještě dnes,“ odpověděl Gordon. „Ale nejdříve se podíváme, co říká teploměr.“

Teploměr, zavěšený v zásobárně, ukazoval pět stupňů pod nulou, ačkoliv v kamnech jen praštelo. Když pak byl vynesena ven, netrvalo dlouho a jeho rtuťový sloupec klesl na sedmnáct stupňů mrazu.

Byl to krutý mráz a, jak se zdálo, měl být ještě tužší, pokud by bylo několik týdnů sucho a jasno. Ačkoliv v obou kamnech a v kuchyni oheň nikdy nevyhasl, přesto se teplota ve French Cavern velice značně ochladila.

Asi v devět hodin po snídani bylo usneseno, že se vydají do Traps Woods na dřevo.

Je-li ovzduší klidné, dá se i nejnižší teplota snést bez následků. Jediné, co bývá bolestné, je ostrý mrazivý větřík, který leze za nehty a štípe do tváře, čemuž se ovšem nelze ubránit. Naštěstí toho dne vál slabý větřík a obloha byla jasná, jako by zmrzl i sám vzduch.

Rovněž kyprý sníh, do něhož se ještě předchozí den bořili až po pás, ztvrdl jako železo. Pokud měli na zřeteli úplně bezpečnou cestu, mohli se dát na cestu přes Family Lake nebo řeku Zealand, které úplně zamrzly. Pomocí několika bruslí, které používali obyvatelé polárních krajů, nebo saní, tažených psy či soby, mohli během několika hodin přejet celé jezero od jihu až na sever.

Avšak tentokrát se nejednalo o žádný delší výlet. Zajít do nejbližšího lesa, tam nasekat zásoby paliva, to bylo pro ten den nejnepatřlivějším úkolem.

Avšak doprava dostatečného množství dřeva do French Cavern nebyla nijak snadnou prací, protože se tak mohlo dít buď v náručí, nebo s nákladem na zádech. Moka však napadla dobrá myšlenka, která se také bez váhání stala skutkem. Mohlo být totiž pro tento okamžik použito jako povozu něčeho z jachty. Nepostačilo by, aby veliký stůl ze zásobárny, velice pevně zhotovený, jenž měřil dvanáct stop na délku a čtyři stopy na šířku, se obrátil nohama nahoru a táhl po hladkém sněhu? Zajisté ano, a hned to také bylo provedeno. Čtyři z větších chlapců se zapřáhli za provazy k primitivnímu povozu a po deváté hodině vyjeli směrem k Traps Woods.

S červenými nosy a planoucími lícemi poskakovali malí vpředu jako malí psíci, v čemž je Phann předcházel příkladem. Několikrát si také vylezli na stůl, ne bez hádek a pošťuchování, přičemž se mohli převrátit, i když by si tím nijak neublížili. Jejich jásot se jasně rozléhal čistým a suchým vzduchem. Skutečně, byla to radost vidět obyvatele malé osady, bující veselím a plným zdravím.

Kam sahal zrak mezi Auckland Hill a Family Lake, bylo všechno bílé. Ojíněné stromy, jejichž větve zářily jako křišťály, se táhly do nedohledna jako čarovná dekorace. Nad zamrzlou hladinou jezera poletovala celá hejna ptactva až k stráním pobřežní výšiny. Doniphan a Cross ovšem nezapomněli vzít s sebou pušky. To bylo moudré rozhodnutí, neboť vedle stop jiné zvěře byly vidět i podezřelé stopy šakalů, jaguárů a pum.

„Tyto pocházejí nepochybně od divokých koček nazývaných *paperos*,“ vysvětloval Gordon, „a ty jsou pro nás nebezpečné!“

„Ó, jsou-li to jenom kočky!“ pochyboval Costar s pokrčením rameny.

„Vždyť tygři jsou také jen kočky!“ řekl Jenkins.

„Je to pravda, Servici,“ zeptal se Costar, „že ty kočky jsou tak zlé?“

„Ovšem,“ odpověděl Service, „a požívají malé děti jako myši.“

Tato odpověď Costara postrašila.

Rychle urazili půl míle mezi French Cavern a Traps Woods a mladí dřevorubci se pustili do práce. Jejich sekera se dala jen do stromů určité síly – osekali jejich větve, ani na chvíli se nezdržující kletím, které by za chvíli shořelo, nařezali kmeny na polena, která déle vydržela a lépe se hodila do roštu v kuchyni i do kamen. Pak všechno naložili na „sáně ze stolu“. Šlo to celkem dobře a táhli je všichni po hladkém zmrzlém sněhu tak vesele, že před polednem mohli přivést dvojí náklad.

Po obědě pokračovali v práci, ve které ustali teprve ve čtyři hodiny odpoledne, když se již stmívalo. Dost se namáhali, a protože nebylo nutné, aby přepínali své síly, odložil Gordon další práci na druhý den. A když Gordon rozkázal, bylo nutné uposlechnout.

Když se vrátili do French Cavern, pustili se přece jen ještě do řezání polen, která rozštíпали na polínka, což trvalo až do chvíle, kdy šli spát.

Celých šest dní opakovali bez ustání své jízdy, takže se zásobili palivem na několik týdnů. Je samozřejmé, že veškerou tuto zásobu nepojala ani zásobárna, avšak nebylo nijak na škodu, že zbytek složili pod širým nebem při úpatí pobřežního skaliska.

Na 15. července připadl podle kalendáře svátek sv. Swithina. V Anglii sv. Swithin odpovídal podle národní pranostiky našemu sv. Medardu.

„Nuže,“ řekl Briant, „bude-li dnes pršet, bude pak pršet celých čtyřicet dní.“

„Skutečně!“ ozval se Service, „ale to nyní neplatí, vždyť máme zimu. Ano, kdyby to bylo v létě...!“

Obyvatelé jižní polokoule se nemusejí vůbec obávat vlivu, jaký vykonávají sv. Medard nebo sv. Swithin, neboť ti jsou v jejich zemích zimními svěťci.

Zatím ani nekáplo, větry se obrátily jihovýchodním směrem a ještě více přituhlo, takže Gordon nedovolil malým vyjít ani na krok.

V polovici prvního týdne měsíce srpna klesl rtuťový sloupec teploměru až na dvacet sedm stupňů pod nulu. Jakmile někdo z nich vyšel ven, hned mu dech u úst tuhl v jinovatku. Rukou se nesměli ani dotknout kovové nádoby, sice ucítili bolest podobající se popálení. Museli použít všechny možné prostředky, aby alespoň teplota uvnitř byla dostatečná.

Následovalo patnáct krutých dnů. Všichni více méně trpěli, že se nemohli pohybovat. Briant hleděl ne bez starosti na bledé tváře malých, z nichž veškerá zdravá barva zmizela. Avšak díky teplým nápojům, kterých byl dostatek, a nehledě k rýmě a kašli, kterými byl každý postižen, přestáli mladí osadníci bez vážnějších následků toto nebezpečné období.

Kolem 16. srpna se dala očekávat změna počasí, protože se vítr otáčel na západ. Také rtuť teploměru postoupila na dvanáct stupňů pod bodem mrazu – to byla již snesitelná teplota, zvláště když byl také vzduch klidný.

Doniphan, Briant, Service, Wilcox a Baxter si tehdy usmysleli, že podniknou výlet k zálivu Seagulla. Kdyby vyšli brzy ráno, mohli by se vrátit ještě téhož večera.

Jednalo se jim o to, aby zjistili, zda pobřeží není příliš často navštěvováno množstvím obojživelníků, obvyklých hostů jižních krajin, z nichž jednotlivé exempláře byly již spatřeny v době, kdy byli uvrženi na ostrov. Zároveň měla být vyměněna vlajka, ze které již asi zbyly jen cáry po tolika zimních bouřích. Dále pak na Briantovu radu měl být stožár, z něhož by vlálo znamení, opatřen tabulkou, která by oznamovala polohu French Cavern pro případ, že by někteří námořníci při spatření vlajky přistáli na pobřeží.

Gordon dal svolení, ale přikázal, aby se do noci jistě vrátili, a malá družina se vydala ráno 19. srpna na cestu ještě za šera. Obloha byla jasná a měsíc ji ozařoval bledými paprsky své

poslední čtvrti. Šest mil cesty až do zálivu nelekaly se nijak jejich nohy po tak dlouhém odpočinku.

Šli rychle kupředu. Slatiny Bog Woods byly zamrzlé a nebylo nutné je obcházet – tím si značně zkrátily cestu. A tak před devátou hodinou dopoledne se zastavil Doniphan se svými druhy na písčitém pobřeží.

„Podívejme na ta hejna ptáků!“ zvolal Wilcox.

A ukazoval na několik tisíc ptáků sedících na skaliskách, kteří se podobali velikým kachnám svým dlouhým, škebli podobným zobákem, a křikem právě tak pronikavým, jako nepříjemným.

„Mohlo by se říci, že to jsou malí vojáci, kteří jsou před svým velitelem na přehlídce,“ řekl Service.

„To jsou tučňáci,“ odpověděl Baxter, „a ty nestojí ani za výstřel.“

Tito hloupí ptáci, s nohama příliš dozadu, stáli celým tělem téměř kolmo a také je ani nenapadlo, aby snad uprchli, a tak by mohli být pobíjeni holí. Doniphan také měl sto chutí dát se do neprospěšného zabíjení, avšak Briant byl tak moudrý, že mu v tom zabránil, a kajky byly nechány na pokoji.

Ačkoliv tito ptáci nebyli k žádnému užítku, bylo tam množství jiných zvířat, jejichž tuk mohl sloužit k osvětlování French Cavern na příští zimu.

Byli tam rypouši sloní, kteří se povalovali na ledě, jenž pokrýval skaliska. Avšak, kdyby chtěli skolit několik z nich, museli by je zaskočit z vnější strany pásma skalisek. Sotva se však Briant se svými druhy přiblížil, prchli podivuhodnými skoky a zmizeli pod vodou. Nezbylo, než aby někdy později uspořádali zvláštní výpravu na tyto obojživelníky.

Když chlapci pojedli trochu potravin, které vzali s sebou, pozorovali záliv v celé jeho rozloze.

Od ústí řeky Zealand až k předhoří False Sea se rozkládala širá bílá pláň. Kromě kajek a mořských ptáků, jako bouřliváčků a bílých i šedých racků, se zdálo, že ostatní vesměs pobřeží opustili a zalétli do nitra ostrova, kde mohli spíš najít potravu. Na dvě až tři stopy pokrýval sníh pobřeží a zbytky škuneru zapadly pod touto širou pokrývkou. Vyvržené mořské řasy, které byly dlouhou řadou nakupeny kolem bradel, dokazovaly, že záliv Seagulla nebyl napaden prudkými bouřemi, jež zuřily za rovnodennosti.

I oceán byl dosud pustý až k nejzazší hranici obzoru, jak již pozoroval Briant před třemi dlouhými měsíci. A za nimi na sta mil vzdálen byl Nový Zéland, o němž doufali, že jej jednoho dne opět spatří.

Baxter pak vytáhl na stožár novou vlajku, kterou přinesli, a upevnil tabulku, která označovala polohu French Cavern, vzdáleného šest mil proti proudu řeky. Pak v jednu hodinu odpoledne nastoupili zpáteční cestu po levém břehu. Cestou zastřelil Doniphan pár kachen a čejek, které poletovaly nad řekou, a ve čtyři hodiny, kdy den se již šeřil, dorazili do French Cavern. Tam Gordona informovali o všem, co se přihodilo, a protože se v zálivu Seagulla zdržovalo hodně tuleňů, domluvili se, že na ně podniknou lov, jakmile by to počasí dovolovalo.

Skutečně drsné období se chýlilo ke konci. Během posledního srpnového týdne a začátkem září získal vítr z oceánu převahu. Netrvalo dlouho a sníh začal tát. Hladina jezera se začala lámat s hrozným hlukem. Kry, které se nerozlámaly na místě, se hnaly prudce do řeky, kupily se na sebe a nastala ledová zácpa, která úplně povolila teprve 10. září.

Zima uplynula. Díky moudrým opatřením malá osada příliš neutrpěla. Všichni byli zdraví a čilí, a protože horlivě pokračovali ve svých studiích, neměl Gordon důvod, aby zakročil proti vzpurným.

Jednoho dne však přece jen musel pokárat Doleho, který si zasloužil příkladné potrestání.

Znovu a znovu se tvrdohlavý chlapec zdráhal „konat svou povinnost“, a marné bylo Gordonovo napomínání – jako by se ho ani nedotklo. Nebyl ponechán při chlebě a vodě – to se nesrovnávalo s řádem anglosaských škol –, měl dostat výprask.

Mladí Angličané, jak jsme se již zmínili, necítily vůbec žádný odpor proti tělesnému trestání jako Francouzi. A z toho důvodu by se Briant rád ohradil proti tomuto způsobu trestu, kdyby nebyl povinen mít v úctě Gordonovo rozhodnutí. Avšak tam, kde se francouzský žák styděl před tělesným trestem, pojímal anglického žáka stud z toho, že by na sobě dal znát strach před ním.

Dole dostal několik ran metlou Wilcoxovou rukou, který losem dostal tento úkol veřejného drába, a účinkovalo to tak znamenitě, že se případ již neopakoval.

10. září to bylo šest měsíců, co byl *Seagull* zničen na skaliskách Chairman Island.

XIV. KAPITOLA

Poslední mrazy – Vůz – Návrat jara – Service a jeho nandu – Přípravy k výpravě na jih – Doupata – Stop River – Fauna a flóra – Na konci Family Lake – Poušť Sandy

Když se ohlásilo krásné roční období, mohli mladí osadníci přistoupit k provedení některých plánů, které si vymysleli za dlouhých zimních večerů.

Na západě – to bylo zjevné – neexistovala žádná země sousedící s ostrovem. Bylo tomu také tak na severu, na jihu a na východě, nebo byl ostrov částí souostroví Tichého oceánu? Zajisté, že nikoliv, jak zřejmě jevila mapa Françoise Baudouina. Nicméně nemohly snad v těchto končinách být přece jen země, které trosečník nemohl vidět z toho důvodu, že neměl dalekohled, a protože z Auckland Hill bylo možné rozhlédnout se jen několik mil? Chlapci byli mnohem lépe vyzbrojeni, aby mohli přehlédnout širý oceán, a tedy spíš objevit nějakou zemi, což ovšem pro zachráněného z *Duguay Trouinu* nebylo naprosto možné.

Podle jeho náčrtku měřil Chairman Island ve střední části východně od French Cavern jenom asi dvanáct mil. Protože pak na straně ležící naproti zálivu Seagulla byl hluboký záliv, doporučovalo se, aby výzkumnou cestu podnikli v tomto směru.

Avšak dříve než by navštívili různé kraje ostrova, nebylo by lépe, aby poznali území mezi Auckland Hill, Family Lake a Traps Woods? Bylo úrodné? Oplývalo stromovím a křovinami, které poskytovaly užitek? Za tím účelem bylo domluveno podniknout výpravu, a to v prvních dnech měsíce listopadu.

Ačkoliv již vlastně mělo začít jaro, Chairman Island, jenž byl položen v poněkud vyšší zeměpisné šířce, nepocíťoval ještě jeho vliv. Po celý měsíc září a v polovici října panovalo velice špatné počasí. Dosud byly kruté mrazy, které nepřestávaly, protože vítr neustále měnil směr. V době rovnodennosti se dostavily prudké vichřice, že jim nebylo rovno, a podobaly se těm, které zanesly *Seagulla* do Tichého oceánu. Zdálo se, že dravému orkánu neodolá ani Auckland Hill a zřítí se až do základů, když zuřivý víchřičel přes South Moors, kde neměl žádné překážky, přinášeje mrazivý dech z jižní části Tichého oceánu. Byla to těžká práce, aby mu zabránili vniknout do French Cavern. Dvacetkrát vyrazil dveře vedoucí do zásobárny a vnikl chodbou až do haly. Za těchto neblahých poměrů trpěli více než v době nejkřutějších mrazů, při nichž klesl rtuťový sloupec teploměru až na třicet stupňů pod nulu. A nyní museli bojovat nejen proti vzteklé vichřici, ale i proti lijákům a krupobití.

A k dovršení všeho zmizela všechna zvěř, hledající nepochybně útulek v částech ostrova, které méně trpěly rozpoutanými živly v době rovnodennosti – dokonce i ryby se ukryly, poděšeny patrně vlnobitím burácejícím na jezeře.

Avšak ve French Cavern nesložili ruce do klína. Stůl nemohl ovšem již sloužit jako povoz, neboť zmrzlá sněhová pokrývka zmizela, a Baxter se proto snažil sestrojít vůz, který by se hodil k dopravě těžkých předmětů.

K tomu cíli chtěl použít dvě stejně velká kola, která kdysi sloužila při otáčení kormidla škuneru. Tato práce se mu podařila po mnohých nezdařených pokusech, kterým by se muž znalý věci zajisté vyhnul. Tato kola byla totiž ozubená, a když se Baxter marně snažil uřezat zuby, musel mezery mezi nimi vyplnit dřevěnými špalíčky a celý obvod pak stáhl kovovou obručí. Potom spojil obě kola železnou osou a nad tím pevně sbil jakési žebřiny. Skutečně to byl velice primitivní povoz, avšak i tak, jak byl, mohl sloužit, a také dobře sloužil. Není zapotřebí připomínat, že při nedostatku koní, mezků a oslíků museli se nejsilnější chlapci z osady postavit jako spřežení vozíku.

Ach, kéž by se jim podařilo chytit některého ze čtyřnožců, jehož by naučili tahat! Co by měli ušetřeno námahy! Proč fauna Chairman Island vedle dravců a šelem, jejichž zbytky i stopy objevili, byla tak bohatá na opeřence a tak chudá na přežvýkavce! Mohli doufat, soudě podle Serviceho pštrosa, že kdyby tam byli, dali by se ochočit pro domácí potřeby?

Nandu skutečně dosud neztratil vůbec nic ze své divoké nátury. Nenechal nikoho k sobě ani přiblížit se, bránil se zobákem i nohama, snažil se roztrhat pouta, jimiž byl přivázán, a když se mu to podařilo, byl by v okamžiku pryč pod stromy Traps Woods.

Avšak Service nijak neklesal na mysli. Pojmenoval jej Větroplachem, jak nazýval svého pštrosa i Jack ze Švýcarského robinzona. Avšak i když obětoval veškerou samolibost, aby ochočil vzdorovitého ptáka, dobré i zlé zacházení k ničemu nevedlo.

„A vida,“ řekl jednoho dne, soudě podle Wyssova románu, který již tolikrát přečetl, „Jackovi se přece podařilo vycvičit svého pštrosa v rychlého běžce.“

„Máš pravdu,“ odvětil mu Gordon. „Avšak mezi tebou a tvým hrdinou, milý Servici, je stejný rozdíl jako mezi tvým a jeho pštrossem.“

„Jaký, Gordone?“

„Zcela jednoduše ten, že tam je všechno vymyšleno, a zde je skutečnost.“

„Co na tom,“ odpověděl Service. „Však já svého pštrosa přece jen naučím, nebo dostane co proto.“

„Nuže, opravdu,“ smál se Gordon, „budu méně překvapený, když uslyším, že ti bude odpovídat, než aby tě poslouchal.“

Navzdory pak úšklebkům svých druhů rozhodl se Service, že si na svém nanduovi vyjede, jakmile by to jen počasí dovolilo. Také neustále napodobuje svůj vymyšlený vzor, zhotovil z plachtoví jakési řemení a čepici s pohyblivými očnicemi. Neřídil snad právě Jack tak svého ptáka, že mu podle potřeby zakryl jednou nebo druhou očnicí levé či pravé oko? A proč by to neměl dokázat jeho napodobitel, když se to podařilo onomu chlapci? Service mu upletl také pěkný náhrdek a šťastně jej upevnil kolem hrdla ptáka, který však z této ozdoby neměl asi vůbec žádnou radost. Ale když mu chtěl natáhnout přes hlavu čepičku, byla každá snaha marná.

Tak ubíhaly dny za různých oprav, které French Cavern činil velice útulným. Takto byly nejlépe využity hodiny, které nemohli strávit venku, aniž by zanedbávali hodiny, které měly být zasvěceny práci.

Avšak doba rovnodennosti se chýlila ke konci. Slunce již hřálo a obloha se jasnila. Bylo to v polovici října. Křoviny i stromy, živené mízou zahřáté země, plály svěží zelení.

Tehdy bylo možné opustit French Cavern na celé dny. Teplý oděv, hrubé soukenné kalhoty, pletené a vlněné spodní kabátce byly vyklepány, spraveny a složeny, a poté, když Gordon jedny po druhých označil, komu patřily, byly uloženy do truhel. Mladí osadníci, mnohem volnější v lehkém oděvu, radostně vítali návrat jara. Kromě toho se kojili nadějí, která je nikdy neopouštěla – nadějí, že objeví něco, co by jejich osud změnilo. Copak by se nemohlo stát, že by v letním období navštívila některá loď tyto krajiny? A plujíc kolem Chairman Island, proč by se nezastavila, kdyby její posádka spatřila vlát vlajku na temeni Auckland Hill?

Ve druhé polovici října bylo podniknuto několik výletů na dvě míle kolem French Cavern. Účastnili se jich jenom lovci. Vždycky přinesli dostatečné množství zvěřiny, ačkoliv na Gordonův rozkaz měli co nejvíce šetřit střelným prachem i olovem. Wilcox nalíčil oka, do nichž se chytilo několik tinam a dropů, dokonce mnohdy i zajíci, nazývaní mary, kteří se

podobali svišťům. Častokrát za den si vyšli prohlédnout tato osidla, protože šakalové a paperové nebyli nijak líní a uloupili zvěřinu dříve, než se dostavili lovci. To bylo skutečně k zlosti namáhat se ve prospěch těchto šelem, na které ostatně neustále cíhali.

Několik škodlivých zvířat se chytilo do starých jam, které byly opraveny, i do nových, zřízených na okraji lesa. Pokud se jednalo o šelmy, byly jenom tu a tam jejich stopy, avšak příležitost k odvrácení jejich útoku, na který byli neustále připraveni, se dosud nenaskytla.

Doniphan skolil několik pekari a guaculů – menších kanců a jelenů –, jejichž maso bylo velice chutné. Že také nanduové nebyli chyceni, nikdo nelitoval, neboť nepatrný prospěch, k jakému se dopracoval Service jeho krocením, nepovzbuzoval nikoho k opakování.

O tom se přesvědčili, když ráno dne 26. října tvrdošíjný chlapec po veliké námaze konečně pštrosa osedlal a chtěl se na něj posadit.

Všichni se dostavili na Sport Terrace, aby se zúčastnili tohoto zajímavého pokusu. Malí pozorovali svého druha jaksi závistivě, ačkoliv byli poněkud i znepokojení. V rozhodném okamžiku však váhali žádat Service, aby se směli za něj posadit. Velcí jen krčili rameny. Gordon se namáhal, co mohl, aby odvrátil Service od této zkoušky, která se mu zdála být nebezpečná, avšak chlapec stál na svém. Nechali ho tedy, aby dělal, co chtěl.

Zatímco Garnett a Baxter drželi ptáka, jehož obě oči byly zataženy očnicemi čepičky, podařilo se konečně Servicemu po mnohých marných pokusech vyšvihnout se mu na záda. Pak zvolal jaksi nejistým hlasem:

„Pusťte!“

Nandu, s očima zakrytýma, se zpočátku ani nehnul, zadržován chlapcem, který jej pevně tiskl koleny. Ale jakmile pomocí šňůry, která byla zároveň uzdou, byly očnice staženy, učinil veliký skok a prchal směrem k lesu.

Service již nebyl pánem svého splašeného běžce, který se hnal rychlostí šípu. Marně se pokoušel zastavit jej novým zatažením očních záklopek. Prudkým pohybem hlavy se nandu zbavil čepičky, která se mu svezla na hrdlo, jehož se Service držel oběma rukama. Potom ale prudkým nárazem vyhodil ze sedla málo jistého jezdce a ten se skácel v témže okamžiku, kdy pták zmizel mezi hustými stromy Traps Woods.

Serviceho kamarádi hned přiběhli – než však k němu doběhli, nebyla po pštrosovi ani památka.

Naštěstí si Service nijak neublížil, neboť spadl do vysoké měkké trávy.

„Hloupý pták...! Hloupý pták!“ volal celý rozzlobený. „Ach, kdybych ho zase dostal...!“

„Toho už nechytíš!“ odpověděl Doniphan, který se posmíval svému druhovi.

„Jak je vidět,“ řekl Webb, „byl tvůj přítel Jack mnohem lepším jezdcem než ty.“

„Protože můj nandu nebyl ještě dostatečně ochočený,“ hájil se Service.

„A také se ani zkrotit nedal,“ řekl Gordon. „Věř mi, Servici, že bys to s tímto ptákem beztak nikam nepřivedl, a nezapomínej, že se nesmí všechno z Wyssova románu brát tak docela vážně.“

Takhle skončilo toto dobrodružství a malí nemuseli nijak naříkat, že „na pštrosu nejeli“.

V prvních dnech listopadu se zdálo být počasí příznivé pro delší výlet, při kterém by byl prozkoumán západní břeh jezera až k severnímu okraji. Obloha byla čistá, teplota dost snesitelná, takže mohli bez obavy strávit několik nocí pod širým nebem. Byly tedy ihned vykonány přípravy.

Této výpravy se měli účastnit lovci osady, a tentokrát se k nim přidal Gordon. Nad ostatními chlapci, kteří zůstali ve French Cavern, měl bdít Briant s Garnettem. Později, před koncem jara, chtěl Briant sám podniknout jinou výpravu, jejímž cílem bylo navštívit dolní část jezera, což se mělo stát na jole, a to tak, že by pluli buď při břehu, nebo přímo přes jezero, neboť podle mapy byla jeho šíře od French Cavern jen čtyři nebo pět mil.

Když bylo všechno připraveno, vydali se ráno dne 5. listopadu, když se rozloučili se svými druhy, na cestu Gordon, Doniphan, Baxter, Wilcox, Webb, Cross a Service.

Ve French Cavern se tím denní pořádek nijak nezměnil. Po hodinách věnovaných výuce se zaměstnávali podle svého zvyku Iverson, Jenkins, Dole a Costar lovem ryb v jezeře i řece – což byla pro ně nejmilejší zábava. Poněvadž však Moko neprovázel mladé průzkumníky, nesmíme z toho soudit, že by si směli stýskat na špatnou kuchyni. Copak tu nebyl Service, který přece tak často pomáhal plavčíkovi při jeho kuchyňských přípravách? Ten se však právě

pro tyto své vlohy účastnil výpravy. Kdoví zda ještě neměl naději, že by se opět shledal se svým pštrossem?

Gordon, Doniphan a Wilcox byli ozbrojeni puškami, kromě toho měli všichni za pasem revolvery. Lovecké nože a dvě sekery doplňovaly jejich výzbroj. Pokud by to bylo možné, měli použít střelný prach a olovo pouze k obraně, kdyby byli napadeni, nebo ke skolení zvěře v případě, kdyby se jí nemohli zmocnit snazším a lacinějším způsobem. K tomu cíli měl s sebou Baxter bolas a laso, s nimiž zacházet se již delší dobu cvičil. Tento Baxter byl poněkud prudký chlapec, ale jinak velice obratný a zejména v užívání těchto loveckých pomůcek velice zručný. Až do chvíle výpravy se ovšem cvičil jen na nehybných předmětech, z čehož se ještě nedalo soudit, že by je s úspěchem mohl použít i proti prchajícímu zvířeti. O tom se však dozvíme později.

Gordon nezapomněl vzít s sebou i skládací gumový člun, který se dal snadno unést, neboť byl složen jako brašna a vážil jen dvanáct liber. Na mapě byly totiž naznačeny dva výtoky z jezera, které pomocí skládacího člunu měly být překonány, kdyby se nedaly přebrodit.

Gordon vzal s sebou také kopii mapy Françoise Baudouina, aby se jí podle potřeby mohli řídit, a z ní poznali, že západní břeh Family Lake i se svými zátocinami měřil asi osmnáct mil. Výprava tedy, když počítáme cestu tam a zpět, vyžadovala nejméně tři dny, pokud by nebyli zdrženi nějakou nepředvídanou překážkou.

Phann byl neustále vpředu a Gordon se svými druhy zanechali Traps Woods nalevo a rychle kráčeli dál po písčité půdě lemující břeh.

Když urazili dvě míle, překročili hranici, ke které se dostali na předchozích výletech od zařízení se ve French Cavern.

V těchto místech bujely vysoké traviny nazvané *cortadery*^[13], které podobajíce se křovinám rostly do výšky, v níž zapadali i větší chlapečci až po hlavu.

Výprava se tím poněkud opozdila, avšak nemuseli toho nijak litovat, neboť Phann se najednou zastavil před pultuctem otvorů vedoucích k doupatům.

Patrně tam Phann zvěřil nějaké zvíře, které mohli snadno v jeho brlohu zabít. Doniphan také již přiložil pušku k líci, když jej Gordon zadržel.

„Šetři střelný prach, Doniphane,“ řekl mu, „prosím tě, neplýtvěj střelným prachem!“

„Ale kdo ví, Gordone, není-li tu pro nás přichystána snídaně?“ odpověděl mladý lovec.

„A také oběd?“ podotkl Service, který se již shýbal před jedním z doupat.

„Jsou-li v nich zvířata,“ řekl Wilcox, „pomůžeme jim, aby vyšla, a nebude to stát ani brok.“

„Jak to?“ zeptal se Webb.

„Vykouříme brlohy, jako se to dělá při lovu kun a lišek.“

Mezi houštinami *cortader* byla země pokryta suchou trávou, kterou Wilcox rychle u vchodu děr zapálil. Ve chvílce vyběhlo asi dvanáct napůl udušených hlodavců, kteří se marně snažili uprchnout. Byli to králíci nazývaní tukotukové, z nichž několik jich skolili sekerou Service s Webbem, zatímco tři zakousl Phann.

„To bude výborná pečínka!“ zvolal Gordon.

„A já ji upravím!“ zvolal Service, jenž už už chtěl dokázat, jakým je mistrem v kuchařském umění. „Chcete-li, hned na místě...!“

„Až na naši první zastávce,“ odpověděl Gordon.

Potřebovali celou půlhodinu, než se dostali z tohoto malého lesa, který tvořily cortadery. Za nimi se objevilo opět pobřeží s písčnými naplaveninami, jejichž neobyčejně jemný písek se zdvihal po každém závanu větru.

V té chvíli měli již Auckland Hill za sebou alespoň dvě míle na západ. Jevilo se to ze směru, jakým se strmý skalní břeh skláněl od French Cavern až k zálivu Seagulla. Celá tato část ostrova byla pokryta lesem, svlažovaným potokem, jemuž dali jméno Dike Creek a jímž prošli Briant a jeho druhové již při první výpravě k rozlehlému jezeru.

Podle mapy se vléval tento potok do jezera. A právě k ústí tohoto potoka se dostali chlapci v jedenáct hodin dopoledne, když urazili šest mil cesty.

Na tomto místě, pod překrásnou sosnou, jejíž větve se skláněly jako deštník, učinili zastávku. Mezi dvěma balvany byl rozdělán oheň, který živili suchým klestím. O něco později dva tukotukové, Servicem stažení a vykuchaní, se opékali nad kmitavými plameny. Není snad nutné říkat, že zatímco Phann, leže před ohništěm, vdechoval příjemnou vůni zvěřiny, mladý kuchař dával dobrý pozor, aby se pečeně propekla po obou stranách.

Poobědvali s velikou chutí a také neměli důvod vytýkat vady prvnímu pokusu Service v kuchařském umění. Tukotukové je nasýtily a nebylo nutné, aby sáhli na potraviny, které si nesli v brašnách, kromě sucharů, jež pojídali místo chleba. A ještě ani těmi neplýtvali, neboť měli dostatek masa, a to výborného masa, s příchutí vonných bylin, které sloužily těmto hlodavcům za potravu.

Potom přešli potok, a protože se dal přebrodit, nemuseli použít gumový člun, což by si vyžádalo více času.

Protože se pobřeží jezera stávalo pomalu bažinatým, museli se dát po okraji lesa, avšak dohodli se, že sestoupí znovu na východ, jakmile by to povaha půdy dovolila. Všude našli stejné druhy stromů ladného vzrůstu, břízy, buky, věčně zelené duby i smrky různých odrůd. Množství překrásných ptáků poskakovalo z větve na větev, jako černé žluvy s červenou chocholkou, lejskové s bílou chocholkou, střízlíci druhu *scytalop*^[14], na tisíce žlun se chechtalo pod listím, zatímco pěnkavy, skřiváci a kosi zpívali z plna hrdla. Ve vzdušných výšinách kroužili kondoři, supi a několik párů velice žravých *caracari*^[15], kteří nejraději navštěvovali krajiny Jižní Ameriky.

Service, který si vzpomněl na Robinsona Crusoea, litoval, že mezi ptactvem ostrova nebyli zastoupeni také papoušci. Nemohl-li zkrotit pštrosa, snad by byl některý z těch žvatlavých ptáků méně vzpurný? Ani jediného však nespátřil.

Zvěře tam bylo mnoho – mýši, pásovci malí a zejména takzvaní grusové, podobající se poněkud jeřábům. Gordon nedokázal překazit Doniphanovi radost, aby zastřelil pižmoně střední výšky, který měl být upraven příští den k obědu, pokud by neposloužil k večeři.

Jinak nebylo nutné ubírat se lesem, kde byl pochod dost obtížný. Postačilo jít po okraji, a proto šli tak až do pěti hodin večer. Tu však druhý proud vody široký ani čtyřicet stop jim zabránil ubírat se dál.

Byl to jeden z výtoků jezera, jenž, když obešel na severu Auckland Hill nad zálivem Seagulla, vtékal do Tichého oceánu.

Gordon rozhodl, že se na tomto místě zastaví. Dvanáct mil pěšky za den bylo dost. Zatím se jim zdálo být nevyhnutelné, dát jméno tomuto proudu, a protože si chtěli na jeho břehu odpočinout, dali mu jméno Stop River.

Ležení bylo zřízeno pod krajními stromy pobřeží. Grusy uschovali pro příští den, a tak i tentokrát byli hlavním jídlem tukotukové a Service se opět vyznamenal. Avšak spánek se hlásil stejně naléhavě jako hlad, a tak otvírala-li se ústa hladem, zavíraly se oči spánkem. Rozdělal tedy veliký oheň, před kterým se každý uložil, když se předtím zahalil do své příkrývky. Planoucí zář hranice, o kterou se střídavě starali Wilcox a Doniphan, aby neuhaslá, měla udržovat dravé šelmy v uctivé vzdálenosti.

Zkrátka nepříhodilo se nic, a za svítání byli všichni připraveni na další cestu.

Avšak jenom dát jméno řece, to nestačilo. Museli ji také přejít, a protože tam nebyl brod, použili skládací člun. Tato křehká hračka však unesla jen jedinou osobu, a proto museli sedmkrát přeplout z levého břehu na pravý břeh Stop River, což vyžadovalo celou hodinu času. Na tom však nezáleželo, jen když se zásoby potravin a střeliva nesmáčely.

Phann se však nijak neobával, že si namočí nohy, vrhl se do vody a za chvíli byl na druhém břehu.

Pobřeží již nebylo bažinaté a Gordon navrhl, aby opět sešli ke břehu jezera, kam se před desátou hodinou dostali. Po snídani, skládající se z několika usmažených řízků z pižmoně, se vydali dále na sever.

Z ničeho se zatím nedalo soudit, že by již byl nablízku konec jezera. Východní obzor byl stále nepřetržitou čarou dělicí vodu a oblohu. Když se pak Doniphan v poledne díval dalekohledem, zvolal:

„Tamhle je již protější břeh!“

Všichni se zahleděli označeným směrem, kde několik korun stromů vyčnívalo nad vodou.

„Nezastavujme se,“ radil Gordon, „a snažme se, ať tam do tmy dorazíme.“

Vyprahlá pláň, plná dlouhých, písečných nánosů, na níž jen tu a tam se jevilo trochu trsů a rákosí, se rozšiřovala směrem na sever, až kam stačil zrak dohlédnout. Chairman Island se ve své severní části jevil jen širou písečnou rozlohou, která tvořila zřejmě opak k bujně zelenému stromoví středu, a právem ji tedy mohl Gordon pojmenovat Sandy Desert, tedy Písečná poušť.

Ve tři hodiny se protější břeh, který se stácel k severovýchodu obloukem, majícím v obvodu asi dvě míle, objevil úplně. Tento kraj se zdál být naprosto bez živých tvorů, kromě mořských ptáků, jako kormoránů, bouřňáků a potápek, kteří přes něj přelétali k pobřežním skalám.

Skutečně, kdyby byl *Seagull* vyhozen do těchto končin, museli by se mladí trosečníci po spatření této neplodné země domnívat, že jsou zbaveni všech prostředků. Marně by hledali uprostřed této pouště náhradu za pohodlné obydlí French Cavern. Kdyby se pak škuner nehodil již za obydlí, nevěděli by ani, kde najít útočiště.

Nebylo nyní vhodné, aby se vydali dále tímto směrem za úplným prozkoumáním této části ostrova, která se zdála být neobydlená? Nebo by snad bylo lepší ponechat druhé výpravě prozkoumání pravého břehu jezera, kde jiné lesy mohly poskytnout nová bohatství? Ano, zajisté. Ostatně, ležel-li Chairman Island v blízkosti americké pevniny, bylo tedy nutné hledat souš z východní strany.

Avšak na návrh Doniphana bylo domluveno, že dojdou až na konec jezera, který nebyl již asi daleko, neboť bylo patrné, jak se oba jeho břehy stále více přibližovaly.

To také bylo provedeno, a jakmile se setmělo, vyhledali odpočinek u malé zátoky v severním koutu Family Lake.

V těch místech nebyly ani stromy, ani tráva, mech nebo uschlý lišejník. Pro nedostatek paliva se museli spokojit s potravinami, které si přinesli v brašnách, a protože jim příroda neposkytla žádný úkryt, ulehli na písčíně, na níž rozložili své pokrývky.

A tuto první noc nic neporušilo ticho písečné pouště.

XV. KAPITOLA

Cestou k domovu – Výprava na západ – Trulca a algarroba – Čajovník – Bystřina Dike Creek – Lama vikuňa – Neklidná noc – Guanako – Baxterova zručnost v házení lasem – Návrat do French Cavern

Asi dvě stě kroků od zátoky se zdvihal písečný násep, vysoký asi padesát stop – skvělá vyhlídka, ze které Gordon a jeho kamarádi mohli dost daleko přehlédnout krajinu.

Sotva vyšlo slunce, pospíchali, aby došli na jeho vrchol.

Když tam vystoupili, ihned zamířili dalekohledem na sever.

Jestliže se širá písečná poušť rozkládala až k pobřeží oceánu, jak to bylo patrné z mapy, nebylo možné dohlédnout na její konec, neboť obzor oceánu se šířil ve vzdálenosti více než dvanácti mil na sever a více než sedmi mil na východ.

Zdalo se tedy zbytečné pátrat v severní části Chairman Island.

„Nuže,“ zeptal se Cross, „co budeme dělat nyní?“

„Vrátíme se,“ odpověděl Gordon.

„Nejdříve se však nasnídáme,“ pospíšil si připomenout Service.

„Připrav tedy hostinu!“ odpověděl Webb.

„Máme-li se tedy vrátit,“ ozval se Doniphan, „neměli bychom se dát jinou cestou, kterou bychom se dostali do French Cavern?“

„Pokusíme se o to,“ odpověděl Gordon.

„Mně alespoň se zdá,“ dodal Doniphan, „že naše výprava bude teprve tehdy úplná, dáme-li se podél pravého břehu Family Lake.“

„To by trvalo trochu dlouho,“ odpověděl Gordon. „Podle mapy bychom museli urazit třicet až čtyřicet mil, což by mohlo trvat čtyři nebo pět dnů, a to v případě, že bychom nenarazili na žádnou překážku. A tam dole ve French Cavern by se zbytečně znepokojili, a bude lépe, když je obav zbavíme.“

„Avšak,“ pokračoval Doniphan, „dříve nebo později bude nutné, abychom poznali tuto část ostrova.“

„Zajisté,“ odpověděl Gordon, „a také chci za tím účelem uspořádat výpravu.“

„A právě proto,“ vmísil se do řeči Cross, „má Doniphan pravdu. A bylo by výhodné, abychom nešli zpět stejnou cestou.“

„To je pravda,“ odpověděl Gordon, „a navrhuji, abychom šli po pobřeží jezera až k Stop River a pak přímo k pobřežní vysočině, podél jejíhož úpatí půjdeme dál.“

„A proč máme jít po břehu, po kterém jsme již šli sem?“ zeptal se Wilcox.

„Ovšem, Gordone,“ připojil Doniphan, „proč nemáme volit kratší cestu přes tuto písečnou pláň, abychom došli k prvním stromům Traps Woods, k nimž jsou to jen asi tři nebo čtyři míle na jihovýchod?“

„Protože musíme přejít Stop River,“ odpověděl Gordon. „Bezpečně víme, že ji lze překročit tam, kde jsme ji překonali včera, zatímco níže bychom se mohli dostat do úzkých, kdyby byla řeka příliš prudká. Nevkročíme proto do lesa dřív, dokud nebudeme na levém břehu Stop River. To jediné pokládám za moudré.“

„Jen vždy moudře, Gordone!“ zvolal Doniphan s jakýmsi nádechem ironie.

„Opatrnosti nikdy nezbyvá!“ odpověděl mu Gordon.

Potom se všichni pustili po svahu nánosu, dorazili na místo odpočinku, snědli pár sucharů a studené zvěřiny, složili své pokrývky, uchopili zbraně a rychlým krokem nastoupili cestu, kterou se ubírali minulý den.

Obloha byla zcela bez mráčků. Lehoučká mlha se vznášela nad jezerem. Dal se předvídat krásný den. Gordon si jen přál, aby takovéto počasí potrvalo alespoň šestatřicet hodin, neboť chtěl během této doby dorazit do French Cavern.

Od šesti hodin ráno až do jedenácti hodin ušli bez námahy devět mil od konce jezera až ke Stop River. Cestou se nepříhodilo nic neobyčejného, jediné že v blízkosti řeky zastřelil Doniphan dva nádherné dropy chocholaté s černým peřím, promíšeným nahoře červeným a dole bílým, což ho přivedlo do výborné nálady. Neméně také Service, který byl neustále připravený oškubávat, kuchtat a péci jakoukoliv zvěřinu.

To také učinil o hodinu později, když on i ostatní chlapci se převezli přes vodní proud ve skládacím člunu.

„Zde jsme konečně pod stromy,“ řekl Gordon, „a doufám, že se Baxterovi naskytne příležitost použít lasa nebo bolas.“

„Až dosud alespoň nic podivuhodného neučinily,“ odpověděl Doniphan, který kromě pušky a karabiny všemi ostatními loveckými pomůckami opovrhoval.

„A co by také svedly s ptáky,“ odpověděl Baxter.

„S ptáky jako se čtyřnožci, Baxtere, nemám k nim důvěru.“

„Já také ne,“ dodal Cross, vždy připravený podporovat svého bratrance.

„Jen počkejte, až se Baxterovi naskytne příležitost je upotřebit, a pak sud'te!“ odpověděl Gordon. „Já alespoň jsem si jistý, že se nemine. Jestliže nám jednoho dne dojde střelivo, laso a bolas nám nebudou chybět nikdy.“

„Ale bude chybět zvěř,“ vzdoroval nepolepšitelný chlapec.

„Uvidíme,“ odpověděl Gordon, „a nyní snídejme!“

Přípravy však vyžadovaly více času, neboť Service chtěl, aby se drop důkladně propekl. Měli tento opeřenec zahnat hlad mladých žaludků, musel být skutečně dost veliký. Tento druh dropů, kteří vážili až třicet liber a měřili od zobáku až k ocasu téměř tři stopy, patřil k největším členům rodu *gallinace*^[16]. A také byl sněden do posledního kousku, dokonce do poslední kůstky, neboť Phann, který dostal kosti, nezanechal právě tak nic jako jeho páni.

Po snídani chlapeci vnikli do dosud neznámé části Traps Woods, jimiž protékala Stop River, dříve než se smísila s vodami Tichého oceánu. Mapa naznačovala, že její běh se stácel k severozápadu, tekla až na konec skalnatého pobřeží, a že její ústí se nacházelo za předhořím, které nazvali False Sea Point. Gordon si umínil, že opustí břeh Stop River, protože kdyby šli dál podél řeky, zabočili by na opačnou stranu od French Cavern. Chtěl co možná nejkratší cestou dorazit k prvním výběžkům Auckland Hill a podél jejich úpatí sestupovat na jih.

Když pomocí kompasu Gordon stanovil, kde se nacházeli, dal se přímo na západ. V jižní části Traps Woods byly stromy řidší a byla tam také volnější cesta, neboť tam nebylo tolik travin a houští.

Mezi buky a břízami se otvíraly tu a tam malé paseky, kam vnikaly sluneční paprsky. Divoké květiny tu střídaly nádherné barvy květů se svěží zelení stromů a kobercem trav. Na několika místech se kolébal překrásný květ stračky, na lodyze dva až tři stopy vysoké. Natrhali několik těchto květů, jimiž Service, Wilcox a Webb okrášlili své vesty.

Gordon zde pak učinil znamenitý nález. Jeho botanické vědomosti častokrát prospěly malé osadě. Jeho pozornost vzbudil hustý keř s málo vyvinutým listím, na jehož trnitých větvích byly červené plody velikosti hrachu.

„To jsou jahody nazývané trulca, nemýlím-li se!“ zvolal. „Plody, které indiáni používají na mnoho způsobů.“

„Jsou-li jedlé,“ odpověděl Service, „pochutnejme si. Nic nás to nestojí.“

A dřív než mu v tom mohl Gordon zabránit, rozmáčkl Service asi dva nebo tři plody mezi zuby.

Avšak jak se šklebil a co se mu jeho kamarádi nasmáli, když rychle vyplivl plno slin, které vyvolala hořkost tohoto plodu ze slinných žláz!

„A ty ještě řekneš, že se dají jíst, Gordone!“ zvolal Service.

„Neřekl jsem, že jsou jedlé!“ hájil se Gordon. „Indiánům slouží tyto plody k výrobě likéru, který vzniká kvašením. Myslím si, že takový nápoj by byl pro nás výborným prostředkem, kdyby nám jednou došla brandy. Ovšem museli bychom si počínat co nejstřídměji, neboť stoupá do hlavy. Natrhejme tedy těchto jahod asi pytel a ve French Cavern s nimi provedeme pokus.“

Plody se nedaly trhat tak snadno, neboť je obklopovaly stovky ostnů. Avšak když větve zatřásl, jak brzy Baxter a Webb zjistili, spadlo jich mnoho na zem. Naplnili jimi celý tlumok a vydali se dál.

Na další cestě našli lusky jiné křoviny, která rostla pouze v sousedních zemích Jižní Ameriky, a také ty natrhali. Byly to lusky takzvané *algarroby*^[17], jejíž plody dávaly kvašením také velice silný likér. Tentokrát je však Service již neokusil a dobře udělal. Algarroba chutná totiž zpočátku docela sladce, brzy však působí v ústech bolestné pálení a teprve po delším návyku bylo možné pojídat bezbolestně její zrnka.

Konečně odpoledne asi čtvrt míle před úpatím Auckland Hill učinili nový nález, neméně skvělý. Les poskytoval úplně změněný obraz. Protože vzduch a teplo mohly lépe proudit mýtinami, vyvinula se tu podivuhodná flóra. Stromy zde rozkládaly své široké větve do šedesáti až osmdesáti stop a mezi nimi povykovalo množství žvatlavého ptactva. K nejkrásnějším druhům zde patřil antarktický buk, který po celý rok zachovával něžnou zeleň svého listí. Kromě toho tam rostly ve skupinách poněkud nižší, ale přesto krásné na pohled, takzvané *winters*, jejichž kůra se dala upotřebit místo skořice, což bylo vítané koření pro mistra kuchaře French Cavern.

Gordon také objevil mezi těmito rostlinami čajovník, nazývaný *pernettya*^[18] z rodu *vaccini*^[19], který roste i ve vyšších zeměpisných šířkách a jehož vonné listy svařeny dávaly velice zdravý nápoj.

„Tím můžeme doplnit své zásoby čaje,“ řekl Gordon. „Vezmeme zatím jen několik hrstí tohoto listí a později si ho natrháme na celou zimu.“

Byly asi čtyři hodiny odpoledne, když dorazili k Auckland Hill, téměř u samého jeho severního konce. Ačkoliv se v těchto místech zdál poněkud nižší než kolem French Cavern, nebylo přesto možné vylézt po jeho svahu, který spadal kolmo. Avšak na tom nezáleželo, neboť se jednalo jen o to, aby se podél něho dostali k řece Zealand.

O dvě míle dál zaslechli hukot bystřiny, která se zpěněna vrhala úzkou průrvou skrze pobřežní vysočinu a dala se poněkud výš přebrodit.

„To bude asi tatáž řeka, kterou jsme objevili na první výpravě k jezeru,“ mínil Doniphan.

„Snad stejná, přes kterou byl položen přechod z plochých balvanů?“ zeptal se Gordon.

„Zajisté!“ odpověděl Doniphan, „a právě proto jsme ji nazvali Dike Creek.“

„Nuže, utáboříme se na jejím pravém břehu,“ řekl Gordon. „Je již pět hodin, a protože musíme ještě jednu noc strávit pod širým nebem, stane se to u tohoto potoka a pod klenbou velikých stromů. Zítرا večer, nepotkáme-li žádné překážky, doufám, že již budeme spát na svých lůžkách v hale.“

Service připravoval večeři, pro kterou uschoval druhého dropa. Stále pečeně a opět pečeně, ale bylo by nespravedlivé vytýkat to Servicemu, který neměl možnost měnit jídelní lístek.

Gordon a Baxter si zatím vyšli do lesa. Jeden, aby hledal nové křoviny a rostliny, druhý s úmyslem, aby mohl upotřebit své laso a bolas, již také proto, aby byl jednou učiněn konec Doniphanovým úsměškům.

Oba učinili jen asi sto kroků houštinou, když Gordon, kývaje rukou na Baxtera, ukazoval na houf zvířat, která si hrála na trávníku.

„Jsou to kozy?“ řekl Baxter šeptem.

„Ano, anebo alespoň zvířata, která se kozám podobají,“ odpověděl Gordon. „Budeme se snažit jich zmocnit.“

„Živých?“

„Ovšemže živých, Baxtere, a dobře, že tu není také Doniphan, neboť by některé zastřelil a ostatní by zahnal na útěk. Přibližme se potichu, aby nás nezvěřila.“

Tato ladná zvířata, bylo jich asi šest, neměla o tom ani potuchy. Avšak, větříc nějaké nebezpečí, jedna z koz – nepochybně samice – nasávala vzduch a již se chystala dát se se svou družinou na útěk.

Vtom něco zafičelo vzduchem. Bolas vyletěly z Baxterovy ruky, který byl jen asi dvacet kroků vzdálen od stáda. Obratně a prudce vrženy, otočily se kolem jedné z koz, zatímco ostatní zmizely v houštinách.

Gordon i Baxter si pospíšili ke koze, která se marně snažila vyprostit z osidel. Byla chycena, zabráněno jí v útěku, a s ní zároveň i dvě mlád'ata, která pudově zůstala u své matky.

„Hurrrá!“ zvolal Baxter, který nemohl odolat, aby svou radost nedal najevo hlasitým výkřikem. „Hurrrá! Jsou to opravdu kozy?“

„Nikoliv,“ odpověděl Gordon, „myslím spíš, že jsou to lamy, jimž se říká vikuně.“

„A dávají mléko?“

„Ovšemže ano.“

„Nuže, máme dojnice!“

Gordon se nemýlil. Vikuně jsou opravdu podobny kozám, avšak jejich paznehty jsou o něco delší, rouno krátké, ale jemné jako hedvábí, hlavu mají malou a opatřenou rohy. Tato zvířata žila hlavně v pampách Ameriky a také v sousedních územích Magellanova průlivu.

Lze si představit, jak byli uvítáni Gordon a Baxter, když se vrátili do ležení. Jeden vedl vikuňu na provaze, kterým byla chycena, druhý nesl pod každou paží jedno mládě. Protože matka je dosud krmila, dalo se soudit, že je bez obtíží odchovají. Nebyl to snad začátek velikého stáda, který sliboval dobrý užitek pro obyvatele malé osady? Doniphan ovšem litoval, že si nechal uniknout tak pěknou příležitost a nevystřelil si. Avšak protože záleželo na tom, aby dostali tuto zvěř živou, nezastřelenou, musel uznat, že bolas byly k tomu mnohem vhodnější než střelná zbraň.

Obědvali, či vlastně večeřeli v dobré náladě. Vikuňa, přivázaná ke stromu, si nedala bránit a pásala se, zatímco její mlád'ata poskakovala kolem ní.

Avšak noc nebyla tak klidná jako na pláni Sandy Desert. Tato část lesa byla navštěvována nebezpečnějšími šelmami, než byli šakalové, které lze snadno poznat podle řevu, jenž zněl najednou jako vytí a štěkot. Ve tři hodiny ráno byli náhle probuzeni, a tentokrát děsným řevem zcela nablízku.

Doniphan, jenž byl na stráž u ohně, nepustil ani pušku z ruky – nechtěl zpočátku ani své druhy probudit. Avšak řev se stal tak hrozným, že Gordon a ostatní procitli sami.

„Co se děje...?“ zeptal se Wilcox.

„V okolí se nepochybně potuluje několik šelem,“ řekl Doniphan.

„Jsou to patrně jaguáři nebo pumy,“ vysvětloval Gordon.

„Jedni horší než druzí.“

„Ne docela, Doniphane, puma je méně nebezpečná než jaguár. Ale ve smečce jsou šelmy velice nebezpečné.“

„Jsme připraveni na jejich uvítání,“ odpověděl Doniphan.

Postavil se na obranu – ostatní chlapci si připravili své revolvery.

„Střílejte, až budete mít jistou ránu!“ velel Gordon. „Ostatně myslím, že oheň zabráni těmto šelmám, aby se přiblížily.“

„Jsou již docela blízko!“ zvolal Cross.

Skutečně, smečka již byla nedaleko ležení, soudě podle chování Phanna, kterého Gordon jen stěží zadržel. Bylo však naprosto nemožné rozeznat nějakou postavu v hluboké tmě lesa.

Nepochybně byly tyto šelmy zvyklé napájet se v noci na tomto místě. Protože pak našly místo obsazené, projevovaly svou nevoli hrozným řevem. Avšak měly se spokojit jen tím, nebo by se odvážily k útoku, jehož následky mohly být hrozné...?

Náhle se ve vzdálenosti asi dvaceti kroků objevily ve tmě dva svítící pohyblivé body. Téměř současně zahřměl výstřel.

Byl to Doniphan, jenž vypálil ránu, na kterou zvíře odpovědělo ještě děsnějším řvaním. Ostatní chlapci i on namířili již revolvery, kdyby se snad šelmy vrhly na tábor.

Baxter, jenž uchopil hořící poleno, mrštil jím prudce směrem, kde se objevily ty oči, planoucí jako žhavé uhly.

Okamžik nato šelmy, z nichž jednu Doniphan zcela jistě postřelil, ustoupily a zmizely v hlubinách Traps Woods.

„Ukázaly paty!“ zvolal Cross.

„Šťastnou cestu!“ dodal k tomu Service.

„Nemohou se ještě vrátit?“ zeptal se Cross.

„To asi sotva,“ odpověděl Gordon, „ale bděme až do svítání.“

Znovu přiložili na oheň, který jasně plápolal až do jitřních červánků. Pak chlapci opustili ležení a vnikli do houštiny, aby se přesvědčili, nebyla-li některá ze šelem skolená ranou z pušky.

Asi o dvacet kroků dál se jevilo na zemi široké tratoliště krve. Šelma mohla ještě prchnout, avšak snad by ji našli, kdyby se pustili s Phannem po její stopě. Gordon však soudil, že by bylo zbytečné odvažovat se příliš hluboko do lesa.

Otázka, zda se setkali s jaguáry, nebo pumami, či s jinými neméně nebezpečnými šelmami, zůstala tedy nerozluštěna. Hlavní však bylo, že Gordon a jeho kamarádi vyvázli zdraví a bez pohromy.

V šest hodin ráno byli již na cestě. Nesměli ztrácet čas, pokud chtěli urazit za den devět mil, které dělily Dike Creek od French Cavern.

Service a Webb se nabídli, že ponесou mláďata, jejich matka se potom nedala příliš prosit a následovala Baxtera, jenž ji vedl na provaze.

Cesta podél Auckland Hill neposkytovala mnoho zajímavého. Nalevo se prostírala clona stromů, které tvořily chvíli téměř neprostupné houštiny, chvíli pak seskupení vroubící lesní mýtiny. Napravo se zdvihala strmá vápencová stěna, žíhaná vrstvami různých hornin, která se k jihu zvyšovala.

V jedenáct hodin učinili první odpočinek, aby něco pojedli, a tentokrát, aby neztráceli čas, spokojili se zásobami z tlumoků a hned se dali zase na pochod.

Cesta ubíhala docela klidně a rychle a zdálo se, že je již nic nezdrží, když asi ve tři hodiny odpoledne zahřměla pod stromy nová rána.

Doniphan, Webb a Cross, provázeni Phannem, byli asi sto kroků před námi, takže je ostatní chlapani neviděli, když zaslechli jejich výkřiky:

„Pozor...! Pozor!“

Měly tyto výkřiky upozornit Gordona, Wilcoxe, Baxtera a Service, aby si dávali pozor?

Náhle z houštiny vyběhlo veliké zvíře. Baxter, který měl již připravené laso, zatočil jím několikrát nad hlavou a vymrštil.

To se stalo právě včas. Smyčka dlouhé šňůry se zadrhla kolem krku zvířete, které se marně pokoušeno z ní vyprostit. Ale protože bylo silné, jistě by Baxtera odtáhlo, kdyby Gordon, Wilcox a Service neuchopili konec lasa, který otočili kolem kmene stromu.

Téměř současně vyšli z lesa Webb a Cross a za nimi Doniphan, jenž ve velice špatném rozmaru volal:

„Zlořečené zvíře! Jak jen jsem je mohl minout?!“

„Baxter je však neminul,“ odvětil Service, „už je máme, a živé!“

„Co na tom, když je musíme přece jenom zabít,“ odpověděl Doniphan.

„Zabít?“ odvětil Gordon. „Zabít, když nám vběhne do cesty, aby nám sloužilo jako příprěž?“

„Tohle?“ zvolal Service.

„Vždyť je to guanako, druh lamy,“ vysvětloval Gordon, „a ti jsou velice vyhledávaní v hřebčincích Jižní Ameriky.“

Ať tomu bylo jakkoliv, tento guanako se jevil být velice užitečným. Doniphan však přesto litoval, že se mu nepodařilo ho zastřelit. Avšak bál se to projevít a pozorně si prohlížel tohoto krásného zástupce fauny Chairman Island.

Ačkoliv v přírodopisech býval guanako vřazen do čeledi velbloudů, nijak se nepodobal zvířeti toho jména, které bylo tak rozšířeno v severní Africe. Tento zde chycený, se štíhlým krkem, poněkud malou hlavou, dlouhýma a útlýma nohama – znamením velice rychlého zvířete –, červenožlutou srstí s bělavými skvrnami, by si v ničem nezádal s nejkrásnějšími koňmi

amerického plemene. V každém případě mohl být použit k rychlé jízdě, pokud by se jim ho podařilo nejdříve zkrotit a pak ochočit, což se v haciendách argentinských pamp nezdálo být ničím obtížným.

Ostatně toto zvíře bylo dost bojácné a ani se nepokusilo klást odpor. Jakmile je Baxter zbavil smyčky stahující mu hrdlo, dalo se vést na lasu tak snadno, jako by mělo uzdu.

Nedá se popřít, že tato výprava na sever Family Lake přinesla osadě veliký prospěch. Guanako, vikuňa s jejími dvěma jehňaty, nález čajovníku, trulcy a algarroby, to všechno zajišťovalo nejvřelejší uvítání Gordonovi a zvláště Baxterovi, jenž bez nějaké ješitnosti se nijak nechtěl vychloubat svými výsledky, jak by to jistě učinil Doniphan.

Gordon byl neobyčejně šťastným, když viděl, že bolas i laso poskytovaly tak výhodné služby. Ovšem Doniphan byl skvělým střelcem, na něhož se dalo bezpečně spoléhat v každém případě. Avšak jeho zručnost stála vždy trochu střelného prachu a olova. Gordon si tedy umínil, že své kamarády povzbudí, aby se cvičili v zacházení s těmito loveckými nástroji, které uměli indiáni tak výhodně používat.

Podle mapy měli ještě čtyři míle do French Cavern, a tak pospíchali, aby tam došli dříve, než by nastala noc.

Service měl sto chutí vyhoupnout se na guanaka a slavit vjezd na tomto „velkolepém oři“. Avšak Gordon k tomu nesvolil. Bylo také lepší počkat, až bude zvíře vycvičeno nosit jezdce.

„Myslím, že se tomu nebude příliš bránit,“ řekl. „Avšak v případě, že by se nedal osedlat, musí si alespoň zvyknout tahat náš vůz. Měj tedy strpení, Servici, a nezapomínej lekci, kterou ti dal pštros.“

K šesté hodině se přiblížili na dohled k French Cavern.

Malý Costar, který si hrál na Sport Terrace, oznámil Gordonův příchod. Ihned vyběhli Briant i ostatní a radostným „hurrá!“ vítali poutníky, vracející se po několika dnech.

XVI. KAPITOLA

Briantova starost o Jacquese – Postavení ohrady a stáje – Javorový cukr – Zničení lišek – Nová výprava k zálivu Seagulla – Zapřažený vůz – Pobití tuleňů – Vánoce – Hurrrá Briantovi

Po celý čas, co byl Gordon vzdálen, šlo ve French Cavern všechno jako na drátkách. Velitel malé osady musel pochválit Brianta, k němuž malí pojali nejvroucnější náklonnost. Kdyby nebyl Doniphan povahou tak hrdý a žárlivý, musel by sám – podle skutečné ceny – uznat výborné vlastnosti svého druha. To však nikdy neudělal a díky převaze, kterou měl proti Wilcoxovi, Webbovi a Crossovi, byli tito chlapi s ním vždy zajedno, kdykoliv se jednalo odporovat mladému Francouzovi, který svým vystupováním i povahou se tak značně lišil od svých druhů anglosaského původu.

Avšak Briant si toho v žádném případě nevšímal. Jednal, jak mu povinnost prikazovala, nestaraje se o to, jak o něm smýšleli ostatní. Největší starosti mu působilo pouze nevysvětlitelné počínání a chování jeho bratra.

Naposledy naléhal Briant na Jacquese novými otázkami, dostal však na ně odpověď: „Ne... bratře... ne... Nic mi není!“

„Ty mi něco tajíš, Jacquese?“ řekl mu. „Neděláš dobře! Ulehčil bys sobě i mně. Vždyť dobře pozoruji, jak jsi den ode dne smutnější, uzavřenější. Dej si říci! Jsem tvým starším bratrem. Mám na to právo, abych se dozvěděl příčinu tvého žalu. Co tě tedy trápí?“

„Bratře!“ odpověděl konečně Jacques, jako by nemohl déle snášet útrapy nějakého tajemství. „Co jsem učinil...? Ty, snad... ty bys mně odpustil... avšak druzí...“

„Druzí...? Druzí?“ zvolal Briant. „Co tím chceš říci?“

Oči chlapce se zalily slzami. Jakkoliv potom na něj bratr dotíral, vyrazil ze sebe jen:

„Později se to dozvíš, později!“

Lze si myslet, že takovouto odpovědí se Briantovy obavy ještě zvětšily. Co bylo tak hrozné v Jacquesově minulosti? Chtěl se to dozvědět za každou cenu. Jakmile se Gordon vrátil, sdělil mu Briant neúplné vyznání svého bratra a žádal jej, aby sám v této věci zakročil.

„Co nám to prospěje?“ odvětil moudře Gordon. „Lépe bude, když necháme Jacquese, aby jednal, jak sám uzná za vhodné. A co mohl spáchat...? Nějaký malý hřích, jehož význam zveličuje. Počkejme, až promluví sám!“

Příštího dne, 9. listopadu, se dali malí osadníci zase do díla. Práce bylo stále mnoho. Nejdříve muselo být vyhověno nárokům Moka, jehož zásoby se začaly povážlivě tenčit, ačkoliv jámy a oka v okolí French Cavern tu a tam poskytovaly kořist. Nejvíce postrádali nějaké veliké zvíře. K tomu cíli bylo nutné zhotovit tak silná oka, aby se do nich mohly chytit vikuně, pižmoni a guaculové, a nestálo by to ani trochu střelného prachu a olova.

Tím se zaměstnávali velcí po celý měsíc listopad – to znamená měsíc květen v šířkách severní polokoule.

Guanako, vikuňa a obě její mláďata od svého příchodu byly prozatímne uvázány k nejbližším stromům u French Cavern. Tam jim dlouhé provazy dovolovaly pohybovat se na větším prostoru. To všem stačilo pro dlouhé dny, avšak než by nastala zima, museli se jim chlapi postarat o nějaké snesitelné přístřeší. Gordon proto rozhodl, aby byly postaveny těsně na úpatí Auckland Hill na straně jezera, poněkud výš nad vchodem haly, stáj a ohrada, chráněné vysokým plotem.

Všichni se pustili do díla a pod vedením Baxtera byla zřízena skutečná tesařská dílna. Byla to milá podívaná na tyto horlivé chlapece, jak se oháněli více nebo méně obratně nástroji, které našli v bedně truhlárny škuneru. Jedni pracovali s pilou, druzí se sekerou a jiní s dlátem. Jestli se někdy práce nezdařila, neztráceli nijak dobrou náladu. Stromy střední výšky, uříznuté až u kořenů a pečlivě osekáné, sloužily jako kůly, které byly potřebné na ohrazení prostoru, který by stačil, aby pohodlně pojal asi tucet různých zvířat. Tyto hluboko do země zakopané, příčnými latěmi a prkny hustě obité kmeny úplně bránily všem pokusům divoké zvěře, kdyby se snad pokusila ohradu prolomit nebo přeskochit. Stáj byla postavena použitím obruby *Seagulla*, čímž bylo mnoho námahy mladým tesařům uspořeno. Nemuseli totiž rozřezávat kmeny na latě. Potom pokryli střechu hustými, dehtem napuštěnými plachtami, aby chránila před větry a lijáky. Hojně suchého steliva, které museli častěji obnovovat, čerstvá píce, skládající se z trávy, mechu a listí, jichž nanosili veliké zásoby – více nebylo zapotřebí, aby domácí zvířata zachovali v dobrém stavu. Garnett a Service, kteří se obzvlášť starali o ohradu a její obyvatele, byli brzy odměněni za svou péči, neboť guanako a lamy vikuně byly den ode dne důvěrnější a krotší.

Netrvalo dlouho a ohrada dostala nové hosty. Nejdříve se totiž chytil do jámy v lese ještě jeden guanako, poté následoval pár vikuní, sameček a samička, kterých se zmocnili Baxter s Wilcoxem, jenž si také počínal již dost obratně s bolasem. Dokonce měli zase nového nandua, kterého Phann zastavil v plném běhu. Přesvědčili se však, že s tímto se nedalo právě tak nic pořídít jako s prvním. Při nejlepší vůli nemohl Service, kterému pštros stále ležel v hlavě, vůbec nic pořídít.

Je samozřejmé, že guanako a vikuně, pokud nebyla postavena stáj, byli vždy na noc kvůli bezpečí odvedeny do zásobárny. Vytí šakalů, štěkání lišek a řev šelem zaznívaly často až u samého French Cavern a nebylo by vůbec moudré nechávat tato zvířata venku jim napospas.

Zatímco se Garnett a Service věnovali výhradně ošetřování těchto zvířat, Wilcox a někteří jeho kamarádi neustále bděli, aby oka a pasti byly v dobrém stavu, a každý den je kontrolovali. Kromě toho připadla starost také oběma nejmladším, Iversonovi a Jenkinsovi. Pro dropy, bažanty, perličky a tinamy musel být zřízen zvláštní dvorek, který dal Gordon postavit v koutě ohrady, a obě tyto děti se o něj musely starat – což ony prováděly s velikou horlivostí.

Jak je vidět, měl nyní Moko po ruce nejen mléko od ovcí vikuní, ale i vejce od drůbeže. Zajisté by nyní častěji upravil nějaké sladké pokrmy, kdyby mu Gordon nepřikázal co nejvíce šetřit cukrem. Pouze o nedělích a svátcích se objevily na stole nějaké zvláštní zákusky, na nichž se Dole a Costar jak se patří popásli.

Pokud však nebylo možné připravit si cukr, nedala se snad najít místo něho nějaká náhrada? Service, jenž měl vždy své Robinsony po ruce, neustále tvrdil, že nějaká bude nalezena. Gordon také hledal, a skutečně v houštinách Traps Woods našel celé seskupení stromů, jež se o tři měsíce později, v prvních dnech podzimu, okrášlily nádherným rudým listím.

„To jsou javory,“ vysvětloval, „cukernaté stromy.“

„Cože, stromy z cukru?“ zvolal Costar.

„To ne, ty mlsný jazýčku!“ poučoval Gordon. „Řekl jsem cukernaté! Tedy si ten svůj jazýček zase schovej!“

To byl jeden z nejdůležitějších objevů, který učinili mladí osadníci od svého usazení se ve French Cavern. Naříznutím kmene těchto javorů dostal Gordon tekutinu, a tato zhuštěná šťáva dala cukernatou hmotu. Ačkoliv co do jakosti se sladkostí nemohla rovnat výrobkům z

cukrové třtiny nebo buráků, byla nicméně tato látka velice drahocenná pro potřeby kuchyně, dokonce mnohem lepší než tekutiny jí podobné, prýštíci z bříz v období jara.

Byl-li zde cukr, mohli mít zanedlouho i likér. Moko, poučený Gordonem, pokusil se přivést do kvašení zrna trulky a algarroby. Když tato zrnka nejdříve pomocí těžké dřevěné palice v kádi rozmačkali, dostali tak alkoholickou látku, kterou bylo možné, pokud neměli javorový cukr, oslazovat teplé nápoje. Také zjistili, že lístky natrhané z čajovníku, co se týkalo vůně, se téměř vyrovnaly čínské rostlině. Chlapci nikdy nezapomněli při každé vycházce do lesa jich jistě množství natrhat.

Zkrátka Chairman Island poskytoval svým obyvatelům, pokud ne nadbytek, alespoň to nejnütnější. Co však velice postrádali – a toho bylo co litovat – byla čerstvá zelenina. Museli se spokojit naloženými zeleninami, kterých měli asi sto krabic, ale i těmi Gordon šetřil, jak mohl. Briant se sice pokusil osázet neudržované záhony zeleninou, z nichž několik hlíz a trsů francouzský trosečník zasadil na úpatí pobřežní vysočiny. Byl to však marný pokus. Naštěstí hojně bujel – jak si laskavý čtenář jistě pamatuje – na březích Family Lake celer, a protože s ním nemuseli šetřit, dobře nahrazoval čerstvou zeleninu.

Je úplně samozřejmé, že vzdušné sítě, které byly přes zimu nataženy na levém břehu řeky, byly přeměněny s návratem jara na lovecké sítě. Kromě jiných opeřenců do nich chytali koroptve menšího druhu a husy, které sem nepochybně přilétaly ze zemí ležících za jezerem.

Doniphan by rád prozkoumal širý kraj South Moors na druhé straně řeky Zealand. Avšak bylo by velice nebezpečné odvážit se do těchto bažin, které většinou plnily vody jezera smísené v době přílivu s vodami oceánu.

Wilcox a Webb chytili současně velké množství svišťů nazývaných *agutis*, kteří byli tak velcí jako zajíci, jejichž bílé a poněkud suché maso chutnalo částečně jako králičí maso, částečně jako maso divokého kance. Ovšem bylo velice nesnadné zmocnit se těchto rychlých hlodavců v běhu, třeba i pomocí samého Phanna. Stačilo však, jestliže u jejich doupat slabounce zahvzdali, aby je přilákali k východu, a pak je chytili. Častokrát přinesli mladí lovci také tchoře, rosomáky a zorily^[20], které se poněkud podobaly kunám svou krásnou černou, bíle žíhanou srstí, které však šířily odporný zápach.

„Jak jen mohou snést takovýto zápach?“ ptal se jednoho dne Iverson.

„Protože si na něj zvykli,“ odpověděl Service.

Jestliže řeka poskytovala hejna menších ryb, dodávalo Family Lake mnohem větší druhy, mezi jinými také pěkné pstruhy, kteří však i uvařením neztráceli svou mořskou příchuť. Kromě toho mohli každý den nachytat u zálivu Seagulla tresky, kterých tam bylo na tisíce. Když pak nadešel čas, kdy měli táhnout lososi nahoru proti proudu řeky Zealand, chtěl se Moko hojně zásobit těmito výtečnými rybami, které naloženy do soli by zajišťovaly skvělý pokrm po celou zimu.

V témže čase se zabýval Baxter na Gordonovu radu zhotovováním luků z pružných větví jasanů a šípů z rákosu, opatřených na jednom konci hřebínkem, aby Wilcox a Cross, nejlepší střelci po Doniphanovi, mohli občas skolit nějaké zvíře.

Ačkoliv se Gordon vždy postavil na odpor, kdykoliv se jednalo o vydání střeliva, přece jen se naskytlá příležitost, kdy musela jeho přísná spořivost ustoupit stranou.

Jednoho dne, bylo to 7. prosince, si jej vzal Doniphan trochu stranou a řekl mu:

„Gordone, jsme obklíčeni šakaly a liškami. V noci přicházejí ve smečkách, ničí naše pasti a odnášejí zvěř, která se do nich chytla. Tomu musíme jednou provždy udělat konec.“

„Neměli bychom snad nalíčit jámy?“ podotkl Gordon, neboť dobře pozoroval, kam Doniphan mířil.

„Jámy?“ odpověděl chlapec, který nenáviděl tyto prosté lovecké pomůcky. „Jámy! Ty by se tak ještě hodily na šakaly, kteří jsou dost hloupí, aby se někdy do nich dali chytit. Avšak lišky, to je jiná! Tyto šelmy jsou příliš prohnané a prohlédly všechny léčky, které jim nastrojil Wilcox. Během jedné nebo druhé noci bude naše ohrada zpustošena a z drůbeže na našem dvorku nic nezůstane.“

„Nuže, pokud to nejde jinak,“ odpověděl Gordon, „věnuji na ně několik tuctů nábojů. Avšak dej si pozor a střílej pouze najisto!“

„Dobrá, Gordone, můžeš být bez starosti! Příští noc se postavíme těm zvířatům vstříc a dáme jim co proto, že se sem dlouho ani neodvážejí!“

Tato likvidace lišek byla nutná. Lišky z krajů Jižní Ameriky byly, jak se zdálo, ještě lstivější než jejich evropské sestry. Skutečně také v okolí haciend působily neustálé škody a byly tak chytré, že překousaly i kožené řemeny, jimiž byli koně nebo jiná zvířata na pastvinách připoutána.

Jakmile nastala noc, šli Doniphan, Briant, Wilcox, Baxter, Webb a Cross na číhanou na okraj takzvaného *covertu*. Tak se nazývaly ve Spojeném království rozlehlé pláně, pokryté houštím a křovinami. Tento covert ležel blízko Traps Woods u pobřeží jezera.

Phanna lovci s sebou nevzali. Spíš by jim překážel, prozrazuje liškám jejich přítomnost. Ostatně nejednalo se zde o vyhledání stopy. Liška za nejprudšího běhu po sobě nezanechává pach a její pot je tak lehoučký, že ho ani nejlepší psi neucítí.

Bylo jedenáct hodin, když si Doniphan a ostatní chlapci lehli připraveni k ráně mezi houštiny divokých ostružin lemujících covert.

Noc byla velice tmavá.

Hluboké ticho nerušil ani nejjemnější vánek a mohli slyšet, jak se lišky plížily suchou trávou.

Krátce po půlnoci oznámil Doniphan příchod smečky těchto zvířat, která běžela přes covert, aby v jezeře uhasila žízeň.

Lovci netrpělivě čekali, až jich bylo pohromadě téměř dvacet, což trvalo dost dlouho, neboť se blížily velice opatrně, jako by již věřily nějaké nebezpečí. Vtom na Doniphanovo znamení zahřmělo několik výstřelů. Všechny zasáhly cíl. Pět nebo šest lišek se svíjelo na zemi, zatímco ostatní zmateny nevěděly, kam prchnout, byly většinou smrtelně zraněny.

Za svítání bylo nalezeno asi deset těchto zvířat natažených mezi travinami covertu. Protože byl tento lov po následující tři noci opakován, byla malá osada brzy zbavena těchto nebezpečných návštěv, které hrozily zkázou hostům ohrady. Tyto noční lovy jim přinesly padesát krásných stříbrošedých kožešin, které, ať už se použily na koberce, nebo na oděv, velice přispěly k pohodlí ve French Cavern.

Dne 15. prosince byla podniknuta veliká výprava do zálivu Seagulla. Protože bylo velice krásné počasí, svolil Gordon, aby se jí účastnila celá osada, což malí přijali s radostným jásotem.

Kdyby vyšli časně ráno, mohli být do tmy již zase zpět. V případě opoždění by strávili noc pod stromy.

Hlavním účelem této výpravy byl lov na tuleně, kteří v zimě čteně navštěvovali pobřeží Wreck Coast. Skutečně za večerů a nocí této dlouhé zimy bylo spotřebováno tolik oleje ke svícení, že už ho bylo velice málo. Ze zásoby svíček, zhotovených ještě francouzským

trosečníkem, měli již jen dva nebo tři tucty. Také olej, který našli v sudech na *Seagullu* a jímž naplňovali svítilny v hale, byl z větší části spotřebován – to starostlivého Gordona znepokojovalo.

Moko ovšem nastřádal hodně tuku, který poskytovala zvěř, ať už hlodavci, přežvýkavci, či ptáci. Ten byl však každodenním užíváním dost rychle vyčerpán. Nedal se však snad nahradit nějakou látkou, kterou poskytovala zcela sama příroda, anebo alespoň poněkud již hotovou? A nemohli si snad obyvatelé malé osady při nedostatku rostlinného oleje zajistit zásobu, abychom tak řekli, nevyčerpatelnou, živočišného oleje?

Zajisté že ano, kdyby se lovcům poštěstilo zastřelit nějaký počet tuleňů, kteří se vyhřívali na skaliskách zálivu *Seagulla* v teplém ročním období. Museli si však pospíšet, neboť tito obojživelníci se dlouho nezdržovali a vyhledávali jižnější končiny Tichého oceánu.

Tato výprava byla tedy velice důležitá a byly učiněny takové přípravy, že bylo možné očekávat nejlepší výsledky.

Po nějaký čas *Service* a *Garnett* velice dbali na to, a také s dobrým výsledkem, aby naučili oba *guanaky* tahat vůz. *Baxter* pro ně zhotovil chomouty z velké plachty, které vycpal suchou trávou, a jestliže se nedali ještě osedlat, bylo alespoň možné zapřáhnout je do vozu. To bylo zajisté výhodnější, než aby se museli zapřáhnout k vozu chlapci sami.

Toho dne bylo tedy na vůz naloženo střelivo, potraviny a různé nádoby, mezi jiným široký kotel a asi šest prázdných sudů, které měly být naplněny tulením olejem. Bylo skutečně výhodnější zpracovat tato zvířata hned na místě, než je dopravit do *French Cavern*, kde by si pokazili vzduch nezdravými výpary.

Vyšli s východem slunce a první dvě hodiny ubíhala cesta bez námahy. Jestli vůz nejel příliš rychle, bylo to vinou nerovné půdy pravého břehu řeky *Zealand*, která pro tažná zvířata, zejména *guanaky*, nebyla nijak vhodná. Avšak velice nesnadným se stal pochod i jízda, když malá družina musela obcházet slatinu *Bog Woods* a dát se hustým lesním stromovím. Malé nohy *Doleho* a *Costara* dostaly co proto. *Gordon* jim musel na žádost *Brianta* dovolit, aby si sedli na vůz a odpočinuli.

Když se v sedm hodin povoz stěží vlekl podél hranic slatiny, výkřiky *Crosse* a *Webba*, kteří byli vpředu, přilákaly k sobě nejdříve *Doniphana* a potom ostatní.

Uprostřed bahnišť Bog Woods, ve vzdálenosti asi sto kroků, se povalovalo ohromné zvíře, které mladí lovci ihned poznali. Byl to tučný načervenalý hroch, jenž – naštěstí pro něho – zmizel pod hustými listy pokrývajícími bažinu dříve, než na něj mohli zamířit. Však by beztoho bylo škoda rány!

„Co je to, to veliké zvíře tamhle?“ ptal se Dole, který již pohledem na něj dostal strach.

„To je hippopotamus – hroch,“ odpověděl mu Gordon.

„Hippopotamus! Jaké je to legrační jméno!“

„To je, jako bychom řekli říční kůň,“ vysvětloval Briant.

„Ale vždyť se koni ani trochu nepodobá,“ podotkl velice vhodně Costar.

„Ovšemže ne!“ zvolal Service. „Já alespoň bych ho spíš nazval: porco potamus, tedy říční prase.“

Tato vhodná poznámka vyvolala u malých veliký smích.

Bylo něco po desáté hodině, když se Gordon zastavil na písčíně zálivu Seagulla. Rozložili se nedaleko řeky v těchže místech, kde postavili první tábor po rozebrání jachty.

Asi sto tuleňů si pohrávalo mezi skalisky nebo se vyhřívali na slunci. Někteří z nich rejčili docela na písčíně za pásmem skalisek.

Tito obojživelníci byli asi málo seznámeni s přítomností člověka. Dokonce možná že nikdy neviděli lidskou bytost, neboť François Baudouin zemřel již alespoň před dvaceti roky. Možná že nejstarší z tohoto stáda ani na nebezpečí nepomyslel, ačkoliv všichni, kteří byli skoleni v jižním nebo Severním ledovém oceánu, obvykle bývali velice opatrní. Přesto však bylo nutné, aby je předčasně nepoděsili, jinak by byli vmžiku pod vodou.

Nejdříve, když se jim před zraky vynořil záliv Seagulla, zahleděli se mladí osadníci do dálky na obzor, šířící se mezi mysem Ameriky a mysem, který nazvali False Sea Point.

Oceán byl opuštěný, prázdný. Znovu poznali, že tyto kraje ležely úplně mimo lodní cesty.

Přesto se mohlo stát, že by některá loď plula na dohled ostrova. V tom případě pozorovací stanice, zřízená na vrcholu Auckland Hill nebo úplně na temeni False Sea Point – kde by mohli postavit jedno z děl škuneru –, by byla mnohem lepší než stožár, aby vzbudila

pozornost. Avšak potom by musel vždy někdo daleko od French Cavern být dnem i nocí na stráži. Gordon pokládal tento prostředek za nepraktický. Sám Briant, jenž se otázkou návratu do vlasti neustále zabýval, s ním musel souhlasit. Mohli jen litovat, že French Cavern nebyl na tomto svahu Auckland Hill s vyhlídkou na záliv Seagulla.

Po krátkém obědě ve chvíli, kdy polední slunce vylákalo tuleň na písčité pobřeží, připravovali se Gordon, Briant, Doniphan, Cross, Baxter, Webb, Wilcox, Garnett a Service zahájit na ně lov. Iverson, Jenkins, Jacques, Dole a Costar měli zůstat po celou dobu lovu v ležení pod dohledem Moka – rovněž tak i Phann, který by uprostřed stáda tuleňů jen překážel. Zároveň měli hlídat oba guanaky, kteří se pásli pod krajními stromy lesa.

Přivezli všechny střelné zbraně osady, pušky i revolvery s dostatečným množstvím nábojů, neboť tentokrát Gordon nijak neskrbil. Vždyť se jednalo o všeobecný zájem.

Zamezit tuleňům útěk ze strany oceánu, to byl v té chvíli první úkol. Doniphan, jemuž jeho druhové velice rádi přenechali starost o řízení lovu, je vedl podél řeky až k ústí, takže byli břehem úplně kryti. Odtud bylo možné již snadno se dostat kolem skalisek a obklíčit tak pobřeží.

Tento záměr byl také s největší opatrností uskutečněn. Mladí lovci, vzdálení jeden od druhého nějakých dvacet nebo třicet kroků, utvořili brzy půlkruh mezi pobřežím a oceánem.

Pak na znamení dané Doniphanem všichni naráz vstali, současně zahřměly výstřely a každá rána si vyžádala oběť. Ti z tuleňů, kteří nebyli zasaženi, se vzpřímili a vrtěli ocasem i ploutvemi. Ustrašení rachotem střel se snažili dostat přes skaliska do oceánu.

Pronásledovaly je výstřely z revolverů. Doniphan, jenž byl ve svém živlu, konal pravé divy, zatímco ostatní chlapci jej napodobili, jak jen mohli.

Tato řež trvala jen několik minut, i když se hnali za obojživelníky až za poslední skaliska. Za těmi zmizeli ti, kteří zůstali naživu, a zanechali na písčíně asi dvacet mrtvých nebo poraněných.

Výprava se vydařila, a když se lovci vrátili na stanoviště, rozložili pod stromy ležení, aby tam strávili šestatřicet hodin.

Odpoledne se věnovali práci, která byla poněkud odporná. Sám Gordon se jí osobně účastnil, a protože nebylo možné se jí vyhnout, dali se do ní rozhodně všichni. Nejdříve museli vynést

na písčinu tuleně, kteří padli mezi skalisky. Tato zvířata měla jen střední délku, avšak dala dost námahy.

Moko zatím postavil kotel na ohniště zřízené mezi dvěma balvany. Rozčtvrcení tuleni byli rozřezáni na kusy po pěti až šesti librách a ty byly naházeny do kotle naplněného sladkou vodou, načerpanou z řeky po odlivu. Stačilo několik okamžiků varu a na povrch vody vyplynul čistý olej, který byl sbírán a jeden sud po druhém jím naplňován.

Toto zaměstnání naplňovalo místo takovými výparý, že je nebylo ani možné snést. Každý si zacpával nos, nikoliv však uši, aby mohli slyšet vtipy, které vyvolala tato nepříjemná činnost! Dokonce i choulostivý „lord Doniphan“ se zúčastnil této práce, ve které se mělo pokračovat i příští den.

Ke konci druhého dne měl Moko nasbíráno několik set galonů oleje. Zdálo se, že s ním vystačí na dlouhou dobu, i světlo pro French Cavern bylo zajištěno pro celou příští zimu. Ostatně tuleni se asi již nevrátí ani na pobřeží, ani na skaliska a zajisté nenavštíví záliv Seagulla, dokud nezapomenou na tuto hrůzu.

Druhý den ráno byl tábor již za svítání sbalen, a můžeme potvrdit, že ke spokojenosti všech. Předchozí večer byly na vůz naloženy sudy, náradí a nástroje. Protože vůz byl při návratu těžší než předtím, nemohli guanakové táhnout tak rychle, neboť také cesta ve směru k Family Lake očividně stoupala.

V době odjezdu byl vzduch naplněn ohlušujícími skřeky tisícových dravých ptáků, luňáků a sokolů, kteří ihned přilétali na hostinu z nitra ostrova a vrhali se na zbytky tuleňů, po nichž zanedlouho nebyla ani stopa.

Poslední pozdrav se nesl k praporu Spojeného království, který se třepotal nad hřebenem Auckland Hill, poslední pozdrav zaletěl na obzor Tichého oceánu a malá družina se dala na pochod po pravém břehu řeky Zealand.

Na zpáteční cestě se nepříhodilo nic zvláštního. I když byla cesta velice nepohodlná, guanakové vykonali skvěle svou úlohu a velcí pomáhali tlačit, kdykoliv nastalo obtížnější místo, takže před šestou hodinou večer byli všichni ve French Cavern.

Příští den a také dny následující byly opět zasvěceny obvyklým pracím. Byl také učiněn pokus s tulením olejem, zda by nehořel v lodních lampách, a bylo zjištěno, že ačkoliv vydával

poněkud slabší světlo, stačilo na osvětlení haly i zásobárny. Nemuseli se tedy obávat, že by za dlouhých zimních měsíců museli sedět ve tmě.

Zatím se přiblížily Vánoce, a s nimi Štědrý den, tak vesele slavený Anglosasy. Gordon si přál, a ne bez důvodu, aby i zde byl oslaven s jakousi slávou. Měl být jakousi vzpomínkou na ztracenou zemi, jakýmsi pozdravem srdcí vzdáleným rodinám! Ach, kdyby tyto děti mohly být slyšeny, tak by volaly: „Jsme zde... všechny! Naživu a zdravé...! Opět nás uvidíte...! Bůh nás přivede k vám!“ Ano... Ještě jim zbývala naděje, kterou tam v dáli, v Aucklandu, jejich rodiče neměli, naděje, že se s nimi jednoho dne shledají!

Gordon tedy oznámil, že dne 25. a 26. prosince budou ve French Cavern slaveny Vánoce. Po oba tyto dny měli přestat s veškerými pracemi. První den vánoční byl na Chairman Island, stejně jako v různých evropských zemích, prvním dnem novoročním.

A lze si představit, s jakým jásotem byla uvítána tato zpráva! Je samozřejmé, že 25. prosince měla být vystrojena hostina, k níž Moko sliboval pravé divy. Service a on se neustále domlouvali tajně o přípravách, zatímco Dole a Costar byli pořád na výzvědách, aby vypátrali tajemství, kterým je chtěli překvapit. Ostatně spižírna byla hojně zásobena, takže mohla poskytnout všechno, co bylo zapotřebí ke slavnostní hostině.

Nastal slavný den. Nade dveřmi do haly rozvěsili Baxter a Wilcox celou řadu vlajek a praporců ze *Seagullu*, čímž dodali French Cavern slavnostní ráz.

Ráno zahřměla rána z děla, která vzbudila ozvěnu z Auckland Hill. Byl to jeden ze dvou kusů, které Doniphan vyvezl před halu a na počest Štědrého dne vypálil.

Ihned přicházeli malí, aby velkým blahopřáli k novému roku, načež tito jim otcovsky odpovídali. K veliteli Chairman Island byla proslovena řeč, kterou měl Costar a při níž se výborně držel.

Při této slavné příležitosti byl oblečen každý do svého nejlepšího oděvu. Počasí bylo překrásné a při snídani, jakož i po ní, si vyšli na procházku podél jezera a uspořádali různé hry na závoděšti Sport Terrace, kterých se všichni účastnili. Snesli z bývalé jachty veškeré v Anglii tak oblíbené nástroje a pomůcky her, jako koule, míče, hole, sítě na míče ke golfu, který spočíval v tom, že gumové míčky se měly vrhat do různých, od sebe daleko vzdálených jamek, ke kopané, při níž se kožený míč odrážel nohama – ke hře nazvané *bowls*, při níž se házelo nepravidelnými dřevěnými koulemi, kde záleželo na tom, aby odchýlení, které

vznikalo následkem jejich oválného tvaru, bylo co nejvíce zmenšeno – a konečně hře nazvané *fives*, která připomínala hru míčem ke zdi. Den brzy uplynul. Zejména malí se oddávali nejnevážanější radosti. Vše skončilo velice dobře. Nedošlo ani k hádkám, ani k potyčkám. Je pravda, že na Brianta připadl obzvláště úkol bavit Doleho, Costara, Iversona a Jenkinse, avšak nepodařilo se mu, aby přinutil k účasti i svého bratra Jacquese, zatímco Doniphan a jeho stálí stoupenci Webb, Cross a Wilcox se bavili zvláště, nevšímaje si výčitek moudrého Gordona. Když konečně novým výstřelem z děla byla ohlášena hodina oběda, spěchali mladí hodovníci, aby zaujali místo v jídelně, která byla upravena v zásobárně.

Na velikém stole, pokrytém krásným bílým ubrusem, se vypínal uprostřed vánoční stromek, zasazený do širokého hrnce, ozdobený zelení a květinami. Z jeho větví visely praporky spojených barev Anglie, Ameriky a Francie.

Moko v přípravě slavnostní hostiny opravdu překonal sám sebe a byl také neobyčejně hrdý na pochvalu, kterou dostal on i jeho zamilovaný pomocník Service. Dušený aguti, paštika z tinam, pečený, vonnými bylinami okořeněný zajíc, drop s roztaženými křídly a otevřeným zobákem, potom krásný bažant, tři krabice naložené zeleniny a pudink – a k tomu jaký pudink! – v podobě pyramidy s obvyklými korintskými rozinkami a zrnky allgaroby, který již více než týden byl macerován v lázni pálenky, nazvané brandy. Potom několik sklenic bílého vína sherry, likéry, čaj a na dobré trávení ještě káva. Takto byl zajisté skvěle oslaven Hod božího narození na Chairman Island.

Potom Briant pronesl srdečný přípitek Gordonovi, který mu odpověděl, připíjeje na zdraví malé osady a vzpomínkou nepřítomných rodin.

Konečně – a to bylo velice dojemné – se postavil Costar a jménem nejmladších děkoval Briantovi za obětavost, o níž jim právě podal tolik krásných důkazů.

Briant se nemohl ubránit hlubokému pohnutí, když k jeho poctě zaznělo mocné hurrrá, hurrrá, které však nenašlo ozvěnu v Doniphanově srdci.

XVII. KAPITOLA

Přípravy na příští zimu – Briantův návrh – Briant, Jacques a Moko odjíždějí – Cesta po Family Lake – East River – Malý přístav při ústí řeky – Oceán na východě – Jacques a Briant – Návrat do French Cavern

Osm dní poté nastal nový rok 1861, a v této části jižní polokoule začal právě v plném létě. Bylo tomu zrovna deset měsíců, co mladí trosečníci ze *Seagullu* byli vrženi na ostrov, vzdálený tisíc osm set mil od Nového Zélandu.

Během této doby se jejich postavení pomalu zlepšovalo. Dokonce se zdálo, že od té chvíle neměli postrádat nic, co bylo zapotřebí k životu. Avšak neustále byli opuštěni na neznámé zemi! Měla jim být konečně poskytnuta pomoc zvenčí – jediné, v co mohli doufat? A měla se pomoc dostavit před skončením krásného ročního období? Nebo bylo malé osadě souzeno ještě jednou zakusit drsnost zimy jižního Tichého oceánu? Až do toho dne nikdo z nich ještě neonemocněl. Všem malým jako velkým se vedlo dost dobře. Díky opatrnosti Gordona, který všude dohlížel – dokonce nejednou si na jeho přísnost bylo stěžováno – se nedopustili ani jediného přehmatu, ani jediného výstřednosti. Avšak nebylo nutné počítat s rozmary, kterých děti tohoto věku, zejména nejmladší, nikdy nebyly prosty? Zkrátka, byla-li přítomnost příznivá, působila budoucnost vždy veliké starosti. V každém případě – a touto myšlenkou se Briant neustále zabýval – chtěl opustit Chairman Island! Avšak s jediným plavidlem, které měli, s touto křehkou jolou, jak by se mohli odvážit k plavbě, která snad byla daleká, jestli ostrov nepatřil k některému souostroví Tichého oceánu anebo jestli se nejbližší pevnina nacházela v dálce několika set mil? I kdyby se chtěli dva nebo tři nejodvážnější obětovat za ostatní a vyjeli by vyhledat zemi na západě, jak málo měli vyhlídek, že by se jim podařilo k ní se dostat. A mohli snad postavit dost velkou loď, aby mohla plout nekonečným prostorem Tichého oceánu? Zajisté že nikoliv! To přesahovalo jejich síly a Briant sám nevěděl, co by vymyslel pro blaho všech.

Nezbývalo mu tedy než čekat, jenom čekat a pracovat, aby si obydlí French Cavern upravili co nejpohodlněji. Jestliže mladí osadníci nemohli toto léto, zaneprázdnění přípravnými pracemi na příští zimu, prohlédnout zcela tento ostrov, chtěli tak učinit alespoň příští léto.

Každý z nich se dal s chutí do díla. Zkušenost je již poučila, jak krutá byla zima v těchto zeměpisných šířkách. Po celé týdny, dokonce po celé měsíce byli špatným počasím přinuceni ani nevycházet z haly, a bylo tedy nutné, aby se opatřili proti zimě i proti hladu – dvěma nepřátelům, kterých se museli nejvíce obávat.

Aby se ubránili zimě ve French Cavern, bylo nutné nahromadit jen dostatečné množství paliva, a i když zde podzim bývá krátký, mělo stačit, aby Gordon nechal navozit dostatečné zásoby dřeva, aby bylo možné topit v kamnech ve dne i v noci. Avšak nemělo by se také pomyslet na domácí zvířata, která byla v ohradě a na dvorku? Převést je do zásobárny by bylo

jednak obtížné, jednak by to nebylo moudré již ze zdravotních ohledů. Bylo tedy nutné stáj v ohradě přestavět, aby poskytovala ochranu i za nižší teploty, a v nejhrošším případě ji vytápět. K tomuto účelu by tam postavili kamna, aby vnitřní teplota byla alespoň snesitelná. Tím se zabývali v prvních týdnech nového roku Baxter, Briant, Service a Moko.

Pokud se pak jednalo o neméně důležitou otázku výživy přes celé trvání zimního období, převzali na sebe její vyřešení Doniphan a jeho společníci při lovu. Každý den navštěvovali jámy, pasti i oka. Co bylo více nad každodenní spotřebu, rozmnožilo zásoby spíše, jako nasolené nebo uzené maso, o což se postaral se sobě vrozenou pečlivostí Moko. Tak se opatřili nutnými potravinami, i kdyby byla zima sebedelší nebo sebedrsnější.

Ještě však zbývalo podniknout jednu výpravu: totiž za tím účelem, nikoliv aby byly vypátrány všechny neznámé kraje Chairman Island, ale aby alespoň poznali část ležící na východě Family Lake. Rozkládaly se tam lesy, močály, nebo písčiny? Nebo tam ostrov poskytoval nové prostředky, které mohly být využity?

Jednoho dne rozmlouval Briant na toto téma s Gordonem a objasnil je i z jiné stránky.

„I když je mapa tehdy zachráněného Françoise Baudouina sestavena s jakousi přesností, o čem jsme se již přesvědčili,“ řekl, „přesto se mi zdá být vhodné, abychom poznali Tichý oceán také na východě. Máme k dispozici výborné dalekohledy, které můj rodák zcela jistě neměl, a kdo ví, nespátříme-li jimi zemi, kterou on neviděl? Jeho mapa označuje Chairman Island jako osamělý v těchto končinách, a možná že tomu tak není.“

„Ty se zabýváš neustále stejnou myšlenkou,“ odpověděl Gordon, „a nemůžeš se dočkat, abys už byl odtud...!“

„Ovšem, Gordone, a jsem si jistý, že ve skutečnosti si myslíš totéž, co já. Nebo nesměřují veškeré naše snahy k tomu, abychom se co nejdříve vrátili do vlasti?“

„Budiž,“ odpověděl Gordon, „a když ti na tom tolik záleží, uspořádáme výpravu...“

„Výpravu, které by se všichni zúčastnili?“ zeptal se Briant.

„Nikoliv,“ odvětil Gordon. „Myslím, že by stačilo šest nebo sedm z nás...“

„I to by bylo mnoho, Gordone! Kdyby nás bylo tolik, nezbylo by, než abychom obešli jezero na severu nebo na jihu, a nedá se bezpečně soudit, že by to vyžadovalo mnoho času a námahy?“

„Co tedy navrhuješ, Briante?“

„Navrhuji pustit se na jole přes jezero, a to od French Cavern přímo k protějšímu břehu, a na to stačí dva nebo tři.“

„A kdo by řídil jolu?“

„Moko,“ odpověděl Briant. „Vyzná se v řízení lodi a také já tomu poněkud rozumím. Bude-li příznivé počasí, použijeme plachtu, v opačném případě dvě vesla a snadno bychom urazili pět nebo šest mil, které měří jezero k vodnímu proudu, který podle mapy protéká lesy na východě. Po tomto proudu bychom se pak mohli dostat až k jeho ústí.“

„Rozumím ti, Briante,“ řekl Gordon, „a schvaluji tvůj úmysl. Kdo by doprovázel Moka?“

„Já sám, Gordone, protože jsem se nezúčastnil výpravy na sever k jezeru. Nyní je řada na mně, abych byl nějak užitečný... a prohlašuji...“

„Užitečný!“ zvolal Gordon. „Ach! Copak jsi nám již neprokázal tisíceré služby, drahý Briante? Neobtěoval ses víc než všichni ostatní? Nebo ti nejsme zavázáni vděčností?“

„Nemluvme o tom, Gordone! Všichni jsme jen konali svou povinnost! – Nuže, je tedy vše domluveno?“

„Domluveno, Briante. Koho si vezmeš jako třetího společníka cesty? Doniphana bych ti neradil, protože se spolu dobře nesnášíte...“

„Ó, velice rád bych jej přijal!“ odpověděl Briant. „Doniphan nemá tak špatné srdce, je statečný, obratný, a kdyby neměl tak hrdou povahu, byl by nejlepším kamarádem. Ostatně časem se změní, až pozná, že se nechce nad někoho povyšovat, a jsem si jistý, že budeme ještě nejlepšími přáteli. Myslel jsem však na jiného společníka cesty.“

„Na kterého?“

„Na svého bratra Jacquese,“ odpověděl Briant. „Jeho počínání mne stále víc znepokojuje. Patrně jej trápí nějaký těžký hřích, se kterým se nechce svěřit. Možná že při této výpravě, bude-li se mnou sám...“

„Máš pravdu, Briante. Vezmi s sebou Jacquese a ještě dnes se připrav na odjezd.“

„Na to není zapotřebí dlouho se připravovat,“ řekl Briant, „neboť naše nepřítomnost potrvá jen asi dva nebo tři dny.“

Téhož dne oznámil Gordon ostatním, že bude podniknuta výprava. Na Doniphanovi bylo vidět, že ho velice mrzelo, že byl vyloučen, avšak když si na to stěžoval Gordonovi, moudrý chlapec mu vysvětlil, že na výpravu se mohou odebrat pouze dvě nebo tři osoby, že s myšlenkou přišel Briant, a proto také jemu musí být ponecháno její provedení.

„Tedy,“ odpověděl Doniphan, „podniká tuto cestu na vlastní vrub, je to pravda, Gordone?“

„Jsi nespravedlivý, Doniphane, nespravedlivý vůči Briantovi, nespravedlivý také vůči mně!“

Doniphan více neodmlouval a přidal se ke svým přátelům Wilcoxovi, Crossovi a Webbovi, před kterými mohl svému špatnému rozmaru dát průchod podle libosti. Když se plavčík dozvěděl, že má zaměnit úřad kuchařského mistra za úřad vůdce joly, nijak se netajil svým uspokojením. Myšlenka, že popluje s Briantem, jej těšila dvojnásob. Pokud se jednalo o jeho nahrazení u kamen v zásobárně, mohl jej zastoupit pouze Service, který se také již těšil, že bude moci konečně jednou péci a smažit podle vlastní vůle a nikdo že mu nebude překážet. Jacques pak se zdál být potěšen, že měl provázet svého bratra a na několik dnů opustit French Cavern.

Jola byla ihned připravena. Byla opatřena malou latinskou plachtou, kterou připjal a stočil podél stěžně Moko. Dvě pušky, tři revolvery, dostatečné množství střeliva, tři cestovní pokrývky, potraviny a nápoje, navoskované kapuce pro případ deště, dvě vesla a ještě jeden pár do zásoby, to bylo všechno, co se zdálo být potřebné na krátký výlet – nezapomněli ovšem také na kopii, která byla zhotovena podle mapy zachráněného, do níž měla být připsána jména nových objevů.

4. února v osm hodin ráno, po srdečném rozloučení se svými kamarády, nasedli do lodi Briant, Jacques a Moko při ústí řeky Zealand za krásného počasí – vál lehký jihozápadní větrík. Byla rozepjata plachta a Moko, jenž se usadil na zádi, se chopil kormidla, ponechávaje Briantovi starost o plachtu. Ačkoliv hladina jezera nebyla vánkem ani rozčeřena, byl na jole účinek větru patrný, zejména když byla poněkud dál od břehu. Její rychlost se zvyšovala. O půl hodiny později viděli Gordon a ostatní, kteří člun pozorovali ze Sport Terrace, jen temný bod, který brzy zmizel.

Moko byl na zádi u kormidla, Briant uprostřed a Jacques seděl na přídi u stěžně. Po hodině viděli již jen vysoký hřeben Auckland Hill, pak i ten se sklonil pod obzor. Avšak protější břeh jezera se dosud neukazoval, ačkoliv nemohl být již příliš vzdálen. Naneštěstí, jak se to obvykle stává, když slunce dosahuje největší výšky, vítr ustával a v poledne přestal vát docela.

„To je pro nás nepříjemné,“ podotkl Briant, „že vítr nevydržel celý den.“

„Mnohem nepříjemnější by bylo, pane Briante,“ odpověděl Moko, „kdyby začal vát proti nám.“

„Ty jsi nějaký filozof, Moko!“

„Nevím, co tím slovem myslíte,“ odpověděl plavčík. „Pokud se mne týká, nemám ve zvyku mít někdy špatnou náladu!“

„Nuže to se právě shoduje s filozofií.“

„Nechme filozofii stranou a chopme se vesel, pane Briante. Je nutné, abychom se dostali na protější břeh, než nastane noc. Kdyby se nám to však nepodařilo, budeme také spokojeni.“

„Jak chceš, Moko. Já se chopím jednoho vesla, ty druhého a Jacques se posadí ke kormidlu.“

„Dobře,“ odpověděl plavčík. „Jestli bude pan Jacques dobře kormidlovat, půjde nám to mnohem lépe.“

„Ty mne poučíš, jak mám řídit loď, Moko,“ odpověděl Jacques, „a já, pokud budu schopen, uposlechnu tvé pokyny.“

Moko svinul plachtu, která se už ani nepohnula, neboť vítr se zcela utišil. Tři chlapci si pospíšili sníst nějaké sousto. Potom se plavčík usadil na přídi, zatímco Jacques přisedl ke kormidlu; Briant zůstal uprostřed.

Jola, silně poháněná vesly, plula rychle podle magnetické strelky šikmo poněkud na severovýchod.

Člun plynul uprostřed širé vodní pláně, jako by se nacházel na vysokém oceánu, protože hladina jezera byla kolem dokola ohraničena oblohou. Jacques hleděl pozorně směrem na východ, neobjeví-li se již břeh ležící na protější straně od French Cavern.

Ke třetí hodině mohl plavčík, jenž se díval dalekohledem, oznámit, že rozeznává zemi. Za chvíli pak Briant potvrdil, že se Moko nemýlil. Asi ve čtyři hodiny se nad dost nízkým břehem již objevily koruny stromů – a v té chvíli bylo vysvětleno, proč je nemohl Briant zpozorovat z vrcholu False Sea. Na Chairman Island tedy nebyla jiná vysočina kromě Auckland Hill, jenž se zdvihal mezi zálivem Seagulla a Family Lake.

Ještě dvě a půl nebo tři míle a měli být na východním břehu. Briant a Moko vytrvale veslovali, i když byli unavení, neboť bylo veliké vedro. Hladina jezera byla jako zrcadlo. Mnohokrát viděli jeho průhlednou vodou dvanáct až patnáct stop do hloubky, kde bujely vodní rostliny, mezi nimiž se prohánělo nespočetné množství ryb.

Konečně k šesté hodině večer přistála jola u břehu, nad kterým rozkládaly široké větve věčně zelené duby a mořské borovice. Tento břeh, poněkud vyvýšený, se nijak nehodil k přistání a museli podél něho plout asi půl míle na sever.

„Podívejme, zde je řeka, která je naznačena na mapě!“ zvolal Briant. A ukazoval na zátoku, kterou řeka odtékala z jezera.

„Myslím, že si můžeme ušetřit vymýšlet pro ni nějaké zvláštní jméno,“ mínil plavčík.

„Máš pravdu, Moko, nazveme ji jednoduše East River, protože teče na východě ostrova.“

„Skvěle,“ řekl Moko, „a nyní nezbývá než pustit se po proudu East River, abychom se dostali k jejímu ústí.“

„To podnikneme až zítra, Moko. Bude lépe, když strávíme noc na tomto místě. Za svítání potom necháme jolu unášet proudem, přičemž si budeme moci klidně prohlédnout krajiny na obou březích řeky.“

„Vystoupíme...?“ zeptal se Jacques.

„Ovšemže,“ odpověděl Briant, „a utáboříme se pod klenbou stromů.“

Briant, Moko a Jacques vyskočili na břeh, jenž tvořil pozadí malé zátoky. Když byla jola pevně uvázána k pahýlu, vynesli z ní zbraně a potraviny. Pod velikým dubem rozdělali oheň. Večeřeli suchary a studené maso, pak rozložili po zemi pokrývky a víc tito chlapci nepotřebovali – blaženě usnuli. Pro každý případ nabili zbraně, avšak jen několik zavytí bylo slyšet za stmívajícího se večera, noc uplynula klidně.

„Nuže, na cestu!“ zvolal Briant, který se první probudil v šest hodin ráno.

V několika minutách zaujali opět svá místa v jole a nechali se unášet proudem řeky.

Tento proud byl dost silný – před půl hodinou nastal odliv – takže ani nebylo zapotřebí veslovat. Briant a Jacques si sedli na přídi joly, zatímco Moko seděl na zádi a používal jedno z vesel jako kormidlo, aby řídil lehkou lodici po proudu.

„Zdá se,“ řekl, „že jediný odliv stačí, aby nás donesl až k oceánu, měří-li East River pouze pět nebo šest mil, neboť její proud je mnohem prudší než řeky Zealand.“

„To bych si přál,“ odpověděl Briant. „K návratu budeme potřebovat, tuším, dvojí nebo trojí příliv...“

„Ovšemže, pane Briante, a kdybyste chtěl, mohli bychom se bez odkladu vrátit...“

„Zajisté, Moko,“ odpověděl Briant, „jen co se přesvědčíme, není-li ve východních končinách Chairman Island nějaká země.“

Zatím jola plula rychlostí více než jednu míli za hodinu, jak tvrdil Moko. Kromě toho tekla East River přímočarým směrem, a sice, jak dokazoval kompas, východoseverovýchodním. Její řečiště bylo hlouběji zaříznuto než řeky Zealand a také poněkud užší – asi třicet stop –, čímž byla vysvětlena rychlost jejího proudu. Briant se pouze obával, aby nepřešel ve slapy nebo víry, a stal se tak až k pobřeží nesplavným. Bylo však dost času, aby učinili přípravy, kdyby se objevila nějaká překážka.

Pluli lesem uprostřed bujícího rostlinstva. Byly tu zastoupeny téměř tytéž druhy jako v Traps Woods, s tím rozdílem, že zde převládaly duby křemeláky, korkové duby, borovice a smrky.

Mezi jinými poznal Briant – ačkoliv se nevyznal v přírodopise tak jako Gordon – jistý strom, který se ve velkém množství nacházel i na Novém Zélandu. Tento strom rozkládal deštníkovitě své větve asi šedesát stop nad zemí, nesl kuželovité, tři až čtyři palce dlouhé ovoce, které končilo špičkou a bylo pokryto jakousi lesknoucí se slupkou.

„To je asi limba^[21],“ zvolal Briant.

„Nemýlíte-li se, pane Briante,“ odpověděl Moko, „zastavme se na chvíli. To stojí za námahu!“

Jediným úderem vesla byla jola zahrnána k levému břehu. Briant a Jacques vyskočili na zem. Několik minut poté přinesli množství limbových ořechů, z nichž každý obsahoval jádro kulatého tvaru, obalené jemnou šupinou a vonící jako lískový ořech. To byl znamenitý nález pro mlsné jazýčky malé osady, avšak zejména proto, jak Gordon Briantovi pověděl, že tyto plody poskytovaly výborný olej.

Neméně důležité bylo zjistit, zda tento les byl tak hojný na zvěř jako ostatní hvozdy na západě Family Lake. Zdálo se, že tomu tak bylo, neboť Briant viděl prchat mezi houštinami poplašené hejno nanduů a lamy vikuně, dokonce i stádo guanaků hnát se prudkým během. Co se týkalo ptactva, mohl zde Doniphan vystřelit mnohou šťastnou ránu. Briant však nechtěl bezúčelně plýtvat střelným prachem, neboť jola neměla zásob nazbyt. V jedenáct hodin bylo patrné, že hustý les začínal řidnout. V lese se objevilo několik mýtin. Tou dobou zavál vítr, nasycený solnými výpary, což dokazovalo, že oceán byl již nablízku.

O několik chvil později se náhle mihla nad seskupením překrásných věčně zelených dubů modravá čára obzoru.

Proud jolu neustále unášel – v té chvíli ovšem poněkud pomaleji. Nemohlo trvat dlouho, aby se nedal pocítit proud oceánu v řečišti East River, které se rozšířilo na čtyřicet až padesát stop.

Když se blížili ke skalám, které se zdvihaly na pobřeží oceánu, zavesloval Moko jolou k levému břehu. Pak vynesl malou kotvu na břeh a zaryl ji hluboko do písku. Mezitím pak Briant a jeho bratr vystoupili z lodi.

Jak rozdílný to byl rozhled oproti tomu, jenž se jevil ze západního pobřeží Chairman Island! Zde se otvíral široký záliv v téže výšce jako záliv Seagulla, avšak místo široké písečné pláně, lemované skalisky a bradly a ohraničené strmou výšinou, byly zde nakupeny skály a v těch – Briant se o tom brzy přesvědčil – by se dala najít ne jediná, ale dvacet jeskyní.

Toto pobřeží se výborně hodilo k obývání, a kdyby škuner ztroskotal na tomto místě, kdyby se po ztroskotání dalo na něm ještě plout, našel by ochranu při ústí East River v malém, přírodním přístavu, v němž i při největším odlivu byl vždy dostatek vody.

Briant se nejdříve rozhlédl po oceánu k nejzazšímu obzoru tohoto ohromného zálivu. Rozkládaje se mezi dvěma písčitými výběžky a v obvodu maje kolem patnácti mil, zasluhoval by si zcela jistě jméno Golf.

Tou dobou byl tento záliv opuštěný – nepochybně však tomu bylo tak stále. Po nějaké lodi nebyla ani památka, ani na nejzazším obzoru, který se ostře odděloval od pozadí oblohy. Také žádná země nebo ostrov nebyly v dohledu! Sám Moko, který si zvykl rozeznávat míjící čáry vzdálených výšin, které tak často splývají v jedno s parami vystupujícími z oceánu, ani dalekohledem nic nespátřil. Chairman Island se zdál být na východě právě tak osamělý jako na západě. Proto také mapa francouzského trosečníka nejevila žádnou zemi v tom směru.

Nadsazovali bychom, kdybychom řekli, že Briant tím poklesl na mysl. Nikoliv! Tento stav očekával. Přesto však pokládal za vhodné, aby tento záliv pojmenoval Deception Bay.

„Od tohoto pobřeží,“ řekl, „se přece jen nevrátíme s prázdnou!“

„Pane Briante,“ řekl Moko, „na tom nezáleží, dáme-li se tou, nebo jinou cestou! Ale především myslím, abychom posnídali...“

„Dobře,“ odpověděl Briant, „ale hezky rychle. – V kolik hodin by mohla jola zase plout proti proudu East River?“

„Chceme-li využít přílivu, museli bychom vyplout ihned.“

„To nejde, Moko! Záleží mi na tom, abych si za nejpříznivějších poměrů prohlédl obzor, a to z některé výšiny, která vyniká nad pobřežím.“

„To tedy, pane Briante, budeme muset počkat až na příští příliv, který v East River nenastane před desátou hodinou večer.“

„Copak by ses bál plout v noci?“ zeptal se Briant.

„Nikoliv, vždyť to není nebezpečné,“ ujišťoval Moko, „neboť bude úplněk. Kromě toho je tok řeky tak přímý, že stačí, budeme-li po čas přílivu veslovat jen jedním veslem. Kdyby pak příliv ustal, dáme se do veslování proti proudu, a kdyby byl příliš silný, můžeme se zastavit a počkat až do rána.“

„Dobře, Moko, úplně s tebou souhlasím. A protože nám zbývá ještě dvanáct hodin, snažme se našeho výletu dokonale využít.“

Od snídaně až do oběda věnovali celý čas návštěvě té části pobřeží, zalesněné hustým stromovím až k úpatí skal. Zdálo se, že rovněž oplývalo zvěří jako okolí French Cavern, a Briant zastřelil na večeri několik tinam.

Tomuto pobřeží dodávalo zvláštní ráz nakupení žulových balvanů. Byla to opravdu velkolepá směsice těchto na sebe nakupených obrovitých skal – něco podobného jako Karnacké pole, jaké by lidská ruka nikdy v této podobě nesestavila. Tu a tam zely hluboké jeskyně, jimž v některých keltských zemích říkali „komíny“, a nebylo obtížné upravit si v nich obydlí. Malá osada by tu měla dostatek hal i zásobáren. Na rozloze půl míle objevil Briant dvanáct takových pohodlných jeskyní.

Přirozeně napadla Brianta otázka, proč si asi francouzský trosečník nevyhledal přístřeší v této části Chairman Island. Že ji navštívil, o tom nebylo pochyby, neboť hlavní čáry tohoto pobřeží byly podrobně naznačeny na jeho mapě. Protože pak zde nebyly žádné stopy po jeho pobytu, dalo se soudit, že François Baudouin si zvolil obydlí ve French Cavern dříve, než se vypravil až do východních krajin, a protože se tam cítil méně vydán prudkým bouřím oceánu, usmyslel si, že tam zůstane. Toto vysvětlení bylo tak jednoduché, že je Briant považoval za jediné správné.

Ve dvě hodiny, když slunce přešlo nejvyšší bod, zdál se být nejpříznivější okamžik k přesnému pozorování oceánu ze strany ostrova. Briant, Jacques a Moko se pokusili vylézt na jeden ze skalních velikánů, jenž se podobal ohromnému medvědovi. Tato skála se zdvihala do výšky sto stop nad malým přístavem, a po mnohých obtížích se dostali na její vrchol.

Odtud, když obrátili své zraky zpět, viděli dlouhý hvozd, který se táhl na západ až k Family Lake, jehož hladinu zakrývala širá zelená lesní záclona. K jihu se zdál být kraj zanesen žlutavými naplaveninami písku, mezi nimiž se tu a tam vypínaly černé borové háje jako na samotách severních polárních zemí. Na severu končila hraniční čára zálivu nízkým ostrohem, která hraničila s ohromnou písečnou plání. Zkrátka Chairman Island byl úrodný pouze ve střední části, kde mu sladké vody jezera dodávaly život, svlažující jej několika výtoky po obou jeho březích.

Briant se zadíval dalekohledem k východnímu obzoru, jenž byl neobyčejně jasný. Každou zemi, která by ležela v obvodu sedmi nebo osmi mil, by muselo být tímto skvělým nástrojem vidět.

Avšak v tomto směru nic nebylo...! Nic, jen širý oceán ohraničený pouze oblohou.

Celou hodinu pátrali Briant, Jacques a Moko bez ustání a již chtěli slézt na pobřeží, když Moko Brianta zadržel.

„Co je to tamhle...?“ zeptal se a ukázal rukou k severovýchodu.

Briant zamířil dalekohled na naznačený bod.

Skutečně, tam poněkud nad obzorem se třpytil bělostný bod, který by zrak mohl považovat za obláček, kdyby obloha nebyla tak úplně jasná. Když Briant bod pozoroval déle, mohl zjistit, že se ani nepohnul z místa a také jeho tvar že se nijak nezměnil.

„Nevím, co by to asi bylo,“ řekl, „není-li to hora! Avšak hora by přece takto nevypadala!“

Za chvíli se však sklánělo slunce víc a víc k západu a bod zmizel. Byla tam v dáli nějaká vyvýšená země, nebo ta bělostná zář byla pouze odrazem světla z vod? Jacques a Moko pokládali tuto poslední domněnku za správnou, zatímco Briant o tom pochyboval.

Když ukončili pátrání, vrátili se všichni tři k ústí East River, v jejímž malém přístavu byla jola uvázána. Jacques nasbíral pod stromy suché větve a rozdělal oheň, zatímco Moko začal připravovat pečení z tinam.

K sedmé hodině, když s chutí povečeřeli, vyšli si Jacques a Briant procházkou po pobřeží, neboť museli čekat ještě hodinu, než nastal příliv.

Moko vystoupil na levý břeh řeky, kde rostly limby, na nichž chtěl natrhat několik plodů.

Když se vrátil k ústí East River, snášela se již noc. Oceán se třpytil v dálce ještě ozářen posledními paprsky slunce, které zapadalo za ostrovem, avšak na pobřeží bylo již pološero.

Ve chvíli, kdy Moko došel k jole, Briant a jeho bratr tam ještě nebyli. Protože se asi příliš nevzdálili, nebyl nijak znepokojen.

Avšak vtom byl Moko velice překvapen, když zaslechl štkaní a současně výkřiky. Nemýlil se, byl to hlas Brianta.

Hrozilo snad oběma bratrům nějaké nebezpečí? Plavčík ani chvíli neváhal, vyskočil na břeh a vyběhl na pobřeží. Utíkal kolem posledních skal, které tvořily malý záliv.

Náhle se však zastavil a neodvažoval se kupředu.

Jacques klečel před Briantem! Zdálo se, jako by jej vzýval, prosil za odpuštění! Odkud pocházelo to štkaní, které zaslechl Moko?

Plavčík, jenž byl jemnocitný, chtěl odejít. Bylo pozdě! Všechno slyšel a všemu porozuměl! V té chvíli věděl, co Jacques provedl a proč žádal na bratrovi odpuštění! Ten však k němu volal:

„Nešťastníku...! Jakže, tos byl ty... tys to učinil...? Ty jsi tedy příčinou...“

„Odpuštění... bratře... odpuštění!“

„Podívejme! Proto ses vyhýbal svým kamarádům...! Proto ses jich bál...! Ach! Kéž by se to nikdy nedozvěděli...! Ne...! Ani slovo...! Ani slovo... nikdo!“

Moko by dal mnoho za to, kdyby nebyl do tohoto tajemství zasvěcen. Avšak skrývat před Briantem, že o tom od toho okamžiku věděl, by bylo těžké. Také pak, když za malou chvíli byl s ním u joly sám, řekl:

„Pane Briante, zaslechl jsem...“

„Jakže! Ty víš, že Jacques...?“

„Ano, pane Briante... A je nutné mu odpustit...“

„Odpustí mu i ostatní?“

„Snad!“ odpověděl Moko. „V každém případě však bude lepší, když se o ničem nedozvědí, a buďte si jistý, že budu mlčet!“

„Ach, ubohý Moko!“ šeptal Briant, když tiskl plavčíkovu ruku.

Po celé dvě hodiny až do chvíle, kdy vstoupili do člunu, nepromluvil Briant na Jacquese ani slovo. Ten zůstal sedět na úpatí skály a cítil se ještě zarmoucenějším, že povolil bratrovu naléhání a ke všemu se přiznal.

Asi v deset hodin večer byl již příliv patrný a Briant, Jacques a Moko zaujali svá místa na jole. Jakmile byla odvázána, rychle ji proud unášel. Měsíc, jenž vyšel brzy po západu slunce, dostatečně ozařoval proud East River, takže mohli plout až do půl jedné hodiny v noci. Protože pak nastal zase odliv, museli se chopit vesel a za hodinu se dostala jola jen asi míli proti proudu.

Briant tedy navrhl, aby zakotvili a počkali až do rána na nový příliv – což se také stalo. V šest hodin ráno se vydali zase na cestu a bylo devět hodin, když jola vplula do Family Lake.

Tam napjal Moko zase plachtu a příjemný větřík, který vál ze strany, je unášel k French Cavern.

K šesté hodině večer po šťastné plavbě, při níž Briant a Jacques jako by byli němí, ani na sebe nepromluvili, ohlásil Garnett jolu, která se blížila k pobřeží. Za několik okamžiků přistála u výtoku řeky a Gordon vřele uvítal druhy, kteří se v pořádku vrátili.

XVIII. KAPITOLA

Slaný močál – Chůdy – Návštěva v South Moors – Předvídání zimy – Různé kry – Mezi Doniphanem a Briantem – Gordonovo zakročení – Obavy před budoucností – Volba 10. června

Briant po oné scéně, jež se stala mezi ním a jeho bratrem a které byl svědkem také Moko, chtěl zachovat mlčení, a to i ohledně Gordona. Zprávu o své výpravě podal svým druhům shromážděným v hale. Popsal východní pobřeží Chairman Island po celé části Deception Bay, tok East River, jež plynul hvozdy sousedícími s jezerem, které tolik oplývaly stále zelenými stromy. Vyložil, že usídlení na tom pobřeží by bylo snazší než na západním pobřeží, i když připojil, že nedoporučuje opustit French Cavern. Pokud se pak jednalo o část Tichého oceánu, že ani tam nebyla vidět žádná země. Briant se však zmínil o bílém místě, které spatřil na širém oceánu a jehož vynoření se nad obzor si nemohl nijak vysvětlit. Pravděpodobně to byl jen oblak a bylo by vhodné mít o tom jistotu, kdyby jednou navštívili Deception Bay. V té chvíli se zdálo být jisté, že Chairman Island v těchto končinách nesousedil s žádnou zemí a nepochybně mnoho set mil jej dělilo od nejbližší pevniny nebo od souostroví.

Nezbývalo tedy než statečně podstoupit zápas o život s nadějí, že jim snad přijde pomoc zvenčí, neboť se zdálo naprosto nemožné, že by se mladí osadníci někdy zachránili pomocí vlastních rukou. Každý se oddal opět náročné práci. Veškeré snahy se nesly k tomu, aby se důkladně připravili vůči všem nepohodám příští zimy. Briant sám se pustil do práce s takovou horlivostí, jako by až do té chvíli nic neudělal. Bylo možné pozorovat, že se stal méně sdílným a i svému bratrovi se vyhýbal. Gordon zpozoroval tuto změnu jeho povahy, také si všiml, že Briant se snažil za všech okolností postavit ho dopředu, kdykoliv se jednalo prokázat obzvláštní odvahu nebo čelit nebezpečí, což Jacques vždy velice rád přijímal. Protože Briant nikdy neřekl, co se přihodilo, nechtěl se ho Gordon vypytovat a domníval se, že mezi oběma bratry došlo k nějaké roztržce.

Měsíc únor uběhl při různých pracích. Když Wilcox oznámil, že lososi se vracejí do sladkých vod Family Lake, nachytali jich veliké množství pomocí sítí natažených z jednoho břehu řeky Zealand na druhý. Nutnost, aby je zachovali na delší čas, vyžadovala dost velké množství soli. To bylo příčinou, že Baxter s Briantem museli učinit několik jízd do zálivu Seagulla, kde zřídili malé solné odpařiče – jednoduchou čtyřhrannou jamku, vyhloubenou v písku, ve které se usazovala sůl, když sluneční paprsky odpařily vodu oceánu.

V první polovici měsíce března se chtěli tři nebo čtyři mladí osadníci vypravit do močálovitě krajiny South Moors, která se rozkládala na levém břehu řeky Zealand. Návrh této výpravy vyšel od Doniphana a na jeho radu zhotovil Baxter několik párů chůd, k čemuž upotřebil lehké latě. Protože močál byl na mnohých místech pokrytý vrstvou vody, mohli se pomocí chůd dostat suchou nohou až k místům, která nebyla bahnitá.

Ráno 17. dubna se Doniphan, Webb a Wilcox přeplavili na jole přes řeku a vystoupili na levý břeh. Pušky jim visely na řemenech přes ramena. Doniphan byl ozbrojen puškou na kachny, která byla ve zbrojárně French Cavern, a domníval se, že se mu tam naskytne skvělá příležitost, aby ji použil.

Jakmile se tři lovci zastavili na břehu, vystoupili na chůdy, aby se dostali do výš položených míst močálu, která bývala za přílivu zatopena.

Phann je doprovázel. Ten ovšem nepotřeboval chůdy a také se nijak nebál, že se umáčí, když skákal vodními tůněmi.

Když ušli asi míli jihozápadním směrem, dostali se Doniphan, Wilcox a Webb na pevnou slatinu. Tam odložili své chůdy, aby mohli snadněji pronásledovat zvěř.

Pouhým zrakem nemohli ani dohlédnout konce širé rozlohy South Moors, jenom daleko na východě se šířila modravá čára mořského obzoru.

Zvěře tam bylo mnoho, jako bekasiny, dlouhoocasé i obyčejné kachny, chřástalové, kulíci, potápky a na tisíce černých kajek, které byly více vyhledávány pro své peří než pro maso, ačkoliv i toto, pokud bylo dobře upraveno, bylo velice chutné. Doniphan a oba jeho přátelé zde mohli skolit na sta těchto vodních ptáků, aniž by přišel jediný brok nazmar. Byli však rozumní a spokojili se několika tucty opeřenců, které Phann vyplašil ze širokých kalužin.

Doniphan by ovšem rád skolil i jinou zvěř, která by se ostatně nemohla objevit na stole v zásobárně, i kdyby ji plavčík sebelépe upravil. Byli to písečníci, patřící k rodu bahňáků, a

volavky ozdobené překrásnou chocholkou z bílého peří. Avšak mladý lovec se přece jen zdržel – marně by plýtvat střelným prachem. Avšak nebylo tomu tak, když spatřil hejno plameňáků s ohnivě červenými křídly, kteří tak rádi navštěvovali solné vody a jejichž maso chutnalo jako maso koroptví. Nad těmito ptáky, kteří stáli v řadách, bděli strážci, kteří jakmile zvěřili nebezpečí, vydávali ze sebe zvuky podobné zvuku trubky. Sotvaže Doniphan spatřil tyto překrásné exempláře ostrovního ptactva, ztratil veškerou rozvahu. Wilcox a Webb nebyli o nic moudřejší než on. Pustili se za nimi, avšak bez úspěchu. Nevěděli, že kdyby se k nim přiblížili tak, aby je ptáci nespapřili, mohli jich postřílet podle chuti, neboť rachotem výstřelů se omračovali a nedávali se ani na útěk.

Marně se tedy snažili Doniphan, Webb i Wilcox chytit některého z těchto nádherných vodních ptáků, kteří od konce zobáků až k ocasu měřili více než čtyři stopy. Hlídači jim dali znamení a hejno zmizelo k jihu a ani dalekonosnou puškou na kachny nebylo možné je zasáhnout.

Nicméně tři lovci se vraceli s velikou kořistí, takže nemuseli nijak litovat výletu do South Moors. Kde byli vodní tůňe, použili chůdy a dostali se až ke břehu řeky, kde si slíbili, že výlet zopakují, jakmile by nastal první mráz, kdy by kořist byla ještě výnosnější.

Gordon nesměl čekat, až nastane zima, a proto se snažil, aby French Cavern byl vším zásoben a mohl vzdorovat všem nepohodám. Byly zapotřebí velké zásoby palivového dřeva, aby mohli vytápět obydlí i stáje. Za tím účelem byly podniknuty veliké výpravy k okraji Bog Woods. Několikrát denně po celých čtrnáct dní vyjížděl do lesa vůz, tažený dvěma guanaky, a sjížděl k French Cavern. A tak měli, kdyby zima trvala šest měsíců a ještě déle, hodně narovnaného dřeva a zásoby tuleního oleje a obyvatelé French Cavern se nemuseli bát ani mrazů, ani tmy.

Těmito pracemi však nebyl vůbec porušen řád, jenž upravoval vyučování tohoto malého světa. Velcí střídavě vyučovali malé. V přednáškách, které byly pořádány dvakrát týdně, si počínal Doniphan příliš chvástavě, čímž si ovšem nezískal žádné přátele. Kromě jeho stálých kamarádů ho neměl nikdo rád. A přesto s jistotou počítal, že než uplynou dva měsíce a skončí Gordonův úřad, že nastoupí na jeho místo jako velitel osady. Podporován svou samolibostí si říkával, že mu tento úřad po právu náleží. Dokonce nebylo to skutečné bezpráví, že již nebyl zvolen při první volbě? Wilcox, Cross a Webb jej v této myšlence ještě utvrzovali, dokonce se pokoušeli získat mu hlasy pro příští volbu a vůbec nepochybovali, že se jim to podaří.

Přesto však neměl Doniphan mezi svými druhy většinu. Zejména nejmladší z nich nebyli pro něho a ovšem také ne pro Gordona.

Gordon velice dobře prohlédl, co se chystalo, nesnažil se však nijak, i když byl opět volitelný, ponechat si svůj úřad. Byl si dobře vědom, že přísnost, kterou se během svého „předsednického roku“ vyznačoval, mu sotva mohla zjednat většinu hlasů. Jeho poněkud drsné vystupování, jakož i až příliš k praktickému se nesoucí snahy mnohdy vzbudily odpor, a právě na těchto důvodech stavěl Doniphan své plány. Bylo zjevné, že v den volby mělo zřejmě dojít k zajímavému zápasu.

Co malí Gordonovi nejvíce vytýkali, byla jeho mnohdy až velmi přísná spořivost sladkých pokrmů. Kromě toho jim často vytýkal, že si nedávali pozor na svůj oděv, zejména když se vrátili do French Cavern s nějakou skvrnou nebo trhlinou anebo s dírou v botách, což vždy vyžadovalo namáhavou opravu, jakož vůbec obuvnická otázka byla vždy velice závažná.

A co se jim dostalo výčitek za ztracené knoflíky, kolikrát jen je museli odpykat trestem! Otázka knoflíků u vest a kalhot byla téměř na denním pořádku, takže Gordon si nakonec vyžádal, že se museli každý večer prokázat jejich dostatečným množstvím, a kdo nemohl, byl potrestán buď odejmutím zákusku, nebo domácím vězením. V takových případech Briant častokrát zakročil ve prospěch Jenkinse a Doleho a tím si získal velkou vážnost. Také nebylo pro malé žádným tajemstvím, že oba správci kuchyně, Service a Moko, byli vždy zajedno s Briantem, a kdyby se tedy on stal velitelem Chairman Island, viděli již, jak by zasvitla lepší budoucnost, kdy by o pamlsek nebyla nikdy nouze!

Podívejme, jak na maličkostech závisí věci světa! Skutečně, nebyla tato osada chlapců pravým obrazem lidské společnosti a neukazovaly tyto děti na sobě, že si dovedly „hrát na muže“?

Briant sám se vůbec nestaral o tyto záležitosti. Bez oddechu pracoval a také svému bratrovi nedopřál jedinou volnou chvíli. Oba byli vždy první a poslední, kdekoliv se jednalo přiložit ruce k dílu, jako by právě jim patřilo nejvíce povinností.

Denní čas nebyl věnován pouze všeobecnému učení. Řád dovoľoval také několik hodin oddechu, neboť podmínkou zdraví bylo, aby se tělo otužovalo tělocvikem. Malí i velcí se ho také účastnili. Šplhali na stromy až k prvním větvím po provazech upevněných k větvím nebo ke kmeni, skákali pomocí tyčí přes široké strže nebo se koupali v jezeře, přičemž ti, kteří ještě

neuměli plavat, se tomu brzy naučili. Pořádali běhy o závod, při kterých vítěz dostal cenu, a podobně se cvičili i v metání bolas a házení lasa.

Provozovány byly také hry, oblíbené zejména u mladých Angličanů, a to kromě již uvedených například krocket, *rounders*, kde se míč metal pomocí dlouhé hole k dřevěným kolíkům, které byly zaraženy do země v určité vzdálenosti, tvořící pravidelný pětiúhelník, a také takzvané *quoits*, při níž byla zapotřebí zejména zvláštní síla ramen a jistota očí.

Tuto poslední hru musíme poněkud podrobněji popsat, protože jednoho dne byla příčinou nemilého výstupu mezi Briantem a Doniphanem.

Bylo to dne 25. dubna odpoledne. Rozdělení po čtyřech, hráli Doniphan, Webb, Wilcox a Cross z jedné a Briant, Baxter, Garnett a Service z druhé strany partii *quoitsu* na trávníku Sport Terrace.

Na rovině byly zaraženy dva železné kůly *hobs*, jeden od druhého ve vzdálenosti padesáti stop. Každý z hráčů měl dva *quoits*, jakési kovové, ploché, ostře vykrojené disky s otvorem uprostřed.

Při této hře měl každý vrhnout *quoitem* po řadě, a to nejdříve k jednomu kůlu, pak ke druhému, kde měl *quoit* dopadnout. Podařilo-li se jej dostat k jednomu kůlu, započítávaly se dva body, a pokud k oběma, čtyři body. Kdyby se kotouče ke kůlu jen přiblížily, počítaly by se dva body pro kotouče bližší a jeden bod, když pouze jeden ležel blíž u kůlu.

Chlapci se toho dne vyznačovali neobyčejnou horlivostí, a protože Doniphan byl na opačné straně než Briant, byla ctížádost obou napjatá.

Již byla odehrána dvě kola. Briant, Baxter, Service a Garnett měli sedm bodů, zatímco jejich protivníci vyhráli druhou hru a měli šest bodů.

Sehráli právě mistrovskou partii. Obě strany dosáhly pěti bodů a měly hodit již jen dva *quoity*.

„Je řada na tobě, Doniphane,“ řekl Webb, „miř dobře! Máme poslední *quoit* a jedná se o to, abychom vyhráli!“

„Bud' bez starosti!“ odpověděl Doniphan.

Postavil se patami k sobě, v první ruce držel kotouč a tělem se nachýlil poněkud nalevo, aby mohl tím jistěji mrštit.

Bylo vidět, že ješitný chlapec, jak se říká, duší i tělem visel na hře – měl zaťaté zuby, poněkud zbledlé líce a oči pod řasami mu jen svítily.

Zamířil, několikrát kotouč rozhoupal a mrštil jím v přímém směru k cíli, jenž byl vzdálen asi padesát stop.

Kotouč se dotkl kolíku jen okrajem, místo aby se zachytil otvorem a padl před ním na zem, čímž bylo dosaženo jen šest bodů.

Doniphan nemohl potlačit svou nevoli a dupal nohou.

„To je mrzuté,“ řekl Cross, „avšak ještě jsme neprohráli, Doniphane!“

„Zajisté že ne,“ dodal Wilcox. „Tvůj quoit leží zrovna u kolíků, a nemrští-li Briant svůj dobře na něj, rád bych viděl, dovede-li svůj položit lépe.“

Kdyby kotouč, který měl Briant vrhnout – a nyní právě došla řada na něho –, nezapadl otvorem na kolík, byla by hra pro jeho stranu ztracena, neboť se zdálo téměř nemožné vrhnout jím lépe, než učinil Doniphan.

„Míř dobře! Míř dobře!“ volal Service.

Briant neodpovídal, neboť ho ani nenapadlo, aby Doniphana poškádlil. Chtěl pouze vyhrát hru pro své kamarády, nikoliv pro sebe.

Postavil se tedy podle pravidel a mrštil svůj kotouč tak jistě, že padl za metu.

„Sedm bodů!“ zvolal vítězoslavně Service. „Vyhráli jsme, vyhráli jsme!“

Doniphan hned přiběhl.

„Nikoliv, nevyhráli jste!“ zvolal.

„A proč ne?“ zeptal se Baxter.

„Protože Briant si počínal podvodně!“

„Podvodně!“ připomenul Briant, jehož líce při této urážce úplně zbledly.

„Ano, podvodně!“ odpověděl Doniphan. „Briant nestál na čáře, kde měl stát!“

„To není pravda!“ odporoval Service.

„To není pravda!“ řekl Briant. „A i kdyby tomu tak bylo, pak se tu jedná pouze o omyl, jehož jsem se dopustil, a nedovolím, aby mne proto Doniphan obviňoval z podvodu!“

„Opravdu...? Ty to nedovoliš?“ vysmíval se Doniphan a krčil rameny.

„Nikdy!“ odpověděl Briant, který se již neovládal. „Mohu ostatně dokázat, že jsem stál přesně na čáře.“

„Ano! Zajisté!“ potvrzovali Baxter a Service.

„Nikoliv! Nikoliv!“ odporovali Webb a Cross.

„Podívejte se sem na mé otisky střevíců v písku!“ pokračoval Briant, „a protože se Doniphan nemohl nijak mýlit, musím mu říci do očí, že lhal!“

„Lhal!“ odpověděl Doniphan a pomalu se blížil ke svým druhům. Webb a Cross se postavili za ním, aby jej podporovali, zatímco Service a Baxter se postavili vedle Brianta, kdyby se oba soupeři pustili do sebe.

Doniphan zaujal postoj boxera, odložil kabát, vyhrnul rukávy až k loktům a ovinul si kolem ruky kapesník.

Briant, jenž dosud zůstal chladnokrevný, stál nehnutě, nechtěl se bít se svým druhem, a dát tak špatný příklad ostatním chlapcům.

„Učinil jsi bezpráví, žes mne urazil, Doniphane,“ řekl, „a nyní tak činíš opět, když mne vyzýváš na souboj!“

„Skutečně,“ odvětil Doniphan pohrdavým hlasem, „činíme vždy bezpráví, když vyzýváme ty, kdo na vyzvání nedovedou dát odpověď.“

„Neodpovídám-li na ně,“ odvětil Briant, „je to jen proto, že to neuznávám za vhodné.“

„Neodpovídáš-li,“ řekl Doniphan, „je to proto, že máš strach!“

„Strach...! Já...!“

„Protože jsi zbabělec!“

Briant vykročil s připravenýma rukama proti Doniphanovi a oba sokové, připraveni k boji, si stáli tváří v tvář.

U Angličanů i v samotných ústavech tvořil box, abychom tak řekli, část výchovy. Bylo zjištěno, že chlapci, obratní v tomto počínání, se vyznačovali jakousi něžností a trpělivostí vůči jiným a nevyhledávali potyčky.

Briant, jenž jako Francouz nikdy neměl zálibu v této výměně ran pěstí, které vždy mířily na obličej protivníka, by zde jistě podlehl, protože jeho sok byl právem pokládán za výborného boxera, ačkoliv byli oba téhož věku, byli stejně vysocí a také tělesnou silou by se jeden druhému vyrovnal.

Právě měl zápas začít a mělo dojít k prvnímu výpadu, když si Gordon, jemuž byl případ oznámen Dolem, pospíšil, aby vstoupil mezi bojechtivé chlapce.

„Briante...! Doniphane...!“ zvolal.

„Řekl, že jsem lhář...!“ řekl Doniphan.

„Když mne vinil z podvodu a označil mne zbabělcem!“ odpověděl Briant.

Hned se všichni shlukli kolem Gordona, zatímco oba soupeři, Briant se zkříženýma rukama a Doniphan neustále v postoji boxera, ustoupili několik kroků dozadu.

„Doniphane,“ začal Gordon vážným hlasem, „znám Brianta! On jistě nevyhledával hádku! Tys k ní dal jistě podnět!“

„Ovšem, Gordone,“ odpověděl Doniphan, „z toho tě opět poznávám. Vždy jsi připraven postavit se proti mně.“

„Ano. Avšak jen tehdy, když si to zasloužíš!“ odpověděl Gordon.

„Buďsi!“ zvolal Doniphan. „Ať je bezpráví na mé, nebo na Briantově straně, on zůstane zbabělcem, jestli se mnou ihned nepodstoupí zápas!“

„A ty, Doniphane,“ řekl Gordon, „jsi nezvedený chlapec, který dává svým kamarádům špatný příklad. Jakže, ve smutném postavení, v němž se nacházíme, chce ještě někdo z nás rozsévat sémě nesváru? To přestává všechno, pro blaho všech musíš své choutky držet na uzdě!“

„Briante, poděkuj Gordonovi!“ zvolal Doniphan. „A nyní, pozor!“

„Ne, nikdy!“ velel Gordon. „Já, jako váš velitel, vám zakazuji každý násilný výstup mezi sebou! Ty, Briante, vrať se do French Cavern! Ty pak, Doniphane, jdi si zchladit svůj hněv

kam chceš, neukazuj se tu však dříve, dokud nezjistíš, žes jednal nesprávně. Učinil jsem pouze svou povinnost!“

„Ano...! Zcela správně...!“ volali ostatní, kromě Webba, Wilcoxe a Crosse. „Hurrrá Gordonovi...! Hurrrá Briantovi!“

Vůči této převládající jednomyslnosti nezbývalo než uposlechnout. Briant odešel do haly, a pozdě večer, když už chtěli jít spát, se vrátil Doniphan, aniž by na sobě dal znát nějaké rozčilení. Bylo však možné pozorovat, že v sobě tajil hněv, že jeho nepřátelství proti Briantovi jen vzrostlo a že nikdy nezapomene na lekci, kterou mu dal Gordon. Ostatně každý pokus smíření, o které Gordon usiloval, odmítl.

Tento rozpor, kterým byl porušen mír malé osady, byl velice politováníhodný. Doniphan měl na své straně Wilcoxe, Crosse a Webba, kteří úplně podléhali jeho vlivu a vždy a všude mu dávali za pravdu. Nebylo snad možné obávat se nějaké příští roztržky?

Od toho dne se však o tom již ani nemluvalo. Nikdo se ani nezmínil o tom, co se přihodilo mezi oběma soky, a bylo pokračováno v obvyklých pracích a přípravách na příští zimu.

Zima nedala na sebe dlouho čekat. Již v prvních dnech měsíce května bylo chladno tak citelné, že Gordon rozkázal, aby bylo zatopeno v kamnech v hale a přikládáno dnem i nocí. Brzy bylo nutné zahřát i stáj v ohradě a kurníky, úkol, jenž připadl Servicemu a Garnettovi.

V té době se někteří tažní ptáci již chystali v hejnech k odletu. Do kterých krajín asi odlétali? Zajisté do severnějších krajín Tichého oceánu nebo na americkou pevninu, kde by našli příznivější podnebí, než jaké panovalo na Chairman Island.

Mezi tímto ptactvem byly v první řadě vlaštovky, tito podivuhodní stěhovaví ptáci, kteří rychle přelétají největší vzdálenosti. Protože Briant měl neustále na mysli myšlenku návratu do vlasti, chtěl využít odletu těchto ptáků, aby oznámil stav trosečníků ze *Seagullu*. Nic nebylo snazšího než chytit několik tuctů vlaštovek domácího druhu, neboť hnízdily i v samotném vnitřku zásobárny. Na krk jim přivázali malý plátěný váček s lístkem, na němž bylo napsáno, ve které asi části Tichého oceánu by mohl být nalezen Chairman Island, s prosbou, aby o tom byla podána zpráva do Aucklandu, hlavního města Nového Zélandu.

Pak byly vlaštovky vypuštěny, a až do srdce pohnutí provázeli je mladí osadníci vroucím: „Na shledanou!“ ve chvíli, kdy mizely severovýchodním směrem.

Byla to dost skrovná vyhlídka na záchranu, avšak jakkoliv bylo málo pravděpodobné, že by se některý z těchto lístků dostal do pravých rukou, udělal Briant dobře, že to zkusil.

Dne 25. května napadl první sníh, tedy o několik dní dříve než minulý rok. Nedalo se z toho soudit, že zima měla být tuhá? Alespoň se toho bylo co obávat. Bohudíky teplo, světlo, potraviny měli ve French Cavern zajištěny na dlouhé měsíce, nepočítaje značnou kořist ze South Moor, odkud zvěř ráda přicházela ke břehům řeky Zealand.

Několik týdnů byly již teplé oděvy rozděleny a Gordon dohlížel na to, aby byly přesně zachovávány zdravotní předpisy.

V poslední době bylo ve French Cavern až příliš živo, ovšem potajmu, a mladé hlasy kuly plány. Skutečně, rok, pro který byl Gordon jmenován velitelem Chairman Island, měl dne 10. června skončit.

Proto ono umlouvání, tajné schůzky, dokonce bylo možné říci intriky, které tento malý svět udržovaly ve stálém napětí. Gordon, jak víme, chtěl zůstat úplně nestranný. Brianta pak, jako rozeného Francouze, ani ve snu nenapadlo, aby převzal vedení osady chlapců, kde byli Angličané ve většině.

Kdo však, nedávaje to na sobě ani v nejmenším znát, se nejvíce staral o volbu, byl Doniphan. Je pravda, že pro svůj neobyčejný rozum a rozhled, odvahu, o níž nikdo nepochyboval, by měl největší naději, kdyby neměl tak pyšnou povahu, pánovitého ducha a tak závistivé srdce.

Avšak buď že byl přesvědčen, že se stane Gordonovým nástupcem, nebo že byl tak pyšný, že se nechtěl doprošovat hlasů, držel se stranou. Avšak co on nedělal otevřeně, činili za něj jeho přátelé. Wilcox, Cross a Webb přemlouvali potají své druhy, aby dali svůj hlas Doniphanovi – obzvláště měli namířeno na nejmladší, na jejichž podpoře záleželo. Protože žádné jiné jméno nebylo vyslovováno, mohl Doniphan pokládat své zvolení již zajisté.

Dostavil se den 10. června.

Odpoledne bylo přikročeno k volbě. Každý měl napsat na lístek jméno toho, koho chtěl volit za velitele. Většina byla rozhodnuta. Protože osada měla čtrnáct členů – Moko, jako černochoch, neměl volební právo a také se o ně neucházel – tedy jeden hlas přes sedm, soustředěných na totéž jméno, by rozhodl volbu nového velitele.

Volba byla zahájena ve dvě hodiny za předsednictví Gordona a byla provedena s vážností, jakou anglosaský národ dával najevo při všech jednáních tohoto druhu.

Když byly hlasovací lístky otevřeny, byl zjištěn následující výsledek:

Briant – osm hlasů

Doniphan – tři hlasy

Gordon – jeden hlas

Ani Gordon, ani Doniphan se nechtěli účastnit volby. Briant hlasoval pro Gordona.

Když byl ohlášen tento výsledek, nemohl Doniphan zatajit své zklamání ani hluboké pohnutí, které jím cloumalo.

Briant, velice překvapený, že dostal takovou většinu hlasů, se chtěl nejdříve své hodnosti vzdát. Avšak vtom mu nepochybně probleskla hlavou jiná myšlenka, neboť se podíval na svého bratra Jacquese a řekl:

„Děkuji vám, drazí přátelé, volbu přijímám!“

Od toho dne byl Briant na jeden rok velitelem mladých osadníků na Chairman Island.

XIX. KAPITOLA

Stožár na znamení – Prudké mrazy – Plameňák – Pastva – Jacquesova obratnost – Neposlušnost Doniphana a Crosse – Mlha – Jacques v mlhách – Rány z děl od French Cavern – Černé body – Doniphanovo chování

Chlapci zvolili Brianta pro jeho úslušnou povahu, odvahu, kterou prokázal za všech příležitostí, kde se jednalo o blaho osady, i pro jeho neúnavnou obětavost, věnovanou všeobecnému zájmu. Od toho dne, kdy doslova převzal velení škuneru za jeho plavby z Nového Zélandu k Chairman Island, nikdy neustoupil před žádným nebezpečím ani námahou. Ačkoliv byl jiné národnosti, všichni ho milovali, velcí i malí – obzvláště ti malí, jimiž se neustále tak horlivě zaměstnával, a právě ti svorně hlasovali pro něho. Pouze Doniphan, Cross, Wilcox a Webb nechtěli uznat Briantovy vlastnosti. Dobře však věděli, že soudí nespravedlivě o zásluhách svého druha.

Jakkoliv Gordon předvídal, že tato volba jenom podpoří nesváry, jakkoliv bylo možné se obávat, že Doniphan a jeho přívrženci způsobí nějakou nemilou roztržku, neváhal Briantovi blahopřát. Měl jednak velmi mírnou povahu, aby neuznal uskutečněnou volbu, jednak byl rád, že se již nemusel zaměstnávat stálým vypočítáváním a správou potřeb ve French Cavern.

Od toho dne však bylo zjevné, že Doniphan a jeho tři přátelé byli rozhodnutí, že se nepodrobí tomuto stavu věcí, ačkoliv Briant přislíbil, že jim neposkytne žádnou příležitost, která by je donutila k výstřednostem.

Jacques s jakýmsi překvapením a obdivem hleděl na svého bratra, že volbu přijal.

„Chceš tedy...?“ řekl a ani nedokončil větu, kterou si Briant doplnil a odpověděl mu šeptem:

„Ano, chci, dokonce chci udělat ještě víc, než bylo dodnes, abych napravil tvou vinu.“

„Děkuji ti, bratře,“ odpověděl Jacques, „a nikdy a nikde mne nešetři!“

Příští den nastal opět ten všední pořádek, který dlouhé zimní dny činil tak jednotvárnými.

Dříve však, než by tuhé mrazy zamezily výpravu do zálivu Seagulla, předsevzal si Briant opatření, jehož vhodnost se brzy projevila.

Jak víme, byl na nejvyšším temeni Auckland Hill vztyčen návěsní stožár. Z vlajky, která vlála na stožáru, zbyly již jenom cáry, což způsobily větry z oceánu, jež zuřily po několik týdnů. Bylo tedy nutné vyměnit ji za nějaké vhodné znamení, které by sneslo i zimní bouřky. Na radu Brianta zhotovil Baxter jakýsi balon z pružného rákosí a sítin, které bujely na okraji močálu, a jenž snadno mohl vzdorovat, protože jím mohl vítr provívat. Když byla tato práce skončena, byla podniknuta poslední výprava k zálivu, a to dne 17. června, a vlajka Spojeného království nahrazena tímto novým znamením, jež bylo vidět v obvodu mnoha mil.

Zatím však nebyl daleko okamžik, kdy se Briant a jeho „poddaní“ museli uzavřít do French Cavern. Teplota klesala dost pomalu, ale neustále níž a níž, z čehož bylo patrné, že měly nastat trvalé a tuhé mrazy.

Briant dal vytáhnout jolu na břeh a uložit v koutě vysočiny. Tam byla přikryta hustou plachtou, aby následkem sucha nepopraskala. Potom Baxter a Wilcox nalíčili poblíž ohrady oka a vyházeli nové jámy na okraji Traps Woods. Nakonec rozvěsili vzdušné sítě podél levého břehu řeky Zealand, aby do jejich smyček nachytali pernatou zvěř, kterou prudké jižní větry zaháněly do nitra ostrova.

Mezitím Doniphan a dva nebo tři jeho přátelé podnikli na chůdách několik výletů do jižního močáloviště, odkud se nikdy nevraceli jako „sváteční střelci“ s prázdnou, i když z pušek vystřelili jen málo, neboť Briant šetřil střelivem zrovna tak jako Gordon.

V prvních dnech měsíce července se řeka začala potahovat ledem. Několik ker, které se vytvořily na Family Lake, plulo odtokem. Brzy se však kousek nad French Cavern nakupily a utvořily ledovou zácpu a zanedlouho se celá řeka pokryla ledovou pokrývkou. Za trvalých mrazů, které již dostoupily dvanácti stupňů pod nulou, se zajisté dalo očekávat, že již brzy zamrzne i jezero po celé šíři. Skutečně po prudkých vichřicích, které zamrznutí poněkud bránily, se vítr obrátil na jihozápad, obloha se vyjasnila a teplota klesla až na dvacet stupňů pod bod mrazu.

Řád, upravený pro zimní život, byl zachováván při stejných podmínkách jako v předchozím roce. Briant nad ním bděl, avšak nikdy se nedal svést ke zneužití své vážnosti. Všichni ho ochotně rádi poslouchali a zejména Gordon mu usnadňoval jeho úlohu, neboť dával nejlepší příklad poslušnosti. Doniphan a jeho přívrženci se nikdy neprovinili neposlušností. Vykonávali každodenní úkol, jenž obzvláště jim byl svěřen, totiž prohlížet jámy, oka, pasti a vzdušné sítě, vždy se drželi pohromadě, hovořili šeptem a nikdy se neúčastnili všeobecného rozhovoru, ani při jídle, ani za večerních zábav. Měli něco za lubem? Nikdo nevěděl. Zkrátka nezavdávali žádnou příčinu, aby musel Briant zakročít. Snažil se být nestranný ke všem a nejčastěji sám vzal na sebe nejtěžší a nejnesnadnější povinnosti, a také svého bratra nijak nešetřil, který co do horlivosti s ním zápasil o přednost. Gordon sám pozoroval, že povaha Jacquese se začala měnit, a Moko s radostí sledoval, že od příhody, jež se stala mezi ním a Briantem, byl chlapec sdílnější a zúčastňoval se i her se svými kamarády.

Během dlouhých hodin, po které je nutila zima setrvávat v hale, se zaměstnávali učením, a Jenkins, Iverson, Dole i Costar dělali znamenité pokroky. Velcí při jejich vyučování sami činili pokroky. Za dlouhých večerů byly hlasitě předčítány cestopisy, ovšem Service dával přednost četbě svých Robinsonů. Mnohokrát také Garnettova tahací harmonika zaznívala srdceryvnými zvuky, kterými nešťastný hudebník častoval své druhy s politováníhodnou tvrdošíjností. Ostatní zpívali sborem některé písně svého dětství. Po koncertu pak každý šel na své lůžko.

Briant zatím nepřestal pomýšlet na návrat na Nový Zéland. To mu nešlo z mysli. V tom byl pravým opakem Gordona, jenž myslel pouze na zřízení osady na Chairman Island. Briantovo velitelství se tedy vyznačovalo především stálou snahou najít prostředky, jejichž cílem bylo

vrátit se do vlasti. Neustále mu tanul na mysli onen bělostný bod, který spatřil v dálce z Deception Bay. Nepatří snad k některé zemi, jež leží v sousedství ostrova? ptával se sám sebe. Nuže, je-li tomu tak, nedala by se postavit nějaká loď, která by je dopravila na tu zemi? Když však o tom hovořil s Baxterem, ten vždy vrtěl hlavou, neboť dobře chápal, že taková práce je nad jejich síly.

„Ach, proč jsme jen dětmi,“ opakoval stále Briant, „ano, jen dětmi, kde bychom měli být muži!“

To jej rmoutilo nejvíc.

Za zimních nocí byli často vyrušeni, ačkoliv ve French Cavern byli zcela v bezpečí. Phann častokrát štěkal, když smečky šelem, zejména šakalů, obléhaly ohradu. Tehdy vyběhl Doniphan a ostatní dveřmi haly ven a snadno zahnali tyto nezvané hosty, když mezi ně hodili hořící polena.

Dvakrát nebo třikrát se ukázali v malých skupinách v okolí jaguáři a pumy, ačkoliv se nepřiblížili tak jako šakalové. Tito byli uvítáni výstřely, i když ze vzdálenosti, ze které na ně bylo vypáleno, nebylo ani možné, aby je smrtelně zranili. Zkrátka, stálo to někdy dost námahy, ochránit ohrazený dvůr pro dobytek.

Dne 24. července se naskytla Mokovi opět příležitost ukázat se zase jednou skvělým v kuchařském umění, neboť upravil kus zvěřiny, na které si všichni, jedni jako mlsálkové, druzí jako labužníci, znamenitě pochutnali.

Wilcox a Baxter, kteří si vzájemně rádi pomáhali, nelenili zřídit pasti na drobnou zvěř, jako ptactvo a hlodavce. Vhodnou úpravou pružných úponů, které se vinuly mezi kmeny stromů v Traps Woods, se jim podařilo zhotovit skutečné smyčky na chycení i větší zvěře. Takováto oka se zhotovovala vždy na vyšlapaných cestičkách srnců a často poskytovala hojnou kořist.

V Traps Woods to ovšem nebyl žádný srnec, ale nádherný plameňák, jenž se v noci na 24. července chytil do oka, ze kterého se nemohl vyprostit. Ráno, když šel Wilcox prohlížet pasti a oka, byl již plameňák staženým okem zardoušen. Byl poté pečlivě oškubán, čistě vykuchán a okořeněn vonnými kořínky a upečen do zlatohněda.

Jednohlasně byl uznán za přímo výtečný pokrm. Každý dostal nejen kousek prsíček, ale také stehýnka, dokonce i po kousku jazyčku, který patřil mezi nejlahodnější pochoutky, jež se nacházely pod širým nebem.

V první polovici měsíce srpna uhodily čtyřikrát tuhé mrazy. S úzkostlivou starostí viděl Briant, jak rtuť teploměru klesala až na 30 stupňů Celsia pod nulu. Vzduch byl neobyčejně čistý, a jak to obvyčejně při tak silných sníženích teploty bývá, vítr se zcela utišil.

Za takového počasí nemohl nikdo opustit French Cavern, aby nepromrzl až do kostí, a malým bylo co nejpřísněji zakázáno, aby se ani na chvilku neodvažovali do volného vzduchu. Sami velcí se odvažovali ven jen v nejnútnejších případech, především tehdy, když chtěli přiložit do kamen ve stájích nebo v kurníku.

Naštěstí netrvala tato třeskutá zima dlouho – 6. srpna se obrátil vítr poněkud na západ. V zálivu Seagulla a na pobřeží Wreck Coast se rozduřily strašné bouře, které když zbičovaly stráně Auckland Hill, s nesrovnatelnou rychlostí přes horský hřbet běsnily dál. French Cavern však jimi v žádném případě neutrpěl. To by muselo snad přijít nějaké zemětřesení, aby otřásl jeho základy. Tyto nezdolné vichry, které vysokopalubé lodě vrhaly na pobřeží, dokonce i bouraly kamenné budovy, nemohly nic zmoci vůči skalnaté pobřežní vysočině, která se rozkládala uprostřed ostrova. Stromy byly ovšem ve velikém množství vyvráceny – tyto vývraty však ušetřily mladým dřevorubcům těžkou práci, když bylo zapotřebí obnovovat zásoby paliva.

Bouře měly blahodárný účinek, neboť změnily stav ovzduší tak, že nastala obleva. Od té doby teplota stále stoupala a po utišení mohutných větrů se zima udržovala na sedmi až osmi stupních pod bodem mrazu.

Druhá polovice měsíce srpna byla dost snesitelná. Briant mohl přikázat, aby bylo započato venku s prací, kromě lovu ryb, neboť ještě mohutná vrstva ledu pokrývala hladinu řeky i jezera. Prohledávali jámy, pasti a vzdušné sítě, které neustále poskytovaly hojnou kořist bahenního ptactva, takže spíž byla vždy zásobena čerstvou zvěřinou.

Do ohrady přibyli noví obyvatelé, a to mladí dropi a perličky, jakož i pět mlád'at, která vrhla vikuňa, a všichni byli dobře opatrováni Servicem a Garnettem.

Za těchto okolností si Briant usmyslel, protože to led dovoloval, uspořádat pro své kamarády velikou zábavu na bruslích. Baxterovi se podařilo zhotovit několik párů bruslí pomocí podélného dřevěného špalíku a železné násady. Chlapci byli již v tomto umění víceméně vycvičení, neboť za kruté zimy jezdívali na bruslích se zálibou již na Novém Zélandu, a těšili se na příležitost, kdy by mohli zkusit své vlohy na ledové hladině Family Lake.

Dne 25. srpna asi v jedenáct hodin dopoledne opustili Briant, Gordon, Doniphan, Webb, Cross, Wilcox, Baxter, Service, Jenkins a Jacques obydlí, zatímco Iverson, Dole a Costar byli zanecháni péči Moka a Phanna, a vydali se vyhledat místo, kde by se rozkládala širá ledová hladina hodící se k bruslení.

Briant vzal s sebou roh, jímž se dávalo znamení v mlhách, aby mohl svolat svou malou družinu v případě, kdyby se někteří z nich odvážili příliš daleko po jezeře. Před odchodem všichni posnídali a počítali, že se do oběda zcela jistě vrátí.

Museli však stoupat podél břehu asi tři míle, než našli vhodné kluziště, neboť v okolí French Cavern byly nakupeny zmrzlé nepravidelné kry. Teprve naproti Traps Woods se mladí osadníci zastavili před velice lákavou hladinou, která se rozšiřovala do nedohledna k východu. Bylo by to skvělé cvičiště pro celý pluk bruslařů.

Je samozřejmé, že Doniphan a Cross si vzali také své pušky, aby mohli zastřelit nějakou zvěř, kdyby se naskytlá příležitost. Briant a Gordon, kteří neměli nikdy zálibu v tomto sportu, tam přišli jen proto, aby zabránili nerozumnostem.

Bez nějaké nadsázky byli nejopatrnějšími bruslaři osady Doniphan, Cross a – zejména Jacques, který vynikal rychlostí jízdy a jistotou, s jakou opisoval nejspletitější kruhy.

Dříve než dal Briant znamení k jízdě, shromáždil kolem sebe chlapce a řekl jim:

„Nemusím vám zajisté ani připomínat, abyste si počínali moudře a veškerou ješitnost ponechali stranou! Nejsou-li obavy, že by se snad prolomil led, musíme dávat pozor, abychom si nezlomili ruku nebo nohu! Nevzdalujte se mimo dohled! Kdyby však někdo přece jen z nedopatření zajel příliš daleko, nezapomínejte, že Gordon a já vás očekáváme na tomto místě. Jakmile dám znamení tímto rohem, je povinností každého dostavit se k nám!“

Po tomto napomenutí vyrazili bruslaři na jezero a Briant byl uklidněn, když viděl, jak prokazovali obratnost. Jestliže zpočátku někteří upadli, nestalo se vlastně nic, jen to vzbudilo nehorázný smích.

Jacques skutečně dělal pravé divy, jezdil dopředu, pozpátku, na jedné noze, po dvou, vzpřímený nebo v podřepu a opisoval přitom neobyčejně přesné kruhy a elipsy. To Brianta velice potěšilo, když viděl bratra, jak se účastnil her s ostatními!

Nedá se popřít, že Doniphan, tak náruživý sportovec pro všechna tělesná cvičení, byl zachvácen jakousi závistí při pokrocích Jacquese, jemuž všichni z plna srdce tleskali. A netrvalo dlouho a vzdálil se od břehu, nevšímaje si Briantovy výstrahy, a kynul Crossovi, aby ho následoval.

„Hej, Crossi!“ volal na něj. „Vidím hejno kachen... tam dole... na východě...! Vidíš je?“

„Ano, Doniphane!“

„Ty máš svou pušku...! Já také svou... Na lov...!“

„Ale Briant to zakázal...!“

„Dej mi pokoj s tvým Briantem! Kupředu... a hezky rychle!“

V okamžiku byli Doniphan a Cross vzdáleni asi půl míle, pronásledující hejno ptáků kroužících nad Family Lake.

„Kam to spěchají?“ zeptal se Briant.

„Vidí nepochybně tam dole nějakou kořist,“ odpověděl Gordon, „a jejich náklonnost k lovu...“

„Nebo spíš náklonnost k neposlušnosti!“ odpověděl Briant. „Zas a zas jen Doniphan.“

„Domníváš se, Briante, že by se museli něčeho obávat?“

„Kdo ví, Gordone! Není vždy moudré vzdalovat se odtud. Podívej se, jak jsou již daleko!“

A skutečně, jedouce tryskem, jevíli se již Doniphan a Cross jen jako dva černé body na obzoru jezera.

Ačkoliv měli ještě dost času k návratu, neboť denní světlo mělo ještě potrvát několik hodin, bylo to přece jen nerozumné. Vždyť v tomto ročním období bylo třeba vždy obávat se náhlé změny počasí. Pouhé obrácení se větru by stačilo k přivození vichřice nebo mlhy.

Lze si představit Briantovy obavy, když se ve dvě hodiny náhle obzor zahalil mlhou.

V té době nebylo ještě ani Crosse, ani Doniphana vidět a mlhy se již začaly snášet na hladinu jezera a úplně zakrývaly západní břeh.

„Zde to máme, čeho jsem se obával,“ zvolal Briant. „Jak najdou cestu?“

„Po zvuku rohu...! Zatrub!“ odpověděl rychle Gordon.

Třikrát zazněl roh a jeho pronikavé zvuky se nesly do dálky. Snad by mohli odpovědět výstřelem, jediným prostředkem, který Doniphan a Cross měli, aby dali najevo, kde se nacházejí.

Briant a Gordon naslouchali... Žádný výstřel nedolehl k jejich sluchu.

Zatím mlha nejen zhoustla, ale také se rozšířila, valíc se asi čtvrt míle od břehu. Protože ve stejné době vystupovala do vyšších vzduchových pásem, musela jezero během několika minut úplně zahalit.

Briant tedy svolal ty chlapce, kteří byli na dohled. V několika okamžicích se všichni shromáždili na břehu.

„Co budeme dělat?“ zeptal se Gordon.

„Musíme podniknout vše, abychom vyhledali Crosse a Doniphana dříve, než v mlze úplně zabloudí! Někdo z nás se musí odvážit směrem, kterým se oni vydali, a neustále jim dávat rohem znamení.“

„Jsem připraven vydat se za nimi!“ řekl Baxter.

„My rovněž!“ přidali se dva nebo tři jiní.

„Nikoliv. Já půjdu!“ řekl Briant.

„Já, bratře!“ hlásil se Jacques. „Na bruslích Doniphana brzy doženu.“

„Dobře!“ odpověděl Briant. „Jdi, Jacquesi, a dej pozor, neuslyšíš-li výstřely z pušek. Počkej, vezmi si tento roh, abys jim dal znamení, že jsi nablízku!“

„Ano, bratře!“

Okamžik nato již nebylo Jacquese vidět uprostřed mlh, které byly stále hustší.

Briant, Gordon a ostatní napínali pozorně sluch, aby slyšeli zvuk rohu, který vydával Jacques – brzy však zanikl v dálce.

Uplynulo půl hodiny. Žádné zprávy o nepřítomných, ani o Crossovi, ani o Doniphanovi, kteří zajisté nevěděli na jezeře kudy kam, ani o Jacquesovi, jenž se pustil za nimi.

A co očekávalo všechny tři, kdyby nastala noc, než by se vrátili?

„Kdybychom jen měli střelné zbraně,“ zvolal Service, „potom by snad...“

„Zbraně?“ odpověděl Briant. „Jsou ve French Cavern...! Nesmíme ztratit ani okamžik! Kupředu!“

To bylo nejlepší, co mohli udělat, neboť záleželo v první řadě na tom, aby jak Jacquesovi, tak Doniphanovi a Crossovi označili směr, kterým se měli ubírat, aby se vrátili ke břehu Family Lake. Nejlepší tedy bylo, co nejrychleji se vrátit do French Cavern, odkud mohly být občas vystřelovány rány na znamení.

Ani ne za půl hodiny uběhli Briant, Gordon a ostatní tři míle, které je dělily od závodiště.

V tomto případě nesmělo být v žádném ohledu šetřeno střelným prachem. Wilcox a Baxter nabili dvě pušky, které vystřelili směrem na východ.

Žádná odpověď! Ani výstřel, ani zvuk rohu.

Bylo již půl čtvrté. Mlha houstla tím víc, čím dále zapadalo slunce za skály Auckland Hill. V těžkých parách nebylo možné na hladině jezera nic rozeznat.

„Děla sem!“ velel Briant.

Jeden ze dvou malých kusů ze *Seagullu* – tentýž, jehož hlaveň obvykle vyčnívala stěnou vedle dveří do haly – byl vytažen do středu Sport Terrace a namířen severovýchodním směrem.

Nabili je kartáčovým nábojem a Baxter již chtěl přetnout šňůru, když Moko navrhl, aby před náboj nacpali suchou trávu. Domníval se, že by tím byl způsoben větší třesk – a nemýlil se.

Rána zahřměla – a Dole i Costar si nezapomněli zacpat uši.

Uprostřed úplně klidného ovzduší se mohli domnívat, že tento výstřel bylo možné slyšet do dálky mnoha mil.

Naslouchali... Nikde nic!

Než minula hodina, bylo z malého děla vystřelováno každých deset minut. Že by Doniphan, Cross a Jacques neporozuměli významu těchto opakovaných výstřelů, které jim měly naznačit směr, kde ležel French Cavern, nebylo možné. Kromě toho tyto burácivé rány musely být

slyšeny po celé šíři jezera, neboť právě mlhy jsou velmi dobré vodiče zvuku – čím jsou hustší, tím jsou vodivější.

Konečně před pátou hodinou dva nebo tři výstřely z pušek, i když ještě hodně vzdálené, byly již dost zřetelně zaslechnuty od severovýchodu.

„To jsou oni!“ zvolal Service a bez váhání odpověděl Baxter posledním výstřelem na Doniphanovo znamení.

Několik okamžiků nato se objevily dva stíny v mlhách, které byly u břehu řidší než na jezeře. Brzy se radostné hurrrá spojilo s hurrrá, které zaznívalo ze Sport Terrace.

Byli to Doniphan a Cross.

Jacques s nimi nebyl.

Lze si představit smrtelnou úzkost, již vytrpěl Briant. Jeho bratr nemohl najít oba lovce, kteří neslyšeli zvuk jeho rohu. Cross a Doniphan, kteří se snažili obeznámit s polohou, se již obrátili k jihu Family Lake, zatímco Jacques spěchal stále na východ, aby je vyhledal. Kdyby nebylo výstřelů přicházejících od French Cavern, nikdy by nenašli pravou cestu.

Briant, jenž myslel pouze na svého bratra, který zabloudil uprostřed mlh, ani nepomyslel na to, aby zasypal výčitkami Doniphana, jehož neposlušnost hrozila tak vážnými následky. Kdyby byl Jacques přinucen strávit noc na jezeře za teploty, která mohla klesnout až na patnáct stupňů pod nulu, jak by vydržel tak tuhý mráz?

„Já jsem měl jít místo něho... Já!“ opakoval Briant, kterému Gordon i Baxter se marně snažili dát nějakou naději.

Znovu zahřmělo několik ran z děla. Jestliže se Jacques již blížil k French Cavern, musel je uslyšet a nezapomněl by dát znamení o své přítomnosti zvukem rohu.

Když však poslední zahřmění děla zaniklo v dálce, zůstaly výstřely bez odpovědi.

A již nastávala noc a brzy měla neprůhledná temnota zahalit celý ostrov.

Tu však nastala příznivá změna. Zdálo se, že se mlha začínala rozptýlovat. Lehký větřík, jenž vál od západu, jak se stávalo téměř každý večer po klidném dni, hnal mlhy na východ a hladina Family Lake jich byla za chvíli zbavena. Brzy však tma ztížila příchod k French Cavern.

Za těchto okolností zůstal jen jediný prostředek: zapálit na břehu veliký oheň, který měl sloužit jako znamení. A již Wilcox, Baxter a Service skládali suché dřevo na hranici uprostřed Sport Terrace, když je Gordon zadržel.

„Počkejte,“ řekl.

S dalekohledem před očima pátral Gordon velice pozorně severovýchodním směrem.

„Zdá se mi, že vidím bod...“ řekl, „bod, jenž se pohybuje.“

Briant uchopil dalekohled a rozhlížel se.

„Chvála Bohu...! To je on...!“ zvolal. „To je Jacques...! Poznávám jej...!“

Všichni vykřikli radostí z plna hrdla, jako by mohli být slyšeni na vzdálenost, která obnášela asi míli.

Avšak vzdálenost se očividně zmenšovala. Jacques s bruslemi na nohou letěl rychlostí šípu po zmrzlé hladině jezera a neustále se blížil k French Cavern. Ještě několik minut a musel přijít.

„Zdá se, že nejde sám!“ zvolal Baxter, jenž se nemohl ubránit posunku překvapení.

Opravdu, pozornějším sledováním se daly rozeznat dva jiné body, které se pohybovaly několik set kroků na Jacquesem.

„Co to asi je?“ zeptal se Gordon.

„Snad lidé,“ odpověděl Baxter.

„Ne...! Spíš zvířata...!“ řekl Wilcox.

„Snad šelmy...!“ zvolal Doniphan.

Nemýlil se a bez meškání s puškou v ruce spěchal po jezeře k Jacquesovi.

Během několika okamžiků dorazil Doniphan k chlapci a vystřelil dvě rány proti šelmám, které zraněny se obrátily a brzy zmizely.

Byli to dva medvědi, o kterých se domnívali, že nebyli mezi faunou Chairman Island. Protože se však přece jen tyto strašné šelmy na ostrově ukázaly, jak bylo možné, že lovci nikdy neobjevili jejich stopy? Snad bylo možné se domnívat, že tam nežily, že však tu zimu se odvážily do těchto krajín buď po zamrzlé hladině oceánu, nebo že tam byly zaneseny ledovou

krou. Nedalo se z toho soudit, že v sousedství Chairman Island ležela pevnina...? To stálo za uvážení.

Ať tomu bylo jakkoliv, Jacques byl zachráněn a jeho bratr jej tiskl v náruči.

Statečnému chlapci blahopřáli, objímali jej a tiskli mu ruce. Když marně troubil na roh, aby svolal oba své kamarády, zabloudil sám v hustých mlhách, takže nevěděl, kde se nachází, když vtom zazněly první výstřely.

„To může být jen rána z děla od French Cavern,“ řekl k sobě a snažil se vypátrat, ze které strany zvuk přicházel.

Byl vzdálen mnoho mil od břehu v severovýchodní části jezera. Pustil se ihned, jak nejrychleji mohl, směrem, odkud bylo dáno znamení.

Náhle ve chvíli, kdy se mlhy začaly rozptýlovat, spatřil dva medvědy, kteří se pustili za ním. Navzdory hrozícímu nebezpečí jej ani na okamžik neopustila chladnokrevnost a díky rychlosti jeho bruslení mohl ta zvířata neustále nechávat za sebou. Avšak jediný pád, a byl by ztracen.

Potom vzal Brianta stranou, zatímco se všichni vraceli do French Cavern, a šeptem řekl:

„Děkuji ti, bratře, děkuji, žes mi dovolil...“

Briant mu stiskl ruku, aniž by odpověděl.

Když potom Doniphan překročil práh haly, řekl mu Briant:

„Zakázal jsem ti vzdálit se, a dobře vidíš, jak tvá neposlušnost mohla být příčinou velikého neštěstí. Avšak jakkoliv ses dopustil bezpráví, Doniphane, jsem nicméně povinen ti poděkovat, že jsi spěchal na pomoc Jacquesovi.“

„Učinil jsem pouze svou povinnost,“ odpověděl chladně Doniphan. A nepřijal ani ruku, kterou mu tak srdečně podával jeho druh.

XX. KAPITOLA

Odpočinek na South Cape u oceánu – Doniphan, Cross, Webb a Wilcox – Roztržka – Kraj Downs Lands – East River – Dolů po levém břehu – Příchod k ústí

Šest týdnů po těchto příhodách k páté hodině večer se zastavili čtyři mladí osadníci na jižním cípu Family Lake.

Bylo 10. října. Vliv krásného ročního období se již začal všude projevovat. Pod stromy obalenými svěží zelení se již země zdobila jarními krásami. Lahodný větřík čeril hladinu jezera, kterou zlatily poslední paprsky slunce, jež ozařovaly dosud širokou pláň South Moors, vroubenou úzkým pruhem písčiny. Početná hejna ptactva zalétala za štěbetání k nočnímu odpočinku do lesních stínů nebo do rozsedlin pobřežní vysočiny. Různé skupiny neustále zelených stromů, jako smrky, věčně zelené duby a opodál jedlový les v šířce několika akrů, se zdvihaly z této jednotvárné pláně Chairman Island. Lesnatý rámeček jezera byl na tomto místě přerušen, a aby se dostali k širé cloně hvozdů, museli kráčet mnoho mil po některém z obou pobřeží.

V téže chvíli veselý oheň zapraskal u kořenů mořské sosny a jeho vonný kouř zanášel vítr nad močály. Nad ohništěm, zhotoveným mezi dvěma kameny, se opékalo pár kachen. Po večeři se tito čtyři chlapci zahalili do svých pokrývek, a zatímco jeden z nich hlídal, ostatní tři klidně spali, až nastal den.

Byli to Doniphan, Cross, Webb a Wilcox – a musíme dodat, za jakých okolností si usmysleli oddělit se od ostatních chlapců.

V prvních týdnech druhé zimy, kterou museli mladí osadníci strávit ve French Cavern, byla atmosféra mezi Briantem a Doniphanem stále napjatější. Laskavý čtenář jistě nezapomněl, s jakým hněvem přijal Doniphan výsledek volby ve prospěch svého soka. Stal se ještě žárlivějším, popudlivějším, a jenom s přemáháním se podroboval rozkazům nového velitele Chairman Island. Jestli se mu nepostavil otevřeně, činil tak jenom proto, že dobře věděl, že by neměl na své straně většinu. Za různých okolností však projevoval tolik zlovůle, že jej Briant nemohl ušetřit spravedlivých výtek. Od příhody při bruslení na Family Lake, kde byla jeho neposlušnost zjevná, ať již se dal unést svou loveckou vášní, nebo si chtěl postavit hlavu, jeho vzpírání se jen zvětšilo a nastal okamžik, kdy byl Briant nucen trestat.

Až do té chvíle si Gordon, jehož tento stav věcí velice znepokojoval, vyžádal od Brianta slib, že se nenechá unést. Dobře však pocíťoval, že jeho trpělivost má své meze a že ve všeobecném zájmu a k udržení dobrého řádu je příklad nevyhnutelný. Marně se Gordon snažil přivést Doniphana k lepšímu mínění. Měl-li dříve na něho jakýsi vliv, přesvědčil se, že ten již úplně zanikl. Doniphan mu nemohl zapomenout, že častokrát stál na straně jeho soka. Gordonovo zakročení tedy nemělo žádný výsledek, a tak hluboce zarmoucený hleděl vstříc neblahému rozuzlení, které na sebe nedalo dlouho čekat.

Za takového stavu věcí bylo zjevné, že dobrá shoda, tak nevyhnutelná ke spokojenosti obyvatelů French Cavern, byla porušena. Každý cítil tíhu tohoto stavu, který znesnadňoval celkový život.

Kromě hodin, kdy jedli pohromadě, Doniphan a jeho přívrženci Cross, Webb a Wilcox, kteří mu čím dál tím víc podléhali, žili odděleni. Pokud jim bránilo počasí vyjít si na lov, usedli v koutě haly a tam spolu šeptem rozmlouvali.

„Je jisté,“ řekl jednoho dne Briant Gordonovi, „že všichni čtyři mají něco za lubem.“

„Snad ne proti tobě, Briante?“ odpověděl Gordon. „Myslíš, že by se pokoušeli ztížit tvé postavení...? Doniphan se neodvází...! Ty víš, že jsme s tebou, a také on si je toho vědom!“

„Možná že Wilcox, Cross, Webb a on pomýšlejí se od nás odtrhnout!“

„Toho se skutečně obávám, Briante, a podle mého soudu bychom neměli žádné právo jim v tom bránit.“

„Nemyslíš, Gordone, že by se chtěli usadit jinde?“

„Na to oni snad přece jen nepomýšlejí, Briante?“

„Právě naopak, myslí na to! Viděl jsem, jak si Wilcox obkresloval mapu Françoise Baudouina, a to patrně z toho důvodu, aby ji vzali s sebou.“

„Wilcox že to učinil?“

„Ano, Gordone, a věř mi, abych učinil konec podobným nepříjemnostem, bude lépe, abych uvolnil své postavení ve prospěch někoho jiného... buď tebe, Gordone, nebo samého Doniphana. To udělá konec všemu nepřátelství.“

„Nikoliv, Briante!“ odpověděl Gordon důrazně. „Nikoliv! Tím bys porušil své povinnosti vůči těm, kteří tě zvolili, i vůči sobě samému!“

Za takových neblahých nedorozumění uběhla zima. V prvních dnech října bylo po mrazech a hladina jezera i řeky byly úplně bez ledu. A tu – večer 9. října – Doniphan prohlásil, že s Webbem, Crossem a Wilcoxem opustí French Cavern.

„Vy nás chcete opustit?“ zeptal se Gordon.

„Vás opustit? Nikoliv, Gordone!“ odpověděl Doniphan. „Cross, Wilcox, Webb a já máme pouze v úmyslu usadit se v jiné části ostrova.“

„A proč, Doniphane?“ vyptával se Baxter.

„Zcela jednoduše proto, že si přejeme žít podle své vůle, a řeknu bez obalu, poněvadž nehodláme poslouchat Briantovy rozkazy!“

„Rád bych věděl, co mně můžeš vytýkat, Doniphane?“ zeptal se Briant.

„Nic... jedině to, že jsi naším velitelem!“ odpověděl Doniphan. „Neměli jsme již Američana velitelem osady...? Nyní nám poroučí Francouz...! Zanedlouho snad bude zvolen také Moko...“

„To snad nemyslíš vážně?“ zeptal se Gordon.

„Ano, vážně,“ odvětil Doniphan hrdým tónem, „a jestli se našim druhům líbí mít za velitele někoho jiného než Angličana, nelíbí se to mým přátelům a mně!“

„Dobře!“ odpověděl Briant. „Wilcox, Webb, Cross a ty, Doniphane, můžete jít, kam budete chtít, a odnést si část předmětů, na něž máte právo.“

„O tom jsme nikdy nepochybovali, Briante, a již zítra opustíme French Cavern.“

„Ať jen nikdy nelitujete svého rozhodnutí!“ podotkl Gordon, jenž věděl, že každá domluva by zde byla marná.

Úmysl, který chtěl Doniphan provést, byl tento:

Před několika týdny, když Briant podával zprávu o své výpravě do východní části Chairman Island, tvrdil, že by se tam malá osada mohla usídlit za výhodných podmínek. Pobřežní skály tvořily četné jeskyně, východní hvozdy dosahovaly od Family Lake až k pobřeží, East River

poskytovala pitnou vodu, srstnatá i pernatá zvěř se na jeho březích jen hemžila – zkrátka, bylo by tam snadné žít tak jako ve French Cavern a mnohem lépe než v zálivu Seagulla. Kromě toho přímá vzdálenost mezi French Cavern a pobřežím oceánu obnášela jen dvanáct mil, počítaje šest mil plavby po jezeře a zrovna tolik po proudu East River. Tedy pro případ nouze mohli docela snadno zůstat ve spojení s French Cavern.

Když Doniphan zešíroka vyložil veškeré tyto výhody, rozhodli se Wilcox, Cross a Webb, že se s ním usadí na druhém pobřeží ostrova.

Avšak Doniphan se nechtěl vydat k Deception Bay po vodě. Dojít až k jižnímu cípu Family Lake, obejít je a po protějším pobřeží se vydat až k East River, čímž by byl také poznán jiný kraj, který ještě nikdo z nich nespátřil, a potom se pustit po proudu řeky lesy až k jejímu ústí – takový byl rozvrh cesty, jakou chtěl nastoupit. Byla to dost dlouhá cesta – asi patnáct nebo šestnáct mil – avšak jeho přátelé a on ji podnikli jako lovci. Z toho důvodu nechtěl Doniphan použít jolu, jejíž řízení vyžadovalo zkušenější ruku, než byla jeho. Skládací člun si chtěl vzít pro případ, kdyby se měli přeplavit přes East River nebo nějakou řeku, která snad tekla na východě ostrova.

Ostatně tato první výprava měla mít za účel poznat pobřeží Deception Bay a vyhledat vhodné místo, kde by se mohl Doniphan se svými třemi přáteli trvale usadit. Nechtěli se proto příliš obtěžkat zavazadly a rozhodli se, že si vezmou dvě pušky, čtyři revolvery, dvě sekery, dostatečnou zásobu střeliva, udice, cestovní pokrývky, kapesní kompas, lehký kaučukový člun a něco málo konzerv, neboť nepochybovali, že lov zvěře a ryb jim poskytne hojnou kořist k ukojení potřeb. Kromě toho tato výprava – jak se domnívali – neměla trvat déle než šest nebo sedm dní. Až by si vyhledali obydlí, chtěli se vrátit do French Cavern, tam si vzít část předmětů, které pocházely ze *Seagullu* a jejichž byli oprávněnými vlastníky, a naložit je na vůz. Kdyby je snad chtěl Gordon nebo někdo jiný navštívit, chtěli je vřele uvítat, avšak za stávajících podmínek neměli nijak v úmyslu žít nadále společně s ostatními. Tomu se rozhodně bránili a také nic by je nepřinutilo změnit jejich úmysly.

Druhý den, sotva se rozednilo, rozloučili se Doniphan, Cross, Webb a Wilcox se svými druhy, kteří byli velice zarmoucení, že došlo k této roztržce. Možná že oni sami byli více dojatí, než dali najevo, ačkoliv se pevně dohodli na tom, že svůj úmysl provedou, přičemž z větší části hrála úlohu pýcha. Když je Moko převezl na jole na druhý břeh řeky Zealand, rychle se vzdálili, zkoumajíce současně dolní část Family Lake, které se pomalu zužovalo, i nedozírnou rovinu South Moors, na jejíž konec nedohlédli ani jižním, ani západním směrem.

Cestou na samém okraji bažiny zastřelili několik ptáků. Doniphan dobře chápal, že bylo nutné šetřit střelivem, a spokojil se zastřelením zvěře, která byla nutná k denní obživě.

Obloha byla zatažená, i když nehrozila deštěm, a vítr, jak se zdálo, měl trvale vát na severovýchod. Za celý den ušli čtyři chlapci jen asi pět nebo šest mil a dorazili večer v pět hodin na konec jezera, zastavili se, aby tam strávili noc.

Tyto události se seběhly ve French Cavern od posledních dnů měsíce srpna až do 10. října.

Tak tedy Doniphan, Cross, Wilcox a Webb byli v té chvíli vzdáleni od svých nejbližších kamarádů, od nichž je nikdy žádná záminka neměla odloučit! Necítili se již být osamělými? Ano, snad! Avšak rozhodnutí, že provedou svůj úmysl až do konce, pomýšleli pouze na to, aby si zařídili nový domov na některém jiném místě Chairman Island.

Příštího dne, po dost chladné noci, kterou jen veliký oheň, který byl udržován až do svítání, činil snesitelnou, se všichni čtyři připravovali vydat se dál. Na jihu, kde oba břehy splývaly, tvořilo Family Lake velice ostrý úhel, pravý břeh směřoval téměř kolmo k severu. Na východě byl kraj dosud bažinatý, ačkoliv voda tam nezaplavovala travnaté vyvýšeniny, položené několik stop nad jezerem. Tu a tam bylo vidět také již křoví, traviny a skupiny stromoví. Protože se tato krajina zdála být utvořena ze samých naplavenin, nazval ji Doniphan Downs Lands. Potom, neboť se nechtěl pustit neznámou krajinou, se rozhodl, že se vydají podél břehu až k East River a odtud k pobřeží, které již poznal Briant. Prohlídka celé Downs Lands byla ponechána na pozdější dobu.

Avšak dříve než se vydali na další cestu, rozhovořili se o ní jeho přátelé i on.

„Jsou-li vzdálenosti na mapě správně naznačeny,“ řekl Doniphan, „můžeme dorazit po sedmi mílích chůze k East River, a to je možné dokázat bez velké únavy do večera.“

„Proč se nemáme vydat přímo na severovýchod, tak, abychom se dostali hned k ústí řeky?“ poznamenal Wilcox.

„Ovšem, tím bychom si ušetřili celou třetinu cesty,“ souhlasil Webb.

„Nepopírám,“ odpověděl Doniphan, „avšak proč se máme odvažovat do těchto bažinatých krajin, které neznáme, a vydat se nepříjemnosti, že bychom se museli zase vrátit zpět? Právě naopak, půjdeme-li podél břehu jezera, máme větší naději, že se nám do cesty nepostaví žádná větší překážka!“

„A pak,“ dodal Cross, „vždyť se nám jedná o to, abychom prozkoumali tok East River.“

„Zajisté,“ odvětil Doniphan, „vždyť tato řeka tvoří přímé spojení mezi pobřežím a French Cavern. Kromě toho, půjdeme-li podél ní, budeme mít příležitost prohlédnout si les, kterým protéká.“

Po těch slovech se vydali rázným krokem na pochod. Úzká stezka se vinula asi tři nebo čtyři stopy nad hladinou jezera, na druhé straně po pravé ruce se rozkládala daleká pláň naplavenin.

V jedenáct hodin se zastavil Doniphan se svými přáteli u malého zálivu, stíněného velikými buky, aby pojedli. Odtud, až kam stačil zrak dohlédnout, šířila se východním směrem zmatená směs zeleně a zakrývala obzor.

Ráno Wilcoxem zastřelený aguti měl sloužit za pokrm a Cross, jenž zde zastupoval Moka jako vrchní kuchař, jej jakž takž upravil. Sotvaže si dopřáli čas, co se na žhavých uhlících upeklo několik řízků, co je snědli a ukojili zároveň žízeň i hlad, již Doniphan a jeho přátelé kráčeli zase po břehu Family Lake dál.

Les, po jehož okraji se jezero prostíralo, se skládal ze stejných druhů stromů jako Traps Woods v západní části. Jedině snad listnaté stromy, jejichž listí neopadávalo, tam byly zastoupeny ve větším množství. Bylo tam zejména mnohem víc mořských sosen, smrků a trvale zelených dubů než bříz a buků – a všechny vynikaly podivuhodnými rozměry.

Doniphan mohl také potvrdit – k velikému potěšení – že i fauna v této části ostrova byla neméně různá a početná. Několikrát se jim ukázali guanakové, vikuně, jakož i hejno nanduů, kteří když se v jezeře napili, ihned se vzdálili. Zajáci mary, tukotukové, pižmoni a jiná pernatá zvěř se tam jen hemžila.

V šest hodin večer se zastavili k odpočinku. Na tomto místě byl břeh jezera přerušen vodním proudem, jenž byl jedním z výtoků jezera. Snad to byl, a byl to skutečně, East River. Doniphan to poznal tím snadněji, když pod skupinou stromů v pozadí úzkého zálivu našel stopy ležení, totiž oharky z ohniště.

Tam Briant, Jacques a Moko vystoupili při své výpravě k Deception Bay, tam strávili svou první noc.

Doniphan, Webb, Wilcox a Cross nemohli udělat nic lepšího než se utábořit na tomto místě, rozžehnout uhaslé oharky a po večeři se uložit pod stejnými stromy, které byly útlukem jejich druhům.

Když před osmi měsíci pobýval Briant na tomto místě, skutečně si nepomyslel, že čtyři z jeho druhů sem přijdou s úmyslem, aby žili odděleně od ostatních v této části Chairman Island.

Možná že když byli tak daleko od pohodlného obydlí ve French Cavern, kde mohli podle své vůle zůstat, možná že Cross, Wilcox a Webb litovali svého kousku! Avšak jejich osud v té chvíli lpěl na Doniphanovi, a Doniphan byl příliš hrdý, než by uznal, že jednal nesprávně, příliš tvrdohlavý, než by upustil od svých záměrů, a příliš žárlivý, než by se sklonil před svým soupeřem.

Když nastal den, navrhl Doniphan, aby se neodkladně přepravili přes řeku.

„Musíme to v každém případě udělat,“ řekl, „a postačí jeden den, abychom došli až k ústí, k němuž máme nějakých pět nebo šest mil.“

„A také,“ podotkl Cross, „na levém břehu řeky nasbíral Moko limbové ořechy, a i my se jimi můžeme zásobit na cestu.“

Skládací člun byl tedy rozložen, a jakmile jej dostali na vodu, přepravil se Doniphan na protější břeh, když předtím upevnil na záď člunu provaz, který jeho přátelé drželi. Několika rozmachy vesel přeplul brzy třicet nebo čtyřicet stop, které v těch místech řeka měřila. Tak si ostatní pomocí provazu přitáhli člun a Wilcox, Webb a Cross, jeden po druhém, se dostali na druhý břeh.

Potom Wilcox gumový člun opět složil jako cestovní brašnu, přehodil jej přes rameno a dali se na cestu. Není pochyby, že by bylo méně namáhavé pustit se po proudu East River na jole, jak to provedli Briant, Jacques a Moko. Protože však gumový člun unesl pouze jednu osobu, museli se spokojit tímto dopravním prostředkem.

Tento den byl velice namáhavý. Hustý les, jeho půda, vysoké traviny, přes které ležely větve, polámané posledními bouřemi, mnohé bažiny, které museli obcházet, zdržovaly jejich příchod k pobřeží. Cestou se Doniphan přesvědčil, že francouzský trosečník nezachoval v této části ostrova tolik stop o své návštěvě jako v neprostupných houštinách Traps Woods. A přesto bylo nepochybné, že tuto část dobře prozkoumal, neboť jeho mapa přesně označovala tok East River až k Deception Bay.

Krátce před polednem se zastavili, aby pojedli právě na místě, kde rostly limby. Cross natrhal množství těchto plodů, na kterých si všichni pochutnali. Pak se měli ještě dvě míle plahočit houštinami, dokonce si museli prosekávat cestu sekerou, aby mohli kráčet podél proudu.

Tímto zdržením se dostali na okraj lesa teprve v sedm hodin večer. Doniphan nemohl rozeznat tvar pobřeží, neboť již nastávala noc. Viděl jen pěnou ohraničenou čáru před sebou a slyšel táhlý a vážný hukot oceánu vrážejícího na pobřeží.

Rozhodli se, že se zastaví na tomto místě, aby přespali pod hvězdnatým nebem. Příští noc jim měla zajisté poskytnout lepší útulek v pobřežních jeskyních nedaleko ústí řeky.

Když se utábořili, snědli svou večeři skládající se z řízků agutiho, upečených nad hranicí uschlých větví, a z ořechů, které nasbírali pod limbami.

Dohodli se, že z opatrnosti budou přikládat na oheň až do svítání, a pro první hodiny se tohoto úkolu ujal Doniphan.

Pod rozložitými větvemi sosny pak ulehli Wilcox, Cross a Webb velice unavení dlouhým denním pochodem.

Doniphan jen stěží odolal spánku. Zpočátku se přece jen přemohl, avšak když nastal okamžik, kdy měl být vystřídán některým ze svých přátel, spali všichni tak blaženým spánkem, že se nemohl odhodlat, aby někoho z nich vzbudil.

Kromě toho v lese bylo takové ticho a i v okolí ležení, že se nemuseli ničeho obávat, jako by byli v samém French Cavern.

A tak když dostatečně přiložil na hranici, ulehl Doniphan pod stromem. Tam se mu ihned sklížily oči, aby se neotevřely, až vyšlo slunce nad dálným obzorem oceánu, jenž dosahoval až k obloze.

XXI. KAPITOLA

**Prohledávání Deception Bay – Bear Rock Harbour – Úmysl vrátit se do French Cavern
– Pátrání na severu ostrova – North Creek – Beechs Forest – Děsná bouře – Noční vidění
– Za svítání**

Prvním úkolem Doniphana, Wilcoxe, Webba a Crosse bylo dostat se podél proudu řeky až k jejímu ústí. Tam odtud se pátravě zahleděli na oceán, který zde spatřili poprvé. Byl však také tak pustý jako oceán rozkládající se za protějším pobřežím.

„A přece,“ promluvil Doniphan, „jestli Chairman Island není příliš vzdálen od americké pevniny, jak se právem můžeme domnívat, musely by lodi, plující Magellanovou úžinou k přístavům v Chile a Peru, plout na východě. Z toho důvodu je lepší usídlit se u Deception Bay, a i když Briant jej tak pojmenoval, doufám, že byl špatným prorokem, a zanedlouho se docela jistě ukáže, že si toto jméno vůbec nezaslouží.“

Možná že se Doniphan snažil touto poznámkou omluvit, nebo alespoň zastříť své odtržení od druhů ve French Cavern. Nedá se popřít, že lodi, plavící se v této části Tichého oceánu k jihoamerickým přístavům, asi musely plout na východě kolem Chairman Island.

Když Doniphan prohlédl dalekohledem vzdálený obzor, chtěl navštívit ústí East River. Jako předtím Briant, přesvědčili se i tito čtyři chlapci, že příroda tam vytvořila malý přístav, chráněný proti větrům a vlnobitím. Kdyby byl škuner zahrán do této části Chairman Island, docela snadno se mohli vyvarovat jeho ztroskotání a mohl být zachován bez pohromy pro návrat mladých kolonistů do vlasti.

Za skalami, které tvořily přístav, se kupily první stromy hvozdu, který se neprostíral pouze k Family Lake, ale i na sever, kde se zrak topil jen ve svěží zeleni. Co se týkalo jeskyní vyhloubených v žulových pobřežních skalách, Briant nijak nepřeháněl. Doniphan byl jen na rozpacích, kterou si má zvolit. Zdálo se mu být výhodné nevzdalovat se od břehů East River a brzy objevil „komín“, jehož půda byla pokryta jemným pískem a který měl několik koutů a jeskyní, v nichž bylo zajištěno stejné pohodlí jako ve French Cavern. Tato jeskyně mohla ostatně stačit pro celou osadu, neboť měla celou řadu bočních jeskyní, z nichž mohly být upraveny místnosti k různým účelům, a tak by měli více prostorů než pouze halu a zásobárnu.

Ten den využili k návštěvě pobřeží v délce dvou mil. Doniphan a Cross zastřelili cestou několik tinam, zatímco Wilcox a Webb navnadili řadu udic ve vodách East River asi sto kroků nad ústím. Chytilo se asi půl tuctu ryb téhož druhu, jaké žily v řece Zealand, mezi jinými také dva neobyčejně velicí okouni. Ve výmolech skalisek, která se táhla severovýchodně, chráníce záliv proti příbojům oceánu, bylo nespočetné množství měkkýšů. Výtečných ústřic tam bylo mnoho. Byly tam k dispozici nejen měkkýši, ale i mořské ryby,

kteří se jen hemžily mezi ohromnými řasami naplavenými ke skaliskům, takže nemuseli chodit na lov příliš daleko.

Laskavý čtenář si jistě pamatuje, že Briant při své výpravě k ústí East River vylezl na vysokou skálu, podobající se obrovskému medvědovi. I Doniphan byl překvapen tímto podivuhodným tvarem. A proto na znamení, že se stali jejími vlastníky, nazval ji Bear Rock Harbour, podle malého přístavu, jemuž tato skála vévodila, a toto jméno se dosud nachází na mapě Chairman Island.

Během odpoledne vylezli Doniphan s Wilcoxem na Bear Rock, aby získali širší rozhled po zálivu. Avšak ani loď, ani zemi nespátřili na východě ostrova. Bělavá skvrna na severovýchodě, která upoutala Briantovu pozornost, nebyla vidět, buď že slunce již bylo příliš nízko, nebo že tam nikdy nebyla a Briant byl obětí optického klamu.

Nastal večer a Doniphan se svými přáteli večereli pod skupinou velkolepých ořechových stromů, jejichž nízké větve se skláněly nad vodou. Potom rozmlouvali na téma, mají-li se vrátit ihned do French Cavern, aby odvezli nutné předměty k trvalému usídlení v jeskyni Bear Rock.

„Považuji za vhodné, abychom dlouho neotáleli,“ řekl Webb, „neboť na cestu kolem jižního konce Family Lake potřebujeme několik dnů.“

„Avšak,“ připomenul Wilcox, „když bychom se sem vrátili, nebylo by lepší plout přes jezero, abychom sjeli po East River až k jeho ústí? Co provedl Briant s jolou, proč bychom nemohli učinit totéž?“

„Ušetřili bychom tím spoustu času a neunavili bychom se!“ dodal Webb.

„Co si o tom myslíš, Doniphane?“ zeptal se Cross.

Doniphan právě přemýšlel o tomto návrhu, který se mu zdál být velice výhodný.

„Máš pravdu, Wilcoxi,“ odpověděl, „nastoupíme-li do lodi, kterou by řídil Moko...“

„Záleží na tom, zda k tomu Moko svolí,“ připomněl Webb nedůvěřivým tónem.

„A proč by nesvolil?“ odpověděl Doniphan. „Nebo nemám právo, abych mu dal rozkaz jako Briant? Ostatně jednalo by se jen o to, aby nás převezl přes jezero...“

„To by bylo pěkné, aby neposlechl!“ zvolal Cross. „Kdybychom museli dopravovat všechny naše potřeby po zemi, to bychom nebyli nikdy u konce! Pochybuji, že by pro vůz byla v lese cesta. Použijeme tedy jolu...“

„A co když nám jolu nepůjčí?“ zapochyboval Webb.

„Nepůjčí?!“ zvolal Doniphan. „A kdo by tomu zabránil?“

„Briant...! Nebo snad není velitelem osady?“

„Briant! Zabránit...!“ opakoval Doniphan. „Má snad větší právo na tuto loď než my...? Kdyby se Briant odvážil ji nevydat...“

Doniphan nedokončil, bylo však zjevné, že ani v tomto případě, ani v žádném jiném by se vládychtivý chlapec nepodrobil vůli svého soupeře.

Avšak, jak připomenul Wilcox, nebylo zapotřebí vést dále hovor na toto téma. Podle jeho mínění by se Briant snažil svým druhům usídlení na Bear Rock co nejvíce usnadnit a nebylo nutné si tím více lámat hlavu. Zbývalo jen rozhodnout se, zda se měli neodkladně vrátit do French Cavern.

„To se mi zdá být nevyhnutelné,“ řekl Cross.

„Tedy již zítra?“ zeptal se Webb.

„Nikoliv,“ odpověděl Doniphan. „Dříve než se vrátíme, rád bych se pustil ještě podél zálivu, abychom poznali severní část ostrova. Za osmačtyřicet hodin se můžeme dostat až k severnímu pobřeží a pak se opět vrátit k Bear Rock. Kdoví zda v tom směru neleží nějaká země, kterou francouzský trosečník neviděl, a proto ji také nemohl na své mapě označit. Nezdá se mi být moudré, abychom se zde trvale usadili a nevěděli ani, na čem jsme.“

Tato námitka byla oprávněná, a jakkoliv tento záměr prodloužil jejich nepřítomnost o dva nebo tři dny, dohodli se, aby se k jeho provedení bez váhání přistoupilo.

Příští den, 14. října, za ranních červánků se Doniphan a jeho tři přátelé vydali na cestu. Ubírali se na sever, aniž by se vzdalovali od pobřeží.

Do dálky asi tří mil se kupily skalnaté balvany mezi lesem a oceánem, tvořící na úpatí písčité pobřeží asi sto kroků široké.

Bylo poledne, když chlapci minuli poslední skalní balvan a zastavili se k obědu.

V těchto místech se vlévala druhá řeka do zálivu, avšak z jejího směru od jihovýchodu na severozápad se dalo soudit, že vytékala z jezera. Vody, které plynuly jejím úzkým korytem, nepochybně nasbírala při svém toku výše položenými kraji ostrova. Doniphan ji nazval North Creek, skutečně si nezasluhovala pojmenování řeky.

Několik rychlých úderů vesel na gumovém člunu stačilo k převozu, a pak se mohli pustit jen podél lesa, který tvořil okraj levého břehu. Cestou Doniphan a Cross dvakrát vystřelili, a sice za těchto okolností:

Byly asi tři hodiny. Když putovali podél proudu North Creek, Doniphan zjistil, že zahýbali na severozápad více, než by si přáli, neboť se jednalo o to, aby se dostali na severní pobřeží. Právě se chtěl obrátit směrem napravo, když ho Cross zadržel a zvolal:

„Podívej se, Doniphane! Podívej se!“

A ukazoval na hnědočervenou hmotu, která se velice živě pohybovala mezi vysokými travinami a sítinami potoka pod klenbou stromů.

Doniphan dal znamení Webbovi a Wilcoxovi, aby se ani nehnu. Pak provázen Crossem, s puškou připravenou k výstřelu, se tiše plížil k pohybuující se hmotě.

Bylo to zvíře mohutného těla, které se podobalo nosorožci, kdyby mělo hlavu ozbrojenou rohem a kdyby spodní pysk byl hodně prodloužený.

Vtom zazněl výstřel, za nímž ihned následoval druhý. Doniphan a Cross vystřelili téměř současně.

Na vzdálenost sto padesáti stop nemohly ovšem kulky nijak poškodit tvrdou kůži tohoto zvířete, neboť rychle prchalo sítinami ke břehu a zmizelo v hustém lese.

Doniphan měl dost času, aby je poznal. Byl to úplně neškodný obojživelník, takzvaný *anta*^[22], červenohnědé barvy, jinými slovy jeden z těch ohromných tapírů, kteří se obvykle zdržovali v sousedství řek Jižní Ameriky.

Z této strany Chairman Island se šířila do nedohledna spousta zeleně. Květena zde byla bujná, a protože tu bylo na tisíce buků, nazval Doniphan tento lesnatý kraj Beechs Forest a zároveň s pojmenováním naznačil Bear Rock a North Creek na mapě.

Do večera ušli devět mil. Ještě jednou tolik a mladí výzkumníci se museli dostat na sever ostrova. To byl úkol příštího dne.

Sotva vyšlo slunce, dali se na pochod. Měli také nejvyšší čas, aby si pospíšili. Počasí hrozilo změnou. Vítr, jenž se stočil k západu, věstil ochlazení. Již se hrnula mračna, ovšem ještě dost vysoko, a dalo se předpokládat, že déšť se nespustí. Vzдорovat větru, i kdyby se změnil v bouři, by statečné chlapce nijak neohrozilo. Avšak vichřice, obvyčejně provázená velkými lijáky, by je ovšem velice znepokojovala a byli by nuceni upustit od své výpravy a hledat přístřeší v Bear Rock.

Zrychlili proto kroky, ačkoliv museli zápasit s větrem, jenž vál proti nim z boku. Den byl neobyčejně namáhavý a zdálo se, že i noc měla být velice špatná. Skutečně již nebylo pochyby, že se nad ostrovem schylovalo k bouři. V pět hodin večer uprostřed křižujících se blesků rachotil táhle hrom.

Doniphan a jeho přátelé neustoupili ani o krok. Myšlenka, že se blížíli ke svému cíli, je povzbuzovala. Vždyť ostatně Beechs Forest se dosud táhl v tomto směru a vždy mohli ještě hledat útočiště pod stromy. Vichr se rozpoutal s takovou prudkostí, že déšť ustal. Kromě toho severní pobřeží již asi nebylo daleko.

V sedm hodin zaslechli temný hukot příboje – důkaz, že již blízko byla skaliska v oceánu, který obklopoval Chairman Island.

Zatím obloha, zahalená hustými mračny, se pomalu, ale jistě zatemňovala. Bylo nutné co nejvíce si pospíšit, aby se mohli podívat na daleký oceán, dokud poslední paprsky dne ještě osvětlovaly jeho obzor. Za okrajem hvozdu se rozšiřovalo táhlé písečné pobřeží asi čtvrt míle do dálky, do něhož bily zpěněné vlny, roztráštěné o skaliska na severu.

I když byli Doniphan, Webb, Cross a Wilcox velice unavení, měli ještě dost sil dojít k pobřeží. Chtěli se alespoň rozhlédnout po této části Tichého oceánu, pokud byl ještě den. Byl to oceán bez hranic, nebo pouze úzký průliv, který dělil toto pobřeží od pevniny či nějakého ostrova?

Náhle se Wilcox, jenž ostatní předběhl, zastavil. Ukazoval rukou na černavou hmotu jevící se v obrysech na svahu pobřežní skály. Bylo to snad nějaké mořské zvíře, nějaký veliký kytovec, mladá nebo dospělá velryba vyvržená na písčinu? Nebo to snad byla nějaká loď, která sem byla vyhozena, když se roztříštila o hroty bradel?

Ano! Byla to loď převržená naznak. A vedle ní, mezi úponky mořských řas nakupených na okraj vzbouřeným oceánem, ukazoval Wilcox na dvě těla ležící několik kroků od člunu.

Doniphan, Webb a Cross se nejdříve zastavili. Pak se bez rozmýšlení pustili přes písčinu a zůstali stát před oběma těly na pobřeží – snad před mrtvolami...!

Zachváceni neskonalou hrůzou při pohledu na ně ani nepomysleli, že by snad v těchto tělech byl ještě život a že by jim měli neodkladně pomoci, nýbrž se rychle vrátili, hledající útočiště v lese pod stromy.

Noc byla již tmavá, ačkoliv ji chvílemi ozařovaly blesky, které nepřestávaly. Uprostřed této hluboké tmy rachotily hromy a vyla vichřice za příboje rozrušeného oceánu.

Jaká to byla bouře! Na všech stranách se lámaly stromy a hrozilo nebezpečí těm, kteří by pod nimi hledali útočiště. Avšak utábořit se na písčíně bylo zcela nemožné, neboť písek, rozvířený větrem, bičoval tvář jako broky.

Po celou noc zůstali Doniphan, Wilcox, Webb a Cross na jednom místě a nezamhouřili ani na chvíli oči. Byla jim zima, neboť nemohli rozdělát oheň, který by se mohl ihned rozšířit a zapálit suché větve roztroušené po zemi.

A pak také rozčilení jim nedalo spát. Odkud připlul ten člun...? Ke které národnosti patřili ti lidé...? Nebo byla nablízku přece jen nějaká země, že se člun mohl dostat až k ostrovu...? Ale snad ten člun nepatřil některé lodi, která byla v těchto končinách zničena hroznou bouří?

Tyto různé domněnky se zdály být pravděpodobné a v ojedinělých okamžicích ztišení vichřice si je Doniphan a Wilcox sdělovali, tlačíce se k sobě.

V témže okamžiku se stali obětí mámení smyslů, protože se domnívali, že slyší vzdálené výkřiky, jakmile vichr poněkud utichl, a naslouchající se ptali, zda snad na pobřeží nebloudili jiní námořníci? Nikoliv! Byl to klam smyslů. Žádné zoufalé volání o pomoc nezaznělo uprostřed běsnící bouře. V té chvíli si řekli, že udělali dobře, když ustoupili prvnímu pocitu hrůzy. Chtěli se pustit k troskám člunu, nedbající na nebezpečí, že je smete vichřice. A přece, jak se mohli uprostřed této černé noci vydat přes otevřenou písčinu, po níž se rozlévaly vlny rozrušeného oceánu, jak mohli najít opět místo, kde člun ztroskotal, místo, kde ležela na písku dvě těla?

Ostatně chyběla jim současně duševní i tělesná síla. Tak dlouhou dobu, co byli odkázáni jen sami na sebe, kdy se domnívali, že jsou muži, náhle cítili, že jsou dětmi, když opět spatřili lidské bytosti, s nimiž se setkali po ztroskotání *Seagullu* a které oceán vyvrhl na jejich ostrov jako mrtvoly.

Konečně však chladnokrevnost opět získala převahu a pociťovali, co jim přikazovala povinnost.

Jakmile by se rozednilo, chtěli se vrátit k pobřeží, vyhloubit v písku hrob a po modlitbě za věčný pokoj duší pohřbít oba nešťastné námořníky.

Jak nekonečná se jim zdála být tato noc! Skutečně se zdálo, jako by nikdy nemělo vyjít slunce, aby zaplašilo hrůzy!

Kdyby se alespoň mohli přesvědčit pohledem na hodinky, kolik bylo hodin. Nebylo však možné ani rozškrtnout sirku – i pod ochranou pokrývek. Cross, jenž se o to pokusil, se musel tohoto záměru vzdát.

Vtom Wilcoxe napadlo, jak by mohl zjistit, kolik bylo právě hodin. Aby jeho hodinky šly čtyřadvacet hodin, bylo zapotřebí je natáhnout klíčkem dvanáctkrát, tedy jednou na dvě hodiny. Protože je pak natáhl toho večera v osm hodin, stačilo, aby sečetl počet otáček, které zbývaly pro počet uplynulých hodin. To se také stalo, a protože mohl otočit klíčkem pouze čtyřikrát, soudil z toho, že byly asi čtyři hodiny ráno. Zanedlouho tedy již měl nastat den.

Opravdu, brzy nato zaplál na východě první ranní úsvit. Bouře ještě nepolevila, a protože se nad oceánem kupily mraky, museli se chlapci obávat deště ještě dříve, než by se dostali k Bear Rock.

Avšak především chtěli prokázat poslední službu trosečnickům. Jakmile se parami, nakupenými nad oceánem, prodral první ranní úsvit, dali se písčinou, namáhavě zápasíce proti vichřici. Znovu a znovu se museli vzájemně opírat jeden o druhého, aby nebyli povaleni k zemi.

Člun se pevně zachytil na nevysoké naplavenině písku. Podle naplavenin vyvržených řas se dalo soudit, že příboj oceánu za přílivu, rozběsněný vichrem, se hnal přes loď.

Obě těla tam však již nebyla.

Doniphan a Wilcox se přiblížili na dvacet kroků po písčině.

Nic...! Ani stopy, které by ostatně odliv zcela jistě zase zahladil.

„Ti nešťastníci,“ zvolal Wilcox, „tedy žili, když se mohli zdvihnout!“

„Kde jsou?“ zeptal se Cross.

„Kde jsou?“ odpověděl Doniphan, ukazuje na rozbouřený oceán. „Tam, kam je odliv opět zanesl!“

Doniphan vylezl až na okraj pásma bradla a rozhlížel se dalekohledem po povrchu oceánu.

Žádná mrtvola však na něm neplavala.

Těla trosečníků byla odplavena na širý oceán.

Doniphan se vrátil k Wilcoxovi, Crossovi a Webbovi, kteří stáli u člunu.

Snad by v něm mohli najít některého ze zachráněných po této pohromě.

Člun však byl prázdný.

Byla to šalupa obchodní lodě, překlopená na přídi, jejíž kýl měřil asi třicet stop. Nebyla již k potřebě, neboť její žebrovní bylo proraženo a roztrženo nárazy při vyhození na pobřeží. Kus stožáru, který byl zlomený u paty, několik cárů z plachet visících na ráhnech nad palubím a několik zbytků lan, to bylo všechno, co zůstalo z celé výstroje. Z potravin, nástrojů a zbraní nebylo nic ani v truhlicích, ani na dně lodi.

Na zádi dvě jména zvěstovala, které lodi a kterému přístavu šalupa patřila:

Severn – San Francisco

San Francisco! Přístav na pobřeží Kalifornie...! Byla to americká loď! Obzor té části pobřeží ostrova, na něž byli trosečníci *Severnu* vlnobitím vyhozeni, obléval nekonečný oceán.

XXII. KAPITOLA

Briantova myšlenka – Radost malých – Postavení létacího draka – Přerušžený pokus – Caty – Trosečníci *Severnu* – Doniphanovi a jeho přátelům hrozí nebezpečí – Briantova oddanost – Všichni opět spolu

Laskavý čtenář jistě nezapomněl, za jakých podmínek Doniphan, Webb, Cross a Wilcox opustili French Cavern. Po jejich odchodu se usídlil v malé osadě smutek. Toto odloučení působilo všem hluboký zármutek, neboť mohlo mít pro budoucnost neblahé následky. Ovšem Briant si nemohl nic vyčítat, a přesto byl tím mnohem víc dojat než ostatní, neboť kvůli němu se roztržka stala.

Marně se Gordon snažil dát mu útěchu slovy:

„Však oni přijdou, Briante, a to dříve, než si sami myslí! A kdyby byl Doniphan sebetvrdohlavější, okolnosti jsou silnější než on. Vsadil bych se, že než se dostaví špatné počasí, shledáme se s nimi ve French Cavern.“

Briant potřásl hlavou a nic neodpověděl. Ano, možná že okolnosti měly přinutit vzdálené k návratu. Avšak potom by to byly již jen nejzávažnější okolnosti.

„Před návratem špatného počasí!“ řekl vážně Gordon. Copak bylo mladým osadníkům určeno strávit ještě třetí zimu na Chairman Island? Neměli snad odnikud dostat žádnou pomoc? Nebo byly tyto končiny Tichého oceánu v létě tak málo navštěvovány obchodními loděmi? A nebude snad znamení balonu, zřízené na temeni Auckland Hill, konečně spatřeno?

Ovšem, tento balon, vznášející se pouze dvě stě stop nad střední polohou ostrova, mohl být viděn jen ve velice omezeném obvodu. Když se Briant marně pokoušel s Baxterem načrtnout plán nové lodi, která by se mohla udržet na oceánu, musel vymýšlet nějaký prostředek, jak by mohl nějaké znamení dostat do větší výšky. Častokrát o tom mluvil a jednoho dne sdělil Baxterovi, že se domnívá, že by k tomu cíli mohl nejlépe posloužit létací drak.

„Máme dost plátna i provazů,“ dodal, „a kdybychom sestrojili draka ve velkých rozměrech, vnesl by se do značné výšky – možná že i na tisíc stop.“

„Ovšem kromě dnů, kdy panuje bezvětří,“ podotkl Baxter.

„Takových dnů je velice málo,“ odpověděl Briant, „a za bezvětří můžeme vždy náš přístroj stáhnout k zemi. Avšak nehledě k této možnosti, kdybychom jej za konec šňůry přivázali k zemi, poletoval by podle změny větru a ani bychom se nemuseli starat o jeho směr.“

„Zkusme to,“ řekl Baxter.

„Kdyby tedy ten létací drak,“ pokračoval Briant, „byl za dne viděn na velikou vzdálenost, snad na šedesát mil, mohlo by se tak stát i v noci, kdybychom na jeho ocase nebo na hlavě připevnili lodní svítilnu.“

Briantova myšlenka byla skutečně pozoruhodná. Pokud se jednalo o její provedení, nečinila chlapcům žádné rozpaky, protože častokrát kdysi používali létacího draka na planinách Nového Zélandu.

Když byl Briantův záměr oznámen, způsobil všeobecnou radost. Zejména malí, Jenkins, Iverson, Dole a Costar, to brali ze zábavné stránky a již jásali při vzpomínce na létacího draka, který předčí všechny, jaké kdy viděli. Co to bude radosti, až budou moci táhnout za šňůru, zatímco drak se bude kolébavě vznášet vzduchem!

„Ale to mu připneme hodně dlouhý ocas!“ řekl jeden.

„A přiděláme mu dlouhé uši!“ přidal druhý.

„A nahoře bude na něm ohromný panák, jenž bude hýbat nohama!“

„A budeme mu posílat psaníčka!“

To bylo radosti! Děti v tom viděly ovšem jenom kratochvíli, zatímco myšlenka byla velice vážná, a chlapci mohli doufat, že povede ke šťastným výsledkům.

Již druhý den po odchodu nenapravitelného Doniphana a jeho tří kamarádů z French Cavern se dali Baxter a Briant do díla.

„Skutečně!“ zvolal Service. „To bude každý otvírat oči, až uvidí takového chlapíka! Škoda, veliká škoda, že moje Robinsony také nenapadlo vypustit létacího draka!“

„A bude draka vidět ze všech konců našeho ostrova?“ zeptal se Garnett.

„Nejen z našeho ostrova,“ poučoval Briant, „ale i z veliké dálky sousedních končin.“

„Uvidí ho také z Aucklandu?“ zvolal Dole.

„I co tě napadá, to ne!“ odpověděl Briant, směje se tomuto nápadu. „Ale až ho uvidí Doniphan a ostatní, snad je to povzbudí k návratu.“

Jak je patrné, hodný chlapec stále myslel na vzdálené a toužil jen, aby tato neblahá roztržka byla co nejrychleji ukončena.

Toho dne a ve dnech následujících se zabývali sestrojováním létacího draka, kterému chtěl Baxter dát podobu osmiúhelníku. Lehká a pevná kostra byla zhotovena z jakéhosi druhu rákosí, které rostlo v dostatečném množství na březích Family Lake. Rákosí bylo dost silné, takže mohlo vzdorovat dost silnému větru. Rákosovou kostru dal Briant potáhnout lehoučkými, pogumovanými plachtami, kterými byly kdysi potaženy vrchní světlíky škuneru. Plátno bylo tak husté, že vítr nemohl nijak proniknout jeho tkanivem. Za šňůru měl sloužit provaz nejméně dva tisíce stop dlouhý, velice pevně pletený, který by byl schopen vydržet i značné napětí.

Je samozřejmé, že tento přístroj měl být opatřen nádherným ocasem, určeným, aby udržoval rovnováhu, kdyby se skláněl podle větru. Byl zhotoven tak pevně, že mohl bez velikého nebezpečí vynést kteréhokoliv z chlapců do vzduchu. Avšak o to se nejednalo, záleželo na tom, aby byl dost pevný a vzdoroval i silným větrům, a dost objemný, aby se vznesl do takové výšky, a dost veliký, aby mohl být spatřen v obvodu padesáti až šedesáti mil.

Je zcela jasné, že neměli v úmyslu držet tohoto létacího draka v rukou. Za silnějšího větru by jim všichni mladí osadníci byli uneseni, a to rychleji, než by si mohli přát. Šňůra tedy měla být navinuta na hřídel ze škuneru. Tento malý, vodorovný hřídel byl dopraven do středu Sport Terrace a pevně zatlučen do země, aby vzdorovat tahu „vzdušného obra“, jak jej malí jednohlasně pojmenovali.

Když bylo celé dílo úspěšně skončeno dne 15. října večer, určil Briant na příští den odpoledne jeho vypuštění, ovšem za přítomnosti všech chlapců.

Avšak druhý den bylo naprosto nemožné provést tento pokus. Přihnala se bouře a drak by byl zcela jistě roztrhán na kusy, kdyby jej vypustili.

Byla to ta bouře, která přepadla Doniphana s jeho druhy v severní části ostrova a jež v té době rozbila šalupu, když ji vrhla i s americkými námořníky nad severními jespy^[23], odkud jim bylo dáno později jméno Severn Shores.

Druhý den, 16. října, ačkoliv se počasí poněkud umírnilo, byl přece jen vítr tak prudký, že Briant nechtěl učinit zkoušku se svým létacím přístrojem. Ale protože odpoledne nastala změna počasí, díky směru větru, jenž vál slaběji jihovýchodně, měl být pokus uskutečněn příští den.

Nastal den 17. října, datum, jež mělo být význačně zaznamenáno v análech Chairman Island.

Ačkoliv toho dne byl pátek, nemínil v žádném případě, ani z pověřivosti, počkat ještě čtyřicet hodin. Ostatně počasí bylo velice příznivé, neboť vál pěkný, stálý a pravidelný vítr, vhodný k vypuštění draka. Díky sklonu, který zajišťovalo závaží, se měl drak vznést do značné výšky a večer měl být stažen, aby na něj zavěsili lodní svítilnu, jejíž světlo by bylo vidět po celou noc.

Ráno věnovali posledním přípravám, které trvaly ještě hodinu po snídani. Potom se všichni vydali na Sport Terrace.

„Ale měl to Briant skvělou myšlenku, že sestrojil tohoto draka!“ opakovali stále Iverson a ostatní, tleskající rukama.

Bylo půl druhé. Přístroj byl rozložen na zemi, dlouhý ocas rozvinut, a právě měl být vydán účinkům větru. Čekali jen na Briantův povel, když velitel osady pokus zastavil.

V té chvíli totiž vzbudilo jeho pozornost počínání Phanna, který se náhle pustil k lesu, štekaje tak žalostně a tak podivně, že se všichni až podivili.

„Co nám tím chce Phann říci?“ ptal se Briant.

„Snad zvěřil mezi stromy nějakou šelmu?“ mínil Gordon.

„Nikoliv...! To je něco jiného!“

„Pojďme se podívat!“ zvolal Service.

„Ale nepůjdeme beze zbraní!“ podotýkal Briant.

Service a Jacques odběhli do French Cavern, odkud se vrátili každý s nabitou puškou.

„Pojďte!“ řekl Briant.

A všichni tři, provázeni také Gordonem, se pomalu vydali k okraji Traps Woods. Phann je předběhl, a jestli jej neviděli, stále ho slyšeli.

Briant a jeho kamarádi učinili sotva padesát kroků, když spatřili, jak se pes zastavil u stromu, pod nímž ležela lidská postava.

Byla to žena, ležící tam nehnutě jako mrtvola, žena, jejíž oděv, kabát z hrubé látky, podobný haleně, a šátek z hnědé bavlny, sepnutý kolem boků, se zdál být ještě v dost dobrém stavu. V její tváři se jevily stopy hrozných útrap. Měla silnou postavu a věk mezi čtyřiceti a padesáti roky. Zmožena únavou, snad i hladem, ztratila vědomí, avšak lehoučké vzdechy dosud pohybovaly jejími rty.

Lze si představit úžas mladých osadníků, když se poprvé od svého příchodu na Chairman Island setkali s lidskou bytostí.

„Ona dýchá...! Ona dýchá!“ zvolal Gordon. „Možná že má hlad, žízeň...“

Jacques ihned odběhl do French Cavern, odkud přinesl pár sucharů a láhev brandy.

Pak Briant, skloněn nad ženou, otevřel její pevně sevřené rty a podařilo se mu nalít do úst několik kapek oživujícího nápoje.

Žena sebou pohnula a otevřela oči. Její pohled úplně ožil, když spatřila kolem sebe tyto děti... Pak, když jí Jacques podal kousek sucharu, jej rychle vložila do úst.

Bylo zjevné, že tato nešťastnice byla blízko smrti spíš hladem než únavou.

Kdo však byla tato žena? Bylo možné promluvit s ní několik slov a porozumět jí...?

Za malou chvíli se to měl Briant dozvědět.

Neznámá vstala a promluvila anglicky tato slova:

„Děkuji vám... mé děti... děkuji vám!“

Po půlhodině ji uložili Baxter a Briant v hale. Tam jí Gordon a Briant věnovali veškerou péči, takže se brzy zotavila.

Jakmile se cítila lépe, začala vyprávět své příběhy.

Podáváme její vyprávění, a bylo zjevné, že její příhody mladé osadníky velice zajímaly.

Byla amerického původu. Dlouhý čas žila v území Far West ve Spojených státech amerických. Jmenovala se Catherine Readyová neboli prostě Caty. Dvacet roků žila jako služka u rodiny Williama R. Penfielda, která žila v Albaně, hlavním městě státu New York.

Právě tomu byl měsíc, co pán a paní Penfieldovi, kteří se chtěli vydat do Chile, kde žili jejich rodiče, přišli do San Franciska, hlavního přístavu Kalifornie, aby vstoupili na obchodní loď *Severn*, které velel kapitán John F. Turner. Tato loď měla plout do Valparaísa a pán i paní Penfieldovi se na ní plavili s Caty, která doslova patřila k rodině.

Severn byla výborná loď a jistě by šťastně skončila svou plavbu, kdyby osm mužů z její posádky, kteří byli nově najati, nebyli darebáky nejhoršího druhu. Devět dní po odjezdu jeden z nich, Walston, podporován svými společníky Brandtem, Rockem, Henleyem, Bookem, Forbesem, Copem a Pikem, učinil vzpouru, při které byli kapitán Turner, vrchní kormidelník, pán i paní Penfieldovi zavražděni.

Úmyslem zločinců bylo, když se zmocnili lodi, použít ji k obchodu s otroky, jenž byl tehdy v některých provinciích Jižní Ameriky ještě rozšířen.

Pouze dvě osoby na lodi byly ušetřeny: Caty, za niž se přimluvil námořník Forbes, méně ukrutný než ostatní zločinci, a kormidelník *Severnu*, asi třicetiletý muž jménem Evans, kterého potřebovali k řízení lodi.

Tyto hrozné scény se odehrály v noci ze 7. na 8. říjen, kdy *Severn* byl asi dvě stě mil vzdálen od chilského pobřeží.

Pod pohrůzkou smrti byl Evans lotry přinucen řídit loď, a sice směrem k mysu Hoorn, aby pak odtud dorazil až k západnímu pobřeží Afriky.

Avšak několik dní nato – nikdy se nikdo nedozví, z jakého důvodu – vznikl na lodi požár. V několika okamžicích se rozšířil tak prudce, že se Walston a jeho společníci marně pokoušeli zachránit *Severn* od úplné zkázy. Dokonce jeden z nich, totiž Henley, při tom zahynul, když se vrhl do oceánu, aby unikl ohni. Nezbývalo než opustit loď, rychle naházet do šalupy nějaké potraviny, střelivo, zbraně a vzdálit se ve chvíli, když se hořící *Severn* začal potápět.

Stav zachráněných byl velmi žalostný, neboť dvě stě mil je dělilo od nejbližší země. Bylo by skutečně jen spravedlivé, kdyby šalupa zahynula i se zločinci, které nesla, kdyby nebyli na lodi Caty a Mr. Evans.

Druhý den se zdvihla strašná bouře a jejich postavení se ještě zhoršilo. Protože však váł vítr od oceánu, byl člun s přelomeným stožárem a roztrhanými plachtami hnán k Chairman Island. Víme již, jak ze dne 15. na 16. října, když byl vržen přes skaliska, ztroskotal na písčíně s přelámaným žebrovím a otevřenou palubou.

Walston a jeho společníci, zmoženi dlouhým zápasem proti bouři a již téměř bez potravin, nemohli dál vzdorovat chladu a únavě. Byli téměř v bezvědomí, když šalupa narazila na skaliska v oceánu. Ohromnou vlnou jich bylo pět smeteno přes palubu krátce předtím, než nastalo ztroskotání, a několik okamžiků poté oba ostatní byli vyhozeni na písek, zatímco Caty padla na druhou stranu lodi.

Dlouho zůstali oba muži ležet bez vědomí, jako předtím Caty. Ačkoliv se brzy vzpamatovala, snažila se zůstat ležet bez hnutí, i když se mohla domnívat, že Walston a ostatní zahynuli. Chtěla počkat na rozednění a teprve pak hledat pomoc na této neznámé zemi, když asi ve tři hodiny ráno zaslechla na písku nedaleko šalupy kroky.

Byli to Walston, Brandt a Rock, kteří s námahou unikli vlnám dříve, než loď ztroskotala. Přelezli pásmo skalisek a dostali se nakonec k místu, kde leželi jejich společníci Forbes a Pike. Pospíšili si je přivést k životu a pak se začali radit, zatímco na ně kormidelník Evans čekal několik set kroků odtud, střežený Copem a Bookem.

Caty dobře slyšela, jak mezi sebou rozmlouvali:

„Kde to jsme?“ ptal se Rock.

„Nevím!“ odpověděl Walston. „Na tom nezáleží! Nezůstaneme zde, ale vydáme se na východ. Jakmile nastane den, uvidíme, jak si pomůžeme!“

„A naše zbraně?“ řekl Forbes.

„Jsou zde i se střelivem, které je v pořádku,“ odpověděl Walston.

A vytáhl z truhly šalupy pět pušek a několik balíčků nábojů.

„To je málo,“ řekl Rock, „abychom se ubránili v této zemi divochům.“

„Kde je Evans?“ zeptal se Brandt.

„Evans je tamhle,“ odvětil Walston, „a hlídá ho Cope a Book. Ať chce, nebo ne, musí jít s námi, a kdyby se vzpíral, však ho přivedu k rozumu!“

„Co se stalo s Caty?“ zeptal se Rock. „Podařilo se jí zachránit se?“

„Caty?“ odpověděl Walston. „Té se nemusíme více obávat! Viděl jsem ji, jak byla smetena přes palubu, dříve než byla šalupa zničena, a jistě leží někde v hlubině.“

„To je dobře!“ mínil Rock. „Beztoho o nás věděla víc, než bylo třeba.“

„Však by to příliš dlouho nevěděla!“ dodal Walston a o smyslu jeho slov nebyl nikdo na pochybách.

Caty, která všechno slyšela, se rozhodla, že uprchne, jakmile námořníci *Severnu* odejdou.

Sotva uběhlo několik okamžiků, Walston a jeho společníci, podpírajíce Forbese a Pikea, kteří se nemohli udržet na vlastních nohou, odnášeli své zbraně, střelivo a potraviny, které zbyly v truhle šalupy – totiž pět nebo šest liber nasoleného masa, trochu tabáku a dvě nebo tři láhve ginu. Vzdálili se zrovna ve chvíli, když byla bouře nejprudší.

Když byli hodně daleko, Caty vstala. Měla také nejvyšší čas, neboť příliv již dosahoval k pobřežní písčíně a brzy by byla odplavena vlnami.

Nyní laskavý čtenář zajisté porozuměl, proč Doniphan, Wilcox, Webb a Cross, když se vrátili, aby vzdali poslední poctu trosečnickům, našli ono místo prázdné. Walston a jeho tlupa sestoupili již směrem na východ, zatímco Caty, která se dala na opačnou stranu, aniž to věděla, se blížila k severnímu konci Family Lake.

Došla tam odpoledne dne 16. října, zmožena únavou i hladem. Několik planých plodů bylo všechno, čím se posilnila. Pustila se po levém břehu, šla celou noc, celé ráno dne 17. října a nakonec klesla na místě, kde ji našel Briant značně vyčerpanou.

Takové byly příhody, které líčila Caty – příhody velice vážné a trpké. Tak se na Chairman Island, kde mladí osadníci žili až do té chvíle v úplném bezpečí, dostalo sedm mužů, kteří se neštíteli žádného zločinu. Kdyby objevili French Cavern, váhali by na něj útočit? Nikoliv! Vždyť měli značný zájem na tom, aby se zmocnili jeho zásob, aby odnesli potraviny, zbraně a zejména nástroje, bez kterých nebylo možné opravit šalupu *Severnu* tak, aby byla schopná k plavbě po oceánu. A v tom případě, jaký odpor jim mohli klást Briant a jeho přátelé, z nichž nejstaršímu bylo patnáct a nejmladšímu sotva deset roků? Nenadcházely jim snad nejhroznější vyhlídky? Kdyby se Walston usadil na ostrově, neexistovaly žádné pochybnosti, že z jeho strany bylo možné očekávat několik útoků a vpádů.

Lze si snadno představit, s jakým pocitem všichni naslouchali vyprávění Caty.

Briant při tom nemyslel na nic jiného, než kdyby nastalo takové nebezpečí, že Doniphan, Wilcox, Webb a Cross by byli ohroženi jako první. Skutečně, jak si také měli dávat pozor, když neměli ani tušení o přítomnosti trosečníků *Severnu* na Chairman Island a zvláště v té části pobřeží, kterou právě v tu chvíli prozkoumávali? Nestačil snad jediný výstřel z pušky některého z nich, aby prozradil Walstonovi jejich přítomnost? A pak by všichni čtyři padli do rukou zločinců, od nichž nebylo možné očekávat slitování.

„Musíme jim jít na pomoc,“ řekl Briant, „a ještě dnes je musíme varovat!“

„A přivést do French Cavern!“ dodal Gordon. „Více než kdy jindy záleží nám na tom, abychom byli spolu a mohli klást odpor útoku těch zločinců!“

„Zajisté!“ prohlásil Briant. „A protože je nevyhnutelné, aby se vrátili, vrátí se! Vyhledám je!“

„Ty, Briante?“

„Já, Gordone!“

„A jak?“

„Popluji s Mokem v jole. Za několik hodin se dostaneme přes jezero a dáme se po East River, jak jsme to již jednou učinili. Všechno nasvědčuje tomu, že se s Doniphanem setkáme při ústí...“

„Kdy chceš odplout?“

„Ještě dnes večer,“ odpověděl Briant, „protože tma nám dovolí přeplout jezero, aniž bychom byli pozorováni!“

„Půjdu s tebou, bratře?“ zeptal se Jacques.

„Ne!“ odvětil Briant. „Je nevyhnutelné, abychom se všichni vrátili na jole, a stěží tam bude místo pro šest!“

„Je tedy rozhodnuto?“ zeptal se Gordon.

„Rozhodnuto!“ řekl Briant.

Bylo to opravdu nejlepší rozhodnutí, nejen v zájmu Doniphana, Wilcoxe, Crosse a Webba, ale i malé osady. O čtyři chlapce víc, a to právě nejsilnější, to byla pomoc, kterou nebylo možné opovrhovat pro případ útoku. Ostatně nesměli ztratit ani hodinu, pokud měli být všichni společně ve French Cavern, než by uplynulo čtyřiaadvacet hodin.

Lze si domyslet, že o vypuštění draka nebylo nyní ani řeči. Byla by to naprostá nerozvážnost. Tím by nedali znamení lodím plujícím širým oceánem o přítomnosti mladých osadníků, ale Walstonovi a jeho společníkům. Z toho důvodu dal Briant také porazit návěstní stožár, který byl postaven na temeni Auckland Hill.

Až do večera zůstali všichni uzavřeni v hale. Caty naslouchala vyprávění jejich dobrodružství. Šlechtná žena nepomýšlela již jen na sebe, ale i na ně. Kdyby jim bylo souzeno zůstat pohromadě na Chairman Island, chtěla být jejich oddanou služebnicí, chtěla se o ně starat a milovat je jako matka. Nejmladším, Dolemu a Costarovi, dala již lichotivá jména *papoosů*, jak říkali anglicky dětem v území Far West.

A Service na památku svých zamilovaných románů navrhl, aby se jmenovala Pátečnicí – jak učinil Robinson Crusoe svému nezapomenutelnému druhu –, neboť to bylo také právě v pátek, kdy Caty zavítala do French Cavern.

A k tomu dodal:

„Ti zločinci, to jsou, jako bychom řekli, Robinsonovi divoši. Tam vždycky nastává doba, kdy se objeví divoši, i čas, kdy se jich opět zbaví.“

V osm hodin byly přípravy k odjezdu skončeny. Moko, jehož oddanost se neděsila žádného nebezpečí, se těšil, že bude na výpravě doprovázet Brianta.

Oba vstoupili do joly, když naložili nějaké potraviny, a každý byl opatřen revolverem a loveckým nožem. Dali sbohem svým kamarádům, kteří srdečně dojata se dívali, jak se vzdalovali, a brzy zmizeli v šeru Family Lake. Po západu slunce začal vát příhodný vítr od severu, a pokud by se nezměnil, usnadnil by jole jízdu tam i zpět.

V každém případě tento vítr zůstal příhodný při plavbě od západu k severu. Noc byla velice tmavá – šťastná okolnost pro Brianta, jenž chtěl plout nepozorován. Řídil se pomocí magnetické stříelky a byl si jistý, že dorazí k protějšímu břehu, podél něhož bude nutné buď dát se nahoru, nebo dolů, podle toho, zda by lehká loď přistála nad, nebo pod výtokem z jezera. Veškerá pozornost Brianta a Moka byla upoutána v tom směru, kde se obávali, že by

mohli spatřit nějaký oheň – což zcela jistě svědčilo o přítomnosti Walstona a jeho společníků, neboť Doniphana tábořil asi na pobřeží při ústí East River.

Za dvě hodiny urazili šest mil. Jola plula velice dobře, i když vítr vál trochu silněji. Loďka přistála téměř ve stejných místech jako při první plavbě a museli plout asi půl míle podél pobřeží, aby se dostali k úzkému zálivu, kterým se vody jezera vlévaly do řeky. To však trvalo poněkud dlouho. Vítr vál proti nim a museli použít vesel. Pod klenbou stromů, které se skláněly až k vodám, vládl všude klid. Ani štěkot, ani vytí v hlubinách lesů, ani záře ohně pod černající se směsí zeleně.

Tu o půl jedenácté Briant, jenž seděl na zádi joly, uchopil Moka za rameno. Několik set kroků od pravého břehu East River uhasínající oheň vrhal světlo tmou. Kdo tam tábořil? Walston, nebo Doniphana? – Záleželo na tom zjistit to, dříve než by se pustili dál po proudu řeky.

„Přistaň ke břehu, Moko,“ řekl Briant.

„Nepřejete si, pane Briante, abych vás doprovázel?“ zeptal se šeptem plavčík.

„Nikoliv! Bude lépe, půjdu-li sám. Vydávám se méně nebezpečí, že budu viděn, když se přiblížím.“

Jola přistála ke břehu a Briant vyskočil na zem, když ještě nakázal Mokovi, aby na něj počkal. V ruce držel svůj lovecký nůž, za pasem měl revolver, jehož chtěl použít jen v případě největšího nebezpečí, aby nezpůsobil hluk.

Když přešel vysoký břeh, plížil se statečný chlapec pod stromy.

Náhle se zastavil. Asi dvacet kroků v polozáři, kterou vydával dosud oheň, se mu zdálo, že vidí stín, plížící se trávou právě tak, jako to činil on sám.

V téže chvíli zaznělo děsné zařvání. Poté se vymrštila hmota kupředu.

Byl to veliký jaguár. Hned zazněly výkřiky:

„Pomóc...! Pomóc!“

Briant poznal hlas Doniphana. Skutečně, byl to on. Jeho přátelé zůstali ve svém ležení při břehu řeky.

Doniphana povalen jaguárem se bránil, jak mohl, ale nemohl použít svou zbraň.

Wilcox probuzen výkřiky ihned přiběhl a zamířil již pušku, aby vystřelil.

„Nestřílej...! Nestřílej!“ volal Briant.

A dříve než ho mohl Wilcox dobře poznat, vrhl se Briant prudce na šelmu, která se okamžitě obrátila proti němu, zatímco Doniphan stěží vstal.

Naštěstí mohl Briant uskočit stranou, když do jaguára vrazil svůj lovecký nůž. Všechno se stalo tak rychle, že ani Doniphan, ani Wilcox nemohli pomoci. Zvíře, smrtelně zraněné, kleslo k zemi ve chvíli, kdy Webb a Cross spěchali na pomoc Doniphanovi.

Avšak vítězství přišlo Briantovi draho – z ramene, které bylo zasaženo a roztrženo drápem šelmy, se řinula krev.

„Jak sem přicházíš?“ zvolal Wilcox.

„To se dozvíte později,“ odpověděl Briant. „Ale nyní za mnou... Pojdte!“

„Ne dříve, dokud ti nepoděkuji, Briante!“ řekl Doniphan. „Zachránil jsi mi život...“

„Učinil jsem, co bys i ty udělal na mém místě,“ odpověděl Briant. „Nemluvme o tom a následujte mne.“

Avšak ačkoliv Briantovo zranění nebylo těžké, muselo být přece jen pevně ovázáno kapesníkem, a zatímco jej Wilcox ovazoval, informoval statečný chlapec své druhy o všem, co se přihodilo.

Takže ti muži, o nichž se Doniphan domníval, že byli přílivem zaneseni jako mrtvolky, byli živí! Bloudili patrně ostrovem. Byli to zločinci poznamenaní krví. Žena byla s nimi vyvržena vlnobitím ze šalupy *Severnu* a tato žena byla ve French Cavern...? Od té chvíle tedy nebylo na Chairman Island bezpečno...! Proto tedy volal Briant na Wilcoxe, aby na jaguára nestřílel, neboť se obával, aby nebyl výstřel uslyšen, proto chtěl Briant použít pouze lovecký nůž, aby skolil šelmu!

„Ach, Briante, ty jsi přece jen lepší než já!“ zvolal Doniphan hluboce pohnut v takovém výbuchu vděčnosti, jíž podlehla sama jeho tak hrdá povaha.

„Nikoliv, Doniphane, nikoliv, příteli,“ odpověděl Briant, „a protože tisknu tvou pravici, nepustím ji dříve, dokud nesvolíš, že se vrátíš k nám...“

„Ano, Briante, ze srdce rád!“ odpověděl Doniphan. „Spolehni se na mne! Od nynějška budu vždy prvním, kdo tě bude poslouchat! Zítří... jakmile nastane den... vyrazíme...“

„Ne, ihned,“ odpověděl Briant, „abychom se vrátili a nikdo nás nezpozoroval!“

„A jak to?“ zeptal se Cross.

„Tamhle je Moko! Očekává nás s jolou. Chtěli jsme právě vplout do proudu East River, když jsem spatřil zář vašeho ohně.“

„A přišel jsi právě včas, abys mne zachránil...!“ opakoval stále Doniphan.

„A také abych tě přivedl do French Cavern!“

Proč se Doniphan, Wilcox, Webb a Cross utábořili v těchto místech, a nikoliv při ústí East River? Několika slovy to objasnili.

Když opustili pobřeží Severn Shores, vrátili se všichni čtyři večer dne 16. října do přístavu Bear Rock. Druhý den ráno, jak se dohodli, se vydali po levém břehu East River až k jezeru, kde se utábořili, vyčkávající ráno, aby se vydali do French Cavern.

Před svítáním se usadili Briant a jeho přátelé v jole, ale protože šesti sotva stačila, museli si při řízení počínat co nejopatrněji.

Avšak vítr byl příznivý a Moko ji řídil tak obratně, že plavba probíhala velice dobře.

S jakou radostí uvítali Gordon a ostatní příchozí, když ve čtyři hodiny ráno přistáli při ústí řeky Zealand! I když je ohrožovala veliká nebezpečí, byli alespoň všichni ve French Cavern!

XXIII. KAPITOLA

Stav, jaký právě byl – Případná opatření – Změna v životě – Mléčný strom – Na čem záleželo, aby zjistili – Návrh Caty – Briant zaujatý myšlenkou – Jeho záměr – Porada – Až zítřa

Osada byla tedy opět úplná, dokonce se rozrostla o nového člena – dobrou Caty, která za hrozného dramatu byla oceánem vyvržena na písčité pobřeží Chairman Island. Nyní vládla také ve French Cavern shoda, kterou již nemělo nic porušit. Jestli Doniphan ještě poněkud litoval, že nebyl velitelem mladých osadníků, tedy se k nim alespoň vrátil. Ano, tato dvou-

nebo třídenní roztržka přinesla své ovoce. Nejednou již, i když to nesdělil svým přátelům a nechtěl uznat své křivdy, zjistil, že jeho samolibost byla silnější než skutečný zájem, i že jeho tvrdohlavost jej svedla k mnohým nerozvážnostem. Wilcox, Cross a Webb byli zachvázeni stejnými pocity. A když Briant vůči němu podal takové důkazy obětavosti, v Doniphanovi zvítězily šlechetné city, které nikdy neměly pohasnout.

Ostatně velice vážná nebezpečí hrozila French Cavern, jenž byl vydán útokům sedmi zločinců, silných a ozbrojených. Nepochybně Walstonovi záleželo na tom, aby co nejrychleji opustil Chairman Island. Kdyby se však dozvěděl, že tam existovala malá osada, dobře vším opatřená, což on postrádal, nic by ho nezadrželo od vpádu, kdy všechny výhody byly na jeho straně. Mladí osadníci museli tedy, ať už rádi, či neradi, učinit jistá opatření. Nesměli se vzdálit po řece Zealand ani se odvážit do okolí Family Lake, dokud by Walston se svou tlupou neopustil ostrov.

Především bylo nutné zjistit, zda Doniphan, Cross, Webb a Wilcox při svém návratu od Severn Shores až k Bear Rock něco nezpозorovali, co by svědčilo o přítomnosti námořníků *Severnu*.

„Nic,“ odpověděl Doniphan. „Ovšem při návratu k ústí East River jsme se neubírali stejnou cestou, jakou jsme šli na sever.“

„Zdá se být tedy jisté, že se Walston pustil východním směrem,“ podotkl Gordon.

„Souhlasím,“ odvětil Doniphan. „ale nepochybně se dal podél pobřeží, zatímco my jsme se vraceli přímo bukovými lesy. Vezměte mapu a uvidíte, že ostrov tvoří velice hluboký záliv nad Deception Bay. Tam se rozkládá širý kraj, kde budou zločinci asi hledat příbytek, přičemž se zřejmě nevzdálí od místa, kde zanechali šalupu. Právě mě napadá, snad by nám mohla Caty sdělit, ve kterých končinách se přibližně nachází Chairman Island.“

Caty, oslovená na toto téma Gordonem a Briantem, nemohla nic říci. Po požáru na *Severnu*, když se Mr. Evans chopil kormidla šalupy, řídil ji tím směrem, aby se co nejdříve přiblížil americké pevnině, od které asi Chairman Island nebyl příliš vzdálen. Také nikdy nepronesl jméno ostrova, na který je bouře zahнала. Protože pak od pobřeží nebylo daleko na četná souostroví, dalo se soudit, že se Walston vynasnaží, aby se na ně dostal, a proto bude asi v jeho zájmu, aby zůstal na východním pobřeží. Pokud by se mu totiž podařilo opravit loď, aby se hodila k plavbě, nedalo by mu tolik námahy, aby se obrátil k některé jihoamerické zemi.

„Alespoň,“ podotkl Briant, „až přijde Walston k ústí East River, najde stopy tvého pobytu, Doniphane, a nepustí se daleko, aby tě vypátral.“

„Jaké stopy?“ zeptal se Doniphan. „Hromádku popela? A co by z toho zjistil? Snad jen, že je ostrov obydlený. V tom případě nebudou ti lotři pomýšlet na nic jiného, než aby se ukryli...“

„Nepochybně,“ řekl Briant, „avšak jestli se dozvědí, že se obyvatelstvo ostrova skládá jenom z hrstky dětí! Nedělejme tedy nic, aby nepoznali, kdo jsme! – To mne také přivádí na otázku, zda jsi snad, Doniphane, při svém návratu od Deception Bay při příležitosti několikrát nevystřelil?“

„Nikoliv, a to výjimečně,“ ujišťoval Doniphan se smíchem, „neboť jinak rád plýtvám střelným prachem! Když jsme opustili pobřeží, byli jsme dostatečně zásobeni zvěřinou a žádný výstřel neprozradil naši přítomnost. Včera v noci chtěl Wilcox vystřelit na jaguára, avšak naštěstí jsi přišel právě včas, abys tomu zabránil, Briante, a zachránil mi život, s nasazením svého!“

„Opakuji ti, Doniphane, že jsem jen učinil, co bys udělal i ty na mém místě. – A v budoucnu žádný výstřel z pušky! Vzdejme se také vycházek do Traps Woods a žijme pouze ze zásob!“

Je samozřejmé, že jakmile se Briant vrátil do French Cavern, bylo velice pečlivě ošetřeno jeho zranění, takže se mu brzy zacelilo. Nemohl však hýbat dost volně ramenem, ale i to se brzy poddalo.

Zatím již končil měsíc říjen a po Walstonovi v okolí řeky Zealand ještě nebyla ani památka. Odplul snad, když opravil svou šalupu? To bylo docela možné, poněvadž – jak si Caty vzpomněla – měl sekeru a mohl také použít pevné nože, které námořníci vždy nosili v kapse, a také dřeva byl dostatek v blízkosti Severn Shores.

Přesto však, neboť neměli úplnou jistotu, museli změnit způsob života. Zejména nepodnikali žádné vzdálenější výlety, kromě toho dne, kdy Baxter a Doniphan vyšli porazit návštěvní stožár, jenž trčel na hřebenu Auckland Hill.

Z toho místa pátral Doniphan dalekohledem po spoustách zeleně, šířících se na východě. Ačkoliv jeho zrak nedohlédl až k protějšímu břehu, ukrytému za poslední clonou Beechs Forest, přece jen by snad spatřil, kdyby odtamtud vířil vzduchem nějaký kouř, z čehož by se dalo soudit, že Walston a jeho společníci tábořili v této části ostrova. V tom směru však Doniphan nic neviděl, ani u zálivu Seagulla, jehož končiny byly stále pusté.

Když byly veškeré vycházky zakázány, když museli pušky nechat zahálet, museli se střelci osady vzdát své zamilované činnosti. Naštěstí jámy a oka, nalíčené poblíž French Cavern, poskytovaly dost zvěře. Kromě toho tinamy a dropi se v ohradě natolik rozmnožili, že Service a Baxter byli nuceni značný počet jich obětovat. Měli také velkou zásobu listů čajovníku i javorové šťávy, která se tak snadno dala přeměnit na cukr, takže nebylo nutné vyjít až k Dike Creeku, aby obnovili své zásoby. Dokonce kdyby snad nastala zima dříve, než by opět získali svobodu, byli zásobeni olejem pro svítilny i konzervami a zvěřinou pro kuchyni. Bylo pouze nutné přivést palivo, a to bylo snadné. Nemuseli se vydat nebezpečí, když by je svezli z pokácených stromů Bog Woods při břehu řeky Zealand.

V té době nový objev velice přispěl k lepšímu živobytí, k blahu ve French Cavern.

Tento nález však neučinil Gordon, ačkoliv se velice dobře vyznal v botanice. Nikoliv! Byla to zkušená Caty, které patřila veškerá zásluha.

Na okraji Bog Woods rostlo mnoho stromů, které dosahovaly výšky padesáti až šedesáti stop. Jestliže je až do té chvíle sekera ušetřila, bylo to proto, že jejich velice vláknité dřevo vydávalo málo tepla v kamnech haly i ohrady. Měly podélné listy, různě sedící na větvích, jejichž konec vybíhal do ostrého hrotu.

Jakmile Caty poprvé – dne 25. října – spatřila jeden z těchto stromů, zvolala:

„Ach...! To je mléčný strom!“

Dole a Costar, kteří ji doprovázeli, se začali smát.

„Jakže, mléčný strom?“ řekl jeden.

„A to se snad živí mlékem?“ řekl druhý.

„Nikoliv, moji papoosové, nikoliv,“ odpověděla Caty. „Říká se jim tak proto, že dávají mléko, a to lepší mléko než vaše vikuňa!“

Caty, když se vrátila do French Cavern, oznámila Gordonovi, co zjistila. Gordon ihned zavolal Service a oba se odebrali znovu s Caty na pokraj Bog Woods. Když si Gordon strom pořádně prohlédl, vyjádřil se, že je to asi jeden z *galaktodendronů*, které ve velkém množství rostly v lesích na severu Ameriky – a nemýlil se.

To byl skvělý nález! Stačilo totiž naříznout kůru těchto galaktodendronů, a hned se řinula šťáva podobná mléku, která měla chuť i výživné vlastnosti kravského mléka. Kromě toho, když se nechalo toto mléko srazit, tvořilo jakýsi druh výborného sýra a zároveň poskytovalo velice čistý vosk, podobný včelímu vosku, z něhož se daly vyrobit znamenité svíčky.

„Nuže, je-li to mléčný strom,“ zvolal Service, „nebo spíš kravský strom, musíme jej podojit!“

A aniž o tom věděl, veselý chlapec použil stejný výraz, který používali indiáni, když obvykle říkali: „Pojďme podojit strom!“

Gordon nařízal kůru galaktodendronu a začala vytékat šťáva, které nachytala Caty dobré dvě pinty do nádoby, kterou přinesla s sebou.

Byla to krásná bílá tekutina, již na pohled velice lahodná, skládající se ze stejných částic jako kravské mléko. Dokonce bylo výživnější, dalo se lépe uchovat a mělo mnohem příjemnější chuť. Nádoba byla ve French Cavern vmžiku vyprázdněna a Costar si olizoval ústa jako koťátko. Při myšlence, co všechno by se dalo pořídit z této nové potraviny, netajil se Moko nijak svou spokojeností. Ostatně nemuseli tímto mlékem vůbec šetřit. Nebylo daleko toto „stádo“ galaktodendronů, které poskytovalo takové množství výživného a dobrého mléka.

Skutečně – a je zapotřebí znovu to opakovat – Chairman Island by stačil uživit mnohem početnější osadu. Živobyť mladých osadníků zde bylo zajištěno na dlouhou dobu. Kromě toho příchod Caty mezi ně, péče, kterou mohli očekávat od této oddané ženy, která k nim byla zaujata mateřskou láskou, to všechno činilo život mnohem snazším.

Škoda jen, že dřívější bezpečí bylo na ostrově tak narušeno! Co objevů by nepochybně ještě učinili Briant se svými přáteli, kdyby uspořádali výpravy do neznámých východních částí, od kterých museli upustit! Kdo věděl, zda jim mělo být někdy dopřáno obnovit své vycházky, při nichž se museli bránit pouze proti dravcům a šelmám – méně nebezpečným, než byli šelmy v lidské podobě, před nimiž si museli dávat pozor dnem i nocí!

Avšak až do prvních listopadových dnů neobjevili žádné podezřelé stopy v okolí French Cavern. Briant se již ptal sám sebe, zda jsou ještě námořníci ze *Severnu* na ostrově. Copak se Doniphan sám nepřesvědčil vlastníma očima, v jak špatném stavu byla šalupa – zlomený stožár, roztrhané plachty a žebrovní polámané hroty skalisek? Ovšem – a kormidelník Evans o tom věděl – byl-li Chairman Island v sousedství pevniny nebo souostroví, nemohli se snad na alespoň trochu opravené šalupě odvážit na kratší plavbu? Bylo pravděpodobné, že Walston

vynaloží vše, aby opustil ostrov... Zajisté že bylo nutné mít ohledně toho jistotou, dříve než by začali obvyklý způsob života.

Kolikrát měl Briant v úmyslu, že se vydá na výzvědy do kraje ležícího na východ od Family Lake. Doniphan, Baxter a Wilcox nepřestávali žádat, že jej doprovodí. Avšak vydat se do nebezpečí, že by padli do Walstonových rukou, a tím mu vyzradili, jaké zde měl soky, kterých nebylo nutné se obávat, to všechno by mohlo mít velice neblahé následky. Také Gordon, jehož rady měly svou váhu, odvrátil Brianta od úmyslu, aby se odvážil do hlubokých Beechs Forest. Nyní však Caty učinila návrh, jenž nebyl spojen s nebezpečím. „Pane Briante,“ řekla jednou večer, když byli všichni shromážděni v hale, „dovolil byste mi, abych vás mohla zítra brzy ráno opustit?“

„Nás opustit, Caty...?“ odpověděl Briant.

„Ano! Nemůžeme přece stále zůstat v nejistotě, a abych zjistila, zda je Walston ještě na ostrově, vydám se sama do míst, kam jsme byli rozbouřenými vlnami oceánu vyhozeni. Pokud tam šalupa ještě je, pak nemohl Walston odejít... Jestli však na tom místě již není, pak se ho nemusíme obávat.“

„Co chcete učinit vy, Caty,“ odpověděl Doniphan, „je totéž, co jsme chtěli Briant, Baxter, Wilcox a já provést sami.“

„Budiž, pane Doniphane,“ odvětila Caty. „Ale pro vás je to nebezpečné, pro mne nikoliv.“

„A přece, Caty,“ varoval Gordon, „co kdybyste padla do Walstonových rukou?“

„Nuže,“ odpověděla Caty, „pak budu ve stejném postavení, jako jsem byla před svým útekem, to je všechno!“

„A jestli vás ten lotr zabije, což je pravděpodobné?“ řekl Briant.

„Jestliže jsem unikla poprvé,“ odpověděla Caty, „proč bych neuprchla i podruhé, zvláště když nyní znám cestu do French Cavern? Dokonce podaří-li se mi uprchnout společně s Evansem – kterému povím všechno, co se týká vás – jak by vám prospěl a pomohl tento statečný kormidelník!“

„Kdyby se Evansovi naskytla příležitost uniknout,“ mínil Doniphan, „neučinil by tak již...? Nebo mu nezáleží na tom, aby se zachránil?“

„Doniphan má pravdu,“ řekl Gordon. „Evans zná tajemství Walstona a jeho společníků, kteří nebudou váhat ani okamžik, aby jej zabili, když by viděli, že jej nemohou potřebovat k řízení šalupy k americké pevnině. Jestli tedy dosud z jejich společnosti neuprchl, je to asi proto, že je přísně střežen...“

„Anebo snad již zaplatil životem pokus o útěk,“ podotkl Doniphan. „Také vy, Caty, kdyby vás opět chytili...“

„Věřte mi,“ řekla Caty, „že učiním naprosto všechno, aby mne nedopadli!“

„Nepochybuji o tom,“ odpověděl Briant, „avšak nikdy nedovolíme, abyste šla vstříc takové možnosti! Ne! Bude lepší, když použijeme méně nebezpečného prostředku, abychom zjistili, je-li Walston dosud na Chairman Island.“

Když byl návrh Caty zamítnut, nezbývalo než si dát pozor, aby neprovedli nějakou nerozvážnost. Bylo zjevné, že pokud by byl Walston schopen opustit ostrov, učinil by tak, než by nastala zima, aby se dostal na některou zemi, kde by se jemu a jeho společníkům dostalo přijetí, jakého se obyčejně dostávalo zachráněným ze ztroskotaných lodí, ať již přicházeli odkudkoliv.

Ostatně, i když připouštěli, že Walston byl ještě na ostrově, nezdálo se jim, že by bylo vhodné pátrat v nitru ostrova. Několikrát za temných nocí se vydali Briant, Doniphan a Moko na výzvědy v jole před Family Lake, ale nikdy nespátřili zář podezřelého ohně ani na protějším břehu, ani mezi stromovým lemujícím East River.

Nicméně život za takových podmínek byl velice nudný. Nesměli vyjít ani na rozlohu mezi řekou Zealand, ani k jezeru, ani do lesa, ani na pobřežní vysočinu. Briant však neustále přemýšlel o prostředku, aby si mohl být zcela jistý o přítomnosti Walstona a vypátral, ve kterých místech asi tábořil. Aby se to dozvěděl, stačilo by snad, aby v noci vystoupil do značné výšky.

Briant o tom neustále přemýšlel a tato myšlenka jej již doslova posedla. Na Chairman Island bohužel – kromě pobřežní vysočiny, která dosahovala nejvýš dvě stě stop – nebyla větší výšina. Častokrát se vydali Doniphan a dva nebo tři jiní chlapci na temeno Auckland Hill, avšak z této výšky neviděli ani na druhý břeh Family Lake. Také žádný kouř, žádná zář nebyla vidět na východním obzoru. Bylo by nutné vystoupit ještě o několik stop výš, aby se mohli rozhlédnout až k prvním skalám Deception Bay.

Tu napadla Brianta odvážná myšlenka – dokonce je možné říci šílená – takže se jí zpočátku sám ulekl. Avšak jeho mysl zaujala natolik, že se hluboko zakořenila v jeho mozku.

Nesmíme zapomenout, jak od zkoušek s drakem bylo upuštěno. Když našli Caty, která přinesla zprávu, že trosečníci *Severnu* bloudili po východním pobřeží, museli se vzdát svého záměru vypustit draka, jenž by byl viděn ze všech konců ostrova.

Avšak když nemohl být tento drak použit jako znamení, nebylo snad možné jeho pomocí získat si vědomosti tak nutné k bezpečí osady?

Zajisté. K tomu právě směřovaly Briantovy myšlenky. Vzpomněl si, že četl v jednom anglickém časopise, jak ke konci 18. století nějaká žena byla tak statečná, že na létacím draku, schválně zhotoveném k nebezpečnému letu, se vznesla do vzduchu.^[24]

Nuže, co dokázala žena, nemohl by se odvážit statečný chlapec? Že tento pokus byl spojen s nebezpečím, o to se nestaral. Nebezpečí bylo převáženo výsledky, kterých tím chtěl dosáhnout. A pokud by použil všechny dostupné prostředky, jak přikazovala opatrnost, neměl snad naději, že by se jeho záměr setkal s úspěchem? Ačkoliv Briant nebyl schopen, aby si vypočítal stoupací sílu takového přístroje, přesto si opakoval, že takový přístroj tu již jednou byl, že jenom postačí, aby měl značné rozměry a byl pevně postaven. A potom, když by se v noci na něm vznesl několik set stop do vzduchu, snad by se mu podařilo vypátrat zář ohně v části ostrova mezi jezerem a Deception Bay.

Nad myšlenkou tohoto nesporně statečného a odvážného chlapce nelze krčit rameny. Zcela ovládnut tímto úmyslem domníval se, že jeho záměr bylo možné nejen provést – o čemž se nedalo pochybovat – ale že je i mnohem méně nebezpečný, než se na první pohled zdálo.

Jednalo se zde jen o souhlas ostatních chlapců. A dne 4. listopadu večer, když požádal Gordona, Doniphana, Wilcoxe, Webba a Baxtera, aby šli s ním na poradu, objasnil jim svůj úmysl, k čemu chtěl létacího draka použít.

„Použít?“ odpověděl Wilcox. „A co tím rozumíš? Chceš jej snad vypustit do vzduchu?“

„Zajisté,“ odpověděl Briant, „právě proto jsme ho zhotovili, aby byl vypuštěn.“

„Za dne?“ zeptal se Baxter.

„Nikoliv, Baxtere, neboť by sotva unikl zrakům zločinců, zatímco v noci...“

„Ale když na něj zavěsíš lodní svítilnu,“ odpověděl Doniphan, „vzbudíš přece jeho pozornost.“

„Právě proto ji tam nezavěším!“

„Ale co ti to pomůže?“ zeptal se Gordon.

„Že uvidíme, zda jsou lidé ze *Severnu* dosud na ostrově.“

A Briant ne bez jakéhosi vzrušivého neklidu, že by jeho záměr byl přijat jenom vrtěním málo povzbuzených hlav, jej vyložil několika slovy.

Jeho přátele ani nenapadlo smát se. Neměli k tomu žádný důvod, a kromě Gordona, který se ptal, zda mluví Briant vážně, ostatní se zdáli být vesměs nakloněni projevit svůj souhlas. Skutečně, chlapci si zvykli na mnohá nebezpečí, že noční výlet do vzduchu, podniknutý na takových okolnostech, se jim zdál být uskutečnitelným. Ostatně pokládali za samozřejmé, že to všechno by jim vrátilo dřívější jistotu a bezpečí.

„Avšak,“ ozval se Doniphan, „není váha kteréhokoliv z nás příliš velká pro draka, kterého jste zhotovili?“

„Patrně!“ odpověděl Briant. „A bude zapotřebí, aby byl jednou tak velký a jeho kostra mnohem pevnější.“

„Rád bych věděl,“ řekl Wilcox, „zda by létací drak mohl někdy unést takovou váhu!“

„O tom nelze pochybovat!“ tvrdil Baxter.

„Ostatně, už se to stalo,“ dodal Briant.

A vyprávěl případ o ženě, které se sto roků předtím tento pokus s dobrým výsledkem podařil.

Pak dodal:

„Všechno záleží na rozměrech draka a na síle větru ve chvíli odletu.“

„Briante,“ zeptal se Baxter, „do jaké výšky myslíš, že by ses mohl vznést?“

„Domnívám se, že kdyby se drak vznesl na šest nebo sedm set stop,“ odpověděl Briant, „bylo by možné spatřit oheň, ať by byl v kterékoliv části ostrova.“

„Dobrá, ať se to tedy takto provede,“ zvolal Service, který dříve nenaslouchal. „Já už mám dosyta toho, že nemohu podle své chuti chodit sem a tam.“

„My rovněž, že nemůžeme navštěvovat naše pasti,“ přidal se Wilcox.

„A já, že si nemohu ani vystřelit,“ ozval se Doniphan.

„Až zítra tedy!“ řekl Briant.

Když byl potom sám s Gordonem, mladý Američan se ho zeptal:

„Myslíš to vážně, s tímto krkolomným výletem?“

„Chci se o to alespoň pokusit, Gordone!“

„Vždyť je to nebezpečný pokus!“

„Možná že méně, než si myslíme!“

„A kdo z nás by byl tak odvážný, že by vydal do nebezpečí svůj život při tomto pokusu?“

„Ty, Gordone, byl bys první,“ odpověděl Briant, „ano, ty sám, kdyby na tebe padl los!“

„Copak se má o tom rozhodnout losem, Briante?“

„Ne, Gordone! Kdo z nás se k tomu obětuje, učiní to jen z dobré vůle.“

„Ty jsi asi již rozhodl, Briante?“

„Snad.“

A Briant tiskl Gordonovu ruku.

XXIV. KAPITOLA

První pokus – Zvětšení létacího přístroje – Druhý pokus – Odloženo na druhý den – Briantův návrh – Jacquesovo prohlášení – Přiznání – Briantova myšlenka – V noci ve vzduchu – Co se odtamtud jeví – Vítr zesiluje – Rozřešení

Brzy ráno dne 25. listopadu se dali Briant a Baxter do díla. Dříve však než dali draku větší rozměry, zdálo se, že by bylo vhodné, aby zjistili, jakou zátěž by vyzvedl takový, jak právě

byl. Tímto pokusem by se dalo také zjistit, protože jim chyběly vědecké znalosti, jaká plocha by byla zapotřebí, aby unesl – nehledě k jeho vlastní tíži – hmotnost nejméně sto dvaceti nebo sto třiceti liber.

K tomuto prvnímu pokusu nebylo nutné čekat na noc. Právě vál severozápadní vítr a Briant se domníval, že ho lze využít, že by vypustil draka jen do nepatrné výšky, tak aby jej nebylo možné z protějšího pobřeží pozorovat.

Pokus se zdařil podle přání a bylo zjištěno, že létací přístroj vyzdvihl při obyčejném větru pytel zeminy vážící dvacet liber. Váha nalezená v náradí ze *Seagullu* přesně odvážíla tuto zeminu.

Stáhli tedy draka k zemi a rozložili na Sport Terrace.

V první řadě Baxter upevnil jeho kostru pomocí provazů, které se sbíhaly ve středním uzlu jako dráty deštníku na prstenci, jenž ovíjí hůl. Potom zvětšili plochu, když prodloužili základní díly a napnuli na ně nové plátno. Při této práci velice pomohla Caty. Jehel a nití bylo ve French Cavern dost a zručná služka se dobře vyznala v šití.

Kdyby Briant a Baxter věděli víc o mechanice, jistě by při sestavování draka přihlíželi k základním pravidlům, která jsou váha, plocha, těžiště, střed síly větru – jenž spadá v jedno se středem tělesa – a konečně závěsný bod šňůry. Výpočtem by zjistili, do jaké výšky by se mohl drak vznést a jakou silou by vystupoval. Rovněž by výpočtem zjistili, jaké síly by bylo zapotřebí, aby šňůra vydržela napětí – to byla nejdůležitější podmínka pro bezpečnost pozorovatele-vzduchoplavce.

Naštěstí se k tomu dokonale hodila šňůra, která byla používána na škuneru a byla dlouhá dva tisíce stop. Ostatně létací drak i za velmi silného větru „táhl“ jen mírně, pokud by bylo na takzvané „váze“ správně zvoleno těžiště. Záleželo tedy na tom, aby tento závěsný bod, na němž závisel nejen sklon draka proti větru, ale i jeho stálost, byl vyhledán.

Protože měl drak nyní sloužit jinému účelu, nebyl zapotřebí na konci ocas, čehož Costar a Dole velice litovali. Nebylo to nutné z toho důvodu, že veliká váha stačila k tomu, aby zabránila „dělání kotrmelců“.

Briant a Baxter po mnohých pokusech zjistili, že břemeno musí být zavěšeno ve třetině žebroví, přes které po šířce bylo nataženo plátno. Na dvou provazech, přivázaných k těmto křížujícím se žebřům, mělo být zavěšeno asi o dvacet stop níže břemeno.

Šňůra, kterou měl být drak udržován, byla zkrácena asi na tisíc dvě stě stop, takže drak, počítaje i oblouk, který by šňůra vytvořila, by mohl dosáhnout výšky sedmi nebo osmi set stop.

Konečně, aby bylo co možná nejvíce zabráněno nebezpečí zřícení v případě, že by se provaz přetrhl nebo se roztrhl podstavec draka, bylo usneseno, že vypuštění proběhne nad jezerem. Horizontální vzdálenost, ve které by se mohl přihodit pád, nesměla být ovšem příliš veliká, aby dobrý plavec mohl bezpečně dorazit k západnímu břehu.

Když byl létací drak postaven, měřila jeho plocha ve tvaru osmiúhelníku sedmdesát čtverečních metrů, poloměr byl patnáct stop a každá ze stran čtyři stopy. Protože měl velice pevné základy a nepropustný plátěný obal, mohl snadno unést sto až sto dvacet liber těžké břemeno.

Člun, v němž se měl pozorovatel usadit, zastupoval prostě hrubě spletený koš, jaké se obvykle k různým účelům na lodích užívaly. Byl dost hluboký, aby v něm mohl chlapec střední výšky stát až po ramena, dost široký, aby se v něm mohl volně pohybovat, a dost otevřený, aby z něho mohl rychle vyskočit, kdyby to bylo nutné.

Jak si lze domyslet, nebyli s touto prací hotoví ani za den, ani za dva dny. Začali ráno dne 5. listopadu a skončili odpoledne dne 7. listopadu. Téhož dne večer měla být provedena zkouška, aby poznali létací sílu draka i jeho stálost ve vzduchu.

Během posledních dnů se všeobecný stav nijak nezměnil. Mnohokrát jedni nebo druzí stávali dlouhé hodiny na pobřežní vysočině a obhlíželi kraj. Při tom nespátřili nic podezřelého ani na severu mezi okrajem Traps Woods a French Cavern, ani na jihu za řekou, ani na západě na pobřeží zálivu Seagulla, ani na Family Lake, jež Walston mohl navštívit před svým odjezdem z ostrova. V okolí Auckland Hill nebyl slyšet žádný výstřel. Na obzoru se také nikde nevznášel dým.

Mohli tedy snad již Briant a jeho přátelé doufat, že zločinci opustili Chairman Island? Bylo jim opět dopřáno začít v plném bezpečí obvyklý život?

O tom jim měl podat nepochybné důkazy právě zamýšlený pokus.

Zbývalo jen vyřešit poslední otázku: Jak měl dát znamení ten, kdo by seděl v koši, aby byl stažen k zemi, kdyby to pokládal za nutné?

O tom se vyslovil Briant, když se ho na to ptal Doniphan s Gordonem, takto:

„Světelné znamení nemůžeme použít, neboť by mohlo být zločinci zpozorováno. Shodli jsme se tedy s Baxterem na následujícím. Provázek právě tak dlouhý jako šňůra draka, na který navlékneme olověnou kuličku, bude upevněn na konci koše, zatímco druhý konec zůstane v ruce některého z nás, jenž bude stát na zemi. Stačí pak jen pustit tuto kuličku po provázku, čímž bude dáno znamení, aby byl drak stažen.“

„To je dobře vymyšleno!“ zvolal Doniphan.

Když se takto na všem dohodli, nezbývalo než přikročit ke zkoušce. Měsíc mohl vyjít až ke druhé hodině po půlnoci a právě vál příznivý jihozápadní vítr. Podmínky se zdály být obzvláště příznivé, aby byl pokus učiněn ještě téhož večera.

V devět hodin byla již úplná tma. Několik hustých mraků se prohánělo na bezhvězdné obloze. Kdyby se drak vznesl jen do nepatrné výšky, nemohl by být viděn ani z okolí samého French Cavern.

Malí i velcí měli být pokusu přítomni, a protože se jednalo jen o zkoušku „naprázdno“, jak se říká, provázeli různé jeho kolotání spíš s radostí než s pohnutím.

Uprostřed závodiště postavili hřidel ze *Seagulla* a pevně ji zakopali do země. Dlouhá, pečlivě navinutá šňůra, stejně jako provázek, jímž mělo být dáno znamení, byly současně upraveny tak, aby se mohly snadno rozvíjet. Do koše dal Briant pytel naplněný zeminou, který vážil sto třicet liber. To byla váha nejtěžšího z chlapců.

Doniphan, Baxter, Wilcox a Webb se postavili u draka, který asi sto kroků od hřidele ležel na zemi. Na Briantův povel jej měli pomalu vypouštět do výšky pomocí provazů, které visely z konců žeber. Jakmile by se drak začal zdvihát po větru, skláněje se podle váhy, měli Briant, Gordon, Service, Cross a Garnett, kteří stáli připraveni u hřidele, popouštět šňůru podle toho, jak by se vznášel do vzduchu.

„Pozor!“ zvolal Briant.

„Jsme připraveni,“ odpověděl Doniphan.

„Vypusťte draka!“

Drak se pomalu vznesl, při větru poněkud zapraskal a sklonil se proti větru.

„Roztácejte...! Roztácejte!“ volal Wilcox.

Hřídel se začal ihned podle napětí šňůry otáčet, zatímco drak i koš se pomalu vznášely do vzduchu.

Ačkoliv to bylo nerozumné, začali chlapci volat hurrrá, když se „obr vzduchu“ vznesl nad zemi. Ale téměř současně zmizel ve tmách – k veliké nelibosti Iversona, Jenkinse, Doleho a Costara, kteří by jej rádi viděli, zatímco ten se vznášel již nad Family Lake. Proto je začala Caty utěšovat:

„Nermuťte se proto, moji cukrouškové...! Jindy, až nebude hrozit žádné nebezpečí, pustíme za dne vašeho obra a budete-li hodní, smíte mu posílat psaníčka!“

I když draka nebylo vidět, bylo cítit, že táhl pravidelně, důkaz, že ve vyšších vzduchových vrstvách vál silný vítr a že tah nebyl příliš silný, důkaz, že i těžiště váhy bylo dobře zvoleno.

Briant, jenž chtěl, aby pokus byl úplný, jak tomu okolnosti dovolovaly, rozvinul šňůru až do konce. Tak mohl pozorovat její napětí, které nebylo nijak veliké. Z hřídle se rozvinulo tisíc dvě stě stop šňůry a bylo pravděpodobné, že drak se vznesl do výšky sedmi až osmi set stop. Celý pokus trval jen asi deset minut.

Když to bylo skončeno, začali otáčet klikami, aby stáhli draka dolů. Druhá část pokusu trvala ovšem déle. Potřebovali alespoň hodinu, než navinuli na hřídel šňůru dlouhou tisíc dvě stě stop.

Podobně jako u balonu, bylo přitažení k zemi i u létacího draka nejtěžším úkolem, aby nenastal žádný náraz. Avšak vítr byl stálý, takže i to se znamenitě povedlo. Brzy se objevil ve tmě plátěný osmiúhelník a pomalu se snesl k zemi téměř na stejném místě, odkud se vznesl.

Jásavým hurrrá přivítali jeho návrat, jako pozdravili jeho odlet.

Drak měl zůstat rozložen na zemi a přidržován, aby jej vítr neodnesl. Baxter a Wilcox se nabídli, že jej budou až do rána střežit.

Druhý den, 8. listopadu ve stejnou hodinu měl nastat rozhodující výlet.

Chlapci jen čekali na Briantův rozkaz, aby se vrátili do French Cavern. Briant ani nepromluvil a zdál se být velice pohroužen do rozjímání.

Na co myslel? Snad ne na nebezpečí, jaká byla spojena s tímto pokusem, podniknutým za tak neobyčejné příležitosti? Nebo jej tížila zodpovědnost, že by se některý z jeho kamarádů měl odvážit sednout do koše draka?

„Vraťme se,“ řekl Gordon. „Je již pozdě...“

„Ještě okamžik,“ pravil Briant. „Gordone, Doniphane, počkejte...! Chci něco navrhnout!“

„Mluv,“ pobízel jej Doniphan.

„Právě jsme vyzkoušeli našeho draka,“ začal Briant, „a pokus se zdařil, protože byly příznivé podmínky: vítr pravidelný, ani slabý, ani příliš silný. Víme však, jaké počasí bude zítra, zda nám vítr dovolí udržovat draka nad jezerem? Zdá se proto být vhodné, abychom své předsevzetí neodkládali!“

Skutečně, nic nebylo správnějšího, když se k tomu již jednou odhodlali.

Avšak na tento návrh nikdo neodpověděl. V okamžiku, kdy měli jít vstříc nebezpečí, všichni zaváhali – i ti nejstatečnější.

A pak Briant dodal:

„Kdo chce vystoupit...?!“

„Já...!“ zvolal živě Jacques.

A téměř současně:

„Já!“ zvolali téměř současně Doniphan, Baxter, Wilcox, Cross a Service.

Pak nastalo ticho, které ani Briant se neodvážil přerušit.

Jacques promluvil první:

„Bratře! Je na mně, abych se obětoval! Ano, na mně! Prosím tě o to! Dovol mi vystoupit...!“

„A proč spíš ty než já, spíš než někdo jiný?“ zeptal se Doniphan.

„Pravda! Proč?“ zeptal se Baxter.

„Protože je to mou povinností!“ odpověděl Jacques.

„Tvou povinností?“ řekl Gordon.

„Ano!“

Gordon uchopil Brianta za ruku, aby se ho zeptal, co tím chtěl říci, a cítil, jak se mu v jeho ruce chvěla. A kdyby nebyla tma, viděl by, jak líce jeho přítele zrudly, viděl by, jak se sklopila víčka nad jeho zarosenýma očima.

„Nuže, bratře...!“ pokračoval Jacques rozhodným hlasem, jenž překvapoval u dítěte tohoto věku.

„Odpověz, Briante!“ řekl Doniphan. „Jacques tvrdí, že má právo se obětovat...! Nemáme však i my stejné právo? Co udělal, že si toto právo přisvojuje...?“

„Co jsem udělal,“ odpověděl Jacques, „co jsem udělal – chci vám to říci!“

„Jacquesi!“ zvolal Briant a chtěl zabránit, aby jeho bratr promluvil.

„Ne,“ ujal se slova Jacques hlasem přerývaným pohnutím. „Nech mne, abych se již konečně vyznal...! Velice mne to trápí...! Gordone, Doniphane, vy všichni... jste-li zde... to já... já jsem jedinou příčinou...! Jestli byl *Seagull* zanesen na širý oceán, stalo se to mou nerozvážností... ano...! Z žertu... z nerozumné hry... jsem odvázal lano, jímž byla loď uvázána na nábřeží v Aucklandu...! Ano, z rozmaru...! A pak, když jsem spatřil, jak je jachta hnána, ztratil jsem hlavu...! Nevolať jsem o pomoc, kdy byl ještě čas...! A hodinu po tom... uprostřed noci... na širém oceánu...! Ach! Odpusťte mi drazí přátelé, odpusťte...!“

A ubohý chlapec hořce plakal a marně se ho Caty snažila utěšit.

„Dobře, Jacquesi,“ řekl poté Briant. „Přiznal jsi svou vinu a nyní chceš dát v sázku život, abys ji napravil... anebo abys alespoň částečně vyrovnal zlo...?“

„A copak je již nevyrovnal?“ zvolal Doniphan, unesen svou vrozenou velkomyslností. „Copak se nevydal dvacetkrát vstříc nebezpečím, aby nám prokázal své služby...? Ach, Briante, nyní rozumím, proč jsi vždy svého bratra vystavoval první ráně, kdykoliv hrozilo nebezpečí, a proč byl vždy připravený obětovat se! Hle, proč se vydal, aby Doniphana a Crosse vyhledal uprostřed mlh, dávaje v sázku svůj život...! Ano, můj příteli Jacquesi, odpouštíme ti ze srdce a nemusíš více napravovat svou vinu!“

Všichni Jacquese obklopili, tiskli mu ruce – a přece nepřestávaly téci slzy po jeho tvářích. V té chvíli se dozvěděli, proč toto dítě, kdysi nejveselejší a nejstatečnější chovanec z celé Chairman School, se stal tak smutným, proč se držel vždy v ústraní...! Pak se dozvěděli, proč

na rozkaz svého bratra, především ale z vlastní vůle, vždy byl v čele, kdekoliv se naskytla okolnost hrozící nebezpečím...! A stále se ještě domníval, že neučinil dost...! Žádal ještě, aby se směl obětovat za ostatní...! A když mohl opět promluvit, řekl pouze:

„Nyní zjišťujete, že je na mně, jedině na mně, abych se dal vynést...! Je to tak, bratře?“

„Dobře, Jacquesi, dobře!“ opakoval Briant a tiskl svého bratra v objetí.

Přes vyznání, které Jacques učinil, přes právo, jež si přivlastňoval, marně se Doniphan a ostatní snažili být prostředníky. Nezbyvalo než svěřit jej větru, který právě stále sílil.

Jacques tiskl ruce svých kamarádů. Pak připravený vstoupit do koše, z něhož byl vyhozen pytel se zeminou, obrátil se k Briantovi. Ten stál bez hnutí několik kroků za hřídalem.

„Nech se obejmout, bratře!“ řekl Jacques.

„Ano...! Obejmi mne!“ odpověděl Briant, přemáhaje své pohnutí. „Nebo spíš... je na mně, abych tě objal... neboť já se nechám vynést drakem...“

„Ty...?“ zvolal Jacques.

„Ty...? Ty...?“ opakovali Doniphan a Service.

„Ano... já. Bude-li Jacquesova vina smyta jeho bratrem nebo jím samotným, na tom nezáleží. Ostatně, když mne napadla myšlenka provést tento pokus, mohli byste se někdy domnívat, že bych jej nechal provést někoho jiného...?“

„Bratře,“ zvolal Jacques, „prosím tě o to!“

„Ne, Jacquesi!“

„Nuže,“ řekl Doniphan, „přenech to mně!“

„Ne, Doniphane,“ odvětil Briant tónem, jenž vylučoval každou odmluvu. „Já vystoupím... Chci to!“

„Očekával jsem to od tebe, Briante,“ řekl Gordon a vše stiskl ruku svého přítele.

Po těch slovech vstoupil Briant do koše a jakmile se pohodlně usadil, dal povel, aby drak byl vypuštěn.

Drak se sklonil po větru a nejdříve pomalu stoupal. Pak Baxter, Wilcox, Cross a Service, kteří stáli u hřídele, začali roztáčet šňůru stejně rychle, jako Garnett, jenž držel návěsní provázek, jej popouštěl mezi prsty.

Za deset minut zmizel „obr vzduchu“ ve tmě, neprovázený jako při pokusu s pytlek jásavým hurrrá, ale uprostřed hlubokého ticha.

Statečný velitel této malé osady, šlechtný Briant, zmizel i s ním.

Zatím drak pomalu, ale pravidelně stoupal. Pravidelnost větru mu zajišťovala dokonalou stálost. Jen se poněkud skláněl z jedné strany na druhou. Briant necítil žádné záchvěvy, které by ho uvedly do nebezpečí. Ani se nehýbal, držel se oběma rukama lan, na nichž visel koš, který se lehce kolébal.

Avšak jaké pocity plnily Briantovu hrud', když plul v tomto prostoru, pod širou nakloněnou plochou draka, jenž hnán větrem se zachvíval! Zdálo se mu, jako by byl unášen bájným dravým ptákem, nebo spíš jako by se držel perutí ohromného černého netopýra. Avšak díky jeho odhodlání zachoval si chladnokrevnost, jakou jeho situace vyžadovala.

Za deset minut, co létací drak opustil půdu Sport Terrace, slabé trhnutí prozradilo, že jeho vzestupný pohyb byl ukončen. Vypuštěn až do konce šňůry se ještě poněkud vznesl a několikrát se rozkýval. Výška, do které vystoupal, činila v kolmém směru asi šest nebo sedm set stop.

Briant, jenž se úplně ovládl, uchopil nejdříve provázek, na němž byla navlečena olověná kulička, a pak se začal rozhlížet kolem. Jednou rukou se držel provazu, na němž byl zavěšen koš, a druhou přidržel před očima dalekohled.

Pod ním panovala hluboká tma. Jezero, lesy, pobřežní vysočina splývaly ve směsici, v níž nebylo možné rozeznat jednotlivosti.

Obrys ostrova se obrážel od oceánu, který jej oblával, a z bodu, na němž Briant stanul, mohl pozorovat celé jeho okolí.

A skutečně, kdyby se nechal vynést za jasného dne, kdyby se mohl zadívat po ozářeném obzoru, snad by spatřil jiné ostrovy, dokonce snad pevninu, pokud ležela v obvodu čtyřiceti nebo padesáti mil – to byla vzdálenost, na kterou mohl zrakem jistě dohlédnout.

K západu, severu a jihu byla obloha velice zamračená, takže nemohl v tom směru nic zpozorovat, jinak tomu bylo ale na východě, kde na malé části oblohy, v tom okamžiku bez mračen, zářilo několik hvězd.

A právě na této straně dost jasná záře, odrážející se od níže plynoucích oblaků, upoutala Briantovu pozornost.

„To je zář ohně!“ řekl sám k sobě. „Copak by na tom místě rozložil Walston tábor...? Nikoliv! To je příliš vzdálený oheň a zcela jistě se nachází mimo ostrov...! Nebo je to činná sopka, a je snad země ve východních končinách?“

Tu si Briant vzpomněl, že při poslední výpravě k Deception Bay se objevil v zorném poli dalekohledu v tom směru bělavý bod.

„Ano,“ mluvil k sobě, „bylo to na té straně. A ten bod je snad lesknoucí se ledovec! Na východě musí být země, a dost blízko od Chairman Island!“

Briant nasměroval dalekohled na tuto zář, jež mezi tmou ještě více vynikala. Nebylo pochyby, že tam v sousedství ledovce, který již dříve spatřil, se zdvihala sopka, ať již na pevnině, nebo na souostroví, vzdálená od ostrova jen asi třicet mil.

V těžce chvíli zahlédl Briant novou ohnivou zář. Mnohem blíže, nějakých pět nebo šest mil, a tedy na ploše ostrova zářil mezi stromy oheň na východě Family Lake.

„Tentokrát je to v lese,“ řekl si, „a právě na okraji při pobřeží.“

Zdálo se však, jako by se toto světlo objevovalo a mizelo, neboť ačkoliv pátral co nejpozorněji, Briant je již nespátřil.

Ó, jak mu bušilo srdce a jak se mu chvěla ruka, že stěží udržel klidně dalekohled před očima.

Byl to však oheň ležení, nedaleko ústí East River. Briant jej viděl a brzy nato rozeznal, jak znovu zazářil, prodíraje se korunami stromů.

Walston a jeho tlupa tedy tábořila v těchto místech, v blízkosti malého přístavu Bear Rock. Zločinci ze *Severnu* ještě neopustili Chairman Island. Mladí osadníci byli stále ještě v nebezpečí jejich útoků a French Cavern nebyl mimo nebezpečí.

Jakého zklamání se Briant dočkal! Bylo zjevné, že Walston, když nemohl opravit svou šalupu, se musel vzdát úmyslu vydat se na oceán, aby se dostal do některé sousední země. A přece jen byla v těchto končinách země. O tom již nebyly pochyby.

Když Briant ukončil svá pozorování, soudil, že by nebylo prospěšné dále prodlužovat tuto vzdušnou výpravu. Připravoval se tedy k sestoupení. Vítr očividně zesílil. Kolísání se stalo silnějším, způsobilo i houpání koše, čímž bylo přistání k zemi znesnadněno.

Jakmile se přesvědčil, že návěsní provázek byl dostatečně napnutý, pustil po něm Briant olověnou kuličku, která se v několika vteřinách dostala do Garnettových rukou.

Ihned začali chlapi natáčet šňůru na hřídel, stahující draka k zemi.

Ale ve stejné době, co klesal drak, pátral Briant neustále ve směru, kde viděl před sebou zář. Znovu viděl jak tu ze sopky, tak mnohem blíž na pobřeží i oheň ležení.

Je možné si představit, s jako netrpělivostí očekávali Gordon a ostatní chlapi znamení, že Briant chtěl sestoupit. Zdálo se jim totiž dvacet minut, které Briant strávil ve vzduchu, být velmi dlouhými.

Zatím Doniphan, Baxter, Wilcox a Webb statečně pracovali klikami hřídele. I oni poznali, že vítr zesílil a vál mnohem nepravidelněji. Cítili to na nárazech šňůry a úzkostlivě mysleli na Brianta, jak asi trpěl nárazy větru.

Hřídel se otáčel rychle, aby navinul tisíc dvě stě stop dlouhou šňůru, která byla úplně rozvinuta. Vítr byl stále silnější a za tři čtvrtě hodiny po znamení, které dal Briant, vál již prudký vítr.

V tom okamžiku se mohl drak vznášet asi sto stop nad jezerem.

Náhle bylo cítit prudké trhnutí. Wilcox, Doniphan, Service, Webb a Baxter, kteří nebyli dost zapřeni, byli jím sraženi k zemi. Šňůra držící draka se přetrhla.

A uprostřed výkřiků hrůzy bylo dvacetkrát opakováno jméno:

„Briante! Briante!“

Několik minut nato vyskočil Briant na písčinu a zvolal silným hlasem.

„Bratře! Bratře!“ vykřikl Jacques, jenž první se mu první vrhl do náručí.

„Walston je ještě zde!“

To byla první Briantova slova, jakmile k němu chlapci přiběhli.

Ve chvíli, kdy se šňůra přetrhla, necítil Briant žádný náraz, ale zpozoroval, že šikmým směrem pomalu klesá, neboť drak nad ním utvořil podobu padáku. Jednalo se jen o to, aby se dostal z koše dřív, než by dopadl na hladinu jezera. V okamžiku, kdy se koš dotkl hladiny, skočil Briant po hlavě do vody, a protože byl skvělým plavcem, nečinilo mu žádné potíže, aby doplaval ke břehu vzdálenému čtyři nebo pět set stop.

V téže chvíli drak, zbavený své zátěže, zmizel na severovýchodě, unášen větrem jako obrovská vzdušná obluda.

XXV. KAPITOLA

Šalupa Severnu – Costar je nemocný – Návrat vlaštovek – Malomyslnost – Draví ptáci – Guanako zabit kulkou – Zbytek v dýmce – Přísnější ostražitost – Prudká bouře – Výstřel venku – Výkřik Caty

Druhého dne, po noci, kdy byl Moko na stráž ve French Cavern, mladí osadníci, unavení vzrušením minulého dne, procitli až velice pozdě. Jakmile vstali, zašli Gordon, Doniphan, Briant a Baxter do zásobárny, kde se Caty zaměstnávala svými obvyklými pracemi.

Tam se rozhovořili o svém stavu, který dosud zůstával velice znepokojujícím.

Právě – jak podotkl Gordon – uplynulo již čtrnáct dní, co se Walston dostal se svými společníky na ostrov. Jestliže tedy ještě nebyly opravy šalupy ukončeny, bylo to proto, že k tomu postrádali potřebné nástroje.

„Tak tomu asi bude,“ souhlasil Doniphan, „neboť celkem nebyl ten člun příliš poškozený. Kdyby nebyl náš *Seagull* více poškozen po svém vyvržení, jistě by se nám podařilo zase jej připravit k plavbě!“

Avšak jestli Walston dosud neodjel, nedalo se z toho soudit, že by nebylo jeho úmyslem usadit se na Chairman Island. Zajisté si již prohlédl nitro ostrova a i French Cavern se měl stát objektem jeho návštěvy.

Při této příležitosti Briant v krátkosti vyličil, co spatřil z výšky, a s určitostí prohlásil, že na východě, v dost malé vzdálenosti, jsou země.

„Nezapomněli jste zajisté,“ řekl, „že při naší výpravě k ústí East River jsem spatřil na obzoru bělostný bod, jehož přítomnost jsem si nedovedl vysvětlit...“

„Avšak Wilcox a já jsme nespátřili nic podobného,“ podotkl Doniphan, „ačkoliv jsme se namáhali tento bod vypátrat.“

„Však i Moko ho určitě spatřil jako já,“ odpověděl Briant.

„Budiž! Je to zcela možné!“ řekl Doniphan. „Ale z čeho soudíš, Briante, že jsme v blízkosti pevniny nebo skupiny ostrovů?“

„Poslouchej,“ ujal se slova Briant. „Včera, když jsem se rozhlížel na tu stranu po obzoru, rozeznal jsem zář, jevící se mimo hranice ostrova, a ta mohla vycházet pouze od činné sopky. Z toho soudím, že v těch končinách leží sousední země. Námořníci ze *Severnu* o ní patrně vědí a učiní všechno možné, aby se na ni dostali...“

„To je nepochybné!“ odpověděl Baxter. „Co by tím získali, kdyby zůstali zde? Jejich přítomnosti nejsme dosud zbaveni asi proto, že ještě neopravili svou šalupu.“

Co Briant právě sdělil svým přátelům, bylo velice důležité. Získali z toho jistotu, že Chairman Island nebyl v této části Tichého oceánu osamocen – jak se domnívali. Avšak co okolnosti zhoršovalo, bylo to, že Walston, soudě podle spatření ohně v jeho ležení, se usadil při ústí East River. Když opustil Severn Shores, přiblížil se o dvanáct mil. Stačilo jen, aby se dal proti proudu East River, aby přišel na dohled jezera, obrátil se na jih a dostal by se do French Cavern.

Vůči této možnosti musel Briant učinit nejpřísnější opatření. Od té chvíle byly vycházky omezeny na nejnutnější a nesměly se rozšířit ani po levém břehu řeky až k houštinám Bog Woods. Zároveň zakryl Baxter plot ohrady, jakož i vchod do haly a zásobárny křovinami a trávou. Nakonec byl vyhlášen zákaz odvážit se do části mezi jezerem a Auckland Hill. Když se podrobili těmto krutým podmínkám, byl jejich stav ještě mnohem nesnesitelnější.

Tou dobou je ještě jiná okolnost naplňovala obavami. Costar onemocněl horečkou, která ohrožovala jeho život. Gordon musel použít lékárničku škuneru, přičemž se neustále obával, aby se nedopustil nějakého omylu. Avšak Caty, bohudíky, pečovala o toto dítě jako matka.

Ošetřovala je s rozvážnou laskavostí, která je údělem žen, a bděla nad ním dnem i nocí. Díky její obětavosti horečka nakonec ustoupila a nemoc se pomalu, ale pravidelně, začala lepší. Nacházel se Costar v nebezpečí smrti? O tom bylo těžké se vyjádřit. Avšak kdyby nebylo tak starostlivé péče, možná že by horečka mladého nemocného udolala.

Ovšem kdyby tam nebyla Caty, kdo ví, co by se stalo. Nemůžeme dost opakovat, že tato šlechetná bytost přenesla na nejmladší děti osady veškerou mateřskou lásku, již bylo schopno její srdce, a že je vždy zasypávala nejvroucnější laskavostí.

„Je mi to vrozeno, moji zlatouškově!“ říkávala. „To už mám v povaze, abych pletla, zašívala a spravovala!“

A skutečně se v tom všem tato dobrá žena vyznamenávala.

Caty se ve French Cavern zabývala především praním a spravováním prádla. K jejímu velikému žalu bylo již na rozpadnutí, však je již užívali dvacátý měsíc! Čím je ale měli nahradit, když se již nehodilo k potřebě? Také obuv, ačkoliv ji šetřili, co jen mohli, a nikdo si nedělal nic z toho chodit bos, když to počasí dovolilo, byla ve špatném stavu. To všechno starostlivou ženu znepokojovalo!

Prvních čtrnáct dní měsíce listopadu téměř neustále pršelo. Dne 17. listopadu ukazovala ručička barometru na krásné počasí a nastalo pravidelné období tepla. Stromy, křoviny a houštiny, veškerá flóra se brzy pokryla zelení a květy. Obvyklí hosté South Moors se vraceli v četných hejnech. To bolelo u srdce Doniphana, jenž se nesměl vydat na lov do bažin, i Wilcoxe, který nemohl rozprostřít síť, a to z obavy, že by mohly být spatřeny z dolních břehů Family Lake.

Avšak nejen tito opeřenci poletovali v této části ostrova, ale i jiní se chytili do pastí poblíž French Cavern.

Mezi těmi našel Wilcox jednoho dne i stěhovavého ptáka, kterého zima zahнала k neznámé zemi na sever. Byla to vlaštovka, která dosud měla na krčku připevněný malý váček. Snad v něm byl lístek poslaný mladým trosečníkům ze *Seagullu*? Bohužel nikoliv...! Poslíček se vrátil bez odpovědi.

Jak věčnými se jim zdály být v těchto dnech bez zaměstnání hodiny, které museli strávit v hale! Baxter, který vedl deník, neměl, co by do něho zapsal. A za čtyři měsíce měla nastat již třetí zima pro mladé osadníky Chairman Island!

S děsem bylo možné pozorovat, jak i nejstatečnějších se zmocnila malomyslnost – ovšem kromě Gordona, jenž byl stále zaměstnán jednotlivostmi své správy. I sám Briant se cítil sklíčeně, ačkoliv napínal všechny duševní síly, aby to zakryl. Snažil se to zaplašit, povzbuzuje své přátele, aby pokračovali ve svých studiích, aby pořádali přednášky a předčítali nahlas. Bez přestání jim dodával naději, připomínal jim vlast, jejich rodiny a ujišťoval, že je opět jednoho dne spatří. Konečně se snažil osvěžit jejich duševní síly, ačkoliv se mu to příliš nedařilo, a největší starosti mu působilo, aby nepropadli beznaději. K tomu nesmělo dojít. Ostatně nanejvýš vážné příhody je brzy donutily, aby obecné blaho kryli vlastními těly.

Dne 21. listopadu asi ve dvě hodiny odpoledne se chytal Doniphan na ryby na pobřeží Family Lake, když jeho pozornost upoutal podivný skřek asi dvaceti ptáků kroužících nad levým břehem řeky. Jestli tito ptáci nebyli krkavci – jimž se poněkud podobali –, zasluhovali by, aby byli počítáni k této krákající žravé čeledi.

Doniphan by se nestaral o toto skřehotavé hejno, kdyby v jejich počínání nebylo cosi překvapujícího. Tito ptáci totiž kroužili ve velkých kruzích, které se stále víc přibližovaly k zemi a zmenšovaly se. Pak se ptáci spojili do hustého hejna a vrhli se k zemi.

Tam se jejich skřek zdvojnásobil, avšak Doniphan po nich marně pátral ve vysoké trávě, kam se snesli.

Napadlo ho, že snad na tom místě ležela mršina zvířete. A protože byl zvědavý, o co se jednalo, vrátil se do French Cavern požádat Moka, aby jej na jole převezl na druhý břeh řeky Zealand.

Oba vstoupili do lodice a po deseti minutách se tiše plížili mezi trsy travin ke břehu. Ptáci se ihned rozlétli, protestující křikem, že byli vyrušeni v hodech.

Na tom místě leželo tělo mladého guanaka, jenž byl mrtev teprve několik hodin, neboť byl ještě teplý.

Doniphan a Moko nechtěli v žádném případě použít zbytky ptačí hostiny pro kuchyni a hodlali jej nechat ptákům, když tu se naskytl otázka: Proč a jak guanako padl na pokraji močálu, daleko od východních lesů, které tato zvířata obvykle neopouštěla?

Doniphan si zvíře podrobně prohlížel. Na boku mělo krvácející ránu – ránu, která nebyla způsobena ani zuby jaguára, ani jiné šelmy.

„Tento guanako byl patrně zastřelen!“ připomenul Doniphan.

„Podívejte, zde je důkaz!“ odpověděl plavčík, jenž rozřízl ránu svým nožem a vyňal kulku.

Tato kulka byla spíš ráže lodních pušek než loveckých zbraní. Mohla být tedy vypálena jenom Walstonem nebo některým z jeho společníků.

Doniphan a Moko zanechali tělo guanaka ptákům a vrátili se do French Cavern, kde se o tom rozhovořili se svými přáteli.

Že byl guanako střelen některým z námořníků *Severnu*, bylo zjevné z toho, že ani Doniphan, ani nikdo jiný více než měsíc nevystřelil z pušky. Bylo však důležité zjistit, kdy a na kterém místě dostal guanako tuto kulku.

Když zhodnotili všechny možnosti, pokládali zajisté, že se to stalo asi před pěti nebo šesti hodinami – to byla nejnnutnější doba, aby zvíře proběhlo Downs Lands a dostalo se na několik kroků od řeky. Z toho plynulo, že ráno asi některý z Walstonových lidí byl na lovu poblíž jižního konce Family Lake a že když tlupa přešla East River, stále víc a víc se blížila k French Cavern.

Tak se jejich postavení zhoršovalo, ačkoliv nehrozilo okamžité nebezpečí. Na jihu ostrova se šířila pustá pláň prorývaná potoky, tůňemi a slatinami, kde zvíře nemohla stačit ke každodenní obživě tlupy. Bylo tedy pravděpodobné, že Walston se neodvážil, aby táhl skrze Downs Lands. Kromě toho neslyšeli žádný podezřelý výstřel, který by snad vítr zanesl až ke Sport Terrace. Utěšovali se tedy naději, že French Cavern nebyl dosud objeven.

Nicméně bylo nutné nařídit moudré opatření, které museli co nejpřísněji zachovávat. Měl-li být útok úspěšně odražen, bylo to podmíněno tím, že se chlapci ani na chvíli nesměli zdržet mimo halu.

O tři dny později ještě pozoruhodnější událost zvětšila jejich obavy, když bylo zjištěno, že jejich bezpečí bylo mnohem víc ohroženo než kdykoliv jindy.

Dne 24. listopadu asi v devět hodin ráno si vyšli Briant a Gordon za řeku Zealand, aby zjistili, nebylo-li by vhodné postavit jakousi obrannou zeď na úzké stezce vinoucí se mezi jezerem a močálem. Pod ochranou tohoto náspu by se mohli Doniphan a nejlepší střelci snadno ukrýt, pokud by byl Walstonův příchod včas oznámen.

Oba se ocitli asi tři sta kroků za řekou, když Briant stoupl nohou na jakýsi předmět, který rozšlápl. Ani si toho nevšiml, domnívaje se, že to byla některá z mušlí vyvržených za velikého přílivu, který zaplavoval celou pláň South Moors. Ale Gordon, jenž kráčel za ním, se zastavil a zvolal:

„Počkej, Briante, počkej přece!“

„Co se stalo?“

Gordon se shýbl a zvedl rozšlápnutý předmět.

„Podívej se!“ řekl.

„Ach, to není mušle,“ podivil se Briant, „to je...“

„To je dýmka!“

Gordon skutečně držel v ruce začernalou dýmku, jejíž troubel byla právě u hlavičky přelomena.

„Protože nikdo z nás nekouří,“ řekl Gordon, „ztratil dýmku asi...“

„Některý z lidí Walstonovy tlupy,“ dodal Briant, „pokud ovšem nepatřila francouzskému trosečníkovi, jenž žil před námi na Chairman Island...“

To však nebylo možné! Hlavička dýmky, jejíž úlomky byly čerstvé, nemohla nikdy patřit Françoisi Baudouinovi, jenž zemřel před více než dvaceti roky. Musela na toto místo padnout nedávno a troška tabáku, která v ní byla, podávala o tom zjevný důkaz. Tedy před několika dny, dokonce snad před několika hodinami se dostal některý z Walstonových společníků, nebo snad sám Walston, až k tomuto břehu Family Lake.

Gordon a Briant se ihned vrátili do French Cavern. Tam pak Caty, jíž Briant ukázal dýmku, potvrdila, že ji vídala ve Walstonových rukou.

Takže už neexistovaly pochybnosti, že zločinci obešli krajní bod jezera. Možná že v noci již přišli až ke břehu řeky Zealand. A jestliže již Walston objevil French Cavern, jestliže již věděl, z kolika členů se malá osada skládala, nenapadlo ho, že tam bude nářadí, nástroje, střelivo, potraviny a všechno, co postrádal, nebo že by snad sedm silných mužů snadno mohlo přemoci patnáct chlapců – zvláště kdyby se je podařilo přepadnout?

V každém případě bylo zjevné, že se tlupa stále víc a víc přibližovala.

Vůči tak hroživým vyhlídkám se Briant s ostatními chlapci dohodl, aby byli ještě ostražitější. Za dne byla postavena pozorovací stráž na temeni Auckland Hill, aby ihned oznámila každé podezřelé přiblížení, ať ze strany močálu, Traps Woods, či ze strany jezera. V noci dva z nejstarších měli být na stráži u vchodu do haly i do zásobárny, aby naslouchali každému šramotu zvenčí. Obojí dveře byly kromě toho opevněny kůly a kládami a v okamžiku bylo možné zatarasit je velikými balvany, které byly odvaleny dovnitř French Cavern. Pokud šlo o úzká okna vydlabaná ve stěně, která sloužila jako střílny pro obě malá děla, hájilo jedno prostor při pobřeží řeky Zealand, druhou stranu u Family Lake. Kromě toho nabitě pušky a revolvery byly připraveny na první znamení.

Není zapotřebí připomínat, že Caty veškerá tato opatření schvalovala. Avšak tato statečná žena se varovala dát najevo své obavy, bohužel velice oprávněné, kdykoliv pomyslela na tak nejistý výsledek, jaký mohl mít boj s námořníky *Severnu*. Zнала příliš dobře je i jejich vůdce. I když byli nedostatečně ozbrojeni, nemohli přepadnout malou osadu i za nejpřísnější ostražitosti? A potom měli zápasit jenom s několika chlapci, z nichž nejstaršímu nebylo ještě ani šestnáct roků! Skutečně, byl to veliký nepoměr. Ach, proč s nimi nebyl statečný Evans? Proč neuprchl s Caty? Snad by lépe vedl obranu a lépe opevnil French Cavern, aby odrazil Walstonovy útoky.

Evans však byl naneštěstí střežen, pokud se ho lotři již nezbavili jako nebezpečného svědka, když již nebylo zapotřebí, aby řídil jejich šalupu k sousedním zemím.

Takové byly úvahy Caty. O sebe se nestrachovala, ale o děti, nad nimiž neustále bděla, podporována Mokem, jenž se jí co do věrnosti vyrovnal.

Nastal den 27. listopadu. Po dva dny panovalo hrozné vedro. Těžká mračna se táhla pomalu nad ostrovem a několikrát vzdálené zarachocení hromu zvěstovalo bouři. Bouřkoměr ohlašoval blízký nápor živlů.

Toho večera se Briant a jeho přátelé shromáždili časněji než obvykle v hale, když učinili veškerá opatření – na která si od jisté doby zvykli – a vytáhli jolu dovnitř zásobárny. Pak dobře zamkli dveře a všichni již toužili po odpočinku, když se společně pomodlili a věnovali vzpomínku vzdáleným rodinám.

O půl desáté hodině se rozběsnila bouře. Halu osvětlovaly křížující se blesky, jejichž zář vnikala střílnami. Neustále burácel hrom a zdálo se, že skály Auckland Hill se otřásaly bouřkovými ranami. Byl to meteorologický jev bez deště i větru, ale mnohem hroznější, protože téměř nehybná mračna neustále vypouštěla v sobě nashromážděnou elektřinu, a mnohdy celá noc nestačila, aby ji ze sebe vydala.

Costar, Dole, Iverson a Jenkins, kteří leželi na svých lůžkách, byli vyrušeni za spánku při strašlivém rachotu, podobajícím se roztrhnutí látky, což ukazovalo na blízkost udeření blesku. A přesto se nemuseli ničeho obávat v této velice pevné jeskyni. Ať si blesk udeřil dvacetkrát, stokrát do hřebenu Auckland Hill, mohutné stěny French Cavern bránily proniknout elektrickému výboji i běsnění orkánu. Briant, Doniphan nebo Baxter vstali, pootevřeli dveře, ale ihned byli zase zpět, oslněni blesky, sotvaže se jen letmo rozhlédli po okolí. Obloha byla jeden oheň a jezero ozařované křížujícími blesky se zdálo být nesmírnou ohnivou hladinou.

Mezi desátou a jedenáctou hodinou se blýskalo a hřmělo bez ustání. Teprve před půlnocí začala bouře slábnout. Přestávky mezi bleskem a zahřměním byly stále delší, také rachot hromu byl slabší, čím více se bouře vzdalovala. Pak se zdvihl vítr, rozháněje mraky sklánějící se až k zemi, a vzápětí nastal liják.

Malí se opět utišili. Dvě nebo tři hlavy, skrčené pod pokrývkami, se odvážily ven, ačkoliv byl již nejvyšší čas, aby všichni spali. I Briant a ostatní se chtěli již odebrat na lůžka, když vtom Phann začal náhle jevit veliký nepokoj. Postavil se na zadní nohy, vrhl se ke dveřím vedoucím do haly a temně a táhle zakňučel.

„Phann snad něco větrí?“ řekl Doniphan a snažil se psa uklidnit.

„Již za mnohých jiných příležitostí,“ podotkl Baxter, „pozoroval jsem u něho toto zvláštní počínání, a toto čiperné zvíře se nikdy nemýlilo.“

„Dříve než ulehne, je nutné, abychom zjistili, co to znamená,“ dodal Gordon.

„Dobře,“ řekl Briant, „ale ať nikdo nevychází a buďme připraveni k obraně!“

Každý uchopil pušku a revolver. Pak se odebral Doniphan ke vchodu do haly a Moko ke vchodu zásobárny. Oba přitiskli uši ke dveřím, ale nezaslechli vůbec žádný hluk, ačkoliv Phann byl stále neklidný. A vtom se dal pes do tak zběsilého štěkotu, že ani Gordon jej nemohl uklidnit. Právě tento štěkot přišel velice nevhod. Právě ve chvíli, kdy by mohli zaslechnout hluk kroků po pobřeží, byl asi jistě štěkot Phanna slyšen až ven.

Náhle zahřměla rána, která se nemohla porovnat s rachotem hromu. Byl to výstřel z pušky, který byl vypálen asi dvě stě kroků od French Cavern.

Všichni byli připraveni k obraně. Doniphan, Baxter, Cross a Wilcox ozbrojeni puškami se postavili u obou dveří, připraveni střílet na kohokoliv, kdo by se odvážil na ně útočit. Ostatní již začali válet balvany připravené k tomu účelu, aby zatarasili dveře, když se ozval zvenčí hlas:

„Pomóóóc...! Pomóóóc!“

Venku byl nějaký člověk, patrně v nebezpečí smrti, a žádal ochranu...

„Pomóóóc!“ opakoval týž hlas, tentokrát vzdálený jenom několik kroků.

Caty, stojící u dveří, naslouchala...

„To je on!“ zvolala.

„On...?“ zeptal se Briant.

„Otevřete...! Otevřete...!“ prosila Caty.

Dveře byly otevřeny a muž, z něhož crčela voda, se vrhl do haly. Byl to Evans, kormidelník *Severnu*.

XXVI. KAPITOLA

Caty a Evans – Evansovo vyprávění: Po vyvržení šalupy – Walston v přístavu – Bear Rock – Drak – Objevení French Cavern – Evansův útěk – Přes řeku – Návrhy – Gordonův záměr – Země na východě – Ostrov Chairman Hanovre

Při tak neočekávaném objevení se Mr. Evanse zůstali Gordon, Briant a Doniphan jako přimrazení. Pak jako by hnáni jakýmsi instinktem spěchali ke kormidelníkovi jako ke svému ochránci.

Byl to asi pětadvaceti nebo třicetiletý muž širokých ramenou a svalnatých končetin, měl živé oči, přímé tělo, inteligentní a sympatické rysy, jisté a rozhodné vystupování, zatímco na jeho bradě trčely neupravené vousy, neboť se od ztroskotání *Severnu* neholil.

Sotva Evans vstoupil, přiložil ucho ke dveřím, které byly okamžitě zavřeny. Protože venku nic neslyšel, postoupil do středu haly. Tam pozoroval při záři lodní svítilny zavěšené u stropu ten obklopující jej malý svět a šeptal:

„Ano...! Děti...! Nic než děti...!“

Vtom jeho zrak zazářil, tvář zaplála radostí a rozepjal náruč...

„Caty...!“ zvolal. „Vy žijete, Caty!“

A chytil ji za ruce, jako by se chtěl přesvědčit, že to nejsou ruce zesnulé.

„Ano, žiji jako vy, Evansi!“ odpověděla Caty. „Bůh mne zachránil jako vás a on vás posílá na pomoc těmto dětem!“

Evans počítal zrakem chlapce seskupené kolem stolu.

„Patnáct,“ řekl, „a jen pět nebo šest mezi nimi, kteří jsou schopni, aby se bránili... Dobře!“

„Hrozí nám nebezpečí útoku, pane Evansi?“ zeptal se Briant.

„Nikoliv, milý chlapče, nikoliv – alespoň ne v této chvíli!“ odpověděl Evans.

Je samozřejmé, že by všichni rádi slyšeli příběhy a dobrodružství kormidelníka a zejména, co se stalo se šalupou vrženou na Severn Shores. Ani velcí, ani malí by nemohli usnout, kdyby nevyslechli vyprávění, které bylo pro ně tak důležité. Avšak nejdříve musel Evans svléknout svůj promáčený oděv a něco pojíst. Oděv měl dosud nasáklý vodou, neboť musel přeplavat řeku Zealand. Byl zmožen únavou i hladem, protože již dvanáct hodin nejedl a od rána si ani na okamžik neodpočinul.

Briant jej dovedl neprodleně do zásobárny, kde mu Gordon vybral vhodný námořnický oděv. Potom jej Moko obsloužil studenou zvěřinou, suchary, několika sklenicemi horkého čaje a láhví brandy.

Za čtvrt hodiny poté usedl Evans u stolu v hale a vyprávěl příhody, jež se staly od chvíle, co byli námořníci *Severnu* vrženi na ostrov.

„O několik okamžiků dříve, než byla šalupa vymrštěna na pobřeží,“ začal Evans, „pět mužů – já s nimi – bylo vrženo na první hroty skaliska. Nikdo z nás při tom neutrpěl těžké poranění,

kromě odřenin neměl nikdo žádnou ránu. Těžší však bylo dostat se na skaliska za tmy, při rozbouřeném oceánu, když právě proti větru byl odliv.

Avšak po značné námaze jsme se dostali z vln zdraví a čilí, a to Walston, Brandt, Rock, Book, Cope a já. Dva chyběli – Forbes a Pike. Jestli byli smeteni vodou, nebo zda se zachránili, když se šalupa dostala na pobřeží, to jsme nevěděli. A co se týká Caty, myslel jsem, že byla odnesena vlnami a že ji nikdy více nespátřím.“

Po těchto slovech se Evans nijak nesnažil zakrýt ani své pohnutí, ani radost, kterou cítil, že se zde shledal se statečnou ženou, která právě jako on unikla vraždění na *Severnu*. Dříve byli oba vydáni milosti těch zločinců, nyní byli oba mimo jejich moc, avšak pro budoucnost nebyli mimo dosah jejich útoků.

Evans pokračoval.

„Když jsme se dostali na pobřeží, nemohli jsme nějakou dobu šalupu najít. Ztroskotala asi v sedm hodin večer a byla již asi půlnoc, když jsme se ocitli na písčíně. Nejdříve jsme se dali podél pobřeží...“

„Po *Severn Shores*,“ řekl Briant. „To je jméno, které mu dali někteří z nás, kteří našli šalupu *Severnu* dříve, než nám vyprávěla Caty o svém záchránění...“

„Dříve...?“ zeptal se Evans dost překvapen.

„Ano, pane Evansi,“ řekl Doniphan. „Přišli jsme právě do těch míst večer, kdy nastalo ztroskotání, kdy dva z vašich společníků leželi na písčíně...! Avšak když jsme přišli následujícího dne, abychom jim vzdali poslední poctu, zmizeli.“

„Skutečně,“ ujal se slova Evans, „nyní poznávám, jak se všechno shoduje. Forbes a Pike, o nichž jsme se domnívali, že utonuli – kéž by to nebe dalo, bylo by o dva lotry méně! –, byli vrženi o něco dál od šalupy. Tam byli nalezeni Walstonem a ostatními, kteří je vzkřísili několika doušky ginu.“

Štěstí pro ně, neštěstí pro nás. Truhly šalupy zůstaly při vyvržení neporušeny, oceán se jich ani nedotkl. Střelivo, zbraně, pět lodních pušek, co zbylo z potravin a co bylo páté přes deváté naloženo při požáru *Severnu*, všechno bylo dopraveno ze šalupy do bezpečí, neboť vznikla obava, že by mohla být při příštím přílivu úplně zničena. Když se tak stalo, opustili jsme místo neblahého ztroskotání a dali jsme se směrem na východ.

Tehdy jeden z těch lotrů, myslím, že Rock, řekl, že ještě nebyla nalezena Caty. Načež Walston odpověděl: ‚Vždyť ji unesly vlny...! Dobře, že jsme se jí zbavili!‘ Skutečnost, že tlupa byla ráda, že je zbavena Caty, když ji nepotřebovala, mne přivedla na myšlenku, že se tak brzy stane, až nebudou potřebovat mne. – Ale kdepak jste byla, Caty?“

„Ležela jsem těsně vedle šalupy ze strany oceánu,“ odvětila Caty, „na místě, kam jsem byla při ztroskotání vyhozena... Nemohli mne vidět, já však slyšela vše, co mezi sebou mluvili Walston a ostatní... Avšak, Evansi, jakmile odešli, vstala jsem, a abych nepadla do Walstonových rukou, dala jsem se na útěk opačným směrem. O šestatřicet hodin později, polomrtvá hladem, jsem byla vzkříšena těmito hodnými dětmi a odvedena do French Cavern.“

„Do French Cavern...?“ opakoval Evans.

„To je jméno našeho obydlí,“ odpověděl Gordon, „na památku francouzského trosečníka, jenž tu žil mnoho roků před námi!“

„French Cavern...? Severn Shores...?“ řekl Evans. „Vidím, moji milí, že jste pojmenovali různé části tohoto ostrova. To je od vás hezké!“

„Ovšem, pane Evansi, krásná jména,“ vmísil se do hovoru Service, „a mezi jiným Family Lake, Downs Lands, South Moors, řeka Zealand, Traps Woods...“

„Dobrá...! Dobrá...! O tom všem mne poučíte... později... zítra! Zatím vám dopovím své vyprávění... Zvenčí není slyšet nic...?“

„Nic,“ odpověděl Moko, jenž byl na stráž u dveří.

„Tím lépe!“ řekl Evans. „Tedy dále:

Asi za hodinu, co jsme opustili loď, dorazili jsme ke skupině hustých stromů, kde jsme postavili tábor. Druhý den a po několik dalších jsme se vracovali k místu, kde byla vyhozena šalupa, a snažili se ji opravit. Avšak kromě sekery jsme neměli žádný nástroj a nemohli jsme již prolomenou výduť srovnat a celou upravit, aby se opět hodila k plavbě, alespoň pro krátký převoz. Kromě toho to místo bylo pro práci toho druhu velice nevhodné.

Dali jsme se tedy opět na cestu, abychom si vyhledali ležení v méně pusté krajině, kde by nám lov poskytoval každodenní potravu a kde bychom se zároveň dostali k řece se sladkou vodou, neboť naše zásoby byly již vyčerpány.

Když jsme urazili asi dvanáct mil podél pobřeží, dostali jsme se k malé řece...“

„K East River,“ řekl Service.

„Třeba tedy k East River,“ odpověděl Evans. „Tam v pozadí širokého zálivu...“

„Deception Bay,“ podotkl Jenkins.

„I pro mne za mne třeba Deception Bay,“ řekl Evans s úsměvem. „Uprostřed pobřežních skal tam byl malý přístav...“

„Přístav Bear Rock,“ ozval se Costar.

„Tak tedy přístav Bear Rock, můj maličký,“ odpověděl Evans, kývaje hlavou. „Nic nebylo snazší než se na tom místě usadit, a kdybychom tam mohli dopravit šalupu, kterou první bouře mohla úplně roztříštit, snad by se tam dala opravit.“

Vrátili jsme se tedy, vyhledali ji, co možná nejvíc vyprázdnili a pustili jsme ji do vody. Ačkoliv voda v ní dosahovala až k okraji, podařilo se nám přece jen dotáhnout ji podél pobřeží až do přístavu, kde je nyní v bezpečí.“

„Šalupa leží u Bear Rock?“ zeptal se Briant.

„Ano, chlapče, a myslím si, že by bylo možné ji opravit, jen kdybychom měli potřebné nástroje.“

„Pokud se jedná o nástroje, ty máme, pane Evansi,“ odpověděl živě Doniphan.

„Ach, to právě Walston předpokládal, když náhodou zjistil, že je ostrov obýván a kým je obýván.“

„Jak se to dozvěděl?“ zeptal se Gordon.

„Je tomu osm dní, co Walston, jeho společníci a já – neboť mne nikdy nenechali samotného – jsme se dali na výzvědy lesem. Asi po tří nebo čtyřhodinovém pochodu proti proudu East River jsme došli na břeh ohromného jezera, odkud řeka vytéká. A tam, představte si naše překvapení, jsme našli velice zvláštní přístroj, jenž byl vyhozen vlnami na břeh. Byl sestrojen z jakýchsi rourovitých latí potažených plátnem,“ odpověděl Evans.

„To byl náš drak!“ zvolal Doniphan.

„Náš drak, který padl do jezera,“ dodal Briant, „a kterého vítr zahnal až tam.“

„Ach, to že byl drak?“ odvětil Evans. „A my nemohli přijít na to, jakému účelu asi ten přístroj sloužil. V každém případě se nemohl udělat sám. Byl zhotoven na ostrově. O tom nebyly pochyby. Ostrov byl tedy obydlen. Kým asi? To by se Walston velice rád dozvěděl. Ve mně pak od toho dne uzrál záměr, že uprchnu. Ať si byli obyvatelé tohoto ostrova jacíkoliv – třeba divoši –, nemohli být horší než zločinci ze *Severnu*! Od tohoto okamžiku jsem však byl střežen dnem i nocí.“

„Ale jak jste se dozvěděli o French Cavern?“ zeptal se Baxter.

„K tomu se ještě dostanu,“ odpověděl Evans. „Avšak dříve než budu vyprávět dál, povězte mi, chlapi, k čemu vám sloužil ten ohromný drak? Bylo to snad znamení?“

Gordon ihned Evansovi všechno vyložil, za jakým účelem byl zhotoven, jak Briant pro blaho všech vydal svůj život do nebezpečí a jak se mu podařilo vypátrat, že Walston dosud pobývá na ostrově.

„Jste statečný chlapec,“ odpověděl Evans, uchopil Briantovu ruku a přátelsky jí potřásl.

Pak pokračoval.

„Pochopíte, že Walstonovi pak leželo na srdci jen zjistit, jací jsou obyvatelé tohoto pro nás neznámého ostrova. Jsou-li to domorodci, snad bude možné s nimi se dorozumět, jsou-li to námořníci, potom budou mít nástroje, které on postrádal. V tom případě mu zajisté neodepřou pomoc, aby si opravil šalupu na další plavbu.“

Nastalo tedy nové pátrání – a musím říci, že velice opatrné. Ploužili jsme se pomalu lesy po pravém břehu jezera, abychom se dostali k jeho jižnímu cípu. Ale lidského tvora jsme nespátřili. Také žádný výstřel jsme nezaslechli v té části ostrova.“

„To se dá vysvětlit,“ řekl Briant, „protože se nikdo z nás z French Cavern nevzdálil a bylo zakázáno střílet.“

„A přesto jste byli objeveni,“ pokračoval Evans. „A jak také jinak? V noci ze dne 23. na 24. listopadu totiž jeden z Walstonových společníků přišel až na dohled French Cavern od jižního pobřeží. Zlá náhoda tomu chtěla, že v jistém okamžiku spatřil zář vycházející ze stěn pobřežní vysočiny – nepochybně záře vaší svítily zaplála v okamžiku, kdy byly pootevřeny dveře.“

Druhý den se sám Walston odebral na to místo a až do večera se skrýval ve vysoké trávě, jen několik kroků od řeky...“

„O tom již víme,“ řekl Briant.

„Vy to víte?“

„Ovšem, neboť Gordon a já jsme našli na tom místě zbytky dýmky, kterou Caty poznala jako Walstonovu dýmku.“

„To je správné,“ odpověděl Evans. „Walston ji při těchto výzvědách ztratil a při návratu jej to velice rmoutilo. Avšak nyní již věděl, že je tu malá osada. Skrytý v travinách viděl většinu z vás pobíhat podél pravého břehu řeky. Měl před sebou samé chlapce, které sedm mužů mohlo snadno přemoci. Walston se vrátil a sdělil všechno, co viděl, svým společníkům. Rozmluva mezi Brandtem a jím, kterou jsem zaslechl, mne poučila, co připravovali proti French Cavern.“

„Ti lotři!“ zvolala Caty. „Copak by neměli slitování s těmito dětmi?“

„Nikoliv, Caty,“ odpověděl Evans, „právě jako neměli slitování s kapitánem a cestujícími *Severnu*. Lotři! Dobře jste je pojmenovala, a jsou vedeni nejkrvelačnějším Walstonem, který jak doufám, neunikne spravedlivé odplatě za své zločiny.“

„Konečně, Evansi, podařilo se vám přece uprchnout, budiž Bůh pochválen!“ řekl Caty.

„Ano, Caty. Asi před dvanácti hodinami jsem využil nepřítomnosti Walstona a druhých, kteří mne zanechali pod dozorem Forbese a Rocka. Ten okamžik se mi zdál být vhodný pro můj záměr. Záleželo mi na tom, abych oba lotry uvedl na nepravou stopu, a především abych je daleko předběhl.“

Bylo asi deset hodin dopoledne, když jsem se pustil do lesa. Forbes a Rock to téměř ihned zpozorovali a začali mne pronásledovat. Byli ozbrojeni puškami. Já měl k obraně jen námořnický nůž a své nohy, které mne unášely jako bouřliváka.

Honička trvala celý den. Pustil jsem se šikmo hvozdem a dostal se na levý břeh jezera. Musel jsem ještě oběhnout jeho cíp, neboť z rozmluvy, kterou jsem zaslechl, jsem poznal, že jste usazeni u břehu řeky, která plyne na západ.

Skutečně, ještě nikdy jsem tak těžce a tak dlouho nezápasil o život. Téměř patnáct mil jsem toho dne urazil v běhu. Tisíc ďáblů! Ti lotři běželi také tak rychle jako já a jejich kulky létaly ovšem ještě rychleji. Několikrát mi zahvízdaly kolem uší. Jen si představte – znal jsem jejich tajemství. Kdybych jim unikl, mohl jsem je udat. Museli mne tedy za každou cenu dopadnout. Ovšem kdyby neměli střelné zbraně, byl bych, se svým nožem v rukou, na ně počkal s pevnýma nohama. A byl bych je zabil, nebo oni mne. Ano, Caty, chtěl jsem raději zemřít než se vrátit do ležení těch zločinců.

Zatím jsem se těšil nadějí, že tento útěk bude skončen, jakmile nastane noc. Nebylo tomu tak.

Již jsem byl nad dolním koncem jezera a prchal po druhé straně, ale neustále jsem cítil, jak jsou mi Forbes a Rock v patách. Vtom nastala bouře, která již hrozila několik hodin. Tím byl můj útěk ztížen, neboť při záři blesků mne mohli ti lotři spatřit mezi sítinami pobřeží. Konečně jsem byl již asi sto kroků od řeky... Kdyby se mi podařilo dostat řeku mezi sebe a ty zločince, byl jsem zachráněn! Nikdy by se neodvážili ji překročit, neboť dobře věděli, že jsou v blízkosti French Cavern.

Utíkám tedy, co mohu, a právě jsem dorazil na levý břeh proudu, když poslední blesk osvětlil kraj. Vtom zahřměl výstřel...“

„To byl ten, který jsme zaslechli...?“ řekl Doniphan.

„Nepochybně!“ mluvil dál Evans. „Kulka se dotkla mého ramene. Vyskočil jsem a vrhl se do řeky... Několika vzmachy jsem byl na druhém břehu ukrytý v trávě, zatímco Rock a Forbes, když doběhli na protější břeh, mluvili:

„Myslíš, že jsi ho trefil?“

„Ručím za to.“

„Tedy je už na dně?“

„Zcela jistě a v této chvíli mrtev.“

„Dobře, že jsme se ho zbavili!“

A vydali se nazpět.

Ano, zbavili... mne právě tak jako Caty! Ach, ti lotři! Však poznáte, jsem-li mrtev! Za několik minut potom jsem vylezl ze sítin a vydal jsem se k výběžku pobřežních skal... Vtom

jsem zaslechl štěkot... Volal jsem... Dveře French Cavern se otevřely... A nyní," dodal Evans, ukazuje rukou směrem k jezeru, „nyní, moji drazí chlapci, je na nás, abychom učinili konec s těmi zločinci a zbavili od nich váš ostrov!“

Vyslovil tato slova s takovou rozhodností, že všichni vstali, připraveni následovat ho.

Nyní zbývalo také Evansovi sdělit, co se přihodilo před dvaceti měsíci, vyprávět mu, za jakých okolností opustil *Seagull* Nový Zéland, jak dlouho musel plout Tichým oceánem, než se dostal na ostrov, jak našli pozůstatky francouzského trosečníka, jak založili malou osadu ve French Cavern, jak pořádali výpravy v teplém ročním období, jak pracovali během zimy a nakonec jaký zde vedli snesitelný život bez nebezpečí, dokud se nedostavil Walston se svými společníky.

„A po celých dvacet měsíců jste neviděli žádnou loď na dohled z ostrova?“ zeptal se Evans.

„Nespatřili jsme žádnou ani na širém oceánu,“ odpověděl Briant.

„Zřídili jste nějaké znamení...?“

„Ano, vztyčili jsme stožár na nejvyšším vrcholu pobřežní vysočiny.“

„A nikdo ho nezpозoroval...?“

„Nikdo, pane Evansi,“ odpověděl Doniphan. „Ale musím připomenout, že jsme ho před šesti týdny porazili, abychom nevzbudili Walstonovu pozornost.“

„A dobře jste udělali, milí přátelé! Nyní ovšem ten lotr ví, na čem je. A tedy ve dne i v noci si musíme dávat pozor.“

„Proč,“ ujal se slova Gordon, „proč jen nás potkalo takové neštěstí, že se máme setkat s tlupou zločinců místo šlechtných lidí, jimž poskytnout pomoc by nás učinilo šťastnými! Naše malá osada by tím dostala posily. Od nynějška nás však očekává zápas, abychom chránili své životy, boj, a nevíme, jaký bude mít výsledek.“

„Bůh, jenž vás chránil až dosud, mé drahé děti,“ odvětila Caty, „Bůh vás neopustí! On vám poslal statečného Evanse a s ním...“

„Evans...! Hurrrá Evansovi...!“ zvolali jako z jednoho hrdla všichni mladí osadníci.

„Spolehněte se na mne, přátelé,“ odpověděl námořník, „a protože spoléhám i já na vás, ujišťuji vás, že se ubráníme!“

„A přece,“ mínil Gordon, „bylo by snad možné vyhnout se tomu zápasu, kdyby Walston svolil, že opustí ostrov.“

„Co tím chceš říci, Gordone?“ zeptal se Briant.

„Chci říci, že by on i jeho společníci již odpluli, kdyby mohli použít svou šalupu. Je to pravda, pane Evansi?“

„Naprostá pravda.“

„Nuže, kdybychom se s nimi domluvili, kdybychom jim poskytli nástroje, které potřebují, snad by je přijali? Dobře vím, jak odpuzující je jednat s vrahy ze *Severnu*. Ale abychom se jich zbavili, abychom se vyhnuli útoku, jenž by stál snad mnoho krve. Ostatně, co si o tom myslí pan Evans?“

Evans Gordona pozorně poslouchal. Jeho návrh prozrazoval praktického ducha, jenž se nedal uchvátit bez rozmyslu a povahu, která se klidně dívala na celý stav. Domníval se – a také se nemýlil –, že Gordon byl nejvážnějším ze všech, a jeho návrh se zdál být hoden, aby o něm bylo uvažováno.

„Skutečně, pane Gordone,“ začal mluvit, „nezáleží na tom, jaký bude nejvhodnější prostředek, abychom se zbavili přítomnosti těch zločinců. Kdyby skutečně slíbili, že odjedou, jakmile opraví svou šalupu, bylo by to mnohem lepší než se dát s nimi do boje, jehož výsledek je nepochybný. Je však možné Walstonovi důvěřovat? Když se s ním dáte do vyjednávání, nevyužije toho, aby přepadl French Cavern, aby se zmocnil všeho, co vám patří? Nebo nemůže se snad domnívat, že jste zachránili peníze ze ztroskotané lodi? Věřte mi, ti lotři by se vám odměnili za vaše služby jen zlým. V jejich srdcích není místo pro vděčnost. Dorozumět se s nimi, to by znamenalo vydat se jim!“

„Nikdy! Nikdy!“ zvolali Baxter a Doniphan, k nimž se přidali i ostatní chlapi s takovou rozhodností, že to působilo námořníkovi radost.

„Nikoliv,“ dodal Briant. „Nemějme nic společného s Walstonem a jeho tlupou!“

„A pak,“ mluvil dál Evans, „oni nepotřebují pouze nástroje, ale také střelivo. Ovšem, mají ho ještě dost, aby se odvážili k útoku, to je jisté. Avšak kdyby se jednalo o to, aby mohli projít

jinými kraji s ozbrojenýma rukama, na to jim nestačí již ani střelný prach, ani olovo, které jim zbyly. Žádali by je od vás. Vynutili by si to. Dali byste jim střelný prach a olovo?“

„Ne, jistě ne!“ odpověděl Gordon.

„Nuže, pokusí se toho zmocnit násilím. Tím by byl boj jenom odložen a ten by měl pak pro vás méně příznivé vyhlídky.“

„Máte pravdu, pane Evansi,“ odpověděl Gordon. „Držme se raději obrany a vyčkejme!“

„Ano, to je nejsprávnější. Vyčkejme, pane Gordone! Ostatně, abychom čekali, mám ještě jiný důvod, který mne zajímá více než všechno ostatní.“

„Jaký?“

„Poslouchejte mne! Jak víte, Walston může opustit ostrov jen na šalupě *Severnu*.“

„To je jisté,“ odpověděl Briant.

„Avšak tato šalupa by se dala úplně opravit, za to ručím, a jestli se Walston vzdal myšlenky, upravit ji opět k plavbě, je to proto, že nemá nástroje.“

„Kdyby je měl,“ odvětil Baxter, „byl by odtud již daleko.“

„Dobře, mladý příteli. Kdybyste však poskytli Walstonovi prostředky, aby opravil svou loď – připouštěje, že by se vzdal myšlenky vydrancovat French Cavern – pospíšil by si, aby odplul a již by se o vás nestaral.“

„Jen kdyby to už raději udělal!“ zvolal Service.

„Tisíc ďáblů! Kdyby to učinil,“ namítal Evans, „co bychom si počali my, kdyby zde už nebyla šalupa *Severnu*?“

„Jakže, pane Evansi,“ zeptal se Gordon, „vy myslíte, abychom opustili ostrov na tom člunu?“

„Rozhodně, pane Gordone!“

„Abychom se dostali na Nový Zéland a přepluli Tichý oceán?“ dodal Doniphan.

„Tichý oceán...? Ne, mladí přátelé,“ odpověděl Evans, „ale abychom se dostali na některou méně vzdálenou lodní stanici, kde bychom mohli najít příležitost vrátit se do Aucklandu.“

„Mluvíte pravdu, pane Evansi?“ zvolal Briant.

Současně chtěli dva nebo tři další chlapci zasypat kormidelníka otázkami.

„Copak by ta šalupa stačila, abychom s ní přepluli mnoho set mil?“ podotkl Baxter.

„Mnoho set mil?“ odpověděl vesele Evans. „Vůbec ne! Pouze třicet!“

„Copak neoblévá kolem dokola ostrov širý oceán?“ zeptal se Doniphan.

„Na západě ano!“ odvětil Evans. „Ale na jihu, na severu a na východě jsou jen průlivy, které je možné pohodlně přeplout za šedesát hodin!“

„Tedy jsme se nemýlili, když jsme se domnívali, že v sousedství leží země?“ zeptal se Gordon.

„Vůbec ne,“ odpověděl Evans, „a právě na východě se rozkládají širé země.“

„Ano...! Na východě!“ zvolal Briant. „Ten bělostný bod, pak ta záře, které jsem spatřil na té straně...“

„Bělostný bod, říkáte?“ odpověděl Evans. „To je patrně nějaký ledovec a ta zář byl plamen sopky, která je snad naznačena na mapě. – Ach, povězte mi, chlapci, kde myslíte, že se nacházíte?“

„Na jednom z osamělých ostrovů Tichého oceánu,“ odpověděl Gordon.

„Na ostrově...? Ano...! Nikoliv na osamělém! Buďte ujistěni, že patří k těm četným souostrovím, která se táhnou podél pobřeží Jižní Ameriky! – A právě vhod, když jste dali jména mysům, zálivům a řekám vašeho ostrova, jste mi dosud neřekli, jak jste pojmenovali samotný ostrov?“

„Chairman Island, jménem našeho ústavu,“ odpověděl Doniphan.

„Chairman Island...!“ opakoval Evans. „Nuže, pak má dvě jména, neboť se již nazývá Hanovre.“

Potom, když provedli veškerá obvyklá opatření, odebrali se všichni k odpočinku. Pro kormidelníka zřídili lůžko v hale. Mladými osadníky zmítaly dvojí pocity, jež rušily jejich spánek: Jednak vyhlídka na krvavý zápas, jednak možnost, že by se mohli vrátit do vlasti...

Mr. Evans odložil na druhý den doplnění svého vysvětlení a ukázal jim jen polohu ostrova Hanovre v atlasu. Moko a Gordon byli na stráži a noc ve French Cavern uplynula klidně.

XXVII. KAPITOLA

Magellanův průliv – Země a ostrovy, které ji vroubí – Přístavy tam založené – Záměry do budoucna – Násilím, nebo lstí? – Rock a Forbes – Lžinámořníci – Pohostinné přijetí – Mezi jedenáctou hodinou a půlnocí – Evansův výstřel – Caty zasahuje

Asi tři sta osmdesát mil dlouhý průliv, vinoucí se od západu na východ Panenského mysu v Atlantském oceánu až k mysu Los Pilares v Tichém oceánu – vrouben skalnatým, strmým pobřežím – ovládnán horami dosahujícími v některých místech i tři tisíce stop nad hladinou moře – plný zálivů, jejichž pozadí tvořily útulné přístavy – bohatý na vodstva, kde bez velkých obtíží mohly posádky lodí obnovit zásoby pitné vody – lemován hustými lesy s početnou zvěří, ozývající se hřměním mohutných vodopádů, jež po tisících se prudce vrhaly do jeho nesčetných zálivů – poskytující lodím, připlouvajícím od západu nebo východu mnohem kratší cestou, než byla Lemainovým průlivem mezi Zemí států, tedy Isla de los Estados a Ohňovou zemí – Isla Grande de Tierra del Fuego, a také méně navštěvovanou bouřemi, než cesta kolem mysu Hoorn – taková byla Magellanova^[25] cesta, kterou objevil slavný portugalský mořeplavec r. 1520.

Španělé, kteří jediní půlstoletí navštěvovali Magellanovy země, založili na poloostrově Brunswick osadu Port Famive, Přístav Hladu. Po Španělech pak následovali Angličané Drake, Cavendish, Chidley a Hawkins. Potom Holanďané de Weert, de Cord, de Noort, Lemair a Schouten, kteří roku 1610 objevili úžinu pojmenovanou jakou Lemairova úžina. Konečně od roku 1696 až do roku 1712 se sem dostali Francouzi Degennes, Beauchesne-Gouin a Frezier, a od těch dob se otevřely tyto kraje nejslavnějším mořeplavcům z konce osmnáctého století, Ansonovi, Cookovi, Byronovi, Bougainvillemu a jiným.

Od těch dob byla Magellanova úžina nejužívanější cestou mezi jedním a druhým oceánem, zvláště od té chvíle, kdy byly zavedeny parníky, které se nemusely obávat ani nepříznivých větrů, ani opačných proudů, tudý proplouly za nejpříznivějších podmínek.

Taková tedy byla úžina, kterou – dne 28. listopadu – ukázal Evans na mapě Stielerova atlasu Briantovi, Gordonovi a jejich kamarádům.

Patagonie – tato poslední provincie Jižní Ameriky – Země krále Viléma a poloostrov Brunswick tvořily severní hranice úžiny, zatímco na jihu byla ohraničena Magellanovým souostrovím, mezi nímž byly rozlehlé ostrovy jako Ohňová země, Zpustošená země, ostrovy Clarence, Hoste, Goulon, Navarin, Wollaston, Stewart a množství méně důležitých, táhnoucích se k poslední skupině Hermitů, z nichž nejkrásnější, ležící mezi oběma oceány, nebyl dál než poslední výběžek And a nazýval se mys Hoorn.

Na východě se Magellanova úžina rozšiřovala jedním nebo dvěma vjezdy mezi Panenským mysem v Patagonii a mysem Sv. Ducha na Ohňové zemi. Jinak tomu bylo na západě – jak Evans chlapce přesvědčil. Na té straně se ostrůvky, ostrovy, souostroví, průlivy a mořská ramena táhnou donekonečna. Úžinou mezi mysem Los Pilares a jižním cípem velikého ostrova královny Adelaidy ústila úžina do Tichého oceánu. Tam se rozkládala celá řada nepravidelně seskupených ostrovů, od úžiny lorda Nelsona až k souostroví Chonos a Chilských ostrovů poblíž chilského pobřeží.

„Nyní,“ dodal Evans, „vidíte za Magellanovou úžinou ostrov, který na jihu od ostrova Cambridge, na severu pak od ostrovů Matky Boží a Chatamu dělí prosté průlivy. Nuže, tento ostrov na padesátém prvním stupni jižní šířky je ostrov Hanovre, který jste vy nazvali Chairman Island a na němž přebýváte již více než dvacet měsíců.“

Briant, Gordon a Doniphan, sklonění nad atlasem, hleděli zvědavě na ostrov, o němž se domnívali, že byl tak vzdálený od všech zemí a jenž ve skutečnosti byl tak blízko pobřeží Ameriky.

„Jakže,“ řekl Gordon, „nás dělí od Chile pouze rameno oceánu?“

„Ano, moji přátelé,“ odpověděl Evans. „Avšak mezi ostrovem Hanovre a americkou pevninou leží právě takové pusté ostrovy, jako je tento. A kdybyste jednou přišli na jmenovanou pevninu, museli byste jít sta mil, než byste dorazili do osad v Chile nebo v Argentině. A jaká by to byla námaha, nemluvě o nebezpečích, neboť indiáni Puelchové, kteří se prohánějí prériemi, nejsou pohostinní. Myslím tedy, že bylo dobře, že jste neopustili svůj ostrov, protože zde je hmotná existence zajištěna, a pak doufám, že Bůh dá, abychom jej mohli opustit všichni pohromadě.“

Ty různé průlivy, které oblévaly ostrov Hanovre, byly na mnohých místech jenom patnáct až dvacet mil široké a za pěkného počasí by mohl Moko po nich přelout na malé jole. Jestliže Briant, Gordon a Doniphan při svých výpravách na sever a na východ tyto země nespatriili,

bylo to proto, že byly velice nízké. A bělavý bod byl ledovec v jejich vnitrozemí a hořící hora byla sopka některé z magellanských zemí.

Ostatně – jak se Briant při pozornějším prohlédnutí mapy přesvědčil – náhoda je vždy při jejich výpravách vedla na taková místa pobřeží, která byla nejvíce vzdálena od sousedních ostrovů. Možná že by Doniphan, když došel na Severn Shores, spatřil jižní cíp ostrova Chatam, kdyby tehdy nebyl obzor zatažen mračny věšticími bouři, takže nebylo vidět ani na krátkou vzdálenost. Z Deception Bay, jenž hluboko vbíhal do ostrova Hanovre a také od ústí East River, i z výšky Bear Rock nemohl být spatřen ostrůvek, ležící na východě, ani ostrov Naděje, ležící ve vzdálenosti asi dvaceti mil. Kdyby chtěli spatřit sousední země, museli by se vydat buď na North Cape, odkud by viděli jižní cípy ostrovů Chatam a Matky Boží – buď na South Cape, odkud by potom mohli spatřit špičky ostrovů královny Adelaidy nebo Cambridge –, nebo konečně na nejzazší pobřeží Downs Lands, odkud by viděli výšiny ostrova Owen či ledovce jihovýchodních zemí.

Mladí osadníci nepodnikli ovšem nikdy své výzkumné cesty až k těm vzdáleným bodům. Pokud se jednalo o mapu Françoise Baudouina, nemohl si Evans vysvětlit, proč na ní nebyly tyto ostrovy a země vyznačeny. Jestliže francouzský trosečník mohl tak přesně nakreslit obrys ostrova Hanovre, musel jej asi obejít. Dalo se připustit, že by snad mlhy zabránily jeho rozhledu na několik mil? To se zdálo být pravděpodobné.

A tak kdyby se jim podařilo zmocnit se šalupy *Severnu* a opravit ji, na kterou stranu by Evans zamířil?

Takovou otázku mu položil Gordon.

„Moji milí,“ odpověděl Evans, „neplul bych ani na sever, ani na východ. Čím dál bychom se dostali na oceán, tím by bylo lépe. Za příznivého větru by nás mohla šalupa zanést do některého z přístavů Chile, kde bychom byli dobře přijati. Ale na té straně jsou neobyčejně nepříznivé mořské proudy, zatímco průlivy mezi souostrovím nám vždy dovolí dost snadnou plavbu.“

„Jistě,“ odpověděl Briant. „Najdeme však v těch krajinách osady a v osadách příležitost, abychom se mohli vrátit do vlasti?“

„O tom nepochybuji,“ odvětil Evans. „Počkejte! Podívejte se na mapu. Když přeplujeme úžiny v souostroví královny Adelaidy, kam se dostaneme Smythovým průlivem? Do

Magellanovy úžiny, je to tak? Nuže, téměř u vchodu do úžiny leží přístav Tamar patřící Zpusťosené zemi, a tam bychom již byli na cestě k domovu.“

„A kdybychom se tam neseťkali s žádnou lodí,“ zeťpal se Briant, „čekali bychom, až by plula některá kolem?“

„Nikoliv, Briante. Provázejte mne trochu dále Magellanovou úžinou. Vidíte zde ten veliký poloostrov Brunswick...? Sem v zálivu Fortescue do přístavu Galant nejčastěji připlouvají lodí k odpočinku. A kdybychom museli plout dál a obeplout mys Forward na jihu poloostrova, máme tam záliv sv. Mikuláše nebo záliv Bougainvilleský, kde se zastavuje většina lodí proplouvajících úžinou. Konečně ještě dál, zde je přístav Famine a více na sever – Punta Arenas.“

Kormidelník měl pravdu. Jakmile by se dostala šalupa do mořské úžiny, našla by její posádka mnohá místa, kde by s ní mohla zakotvit. Za takových okolností se zdál být návrat zcela jistý, nehledě k tomu, že již cestou by se mohli setkat s loděmi plujícími do Austrálie nebo na Nový Zéland. Jestliže přístavy Tamar, Galant a Famine nejsou zrovna bohaté, Punta Arenas je zato opatřen vším, co bylo potřeba k živobytí. Tato osada založená chilskou vládou tvořila skutečné, na pobřeží postavené město s krásným kostelem, jehož věže vyčnívaly mezi nádhernými stromy poloostrova Brunswick. Bylo právě v největším rozkvětu, zatímco stanice Port Famine, pocházející z desátého století, byla v té době jen vesnicí v sutinách.

Tehdy byly také na jihu mnohé osady, které byly navštěvovány zejména vědeckými výpravami – stanice Livya na ostrově Navarin a zejména Ooshooia v Beagle Canal jižněji od Ohňové země. Zvláště tato stanice, díky obětavosti anglických misionářů, se přičinila o znalost krajiny, kde zanechali Francouzi mnohé stopy svého pobytu, o čemž svědčila jména Dumas, Cloué, Pasteur, Chanzy a Grévy, která byla dána různým ostrovům kolem Magellanova průlivu.

Záchrana mladých osadníků by byla tedy zajištěna, pokud by se mohli dostat do úžiny oceánu. K tomu bylo ovšem zapotřebí, aby byla opravena šalupa *Severnu*. A aby se to dalo provést, bylo zapotřebí zmocnit se jí, na což ovšem nemohli pomyslet dříve, dokud by nebyli Walston a jeho společníci zneškodněni.

Kdyby byla šalupa ještě na místě, kde ji našel Doniphan, mohli by se jí snad pokusit zmocnit. Walston, jenž byl patnáct mil od toho místa, by to stěží zpozoroval. Kdyby se podařilo, že by

ji Evans nemusel táhnout k ústí East River, ale k ústí řeky Zealand, odkud by se snad dala dopravit až k French Cavern.

Tam by se pak dala pod vedením kormidelníka za příznivých okolností opravit. Kdyby pak dali člunu nové vložky a naložili na něj střelivo, potraviny a některé předměty, které zde bylo škoda zanechat, mohli by z ostrova odplout dříve, než by se zločincům podařilo je dostihnout.

Naneštěstí se to nedalo provést. Otázka odjezdu z ostrova mohla být vyřešena pouze násilím, a to kdyby buď přešli do útoku, nebo zůstali jen v obraně. V každém případě se nedalo nic podniknout, dokud nebylo mužstvo *Severnu* přemoženo.

Evans si získal u mladých osadníků neomezenou důvěru. Caty o něm tolik vyprávěla a tak vřelými slovy! Jakmile si námořník ostříhal vlasy a upravil vousy, teprve vynikl jeho přímý a výrazný obličej. Byl-li energický a statečný, zjistili, že měl také dobromyslnou a rozšafnou povahu a byl připraven na každou oběť.

Jak Caty říkala, skutečně se zdálo, jako by byl poslem nebes, který se objevil ve French Cavern – konečně byl tedy muž uprostřed těchto dětí. Nakonec chtěl námořník vědět o všech pomůckách, které by bylo možné použít k důraznému odporu.

Zásobárna i hala se mu zdály být k obraně zcela vhodné. Na vnější straně se daly ovládat z jedné strany pobřeží a řeka, z druhé Sport Terrace až k jezeru. Otvory ve skalních stěnách se mohlo v oněch směrech v bezpečném úkrytu střílet. Osmi puškami mohli obležení udržovat útočníky v dostatečné vzdálenosti a oběma malými děly je mohli zasypávat deštěm střel, kdyby se snad odvážili až k French Cavern. Pokud by došlo k boji z blízka, použili by revolvery, sekery a lodní nože.

Evans pochválil Brianta, že nechal dopravit dovnitř balvany, které byly nutné k jistějšímu zatarasení dveří. Uvnitř tedy byli obránci poměrně dost silní, venku však slabí. Nesmíme zapomínat, že zde bylo jen šest chlapců od třinácti do patnácti roků proti sedmi silným mužům, kteří byli zvyklí na zbraně, stateční až k šílenství a neštíteli se ani vraždy.

„Pokládáte je tedy za lotry, kterých je nutné se obávat, pane Evansi?“ zeptal se Gordon.

„Ano, ovšem, Gordone, za nenapravitelné darebáky, kteří jsou všeho schopni.“

„Až na jednoho, který snad není dosud úplně zkažený,“ ozvala se Caty, „míním Forbese, který mi zachránil život...“

„Forbes?“ odpověděl Evans. „Ach, tisíc d'áblů! Ať byl sveden radou, nebo strachem před svými společníky, přece jen se účastnil vraždění na *Severnu*. Ostatně, copak mne ten lotr nepronásledoval na útěku s Rockem? Nestřílel na mne jako na dravou zvěř? Nebyl rád, když se domníval, že jsem utonul v řece? Nikoliv, Caty, obávám se, že není o nic lepší než ostatní. Jestliže vás zachránil, dobře věděl, že budou potřebovat vaše služby, a vůbec by se neohlížel, kdyby se jednalo o přepadení French Cavern.“

Zatím uplynulo několik dní. Nic podezřelého nebylo oznámeno mladými osadníky, kteří byli na stráž na výšině Auckland Hill. To Evanse překvapovalo.

Protože znal Walstonovy záměry, a věděl, jak mu záleželo, aby je co nejdříve provedl, ptal se sám sebe, proč mezi 27. a 30. listopadem ještě nic nepodnikli.

Napadlo ho, že Walston se nepochybně uchýlí ke lsti než k násilí, aby vnikl do French Cavern. Sdělil to Briantovi, Gordonovi, Doniphanovi a Baxterovi, s nimiž se nejraději radil.

„Pokud budeme uzavřeni ve French Cavern,“ řekl, „byl by Walston nucen jedny nebo druhé dveře vyrazit násilím, neboť neexistuje nikdo, kdo by mu je otevřel. Možná tedy, že se sem pokusí vniknout lstí...“

„A jak?“ zeptal se Gordon.

„Možná že tím způsobem, jak mne právě napadlo,“ odvětil Evans. „Vy víte, chlapci, že Caty a já jsme byli jediní, kdo by mohli udat Walstona jako vůdce tlupy zločinců, jejichž útoků by se mohla malá osada obávat. Avšak Walston je přesvědčený, že Caty zahynula při ztroskotání lodi. Já pak že jsem se utopil v řece, když jsem byl zastřelen Rockem a Forbesem, a vy víte, že jsem slyšel, jakou měli radost, že se mne zbavili. Walston se tedy zřejmě domnívá, že vy o tom nic nevíte, dokonce snad ani o přítomnosti námořníků *Severnu* na svém ostrově, a tak tedy, kdyby se snad některý z nich objevil u French Cavern, že jej co nejlépe přijmete jako každého trosečníka. Avšak kdyby se sem jednou takový lotr dostal, bylo by pro něho docela snadné, aby sem vpustil své společníky, a pak by byl každý odpor marný!“

„Nuže,“ odpověděl Briant, „kdyby Walston nebo někdo jiný z tlupy nás požádal o pohostinství, uvítáme jej ranou z pušky...“

„Pokud bychom před ním nesmekli klobouky!“ podotkl Gordon.

„To by snad bylo lepší, Gordone,“ ozval se námořník. „Lest proti lsti. Stane-li se ten případ, uvidíme, co se dá udělat.“

Ovšem, doporučovalo se, aby bylo jednáno s největší pozorností a ostražitostí. Skutečně, kdyby se okolnosti obrátily k lepšímu, kdyby se podařilo Evansovi zmocnit se šalupy *Severnu*, mohli doufat, že chvíle záchrany nebyla daleko. Ale co ještě hrozilo nebezpečí! A bude celý tento malý svět úplný, až se bude moci vrátit zpět na Nový Zéland?

Druhý den dopoledne se nic nepříhodilo. Námořník doprovázený Doniphanem a Baxterem se odvážil do vzdálenosti asi půl míle směrem k Traps Woods, pátraje mezi stromy seskupenými na úpatí Auckland Hill. Nespátřil nic neobyčejného a ani Phann, který je doprovázel, nebyl nijak znepokojený.

Ale k večeru, krátce před západem slunce, bylo dáno výstražné znamení. Webb a Cross, kteří stáli na stráží na vrcholku skalnatého pobřeží, rychle seběhli a oznámili příchod dvou mužů, kteří se blížili přes jižní kraj jezera po druhém břehu řeky Zealand.

Caty a Evans se ihned ukryli v zásobárně, neboť nechtěli být spatřeni. Pak dívajíce se střílnami, poznali oba ohlášené muže. Byli to dva Walstonovi společníci, Rock a Forbes.

„Podívejme,“ řekl námořník, „chtějí použít lsti a přicházejí se sem představit jako námořníci, kteří unikli ztroskotání!“

„Co máme dělat?“ zeptal se Briant.

„Co nejsrdečněji je přijmout,“ odpověděl Evans.

„Přijmout a uvítat tyto zločince!“ zvolal Briant. „Nikdy bych nemohl...“

„To přenech mně,“ odpověděl Gordon.

„Dobře, Gordone,“ ozval se kormidelník. „A především at' nemají žádné tušení o naší přítomnosti! Caty a já se ukážeme, až nastane pravý čas!“

Evans a služka se ukryli v jednom koutě spojovací chodby a zavřeli za nimi dveře. Několik okamžiků nato se Gordon, Briant, Doniphan a Baxter odebrali na břeh řeky Zealand. Jakmile je oba muži spatřili, přetvařovali se, jako by byli velice překvapení, a Gordon dělal stejně velice užaslého.

Rock a Forbes se zdáli být zmožení útrapami, a když přišli až k řece, začala rozmluva z jednoho břehu na druhý:

„Kdo jste?“

„Jsme trosečníci, které potkala nehoda na jihu ostrova se šalupou trojstěžníku *Severn*.“

„Jste Angličané?“

„Nikoliv, Američané.“

„A vaši společníci?“

„Zahynuli. Pouze my jsme unikli ztroskotání a naše síly jsou již vyčerpány. A kdo jste vy, s nimiž jednáme?“

„Osadníci Chairman Island.“

„Ať tedy mají osadníci slitování s námi a přijmou nás, neboť jsme bez pomoci.“

„Trosečníci mají vždy právo žádat pomoc od sobě rovných,“ odpověděl Gordon. „Buďte vítáni!“

Na Gordonovo znamení vstoupil Moko do joly, uvázané v malé zátocce, a několika údery vesel dopravil oba námořníky na pravý břeh řeky Zealand.

Walston patrně neměl žádnou volbu, neboť je nutné podotknout, že Rockův zjev nemohl nijak vzbudit důvěru, a to ani u dětí, které si ještě nezvykly soudit z lidské tváře. Ačkoliv se snažil dodávat si vzezření poctivého člověka, svým stlačeným čelem, hlavou vybíhající nazad a vystalými čelistmi dával až příliš najevo, jakým je zločincem. Forbes, u něhož, jak řekla Caty, dosud nevyprchal všechn cit lidskosti, působil mnohem lepším dojmem. Z toho důvodu jej Walston asi přidružil k Rockovi.

Oba hráli, jak nejlépe uměli, své úlohy lživých trosečníků. Z obavy, aby nevzbudili podezření, vyhýbali se úzkostlivě odpovídat na různé otázky. Říkali, že jsou více přemoženi útrapami než nedostatkem potravin, a prosili, aby si mohli alespoň trochu odpočinout a strávit noc ve French Cavern. Ihned tam byli dovedeni. Při vstupu, ovšem – a to Gordonovi neuniklo – se nemohli zdržet, aby se nerozhledli příliš zkoumavě po zařízení haly. Dokonce se zdáli být překvapení, když spatřili obranný materiál patřící malé osadě – zvláště dělo stojící u střílny.

Nezbývalo, než aby mladí osadníci, ačkoliv s velkým odporem, dál hráli své domůvené role, protože Rock a Forbes měli naspěch, aby ulehli, když slíbili, že druhý den budou vyprávět svá dobrodružství.

„Hrstka suché trávy nám stačí,“ řekl Rock s předstíranou skromností. „Avšak nechceme vám překážet, kdybyste snad měli jiný prostor než tento.“

„Ano,“ odpověděl Gordon, „ten, jenž nám slouží jako kuchyně, a tam si můžete odpočinout až do zítřka!“

Rock a jeho společník přešli pomalu do zásobárny, jehož vnitřek si prohlédli jedním pátravým pohledem a zjistili, že jeho dveře vedly k řece.

Skutečně, nikdo by nepřijal lépe tyto ubohé trosečníky! Oba lotři si asi řekli, že to ani nestálo za námahu, aby si tak zažertovali s těmito nevinnými dětmi.

Rock a Forbes si tedy lehli v koutě zásobárny. Ovšem nebyli tam sami, neboť tam spal Moko. Avšak o tohoto chlapce se nestarali, neboť se domluvili, že jej zaškrtní, kdyby zpozorovali, že spí jen napůl. Ve smluvenou hodinu měli Rock a Forbes otevřít dveře zásobárny, a Walston, jenž byl ukrytý na břehu se svými čtyřmi společníky, se měl ihned stát pánem French Cavern.

V devět hodin, když již Rock a Forbes předstírali spánek, vstoupil Moko a okamžitě uleh, připraven dát znamení, jakmile by se stalo něco podezřelého.

Briant a ostatní zůstali v hale. Potom otevřeli dveře ve spojovací chodbě a Evans s Caty se přidali k nim. Všechno proběhlo tak, jak předvídal námořník, a vůbec nepochyboval, že Walston je v okolí French Cavern, vyčkáváje na okamžik, aby tam vnikl.

„Bud' me všichni ve střehu!“ řekl.

Zatím uplynuly dvě hodiny a Moko se ptal sám sebe, zda snad Rock a Forbes neodložili svůj záměr až na druhou noc, když byla jeho pozornost upoutána šramotem, jenž vznikl uvnitř zásobárny.

Při záři svítilny visící od stropu spatřil, jak Rock a Forbes opustili kout, v němž leželi, a plížili se ke vchodu.

Tyto dveře však byly zataraseny hromadou kamení – skutečnou barikádou, kterou nebylo snadné, a je možné říci velice namáhavé, odstranit.

Oba zločinci začali odstraňovat tyto kameny, skládající jeden na druhý napravo u zdi. V několika minutách byly dveře úplně přístupné. Zbývalo již jen odstrčit závoru, aby byl vchod do French Cavern volný.

Avšak právě v tom okamžiku, kdy chtěl Rock odstrčit závoru, aby otevřel dveře, dopadla na jeho rameno ruka. Obrátil se a poznal kormidelníka, jehož obličej ozařovala svítlna.

„Evans!“ zvolal. „Evans zde!“

„Sem, moji milí!“ volal námořník.

Briant a ostatní chlapci se ihned vrhli do zásobárny. Nejdříve se tam dostali čtyři nejsilnější z nich, Baxter, Wilcox, Doniphan a Briant, kteří se vrhli na Forbese, aby nemohl uniknout.

Rock rychlým pohybem odrazil Evanse a rozehnal se po něm nožem, jenž jej lehce poranil na levém rameni. Pak otevřel dveře a vyrazil ven. Neučinil ani deset kroků, když padla rána.

Kormidelník po zločinci vystřelil. Avšak zřejmě nebyl uprchlík zasažen, neboť nebylo slyšet žádný výkřik.

„Tisíc ďáblů! Já jsem toho lotra minul!“ zvolal Evans. „Máme však druhého, alespoň bude o jednoho méně!“

S nožem v ruce již pozvedl paži nad Forbesem.

„Milost! Milost!“ sténal lotr, kterého chlapci drželi na zemi.

„Ano, milost, Evansi!“ opakovala Caty, když se vrhla mezi kormidelníka a Forbese. „Dejte mu milost, neboť mi zachránil život!“

„Budiž!“ odpověděl Evans. „Kvůli vám, Caty, alespoň pro tento okamžik.“

A Forbes, pevně svázaný, byl vržen do jedné z místností na spojovací chodbě.

Pak zavřeli a zatarasili opět dveře do zásobárny a všichni až do svítání bděli, aby předešli napadení.

XXVIII. KAPITOLA

Výslech Forbese – Situace – Na výzvědách – Poměr zápasících sil – Zbytek ležení – Briant zmizel – Doniphan jemu na pomoc – Těžké zranění – Výkřik od French Cavern – Zjevení se Forbese – Mokův výstřel z děla

Ačkoliv tato noc beze spánku byla tak namáhavá, nikoho druhý den nenapadlo, aby si alespoň na hodinku odpočinul. Bylo v té chvíli zcela nepochybné, že Walston, když se mu nezdařila lest, se uchýlí k násilí. Rock, jenž unikl výstřelu kormidelníka, ho nepochybně opět vyhledal a sdělil mu, že nyní, kdy byly jeho úklady prozrazeny, pouze vylomením dveří bylo možné vniknout do French Cavern.

Již za ranních červánků vyšli opatrně ven Evans, Briant, Doniphan a Gordon. Po východu slunce houstly ranní mlhy stále více a vznesly se nad jezero, které čeřil slabý vánek.

Celé okolí French Cavern, jak na straně k řece Zealand, tak na straně k Traps Woods, se zdálo být klidné. Uvnitř ohrady pobíhala domácí zvířata jako obvykle sem a tam. Phann, jenž poskakoval po Sport Terrace, nedával najevo žádný nepokoj.

Evans především pátral, nejsou-li znát na zemi otisky nohou. Skutečně jich objevil veliké množství, zejména v blízkosti French Cavern. Křížily se na všechny strany a byly důkazem, že Walston a jeho společníci se dostali až k řece a při otvoru dveří vedoucích do zásobárny naslouchali.

Stopy krve na písku znát nebyly. To byl důkaz, že Rock nebyl kulkou kormidelníka zraněn.

Tu se však naskytla otázka, zda Walston, jako nepraví trosečníci, přišel od jihu Family Lake, nebo zda snad spíš nedorazil k French Cavern od severu. Ve druhém případě by musel Rock zcela jistě uprchnout k Traps Woods, aby se k němu opět připojil.

Bylo velice důležité vysvětlit tuto okolnost, a proto se dohodli, že podrobí Forbese výslechu, aby se dozvěděli, kterou cestu Walston nastoupil. Bylo však možné donutit Forbese k tomu, aby mluvil, a pokud by mluvil, pověděl by pravdu...? Probudily by se v jeho srdci šlechetnější pocity z vděčnosti ke Caty, která mu zachránila život...? Zapomene, co to znamená zradit ty, které dříve žádal o pohostinné přijetí ve French Cavern?

Aby jej osobně podrobil otázkám, vrátil se Evans do haly, otevřel dveře boční místnosti, do níž vsadil Forbese, zbavil jej pout a uvedl do haly.

„Forbesi,“ začal Evans, „tvůj i Rockův úkladný záměr se nezdařil. Záleží mi na tom, abych se dozvěděl, jaké měl Walston nejdříve úmysly. Ty o tom dobře víš. Chceš mi odpovídat?“

Forbes sklonil hlavu a neodvážil se podívat do očí ani Evansovi, ani Caty, ani chlapcům, před které jej kormidelník předvedl. Mlčel.

Caty se pokoušela být prostřednicí.

„Forbesi,“ řekla, „dříve jste byl alespoň poněkud soucitnější, když jste své společníky při vraždění na *Severnu* zdržoval, aby mne nezabili. Budete i nyní připraven učinit něco, aby tyto děti byly uchovány od daleko hroznějšího vraždění?“

Forbes neodpovídal.

„Forbesi,“ mluvila dál, „ty děti vám darovaly život, zatímco vy jste byl hoden smrti. Zajisté ve vás ještě nadobro neutuchl pocit lidskosti. I když jste již spáchal tolik zlého, ještě se můžete vrátit na cestu dobra. Vzpomeňte, k jak ohavnému zločinu jste nyní podával pomocnou ruku!“

Z Forbesových prsou se v té chvíli vydral napůl dušený vzdech.

„Co mohu učinit?“ odpověděl temným hlasem.

„Můžeš nám sdělit,“ ujal se slova Evans, „co se mělo stát tuto noc a jaké byly další záměry vůči nám. Očekával jsi Walstona a ostatní, kteří sem chtěli vniknout, jakmile by jim byly jedny dveře otevřeny?“

„Ano!“ zamumlal Forbes.

„A tito chlapci, kteří tě tak přátelsky přijali, měli být všichni povražděni?“

Forbesova hlava padla na prsa a neměl sílu, aby odpověděl.

„Řekni nám,“ pravil kormidelník, „ze které strany sem přišli Walston a jeho společníci?“

„Od severu jezera,“ odpověděl Forbes.

„Zatímco vy dva, Rock a ty, jste přišli od jihu?“

„Ano!“

„Navštívili snad již na západě ostatní části ostrova?“

„Dosud ne.“

„Kde jsou asi nyní?“

„To nevím...“

„Nemůžeš nám říci více, Forbesi?“

„Nikoliv... Evansi... nikoliv.“

„A myslíš si, že se sem Walston nevrátí?“

„Ano!“

Walston a jeho společníci patrně, když zaslechli kormidelníkův výstřel a zjistili, že jejich lest byla prohlédnuta, pokládali za vhodné vydat se jinam a počkat na vhodnější příležitost.

Evans, jenž nedoufal v bližší objasnění od Forbese, odvedl jej opět do jeho vězení, jehož dveře byly zvenčí uzamčeny.

Postavení všech bylo a zůstávalo velice napjaté. Kde se Walston zdržoval? Byl snad skryt v Traps Woods? Forbes to buď nemohl, nebo nechtěl říci. A přece bylo tak nutné, aby měli v tomto směru jasno. Z toho důvodu si kormidelník usmyslel, že ohledně toho něco podnikne, třebaže to bylo spojeno s nebezpečím.

V poledne přinesl Moko zajatci něco k jídlu. Forbes seděl zamyšlen a sotva se potravy dotkl. Co se dělo v nešťastníkově duši? Trápilo jej snad svědomí...? Kdo to mohl vědět?

Po snídani vyložil Evans chlapcům svůj úmysl, že se chce vydat až k okraji Traps Woods, protože mu velice záleží na tom, aby se dozvěděl, zda se zločinci dosud zdržovali v okolí French Cavern. Tento návrh byl bez dalšího jednání přijat a provedeny veškeré přípravy a ochranná zařízení, aby se zajistili vůči všem možnostem.

Walston a jeho společníci se nacházeli v době, kdy byl Forbes zajat, pouze v síle šesti mužů, zatímco malá osada kromě Evanse a Caty se skládala z patnácti chlapců.

Z tohoto počtu však museli být odečtení nejmenší, kteří se nemohli boje přímo účastnit. Bylo dohodnuto, že po dobu výzvědné obchůzky kormidelníka měli Iverson, Jenkins, Dole a Costar s Caty, Moko a Jacques zůstat pod Baxterovou ochranou v hale. Naproti tomu velcí, a to

Briant, Gordon, Doniphan, Cross, Service, Webb, Wilcox a Garnett měli provázet Evanse. Osm chlapců proti šesti mužům ve věku největší síly byl ovšem veliký nepoměr.

Každý z nich měl ovšem jako zbraň pušku a revolver, zatímco Walston měl pouze pět pušek pocházejících ze *Severnu*. Za takových okolností by chlapcům poskytl nejlepší vyhlídky boj na dálku, poněvadž Doniphan, Wilcox a Cross byli výbornými střelci, a proto byli oproti americkým námořníkům v převaze. Kromě toho měli dostatek střeliva, zatímco Walston, jak pravil kormidelník, byl odkázán pouze na několik nábojů.

Byly asi dvě hodiny odpoledne, když se sestavil malý šik pod vedením Evanse. Baxter, Jacques, Moko, Caty a malí se vrátili ihned do French Cavern, kde byly dveře sice zavřeny, ale nikoliv zataraseny, aby pro případ mohli ihned poskytnout rychlé útočiště kormidelníkovi a ostatním.

Ostatně nebylo se čeho obávat ani z jihu, ani ze západu, neboť kdyby chtěl Walston zaútočit z těchto stran, musel by se nejdříve dostat do zálivu Seagulla a pak táhnout podél řeky Zealand, což ovšem vyžadovalo delší čas. Podle Forbesovy výpovědi odešel k západnímu břehu jezera a ani tuto část ostrova neznal. Evans se tedy nemusel obávat žádného útoku zezadu, neboť nepřátelské síly mohly být vyhledány jen na severu.

Chlapci a kormidelník postupovali podél břehu Auckland Hill co možná nejopatrněji. Křoviny a skupiny stromů za výšinou jim dovolovaly dorazit do lesa, přičemž své postavení nijak neodkrývali.

Evans kráčel v čele a byl neustále nucen krotit Doniphanovu horlivost, který chtěl být stále první. Když se dostali k hrobu, jenž kryl tělesné ostatky francouzského trosečníka, pokládal kormidelník za vhodné dát se šikmo, aby se přiblížil k pobřeží Family Lake.

Phann, jehož se Gordon marně snažil zadržet, zřejmě, stříhaje ušima a čenichaje nosem při zemi, něco věřil, a brzy zjistili, že našel stopu.

„Pozor!“ zvolal Briant.

„Ano,“ odpověděl Gordon. „To není stopa zvěře. Pozorujte počínání psa!“

„Vplížíme se pod křoviny,“ radil Evans, „a vy, Doniphane, protože dobře střílíte, ať neminete ani jednoho lotra, jakmile jej dostanete na mušku. Užitečnější kulku nikdy nevystřelíte.“

Za několik okamžiků se dostali k prvním skupinám stromů. Tam na pokraji Traps Woods našli stopy nedávného ležení, sotva zuhelnatělé větve a sotva vychladlý popel.

„Zcela jistě pobýval Walston minulou noc na tomto místě,“ připomenul Gordon.

„A možná že snad před několika hodinami byl ještě zde,“ odpověděl Evans. „Pokládám proto za správnější, když poněkud ustoupíme ke skalnatému pobřeží.“

Sotva dopověděl, když z pravé strany zahřměla rána. Kulka nesoucí se nad Briantovou hlavou se zaryla do stromu, o který se opíral.

Téměř současně zahřměl ještě další výstřel, po němž následoval výkřik, zatímco asi o padesát kroků dál jakási postava zmizela pod stromy.

Byl to Doniphan, který vystřelil ve směru kouře první rány.

Protože pes nezůstal stát, pádil Doniphan bez rozmyslu za ním, rozohněný bojem.

„Kupředu!“ zvolal Evans, „nesmíme jej nechat samotného proti přesile!“

Za několik minut dohonili Doniphana a kruhem se postavili kolem těla, které leželo uprostřed vysoké trávy.

„Tento zde je Pike,“ řekl Evans. „Dostal svou odměnu, lotr. Kdyby ho sám ďábel chtěl dostat, musel by se vrátit s nepořízenou. Opět o jednoho méně.“

„Ostatní asi nebudou daleko odtud,“ podotkl Garnett.

„Nuže, mladí přátelé, dejme se do práce!“

„Na kolena! Na kolena!“

Třetí výstřel, tentokrát z levé strany. Service, jenž neshýbl hlavu, škrábla kulka na čele.

„Jsi raněn?“ zvolal Gordon a běžel k němu.

„To nic není, Gordone, docela nic,“ odpověděl Service. „Nanejvýš lehká rána.“

Nyní záleželo na tom, aby se od sebe neoddělovali. Když byl Pike zabit, zbýval již jen Walston se čtyřmi muži, kteří asi nedaleko zaujali postavení za stromy. Evans a jeho přátelé, skrčení pod křovím, se srazili do šiku, připraveni bránit se, kdyby z některé strany mělo dojít k útoku.

Náhle zvolal Garnett:

„Kde je Briant?“

„Nevidím ho,“ odpověděl Wilcox.

Briant skutečně zmizel, a protože štěkot psa byl slyšet s novou prudkostí, obávali se, že statečný chlapec se dostal do zápasu s několika muži loupežné tlupy.

„Briante! Briante!“ zvolal Doniphan.

Všichni se pustili nevědomky po stopách Phanna. Evans je již nemohl zadržet. Plížili se od stromu ke stromu a neustále se blížili.

„Pozor, Evansi, pozor!“ zvolal náhle Cross, jenž rychle padl na zem.

Jako v předtuše sklonil kormidelník hlavu, právě když několik palců nad ním zahvízdla kulka.

Když opět vstal, spatřil jednoho z Walstonovy tlupy, jenž prchal stromovím.

Poznal Rocka, který mu minulou noc unikl.

„To je pro tebe, Rocku!“ zvolal.

Vystřelil a Rock zmizel, jako by se propadl do země.

„Copak jsem ho zase minul?“ zvolal Evans. „Tisíc hromů, to by byla smůla!“

To všechno se stalo v několika minutách. Náhle zazněl štěkot psa zcela nablízku a hned nato byl slyšet Doniphanův hlas:

„Jen se drž, Briante! Dobře se drž!“ zvolal.

Evans a ostatní se pustili tím směrem a asi po dvaceti krocích spatřili Brianta, jak zápasil s Copem.

Ten lotr mrštil již chlapcem o zem a už jej chtěl probodnout svým nožem, když Doniphan, jenž přišel právě včas, aby odrazil ránu, se vrhl na Copa, nemaje ani čas, aby použil svůj revolver.

Vtom se mu zaryl bídákův nůž do prsou... Klesl, ani nevykřikl.

Když Cope zpozoroval, že jej chtěli Evans, Garnett a Webb zaskočit, dal se na útěk směrem na východ. Současně za ním vystřelili několik ran. Zmizel a Phann se vrátil, neboť jej nemohl dostihnout.

Sotva se Briant pozdvihl, přistoupil k Doniphanovi, opřel mu hlavu a snažil se jej vzkřísit.

Evans a ostatní přiběhli hned k němu, jakmile opět nabili své pušky.

Boj vyzníval zpočátku v neprospěch Walstona, neboť Pike byl zabit, Cope a Rock pak neschopní boje.

Bohužel, Doniphan byl raněn do prsou, a jak se zdálo, smrtelně. Oči měl zavřené, obličej bledý jako vosk, ani se nepohnul a ani neslyšel, že na něj Briant volal.

Zatím se Evans sklonil nad chlapcovým tělem. Rozepnul mu vestu, pak roztrhl jeho zakrvácenou košili. Z úzké trojhranné rány nad čtvrtým žebrem na levé straně se dosud řinula krev. Zasažlo ostří nože srdce? Nikoliv, neboť Doniphan dosud dýchal. Avšak byla obava, že byly zasaženy plíce, neboť dech raněného byl neobyčejně slabý.

„Dopravme ho do French Cavern!“ řekl Gordon. „Pouze tam můžeme o něj pečovat.“

„A zachránit jej!“ zvolal Briant. „Ach, můj ubohý příteli! Za mne ses obětoval!“

Evans schválil návrh odnést Doniphana ihned do French Cavern – zvláště když se zdálo, že v boji nastala chvíle klidu. Bylo pravděpodobné, že když Walston viděl svůj nezdár, uprchl do hlubin Traps Woods.

Avšak – a to Evanse nejvíc znepokojovalo – nespátřil ani Walstona, ani Brandta, ani Rocka, a ti byli nejnebezpečnější z celé tlupy.

Doniphanův stav vyžadoval, aby byl bez prodlení odnesen. Briant a Service se snažili rychle zhotovit nosítka z větví – na ta byl chlapec položen, avšak vědomí se mu nevrátilo. Pak jej pomalu jeho čtyři přátelé zdvihli, zatímco ostatní je obklopili, majíce pušky nabitě a revolvery v rukou.

Průvod se dal přímo podél úpatí Auckland Hill. Bylo to lepší než pustit se po břehu jezera. Podél vysočiny museli dávat pozor nalevo a dozadu. Avšak nic je nerušilo na této smutné cestě. Několikrát zavzdychal Doniphan tak bolestně, že Gordon poručil zastavit, aby pozoroval jeho dech, a za chvíli se dali opět na cestu.

Takto ušli tři čtvrtiny cesty. Zbývalo jen učinit ještě osm nebo devět set kroků, aby dorazili do French Cavern, jehož dveře dosud nebyly vidět, neboť byly skryté za výběžkem pobřežního pohoří.

Tu se ozvaly od řeky Zealand výkřiky. Phann vyrazil tím směrem. Bylo zjevné, že Walston přepadl s dvěma společníky French Cavern.

Skutečně – jak později zjistili – přihodilo se následující:

Zatímco Rock, Cope a Pike dobře ukryti za silnými stromy Traps Woods zaměstnávali malou Evansovu družinu, dorazili jejich společníci Walston, Brandt a Book k Auckland Hill a pustili se vyschlým korytem Dike Creeku. Přeběhli rychle jeho náhorní plošinu a slezli průrvou ke břehu řeky poblíž vchodu do zásobárny. Jakmile tam jednou byli, podařilo se jim prolomit dveře, které nebyly zataraseny, a vnikli do French Cavern.

Přijde Evans ještě včas, aby zabránil pohromě?

Vmžiku si kormidelník sestavil plán. Zatímco Cross, Webb a Garnett zůstali u Doniphana, kterého nemohli zanechat o samotě, dali se Gordon, Briant, Service, Wilcox a on do běhu co nejkratším směrem ke French Cavern. O několik minut později, když spatřili Sport Terrace, naskytl se jim podívaná, která je zbavovala veškeré naděje.

V téže chvíli vystoupil Walston ze dveří haly a držel dítě, které táhl k řece.

Tento chlapec byl Jacques. Marně se mu jej snažila Caty vyrvat, když se vrhla na Walstona. Okamžik nato se objevil Walstonův společník. Brandt uchopil malého Costara a unášel ho stejným směrem.

Baxter se sice na Brandta vrhl, byl však prudce odstrčen a svalil se na zem.

Ostatní děti, Dole, Jenkins a Iverson, nebyly k spatření, dokonce ani sám Moko. Snad již byly zavražděny uvnitř French Cavern.

Zatím se Walston a Brandt přiblížili rychle k řece. Bylo snad možné dostat se přes ni jinak než plaváním? Ano, neboť tam byl Book, a sice v jole, kterou vytáhl ze zásobárny.

Jakmile by jednou byli na levém břehu, byli by všichni tři v bezpečí. Dříve než jim někdo mohl zamezit cestu, vydali by se do svého ležení v Bear Rock – Jacquese a Costara měli v rukou jako rukojmí.

Evans, Briant, Gordon, Cross a Wilcox běželi, co jim nohy stačily, doufajíce, že dorazí na Sport Terrace dříve, než by se Walston, Book a Brandt dostali na druhý břeh. Kdyby na ně stříleli ze vzdálenosti, kde se nacházeli, mohli by zároveň zastřelit i Jacquese a Costara.

Byl zde však Phann. Vrhł se na Brandta a zakousl se mu do šíje. Zločinec, aby se mohl lépe bránit psovi, pustil Costara, zatímco Walston se snažil odvléci Jacquese do joly.

Náhle vyběhl z haly muž. Byl to Forbes.

Chtěl se snad spojit se svými starými společníky, zločinci, když vyrazil dveře svého vězení? Walston o tom nepochyboval.

„Za mnou, Forbesi...! Pojd'...! Pojd'!“ volal.

Evans se zastavil a již chtěl vypálit ránu, když viděl, jak se Forbes vrhl na Walstona. Walston překvapen tímto útokem, kterého se nenadál, musel pustit Jacquese a obrátil se s nožem proti Forbesovi.

Forbes klesl u Walstonových nohou.

To všechno se stalo v okamžiku. Evans, Briant, Gordon, Service a Wilcox byli ještě asi sto kroků od Sport Terrace.

Vtom chtěl Walston znovu uchopit Jacquese, aby jej vtáhl do joly, kde jej očekával Book a Brandt, jemuž se podařilo zbavit se psa.

Nepodařilo se mu to. Jacques, jenž byl ozbrojen revolverem, vystřelil do jeho prsou. Walston, těžce raněn, měl ještě sílu potácet se ke svým dvěma společníkům, kteří jej uchopili do náručí a odrazili od břehu, když prudce odstrčili jolu.

V té chvíli zaduněla hromová rána. Krupobití kulek rozbrázdilo vody řeky.

Bylo to z malého děla, jež vypálil plavčík střílnou zásobárny.

A v té chvíli, kromě dvou zločinců, kteří zmizeli v hloubi Traps Woods, byl Chairman Island zbaven lupičů *Severnu*, které odnášel proud řeky Zealand k oceánu.

XXIX. KAPITOLA

Volní! – Hrdinové bitvy – Smrt nešťastníka – Výprava do lesa – Doniphanovo uzdravení – V přístavu Bear Rock – Oprava lodi – Odjezd dne 5. února – Dolů po řece Zealand – Pozdrav zálivu – Poslední bod Chairman Island

Nastal nový, úplně jiný život pro mladé osadníky Chairman Island. Až dosud zápasili za hrozivých poměrů o zajištění své existence. Od té chvíle mohli statečně pracovat jenom na svém osvobození, aby poslední námahou dosáhli vyhlídky, že spatří své drahé a vlast.

Boj vyvolal u mnohých silné rozčilení a předrážděnost, jejichž působení projevovalo své stopy. Skutečně se cítili velice vzrušení výsledkem, který sotva očekávali. Nyní, kdy nebezpečí minulo, zdálo se jim být mnohem větší, než jak se jevílo dříve a jak také ve skutečnosti bylo. Po první srážce na pokraji Traps Woods jejich naděje vzrostly, potom se situace poněkud obrátila v jejich neprospěch, a kdyby nebylo nenadálého objevení se Forbese, tak by jim Walston, Rock a Brandt přece jen unikli. Moko se nemohl nijak odvážit zasypat je kulkami z náboje, neboť by zároveň se zločinci zasáhl Jacquese a Costara... Jaký by to pak mělo následek...? Co by museli dovolit, aby obě děti byly zachráněny?

Když potom Briant a jeho přátelé mohli na všechno pohlédnout jasnějším zrakem, zachvěli se až hrůzou. To však netrvalo dlouho, a i když nevěděli, co se stalo s Rockem a Copem, zdála se přesto bezpečnost Chairman Island být zajištěna.

Hrdinům bitvy se dostalo po zásluze blahopřání – Mokovi za to, že v nejvhodnějším okamžiku vypálil střelnou zásobárny z děla – Jacquesovi za jeho chladnokrevnost, jejíž důkaz podal tím, když vystřelil z revolveru do Walstonových prsou, a konečně i Costarovi, který by učinil totéž, jak řekl, kdyby měl v ruce také šestiranný „pufák“ – bohužel podobnou zbraň neměl.

Ani na Phanna nebylo zapomenuto. Zasypali jej laskavostmi, nepočítaje, že dostal mnoho pěkných kostí, jimiž jej Moko odměnil za to, že dal Brandtovi, jenž chtěl chlapce unést, pocítit svůj chrup.

Je samozřejmé, že Briant po úspěšném Mokově výstřelu okamžitě spěchal k místu, kde ostatní chlapci střežili Doniphana. O několik minut později byla nosítka složena s těžce raněným v hale. Chlapec dosud nezískal vědomí, zatímco Forbes, kterého zdvihl Evans, byl položen na

lůžko v zásobárně. Po celou noc ošetřovali Caty, Gordon, Briant, Wilcox a kormidelník oba zraněné.

Bylo příliš jasné, že Doniphan je těžce poraněn. Protože však přece jen pravidelně dýchal, nemohly být plíce Copeho nožem úplně probodnuty. K obvázání jeho rány použila Caty jakési listy, které ve Far West byly v podobných případech obyčejně užívány a které tu poskytovaly některé keře na břehu řeky Zealand. Byly to listy olše, které rozsekány sloužily jako náplast, přičemž velice vhodně působily proti vysilující horečce, které se nejvíce obávali. Horší to bylo s Forbesem, kterého bodl Walston do těla. Dobře věděl, že je zasažen smrtelně, a když přišel k sobě a viděl, jak Caty skloněna nad ním jej ošetřuje, řekl slabě:

„Děkuji vám, Caty! Děkuji vám...! Je to však marné...!“ A z očí se mu řinuly slzy.

Snad hlas svědomí v něm probudil, co spalo v nešťastníkově srdci z jeho lepších vlastností...? Ano. Sveden bídnými řečmi i zlými příklady, účastnil se vraždění na *Severnu*, avšak celá bytost se chvěla před strašlivým osudem, jenž byl pro mladé osadníky přichystán, a dal za ně v sázku svůj život.

„Jen doufej, Forbesi,“ těšila jej Caty. „Odpyká jsi svůj zločin... Zůstaneš naživu...“

Avšak nikoliv, nebohému bylo souzeno zemřít. Jakkoliv byl co nejpečlivěji ošetřován, jeho stav se zhoršoval od hodiny k hodině. V okamžicích, kdy palčivá bolest na chvíli ustala, zadíval se jeho neklidný zrak na Caty nebo Evanse... Prolil krev a nyní tekla jeho krev, aby smyla jeho minulé hříchy.

Ve čtyři hodiny ráno Forbes dotrpěl.

Skonal, lituje svých činů, proto Bůh i lidé mu odpustili. Byl ušetřen bolestného smrtelného zápasu, neboť doslova bez známek nějaké bolesti vydechl svůj poslední dech.

Druhý den jej pochovali poblíž místa, kde odpočíval francouzský trosečník, a dva malé kříže označovaly oba osamělé hroby.

Dosud však byli v nebezpečí, pokud snad byli Rock a Cope naživu, bezpečí bylo teprve tehdy úplné, pokud by byli ti dva zneškodněni.

Evans tedy rozhodl, že této nejistotě učiní konec, dříve než by se odebral k Bear Rock.

Gordon, Briant, Baxter, Wilcox a kormidelník vyšli ještě téhož dne provázeni Phannem, jehož skvělého čichu si vážili. Každý měl na rameni pušku a za pasem revolver.

Pátrání nebylo ani namáhavé, ani netrvalo dlouho, a jak je nutné podotknout, ani nebezpečné. Brzy se totiž ukázalo, že obou Walstonových společníků se již nemuseli bát. Cope, jehož cestu snadno našli podle krvavých stop v Traps Woods, byl nalezen mrtev jen několik set kroků od místa, kde jej zasáhla kulka. Také mrtvola Pikeho, jenž padl hned na začátku boje, byla nalezena. A pokud se jednalo o Rocka, jenž zmizel tak náhle, jako by ho pohltila země, mohl Evans brzy všechno vysvětlit: Smrtelně raněný lotr se totiž skácel do jedné z jam vykopaných Wilcoxem. Všechny tři mrtvoly byly ihned pochovány v jámě na chytání zvěře, která se tak změnila v jejich společný hrob. Potom se vraceli kormidelník a jeho průvodci s radostnou zprávou, že osadě již nehrozilo žádné nebezpečí.

Ve French Cavern by byla radost úplná, jenom kdyby Doniphan neležel tak těžce raněn. Avšak srdce všech byla naplněna nadějí, že se uzdraví.

Druhý den se radili Evans, Gordon, Briant a Baxter o úkolech, které musely být neodkladně provedeny. Především záleželo na tom, zmocnit se šalupy *Severnu*. K tomu cíli bylo nutné vydat se k Bear Rock a pobýt tam delší čas, kdyby snad byly nutné nějaké opravy, aby loď byla opět schopná plavby.

Dohodli se, že Evans, Briant a Baxter odjedou přes jezero a po East River k jeho ústí, neboť to byla nejkratší a nejjistější cesta.

Jolu našli v zátočině řeky, ale krupobitím kulek, které dopadaly těsně nad ní, nijak neutrpěla. Naložili do ní nástroje k opravě žebroví a pláště, potraviny, střelivo a zbraně a za příznivého větru, který vál ze strany, vypluli dne 6. prosince ráno pod vedením Evanse.

Plavba po Family Lake rychle ubíhala, vítr vál trvale, takže ani nebylo zapotřebí spustit nebo obrátit plachtu. O půl dvanácté ukázal Briant kormidelníkovi malou zátoku, kterou odtékala voda jezera řečištěm East River a jola podporována odlivem plula brzy mezi oběma břehy řeky.

Nedaleko jejího ústí ležela z vody vytažená šalupa na písku u Bear Rock.

Když ji prohlédli a zjistili nejnutnější opravy, Evans řekl:

„Mladí přátelé, máme ovšem k dispozici nástroje, ale schází nám materiál k obití a vyrovnání. Ve French Cavern je však dostatečné množství prken i žeber, pocházejících z kostry *Seagulla*, a podaří-li se nám dopravit loď k řece Zealand –“

„Ano, také jsem na to pomýšlel,“ pravil Briant. „Copak by se to nedalo provést, pane Evansi?“

„O tom vůbec nepochybuji,“ mínil Evans. „Dostala-li se šalupa od Severn Shores až k Bear Rock, dá se dopravit také od Bear Rock k řece Zealand. Tam budeme mít práci mnohem snazší a vyplujeme pak od French Cavern do zálivu *Seagulla* a odtamtud na širý oceán.“

Dal-li se tento záměr provést, nedalo se skutečně vymyslet nic lepšího. Bylo tedy dohodnuto, že využijí příští den prvního přílivu, aby se dostali proti East River, a šalupu přivážou při tom vlečným lanem za jolou.

Nejdříve Evans, pokud mohl, ucpal všechny trhliny lodi konopím, které si přinesl z French Cavern, a teprve pozdě večer byl s prací hotov.

Noc uplynula zcela klidně v útulku jeskyně, kterou si Doniphan a jeho přátelé při první návštěvě Deception Bay zvolili za obydlí.

Brzy ráno byla šalupa přivázána lanem k jole a Evans, Briant a Baxter, jakmile nastal příliv, vyrazili. Ačkoliv kromě toho veslovali, dostali se pomocí přílivu hodně daleko, ale když začal odliv, mohli jen velice stěží a pomalu pokračovat s těžkou lodí proti proudu. Bylo již téměř pět hodin odpoledne, když jola dorazila k pravému břehu Family Lake.

Kormidelník nepokládal za vhodné za stávajících poměrů odvážit se k noční plavbě.

Ostatně vítr se k večeru začal mírnit, a jak se často na jaře stávalo, bylo pravděpodobné, že s východem slunce bude opět vát příjemný větrík.

Utábořili se tedy hned na místě. Chutnalo jim skvěle a dobře se jim spalo, přičemž hlava spočívala na kořenech objemného buku a nohy měli u ohně zářícího až do ranních červánků.

„Na loď!“ byla první slova kormidelníka, když denní úsvit zaplál nad vodami jezera.

Jak se dalo očekávat, začal s východem slunce opět vát severovýchodní vítr, a lepší směr, aby se dostali do French Cavern, si ani nemohli přát.

Plachta byla napnuta a jola, táhnoucí za sebou až k okraji do vody se nořící šalupu, se obrátila na západ.

Plavba po Family Lake nebyla ničím narušena. Avšak z opatrnosti byl Evans neustále připraven ihned přeseknout provaz, kdyby se šalupa snad zcela potopila, neboť by za sebou stáhla lehkou jolu. Tato možnost jim působila mnohé starosti. Jakmile by se větší loď potopila, byl by jejich konečný odjezd opět na neurčitý čas odložen a celá společnost by byla nucena ještě delší čas strávit na Chairman Island.

Konečně ve tři hodiny odpoledne se vynořily na západním obzoru vrcholy Auckland Hill. V pět hodin zajela jola se šalupou do řeky Zealand a v malé zátocce pak zakotvily. Veselé hurrá pozdravilo Evanse a jeho průvodce, jejichž návrat nebyl tak brzy očekáván.

Za jejich nepřítomnosti se Doniphanův stav zlepšil. Statečný chlapec již mohl stisknout ruku svého přítele Brianta. Jeho dech, protože plíce nebyly zasaženy, nebyl obtížný. Ačkoliv musel zachovávat co nejpřísnější dietu, začal již získávat síly a pod bylinnými obklady, které Caty každé dvě hodiny obnovovala, se musela rána brzy zacelit. Ovšem pak nastalo dlouhé uzdravování. Avšak Doniphan měl tolik tělesné síly, že uzdravení bylo jen otázkou času.

Příští ráno ihned začali s opravami lodi. Nejdříve se museli zapřáhnout k lanům, aby vytáhli šalupu na břeh. Byla třicet stop dlouhá a uprostřed šest stop široká. Takto úplně postačila pro sedmnáct cestujících, kteří v osadě, i s Caty a kormidelníkem, žili.

Po namáhavém začátku pokračovaly práce již pravidelně. Stejně obratný lodní tesař jako kormidelník vyznal se skvěle ve stavbě lodi a dovedl si také vážít Baxterovy obratnosti. Materiálu, stejně jako nástrojů, měli dostatek. Zbytkem žebroví škuneru se polámaná žebra šalupy dala nahradit, za prohnuté vnější stěny a přelámané trámy zhotovili nové. Staré konopí, napuštěné borovou pryskyřicí, ucpalo pak všechny trhliny lodi.

Šalupa, která byla dříve opatřena krytem jen na přídi, byla pokryta ze dvou třetin, čímž poskytovala při špatném počasí lepší ochranu, ačkoliv se nepohody v letním období nemuseli obávat. Cestující se tedy mohli podle libosti zdržovat na palubě nebo pod palubou. Bramec^[26] ze *Seagullu* nahrazoval hlavní stěžeň a Caty se podařilo pod vedením kormidelníka ze zásobárny jachty pořídit hlavní plachtu, jakož i zadní a pohyblivou plachtu. S takovou výstrojí byla rovnováha lodi zajištěna mnohem lépe a mohl být využíván vítr každého směru i každé síly. Tyto práce si vyžádaly plných třicet dnů a byly ukončeny teprve 8. ledna. Potom se jednalo ještě o podrobnostech výzbroje a výstroje.

Kormidelník nezapomněl na nic, co bylo nutné, aby šalupa vyhovovala ve všem co možná nejlépe. Měla se hodit k plavbě průlivy Magellanova souostroví, rovněž i k tomu, aby se mohla v případě nouze vydat, hnána plachtami, na cestu dlouhou sto mil, kdyby nebylo vyhnutí plout podél východního pobřeží poloostrova Brunswick až k přístavu Punta Arenas.

Je nutné ještě podotknout, že během poslední doby byly slavnostně oslaveny Vánoce a také první den roku 1862 – tento rok již nemínili mladí osadníci strávit na svém ostrově.

Tehdy Doniphanovo uzdravování pokročilo natolik, že mohl vyjít z haly, ačkoliv se ještě cítil dost slabý. Zdravý vzduch a přiměřená potrava mu očividně dodávaly síly. Ostatně jeho přátelé nechtěli vyplout dříve, dokud by nebyl schopen, aby bez nebezpečí, že by se nemoc mohla obnovit, mohl vydržet několikátýdenní plavbu.

Zatím byl do French Cavern opět zaveden obvyklý způsob života.

Je potřeba přiznat, že vyučovací hodiny a přednášky nebyly již zachovávány tak přísně. Jenkins, Iverson, Dole a Costar se ostatně domnívali, že mají prázdniny.

Lze si domyslet, že Wilcox, Cross a Webb začali opět pořádat lovy nejen na pokraji South Moors, ale i v houštinách Traps Woods. Nyní již pohrdali jámami i oky, ačkoliv Gordon stále varoval před zbytečným plýtváním střelivem. Rány padaly hned tu, hned támhle, takže Mokova spižirna byla brzy přeplněna čerstvou zvětinou, čímž byla zaručena úspora konzerv na cestu.

Ach, kdyby tak Doniphan mohl zastávat úřad loveckého velitele osady, jak horlivě a nadšeně by pronásledoval pernatou i srstnatou zvěř, zvláště když by již na nějaké té ráně nezáleželo! Skutečně těžce nesl, že se nemohl přidat ke svým přátelům. Musel však mít strpení, aby neprovedl nějakou nerozvážnost.

V posledních deseti dnech měsíce ledna začal již Evans nakládat na loď. Briant a ostatní chlapci by si přáli, aby bylo naloženo všechno, co zachránili ze *Seagulla*. Ale protože nebylo místo, nebylo to možné – museli vybrat jen to nejdůležitější.

V první řadě Gordon ukryl bezpečně na lodi peníze, které kdysi našel na jachtě a jež mladým osadníkům mohly cestou k domovu velice pomoci. Moko se pak důkladně postaral o potraviny pro sedmnáct cestujících, a to nejen na cestu vypočítanou na několik týdnů, ale i pro delší dobu, že by byli okolnostmi nuceni vystoupit na některý ostrov souostroví dříve, než by dorazili do Punta Arenas, přístavu Galant nebo přístavu Tamar.

Ze zbraní byly složeny do truhel šalupy pušky i revolvery. Doniphan trval na tom, aby na ostrově nebyla ponechána ani obě malá děla z jachty. Přestože dost zatížily loď, mohli se jich cestou kdykoliv zbavit.

Briant vzal s sebou také veškerou zásobu oděvů, aby se mohli podle potřeby převlékat, větší část knih z knihovny, nejnnutnější nářadí a náčiní k vaření – mezi jiným i jedna kamna ze zásobárny – a nakonec i nástroje potřebné k plavbě, jako námořní hodiny, dalekohledy, kompas, lanoví, návěštní svítilny a skládací gumový člun. Wilcox k tomu přibral šňůry, provazy i sítě, aby cestou mohli lovit ryby.

Sladkou vodou, která byla k plavbě načerpána z řeky Zealand, dal Gordon naplnit deset menších sudů, které pak byly pečlivě uloženy v podpalubí lodi. Nezapomněli také na brandy, gin a nápoje upravené z jahod, trulky a algarroby, pokud byly ještě v zásobě.

Dne 3. února bylo všechno připraveno a složeno. Nyní se jednalo pouze o stanovení dne odjezdu, což se mělo stát, jakmile by byl Doniphan schopen vydržet plavbu.

Statečný chlapec navrhl, aby nebyly činěny dlouhé odklady. Jeho rána se úplně zacelila, chuť k jídlu se mu vrátila, takže si musel dávat pozor, aby nejedl příliš. Podporován Briantem a Caty, procházel se nyní každý den několik hodin po Sport Terrace.

„Odplujme...! Bez prodlení!“ řekl. „Už sám bych byl rád na cestě...! Mořský vzduch mne uzdraví úplně!“

Odjezd byl tedy stanoven na den 5. února.

V předvečer onoho dne pustil Gordon všechna domácí zvířata opět na svobodu. Guanakové, vikuně, dropi a pernatá zvěř – všichni se vděčně rozprchli. Jedni, co mohli, utíkali, druzí odlétali do dálky, hnáni touhou po svobodě.

„Nevděčníci!“ zvolal Gordon. „Taková je odměna za naši péči, kterou jsme je zasypávali!“

„Takový už je svět!“ odpověděl Service s komickou vážností, takže jeho filozofický výrok byl provázen všeobecným smíchem.

Druhý den ráno se posadili mladí cestující na šalupě, k níž Evans přivázal vzadu na vlečné lano jolu – pro všechny případy.

Dříve však než odvážali od břehu provazy, jimiž byla šalupa přivázána, chtěli Briant a jeho přátelé ještě jednou navštívit hroby Françoise Baudouina a Forbese. Naplnění zbožnými pocity se tam všichni odebrali a poslední vroucí modlitbou věnovali nešťastným své vzpomínky.

Doniphan se posadil na zádi lodi u Evanse, jenž měl řídit kormidlo. Na přídi u plachetních lan stáli Briant a Moko, ačkoliv při plavbě po řece Zealand se museli více spoléhat na proud než na vítr, jehož směr se podél vysočiny Auckland Hill častokrát měnil.

Ostatní, jakož i Phann, usedli dobromyslně na kryt přídě.

Lana byla uvolněna a vesla rozbrázdila vody.

Trojnásobné „Hurrrá!“ pozdravilo obydlí, které poskytovalo bezpečný útulek celou řadu měsíců mladým osadníkům, a všichni hluboce dojatí, zejména Gordon, který byl nešťastný, že musel opustit svůj ostrov – hleděli, jak Auckland Hill mizel za stromy kupíci se na pobřeží.

Po řece Zealand se však šalupa nedostala tak rychle. U slatiny Bog Woods musel Evans v poledne zakotvit.

Tato část řeky byla dost mělká, takže by se těžce naložená šalupa mohla poškodit. Bylo proto správnější, aby počkali na příliv a pak s nastalým odlivem pluli dál.

Tato zastávka trvala šest hodin. Cestující jí využili k bohatému obědu a Wilcox s Crossem vystoupili na břeh, aby zastřelili na okraji South Moors několik bekasin.

Dokonce samému Doniphanovi se podařilo ze zádi šalupy zastřelit pár pěkných tinam, které poletovaly nad pravým břehem. Tím byl ovšem úplně vyléčen.

Teprve pozdě večer dorazila šalupa k ústí řeky. Protože tma bránila proplétat se úzkými průlivy mezi pásem bradel, chtěl Evans jako opatrný námořník počkat do druhého dne, aby vypluli na oceán.

Byla klidná noc. K večeru se utišil vítr, a když mořské ptactvo, skalní holubi, rackové a potápky zaletěli do svých hnízd v dírách pobřežních skal, panovalo v zálivu Seagulla hluboké ticho.

Druhý den vál příznivý vítr od pevniny, čímž bylo snadné dosáhnout nejzazšího konce South Moors. Využili toho větru, aby urazili dvacet mil – při větru vanoucím od oceánu by jim to nebylo umožněno.

Za svítání dal Evans roztáhnout všechny tři plachty šalupy a tato, řízena jistou rukou kormidelníka, vyplula z řeky Zealand.

V téže chvíli se zraky všech zahleděly na hřeben Auckland Hill, pak na poslední skály v zálivu Seagulla, které zmizely, když objeli mys Ameriky.

Zazněl výstřel z děla a trojnásobné „Hurrrá!“ následovalo za ním, zatímco vlajka Spojeného království zavlála na stožáru.

O osm hodin později veplula šalupa do průlivu u ostrova Cambridge, obeplula Jižní mys a blížila se obrysům ostrova královny Adelaidy.

A tehdy se poslední bod Chairman Island rozplynul na severním obzoru.

XXX. KAPITOLA

V průlivech – Zpoždění způsobené opačnými větry – Úžina – Parník *Grafton* – Návrat do Aucklandu – Uvítání v hlavním městě Nového Zélandu – Evans a Caty – Závěr

Není zapotřebí popisovat plavbu průlivy Magellanova souostroví. Nepřihodilo se nic závažného. Počasí bylo neustále krásné. Ostatně v těchto úžinách, širokých šest nebo sedm mil, neměl oceán ani dost času, aby se rozzuřil vlnobitím.

Všechny tyto průlivy byly pusté a také si naši cestující nepřáli setkat se s domorodci těchto končin, kteří se zrovna nevyznačovali pohostinstvím. Během noci dvakrát nebo třikrát byly zpozorovány ohně uvnitř ostrovů, ale ani jediný z domorodců se neobjevil na pobřeží.

Dne 11. února se dostala šalupa, neustále podporována příznivými větry, do Magellanovy úžiny Smythovým kanálem mezi západním pobřežím ostrova královny Adelaidy a vysočinou země krále Viléma. Po pravé ruce se pak zdvihal hrot hory Svaté Anny. Nalevo v pozadí Beaufortova zálivu se třpytilo několik z těch velkolepých ledovců, z nichž nejvyšší spatřil Briant z východní části ostrova Hanovre, který si mladí kolonisté zvykli nazývat Chairman Island.

Všem se na lodi dobře dařilo. Dalo se očekávat, že vzduch, nasycený mořskými výpary, bude Doniphanovi velmi prospěšný, neboť jedl, spal a cítil se dost silným i vystoupit na zem, kdyby se mu naskytla příležitost začít znovu se svými přáteli život robinzonů.

Dne 12. února doplula šalupa na dohled ostrova Tamar u Země krále Viléma, jehož přístav, nebo lépe řečeno záliv, byl v tom okamžiku opuštěný. Když objeli mys Tamar, ani se tam nezastavili a Evans zamířil na jihovýchod Magellanovou úžinou.

Z jedné strany rozvíjela svá plochá, neúrodná pobřeží dlouhá země Désolation, zbavená svěží zeleně, která pokrývala Chairman Island. Z druhé strany se objevovaly nápadně rozčleněné zátoky a ostrohy Crookerova poloostrova. Odtud se chtěl Evans dostat na jih, obeplout mys Forward a plavit se výš podél pobřeží poloostrova Brunswick až k osadě nazývané Punta Arenas.

Nebylo však nutné plout tak daleko.

Ráno dne 13. února zvolal Service, jenž stál na přídi:

„Kouř na pravém boku!“

„Snad kouř z ohně, který rozdělali rybáři?“ zeptal se Gordon.

„Nikoliv! To je spíš kouř parníku!“ vysvětloval Evans.

Skutečně v tom směru byly země příliš vzdálené, než aby bylo možné spatřit kouř kroužící nad ležením rybářů.

V okamžiku vyšplhal Briant po lanové stožáru, dostal se na jeho špici a zvolal:

„Lod'! Lod'...“

Lod' byla brzy na dohled. Byl to parník o výtlaku sedmi až osmi set tun, jenž plul rychlostí jedenácti až dvanácti mil za hodinu.

Ze šalupy zaznělo „Hurrrá!“ současně s výstřely pušek.

Šalupa byla spatřena a o deset minut později se již přiblížila k parníku *Graftonu*, jenž plul do Austrálie.

Ve chvíli byl kapitán *Graftonu* Tom Long informován o dobrodružstvích *Seagulla*. Ostatně zkáza škuneru vzbudila jak v Anglii, tak v Americe upřímnou soustrast, a Tom Long si

pospíšil, aby přijal na palubu cestující škuneru. Dokonce jim nabídl, že je dopraví přímo do Aucklandu, protože by si tím v žádném případě nezajel, protože *Grafton* plul do Melbourne, hlavního města provincie Adelaide na jihu Austrálie.

Pluli rychle a *Grafton* již 25. února zakotvil v aucklandském přístavu.

Až na několik dní uplynuly právě dva roky od chvíle, co patnáct žáků Chairman School bylo zahnáno tisíc osm set mil od Nového Zélandu.

Nelze ani vylíčit radost rodin, jimž byly vráceny jejich děti – děti, o nichž se domnívali, že zahynuly v hlubinách Tichého oceánu. Ani jediné nescházelo z těch, které kdysi bouře zanesla až do končin Jižní Ameriky.

Jako bleskem rozšířila se po celém městě zpráva, že *Grafton* dopravil domů mladé trosečníky. Každý spěchal je uvítat, když se vrhali do náručí svých rodičů.

A jak byl každý zvědavý poznat podrobně všechno, co se přihodilo na Chairman Island! Zvědavosti se brzy mělo učinit zadost. Nejdříve měl Doniphan o tom několik přednášek – přednášek, které měly veliký úspěch, na což byl chlapec ovšem dost hrdý. Potom deník, který psal Baxter – dá se říci hodinu za hodinou –, Frenchcavernský deník byl vytištěn a vyšel v mnohatisícovém nákladu, aby byla uspokojena poptávka čtenářů na Novém Zélandu. Nakonec noviny obou světů jej přinášely v překladech, neboť neexistoval nikdo, kdo by se nezajímal o pohromu *Seagulla*. Gordonova rozvážnost, Briantova obětavost, Doniphanova statečnost a odevzdanost všech, malých i velkých, působily všeobecný obdiv.

Není ani zapotřebí zdržovat se popisováním, jak byli přijati Caty a Mr. Evans. Neobětovali se snad k záchraně těchto dětí? A tak veřejnou sbírkou byla zakoupena obchodní loď *Chairman* jako dar šlechtnému Evansovi, který byl zároveň vlastníkem i kapitánem – s tou podmínkou, že aucklandský přístav bude pro něj domovským. Kdykoliv se vrátil z cest na Nový Zéland, byl vždy rodinami „jeho chlapců“ srdečně přijat. –

Pokud se jednalo o Caty, rodiny Briantova, Garnettova, Wilcoxova i mnohé jiné si na ni činily právo a hádaly se o ni. Nakonec se rozhodla pro dům rodičů Doniphanových, jemuž neúnavnou péčí zachránila život.

A jako mravní ponaučení ať zůstane v paměti z tohoto vyprávění, jež zajisté právem nese název *Dva roky prázdnin*, toto:

„Nikdy zajisté žáci nějakého ústavu nebudou pro čas svých prázdnin vydáni podobným útrapám. Avšak – a to ať si všechny děti zapamatují – kde vládne kázeň, horlivost a odvaha, nenaskytne se nikde takový stav, i když sebenebezpečnější, z něhož by se nedalo vyprostit. Zejména ať nezapomínají, při vzpomínce na mladé trosečníky ze *Seagulla*, že vyspěli útrapami a poznali život v nejtěžších dobách, takže při návratu byli malí téměř dospělými a velcí téměř muži.“

Místopisný slovníček

Auckland Hill — Aucklanská skála

Bear Rock Harbour — přístav Medvědí skála

Beechs Forest — Bukový les

American Cape — Americký mys

Bog Woods — Bažinatý les

British Cape — Anglický mys

Deception Bay — Záliv zklamání

Dike Creek — Přehrazený potok

Downs Lands — Písečné duny

East River — Východní řeka

False Sea Point — mys Falešného moře

Family Lake — Rodinné jezero

French Cape—Francouzský mys

French Cavern — Francouzova jeskyně

Chairman Island — Chairmanův ostrov

North Cape — Severní mys

North Creek — Severní potok

Sandy Desert — Písečná poušť

Severn Shores — Útesy Severnu

South Cape — Jižní mys

South Moors — Jižní močál

Sport Terrace — Sportovní louka

Stop River — Oddychová řeka

Traps Woods — Les nástrah

Wreck Coast — Pobřeží vraků

Poznámky:

^[1] Druh rychlé plachetnice. *Pozn. red.*

^[2] Mořský racek. *Pozn. red.*

^[3] Zadní část plavidla nad záďovým kormidlem. *Pozn. red.*

^[4] Otevřený sportovní člun s plachtami. *Pozn. red.*

^[5] Příslušník vysoké anglické šlechty. *Pozn. red.*

^[6] Konzervované solené hovězí maso. *Pozn. red.*

^[7] Anglický galon = čtyři a půl litru.

^[8] Berneška tmavá, *Branta bernicla*. *Pozn. red.*

^[9] Dříšťál. *Pozn. red.*

^[10] Tinamovití – čeleď ptáků příbuzných pštrosům nandu. *Pozn. red.*

^[11] *Eudromia* – rod ptáků z řádu tinamy, má dva zástupce – tinamu chocholatou a tinamu argentinskou. *Pozn. red.*

- [12] Pásovec malý. *Pozn. red.*
- [13] Pampová tráva, *Cortaderia selloana*. *Pozn. red.*
- [14] *Scytalopus*, česky štidlák. *Pozn. red.*
- [15] Karančo jižní, dravý pták z čeledi sokolovitých. *Pozn. red.*
- [16] Starší název pro kury z řádu hrabavých. *Pozn. red.*
- [17] Karob, rohovník, z plodů se – mimo jiné použití – vyrábí pálenka. *Pozn. red.*
- [18] Starší rodové jméno pro libavky, dnes *Gaultheria*. Stálezelenou libavku polehlou lze použít k výrobě čaje. Libavky dnes řadíme mezi vřesovcovité (*Ericaceae*). *Pozn. red.*
- [19] Brusnice; rod rostlin, do kterého spadá např. u nás rostoucí brusnice borůvka nebo brusnice brusinka. *Pozn. red.*
- [20] Zorila, lasicovitá šelma, v sebeobraně vylučuje páchnoucí výměšek podobně jako skunk. *Pozn. red.*
- [21] Borovice limba poskytuje 8–12 mm velká semena, tzv. limbové oříšky. *Pozn. red.*
- [22] Tapír. *Pozn. red.*
- [23] Nánosy písku nebo šterku v korytě vodního toku. *Pozn. red.*
- [24] Briantův záměr měl být proveden ve Francii. O několik roků později byl zhotoven létací drak čtyřicet stop široký a sedmadvacet stop dlouhý, tvaru osmiúhelníku, jehož kostra vážila šedesát osm kilogramů a čtyřicet pět kilogramů plátno a šňůra, dohromady sto třináct kilogramů. Snadno vyzdvihl ze země pytel písku o váze sedmdesáti kilogramů.
- [25] Magellan – vlastním jménem Fernando de Magalhães – žil v letech 1480–1521. V rozmezí roků 1504–1513 se zúčastnil výprav k pobřeží Afriky a východní Indie, od r. 1517 byl ve španělských službách. Roku 1519 na výpravě kolem Jižní Ameriky, kdy objevil později po něm pojmenovaný průliv. Roku 1521 doplul na Filipíny, kde byl zabit v boji.
- [26] Přední stěžeň. *Pozn. red.*